

Handläggare
Jonas Agerhed
50102

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2022-11-15

Ärendebeteckning
KS 2022/0089

Kommunfullmäktige

Verksamhetsplan med budget 2023 och ekonomisk planering 2024–2025

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige godkänner förslag till Verksamhetsplan med budget för 2023 och ekonomisk planering för 2024–2025.

Det innebär att samtliga nämnders begäran om medel genom äskanden eller dispositioner ur resultatutjämningsfond inför 2023 är besvarade.

1. Anslag i budgeten för 2023 anvisas direkt till nämnderna som ”totala nettoanslag” i driftbudgeten. För ombudgeteringar av anslag gäller;
 - Nämnd får fatta beslut om interna ombudgeteringar som inte medför väsentliga ändringar av servicenivå, inte berör frågor av principiell art eller annat av särskild vikt. Sådana förslag ska överlämnas till kommunfullmäktige för beslut.
 - Kommunstyrelsen får fatta beslut om sådana ombudgeteringar mellan nämnder som inte medför ändringar av servicenivå, berör frågor av principiell art eller annars är av särskild vikt. Övriga förslag ska överlämnas till kommunfullmäktige för beslut.
 - Kommunstyrelsens arbetsutskott får rätt att fördela till nämnderna av centralt driftbudgetanslag under finansförvaltningen för oförutsedda kostnader om 30 miljoner kronor det enskilda året 2023.
 - Justering av budgetramar mellan nämnder av organisatorisk, administrativ eller redovisningsteknisk karaktär som inte får någon nettopåverkan på resultatet eller de faktiska resurserna för nämndernas verksamheter får beslutas av kommundirektören. Exempel på sådan

åtgärd är att skifta internfakturering mot ramjustering för interna tjänster i syfte att förenkla den administrativa hanteringen.

2. Kommunstyrelsen får rätt att, utifrån ändrade förutsättningar, besluta om ändringar i investeringsbudgeten för planperioden 2023–2025. För beslut om ändringar gäller;
 - Omdisponeringar får göras mellan åren i planperioden.
 - Den totala investeringsbudgetramen för respektive år inom planperioden får inte överskridas.
 - Omdisponeringar får göras mellan objekt som ingår i underlaget för planperioden.
 - Helt nya objekt kan växlas mot att ett tidigare beslutat objekt helt eller delvis tas bort för planperioden.
3. Kommunstyrelsen får rätt att besluta om senareläggning av planerade investeringar i budgeten för 2023, om det riskerar att bli avvikelser mot fastställd budget som begränsar kommunens finansiella handlingsutrymme.
4. Resursfördelningssystemet till Kalmarsunds gymnasieförbund utökas med en modell för kompensation för vuxenutbildningen som utgår från befolkningsförändringen i åldersintervallet 20–64 år samt för nivån på arbetslösheten i respektive medlemskommun.
5. Kommunfullmäktige beslutar, att såsom för egen skuld ingå borgen för Kalmar Kommunbolag AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 45 000 000 kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader.
6. Kommunfullmäktige beslutar, att såsom för egen skuld ingå borgen för Kalmarhem AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 2 200 000 000 kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader.
7. Kommunfullmäktige beslutar, att såsom för egen skuld ingå borgen för HB Telemarkens låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 405 000 000 kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader.
8. Kommunfullmäktige beslutar, att såsom för egen skuld ingå borgen för Kalmar Vatten AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 1 500 000 000 kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader.
9. Kommunfullmäktige beslutar, att såsom för egen skuld ingå borgen för Kalmar Öland Airport AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 28 000 000 kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader.
10. Kommunfullmäktige beslutar, att såsom för egen skuld ingå borgen för Kalmar Hamn AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 90 000 000 kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader.
11. Kommunfullmäktige beslutar att kommunstyrelsen under år 2023 har rätt att nyupplåna, det vill säga öka kommunens lån i kreditinstitut, upp till totalt 1 550 000 000 kronor.

12. Kommunfullmäktige beslutar att kommunstyrelsen under år 2023 har rätt att omsätta lån, det vill säga låna upp motsvarande belopp på de lån som förfaller till betalning under år 2023.
13. Avgifterna för borgensåtagande för lån till helägda bolag fastställs till nedanstående procentsatser 2023. Avgifterna debiteras i förskott tertialvis på utestående portfölj vid följande avläsningstillfällen; 1 januari, 1 maj och 1 september.
- Kalmar Kommunbolag AB 0,41%
 - Kalmar Hamn AB 0,70%
 - HB Telemarken i Kalmar 0,67%
 - Kalmar Öland Airport AB 0,70%
 - Kalmarhem AB 0,51%
 - Kalmar Vatten AB (VA-verksamhet) 0,00%
 - Kalmar Vatten AB (affärsdrivande verksamhet) 0,27%
14. Avgiften för borgensåtagande för lån till kommunalförbundet Kretslopp Sydost fastställs till 0,3 procent 2023. Borgensåtagandet för Kretslopp Sydost avser borgen för att bedriva miljöfarlig verksamhet enligt miljöbalken vid avfallsanläggningen Moskogen i Kalmar kommun.
15. Kommunfullmäktige beslutar att betala ut 2 903 600 kronor i partistöd år 2023. Det totala beloppet för partistöd skall motsvara antal mandat i fullmäktige multiplicerat med 100 procent av det prisbasbelopp enligt socialförsäkringsbalken som gällde två år före bidragsåret. Av det totala beloppet ska 20 procent fördelas som ett grundstöd till varje parti i fullmäktige, övrigt partistöd fördelas utifrån antalet mandat i fullmäktige. Prisbasbeloppet 2021 var 47 600 kronor.
16. Kommunfullmäktige beslutar, i enlighet med kommunfullmäktige presidiums förslag, att fastställa driftbudgetramen för kommunens revisorer till 3 318 000 kronor för år 2023.
17. Kommunfullmäktige beslutar att utdelningen från Kalmar Kommunbolag AB avseende realisationsvinsten om 1,1 miljarder kronor från försäljningen av KIFAB i resultaträkningen ska betraktas som en extraordinär post 2023 och avräknas från balanskravsresultatet, likställt med en realisationsvinst i kommunen.
18. Kommunfullmäktige beslutar att det budgeterade negativa resultatet för år 2023 efter balanskravsjusteringar ska återställas till noll i balanskravsutredningen genom att disponera medel ur resultatutjämningsreserv på motsvarande belopp.
19. Kommunfullmäktige beslutar att från och med den 1 januari 2023 ska den kommunala hälso- och sjukvård som bedrivs med organisationstillhörighet på socialnämnden flyttas över till omsorgsnämnden. Kommunledningskontoret får i uppdrag att revidera berörda nämnders reglementen utifrån beslutet.
20. Kommunfullmäktige fastställer skattesatsen för år 2023 till oförändrade 21:81.

Bakgrund

Den politiska majoriteten presenterar förslag till Verksamhetsplan med budget för 2023 och ekonomisk planering för 2024–2025.

Det budgeterade resultatet för år 2023 uppgår till 1 019,4 miljoner kronor, för år 2024 till -46,5 miljoner kronor och för år 2025 till 70,3 miljoner kronor. Resultatet före extraordinära poster 2023 uppgår till -80,6 miljoner kronor. Balanskravsresultat efter disponering av resultatutjämningsreserv 2023 uppgår till 0,0 miljoner kronor.

Jonas Agerhed
Budgetchef

Bilaga

Verksamhetsplan med budget 2023 och ekonomisk planering 2024–2025

Kommun och
politik

Verksamhetsplan med budget 2023 och ekonomisk planering för 2024–2025

Kalmar kommun

Verksamhetsplan 2023

Kalmars politiska majoritet har ordet 3

Kalmar kommunkoncerns verksamhetsplanering 7

Vår vision – Tillsammans gör vi ett Kalmar för alla ännu bättre 10

Verksamhetsplanens fem fokusområden

Ordning och reda i ekonomin 12

Ett grönare Kalmar 18

Ett växande attraktivt Kalmar 24

Hög kvalitet i välfärden 38

Ett föredöme som arbetsgivare 48

Bilagor 53

Budget Kalmar kommun

Ekonomiskt utgångsläge 58

Kommunalekonomiskt regelverk 61

Kalmar kommuns egna budgetförutsättningar 65

Kalmar kommuns principer för ekonomistyrning 70

Finansiell analys 76

Bilagor 89

Kalmars politiska majoritet har ordet

Fotograf: Jan Magnusson

Budget i en orolig tid

Under de senaste åren har Kalmar kommun successivt byggt upp en stabil ekonomi, detta i kombination med hög kvalitet i den kommunala verksamheten. I den tid som vi nu går in i är detta en god grund att stå på.

Kriget i Ukraina har inte bara skapat mänskligt lidande utan innebär också att de ekonomiska förutsättningarna för Europa och världen har påverkats drastiskt. Brist på råvaror och energi har lett till rekordhög inflation som i sin tur leder till kraftigt stigande räntor. Allt detta sammantaget innebär att vi går mot en lågkonjunktur med risk för ökad arbetslöshet och en ansträngd ekonomi för både enskilda och företag.

Mitt i denna storm finns landets kommuner, Kalmar är en av dem. Vi går från ett rekordresultat under 2022 till ett underskott under 2023. Denna snabba svängning i de grundläggande förutsättningarna saknar motstycke. Det är i dessa lägen som vi kan vara extra glada över att vi "samlat i ladorna" och byggt upp en stark ekonomi under de senaste åren.

- Under de tre senaste åren har Kalmar kommun gjort ett överskott på 766 miljoner kronor.

- Det har investerats för 1 736 miljoner kronor utan ökad nyupplåning de tre senaste åren.
- Under senaste mandatperioden har 385 miljoner kronor använts för att försäkra bort en del av pensionsskulden vilket innebär lägre premier framåt.
- 296 miljoner kronor har avsatts i en Resultatutjämningsreserv för att möta sämre tider.

När den politiska majoriteten har arbetat med budgeten för det kommande året så har vi ställt oss två frågor.

1. Har vi kontroll på våra kostnader?
2. Har vi för låg skatt?

Svaret på den första frågan är ja. Kalmar ligger till och med under sina standardkostnader. Svaret på den andra frågan är nej. Det är sålunda inte en låg utdebitering som gör att vi denna gång har svårt att få ihop budgeten. Det är helt och hållet externa faktorer. Utifrån denna analys har vi ställt oss frågan om det är rimligt att äldreomsorgen eller skolan i Kalmar ska utsättas för kraftiga besparingar på grund av händelser som vi inte kan påverka. Vi har också ställt oss frågan om vi ska bidra till att förvärra lågkonjunkturen genom att tvärnita kommunala investeringar.

Svaret på dessa frågor har varit nej. Utifrån dessa samlade analyser har vi landat i att vi under 2023 kommer att använda oss av den resultatutjämningsreserv som vi byggt upp i Kalmar. Skulle läget förvärras ytterligare så kan vi dock inte utesluta att vi får komma tillbaka med besparingar för 2024. Självklart avgörs det också av vilka prioriteringar regeringen gör. Under pandemin säkrade den dåvarande regeringen ekonomin i kommunsektorn genom kraftfulla statsbidrag.

Den här budgeten är också ny i sin form. Antalet mål och uppdrag är färre och strukturen är annorlunda. De mål som sätts kommer följas upp genom tydliga indikatorer. På det sättet blir den politiska styrningen mer tydlig både för organisationen och kommunens invånare.

Arbetet med klimatomställningen fortsätter i oförminskad takt. Kalmar ska fortsatt vara en av landets ledande kommuner på området. Samverkan med andra kommuner som också har höga ambitioner koordineras genom samarbetet Viable Cities. Kommunernas arbete på detta område blir än viktigare i ett läge då Sveriges nya regering växlar ner arbetet och själva konstaterar att man ej kommer nå målen i Paris-avtalet.

Inom vattenområdet är vi i framkant. Många års arbete med våtmarker, musslor, kvävefällor och samarbete med de Gröna näringarna börjar ge resultat. När Kalmarsundsverket är byggt reduceras utsläppen av kväve och fosfor rejält. Alla åtgärder tillsammans innebär att Kalmar kan bli en av de första kommunerna runt Östersjön som klarar sitt åtagande.

I denna budget ger vi också uppdrag om att ta fram en färdplan för klimatneutralt byggande, en handlingsplan för att nå 3-30-300 (regel avseende grönytor och stadsplanering) samt en utredning om ett avsaltningsverk för att säkerställa långsiktig dricksvattenproduktion.

Vi fortsätter arbeta aktivt med att knyta ihop Sydöstra Sverige till en gemensam arbetsmarknadsregion. Vi stödjer omställningen för hållbart flyg och vår översiktsplan arbetas nu om för att Kalmar ska kunna vara en möjlig plats för ett stärkt svenskt försvar. Detaljplanerna för att etablera en ny anstalt i Halltorp och ett nytt häkte i Kalmar har vunnit laga kraft. En överenskommelse med Kriminalvården om en gemensam utbildning är på väg fram.

Vi gör en satsning på det kommunala aktivitetsansvaret som innebär att ungdomar som hoppat av gymnasiestudier ska fångas upp. Vi förstärker satsningarna på vuxenutbildning. För att möta behovet av mer mark för näringslivets expansion har stora markköp genomförts. Planläggning av dessa områden har hög prioritet.

Vi fortsätter samarbetet med Linnéuniversitetet genom att bland annat bygga upp juridiska utbildningar i Kalmar. Vi kommer verka för fler ingenjörsutbildningar. En ny besöksnäringstrategi ska tas fram och vi avsätter medel för att bygga en helt ny organisation för näringslivsfrågor.

Just nu byggs en ny simhall i Snurrom. Vid årsskiftet startar arbetet med sista etappen av kulturkvarteret, i en tid där kulturen ifrågasätts går vi i Kalmar åt motsatt håll och skapar en ny mötesplats med nya möjligheter. Vi har genom åren satsat stora resurser på nya idrottsanläggningar vilket varit till stor gagn för både ungdomsidrotten och elitidrotten. Vi kommer fortsätta stödja föreningslivet och rikta resurser mot elitstöd för damidrott. En konstgräsplan i Rinkabyholm utreds. Byggnation av samlingslokal i Folkets park startar under 2023.

Målet om att bygga 500 bostäder över en rullande femårsperiod ligger fast. Kalmar är attraktivt och lockar nya invånare. Det ska vara blandade upplåtelseformer och det Gröna ska värnas. Ett arkitekturpolitiskt program tas fram. Norra länken som knyter ihop och skapar kollektivtrafik från Snurrom genom Norrliden, Berga, Djurängen och Oxhagen startas. Den uppskattade byggedpengen blir kvar. 750 tusen kronor riktas mot belysning på landsbygd. En gemensam plan ska arbetas fram för att stärka Kalmar city.

De stora satsningarna på ökad trygghet permanentas. Så fort lagstiftningen ändras kommer vi ånyo ansöka om att få använda kommunens ordningsvakter i hela kommunen. Samverkan med civilsamhället stärks och riktas mot de nyöppnade mötesplatserna i Berga, Norrliden och Oxhagen.

Förskolan, grundskolan och gymnasiet ska fortsätta hålla hög kvalitet. Resursfördelningen som garanterar verksamheten resurser bibehålls i Kalmar kommun. Alla barn i Kalmar, ska utifrån sina behov och förutsättningar, ges goda uppväxtvillkor och bästa stöd för att klara skolan och ta examen med godkända betyg.

Vi förstärker arbetet med trygghet i skolan genom en riktad satsning, detta för att åstadkomma ökad samverkan med bland annat socialtjänsten. En ny skola kommer byggas i Snurrom, grundskolan i Ljungbyholm byggs ut och flera nya förskolor byggs.

Försöksverksamheten med frukost på en av våra skolor permanentas och byggs ut.

Även under 2023 kommer Kalmar kommun erbjuda ungdomar på högstadiet och gymnasiet gratis sommarlovskort.

Kalmars äldreomsorg ska vara i nationell framkant. Under 2022 genomfördes "Tillsammans-paketet" som innebär kraftigt höjd grundbemanning, bättre scheman, fler sjuksköterskor och gratis arbetsskor. Denna storsatsning ligger fast. Ett nytt vård- och omsorgsboende ska byggas i Lindsdal. Vi kommer bygga ett nytt LSS-boende i Snurrom. Resurserna förstärks för socialtjänstens viktiga arbete med att skapa ökad trygghet i vår kommun.

Kalmar ska vara en kommun med hög tillgänglighet. En ny nämnd inrättas för att intensifiera arbetet med ökad integration och högre sysselsättning. Ett nytt Folkhälsoråd med fokus på jämlika livsvillkor för barn och unga inrättas. Jämställdhetsarbetet fortsätter där vi sätter fokus på arbetet med mäns våld mot kvinnor och hur vi på bästa sätt hjälper dem som är utsatta men också på att förändra de normer som leder fram till våldet.

Det kommande året kommer att bli ansträngt på många sätt. Vi har ett krig i vårt närområde och stora påfrestningar för samhället, företag och enskilda. I den kontexten ska vi som förtroendevalda gemensamt navigera för att se till att Kalmar kommun med alla duktiga medarbetare ska fortsätta utveckla vår kommun till förmån för de som vi lever i vår fantastiska kommun. Vi kan inte utlova att det kommer bli en enkel resa.

Johan Persson (S)
Kommunstyrelsens ordförande

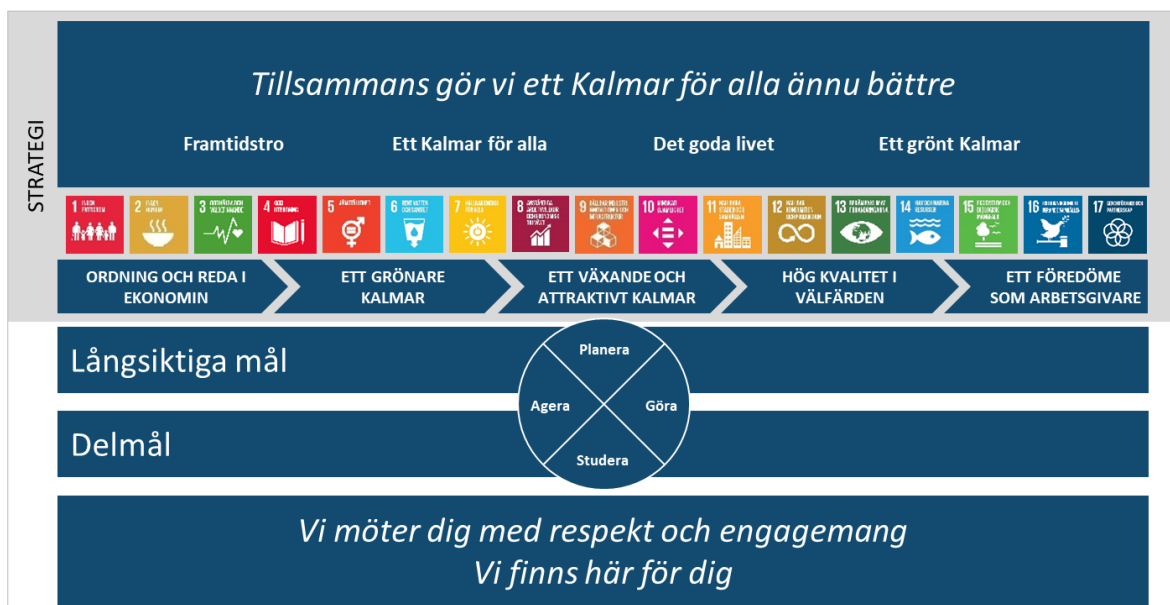
Dzenita Abaza (S)
Kommunalråd

Liselotte Ross (V)
Kommunalråd

Erik Ciardi (C)
Kommunalråd

Kalmar kommunkoncernens verksamhetsplanering

Innehållet i verksamhetsplanen tillsammans med politikens inledning ska i sin helhet betraktas som inriktningar för hela kommunkoncernen. Begreppet kommunkoncern avser kommunens nämnder och majoritetsägda bolag. Uppdatering av ägardirektiverna för de majoritetsägda dotterbolagen kommer att hanteras parallellt med den här verksamhetsplaneringen.

Utgångspunkt för verksamhetsplanen är visionen för Kalmar kommunkoncern – Tillsammans gör vi ett Kalmar för alla ännu bättre. Ur denna har fem strategiska fokusområden skapats:

- Ordning och reda i ekonomin
- Ett grönare Kalmar
- Ett växande attraktivt Kalmar
- Hög kvalitet i välfärden
- Ett föredöme som arbetsgivare

För varje fokusområde identifieras vilka faktorer som är drivande för att uppnå den visionära målbilden samt vilka förändringar som tar oss dit på lång och kort sikt. Utifrån faktorer och förändringar fastställs lång- och kortsiktiga mål för att kunna se om koncernen rör sig mot den visionära målbilden i rätt takt och med rätt kvalitet.

Agenda 2030 är en integrerad del av Kalmar kommunkoncerns verksamhetsplan och samtliga kommunkoncernens långsiktiga mål som är fastställda av kommunfullmäktige är kopplade till Agenda 2030:s 17 globala mål för hållbarhet, detta för att få en naturlig koppling för verksamheten mot de globala målen men också för att säkerställa att vi aktivt bidrar till de globala hållbarhetsmålen.

För att kunna se och lära av utvecklingen mot de långsiktiga målen över tid bryts dessa i vissa fall ned till delmål. Relevanta indikatorer med nyckeltal kopplas till samtliga mål.

Syftet med de långsiktiga målen med delmål är att dessa ska sätta färdriktningen för kommunkoncernen, skapa samsyn runt våra gemensamma målbilder och ge verksamheten förutsättningar till helhetsperspektiv, att samverka över organisatoriska gränser och genom medarbetarnas engagemang utveckla arbetssätt och våga tänka nytt.

Mål, nyckeltal och av fullmäktige fastställda uppdrag följs upp och rapporteras till kommunfullmäktige varje tertiäl. Utöver uppföljning och utvärdering av de egna resultaten över tid, jämförs dessa i relevanta fall med våra jämförelsekommuner Karlskrona, Kristianstad, Växjö, och Halmstad (3KHV) samt Varberg och Skövde och deras utfall. Genom att lära av utfallet från verksamheternas arbete får kommunkoncernen förutsättningar att agera på rätt sätt. "Har vi, eller kommer vi att nå förväntat resultat?" Även ett bättre resultat än förväntat är viktigt att lära av och förstå. Lärdomarna från resultaten blir ett viktigt bidrag till nästa planeringsfas.

Handlingsplaner och program

Kalmar kommunkoncern har en rad olika handlingsplaner, program, strategier med mera som är beslutade av kommunfullmäktige. För aktuella handlingsplaner och program redovisas en samlad uppföljning vid kommunfullmäktiges sammanträde i maj varje år (se bilaga). Vid sidan om dessa finns ett flertal andra program och strategier som har en direkt koppling till fullmäktiges mål. Exempel på sådana är handlingsplan för fossilbränslefri kommun och handlingsplan för god vattenstatus. Dessa program utgör viktiga delar i styrningen då de innehåller aktiviteter som ofta årligen ska genomföras av olika nämnder i syfte att uppnå de långsiktiga målen som fullmäktige beslutar om i verksamhetsplanen. Uppföljningen för dessa program sker i den ordinarie verksamhetsuppföljningen då aktiviteterna finns i nämndernas intern-budgetar för det aktuella året.

Verksamhetspolicy

Kalmar kommunkoncerns policys för kvalitet, miljö och arbetsmiljö har integrerats i en gemensam verksamhetspolicy, som också har sin utgångspunkt från visionen och är vägledande för hur vi sätter våra mål:

Kalmar är en av Sveriges bästa kommuner att växa upp, leva, arbeta och åldras i - nu och för kommande generationer. I ett grönt Kalmar är både vatten och gröna ytor en viktig resurs och förutsättning för det goda livet. Med den stora kommunens möjligheter och den lilla kommunens charm skapar vi en hållbar livsmiljö präglad av kvalitet, öppenhet och nyfikenhet.

Som arbetsgivare ska vi vara inkluderande och se olikheter som en tillgång - jämlikhet och jämställdhet är värden som är obestridliga för oss. Chefer ska ha kunskap och resurser att utöva ett nära, utvecklande och tillitsbaserat ledarskap. I Kalmar kommunkoncern skapar vi

tillsammans en säker och trygg arbetsmiljö där medarbetare är delaktiga och ansvarstagande.

Med mål som leder oss mot social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet förbättrar och utvecklar vi ständigt vår verksamhet. Vi ska ta vara på de möjligheter som den snabba teknik- och samhällsutvecklingen ger oss. I vår strävan att göra rätt saker på rätt sätt uppfyller vi de krav som våra invånare och övriga intressenter ställer på oss.

Tillsammans gör vi ett Kalmar för alla ännu bättre - varje dag.

Vår vision - Tillsammans gör vi ett Kalmar för alla ännu bättre

Kommunfullmäktige beslutade 2016 om Vision 2025. Visionen beskriver ett önskat läge för Kalmar kommun år 2025. Samtliga partier i kommunen står bakom visionen.

Sammanfattningen av visionen lyder "Tillsammans gör vi ett Kalmar för alla ännu bättre". Det är en sammanfattning som ger riktning och energi och är en beskrivning av vart vi i kommunkoncernen ska ta oss tillsammans på lite längre sikt.

Den fullständiga versionen av visionen kommer att uppdateras under 2023.

Vår vision kompletteras med vår visionskarta. Kartan är ett verktyg och ett stöd på vår gemensamma resa mot visionen:

"Kalmar kommunkoncern befinner sig på en viktig resa, som handlar om att vi måste jobba smart och jobba tillsammans för att möta framtiden. Det arbete vi gör påverkar människors vardag. Vi finns till för Kalmar kommuns invånare varje dag, året om. I det arbetet är vår vision viktig, den visar vägen för våra chefer och medarbetare i det dagliga arbetet och beskriver hur vi vill att det ska vara i Kalmar i framtiden."

Majoritetens inriktning är att

- det ska tas fram en ny vision för Kalmar kommunkoncern som ska beslutas i kommunfullmäktige.

Verksamhetsplanens fem fokusområden

Ordning och reda i ekonomin

Ett grönare Kalmar

Ett växande attraktivt Kalmar

Hög kvalitet i välfärden

Ett föredöme som arbetsgivare

Ordning och reda i ekonomin

- God ekonomisk hushållning
- Kommunsektorns utveckling
- Kalmars väg framåt

God ekonomisk hushållning

Grunden för en god välfärd för Kalmarborna är en stark och sund kommunal ekonomi. Under de senaste åren har Kalmar kommuns ekonomiska förutsättningar förbättrats avsevärt samtidigt som besparingar i välfärden undvikits. En stabil ekonomi ger bättre förutsättningar att möta sämre tider.

Kommunallagen slår fast att kommuner och koncerner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Det gäller på såväl kort som lång sikt. En bärande tanke är generationsperspektivet, som innebär att varje generation själv ska bära kostnaden för den välfärd som den konsumerar. Ingen generation ska behöva betala för det som en tidigare generation har förbrukat. Genom att inte låna till löpande utgifter eller skattesänkningar ges även kommande generationer möjlighet att utveckla Kalmar.

Begreppet god ekonomisk hushållning har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv. En budget ska därför innehålla såväl finansiella mål som mål för verksamheten som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. God ekonomisk hushållning gäller all verksamhet oavsett driftform. Koncernperspektivet blir då allt viktigare.

Inom det finansiella perspektivet finns det så kallade balanskravet som innebär att intäkterna alltid ska överstiga kostnaderna. Det krävs dock en högre ambitionsnivå än att bara uppfylla balanskravet, alltså nå ett nollresultat, för att finansiera investeringar och säkerställa långsiktig ekonomisk hållbarhet.

Verksamhetsperspektivet tar sikte på att alla verksamheter ska bedrivas på ett kostnads-effektivt och ändamålsenligt sätt. Kontinuerliga uppföljningar och jämförelser över tid med sig själv och med andra kommuner är viktiga för att bedöma hur väl organisationen lever upp till detta.

Kommunsektorns utveckling

Kommunerna har i hög grad påverkats av coronapandemins verkningar. Den snabba konjunkturkraschen under pandemins första vår 2020 följdes av kraftfulla stödåtgärder i form av höjda statsbidrag och kostnadsersättningar från staten i det osäkra läge som rådde. Det visade sig senare att återhämtningen i ekonomin blev både snabbare och starkare än vad många förutspått, vilket ledde till historiskt höga resultat i kommunsektorn både 2020 och 2021. Kommunernas samlade resultat 2021 uppgick till 47 miljarder kronor (2020: 35 miljarder kronor) vilket motsvarar 7,4 procent av de samlade skatteintäkterna och generella statsbidragen. Endast tre kommuner redovisade ett negativt resultat och hela 271 av 290 kommuner hade ett resultat över två procent.

Ett mörknande säkerhetspolitiskt läge i Europa vintern 2021/2022 kulminerade i Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina den 24 februari. Ett krig som utöver ett stort mänskligt

lidande kullkastat den europeiska säkerhetsordningen, skapat flyktingströmmar och medfört ekonomiska konsekvenser bland annat i form av kraftigt höjda energi- och drivmedelspriser. Även höjda livsmedelspriser och störningar i globala leveranskedjor påverkar ekonomin negativt. Inflationen har drivits upp till nivåer högre än på trettio år och som en följd av det höjer centralbankerna räntorna för att dämpa inflationstrycket. Summan av detta är att ekonomin nu är på väg in i en lågkonjunktur med stor osäkerhet, och mycket tyder på att de goda åren för kommunsektorn är över och att ett läge med betydligt större ekonomiska utmaningar väntar.

Därutöver kvarstår även de kända utmaningarna för sektorn att hantera i form av:

- Demografiskt tryck. Andelarna i äldre och yngre åldrar ökar mer än andelen i yrkesverksam ålder. Det innebär att kostnaderna i förskola, skola och äldreomsorg ökar i snabbare takt än vad skatteintäkternas ökning kan kompensera för.
- Stort investeringsbehov. Verksamhetslokaler och infrastruktur behöver byggas ut i takt med en växande befolkning, samtidigt som gamla anläggningar tjänat ut och behöver renoveras eller ersättas. Ofta finansieras investeringarna delvis genom ökade låneskulder i kommunkoncernerna då resultaten är för låga för att uppnå full själv-finansiering.
- Personal- och kompetensförsörjning. Stora pensionsavgångar och ökad efterfrågan på välfärdstjänster gör att kommunerna behöver rekrytera många nya medarbetare de kommande åren samtidigt som utbudet på arbetsmarknaden inte ökar i samma takt som behoven.

Allmänt ses ett antal faktorer som betydelsefulla för kommunerna i att framgångsrikt hantera utmaningarna genom ett effektivare arbetssätt. Effektivisering är inte samma sak som besparingar eller nedskärningar. Det handlar om att göra saker på ett annat sätt, så att kvaliteten bibehålls eller ökar samtidigt som kostnaderna minskar eller bibehålls:

- Ta lärdom av goda exempel genom jämförelser med andra kommuner
- Öka takten i digitaliseringen och använd potentialen i nya tekniska lösningar
- Var proaktiv och öka det förebyggande arbetet vilket kan ge ett bättre resursutnyttjande
- Enkel, tydlig och långsiktig styrning i kommunerna
- Långsiktighet och minskad statlig detaljstyrning förbättrar planeringsförutsättningarna
- Ökad samverkan med andra kommuner och aktörer där det kan ge fördelar

Kalmars väg framåt

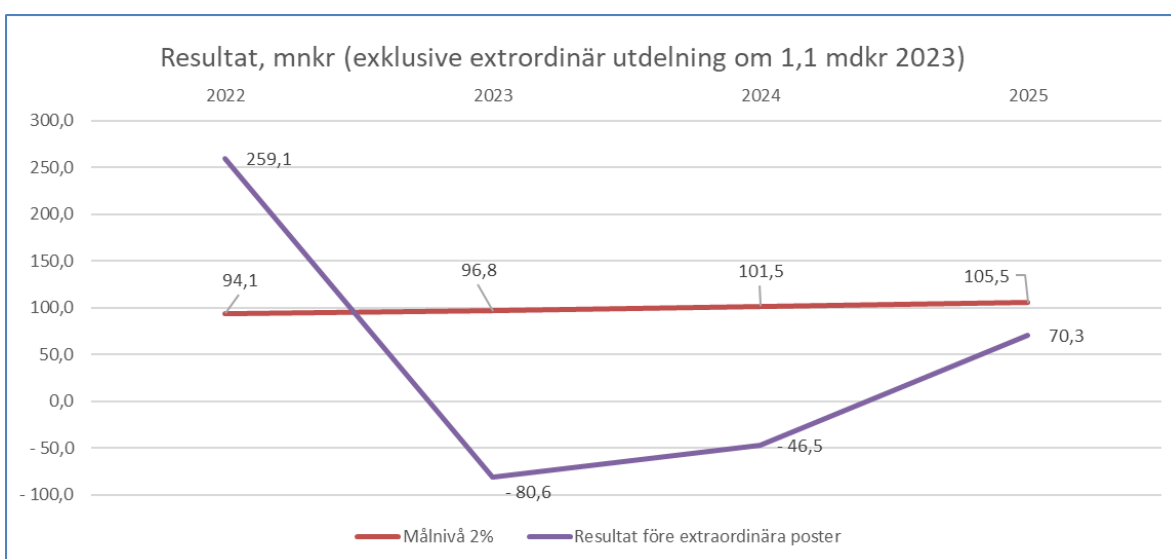
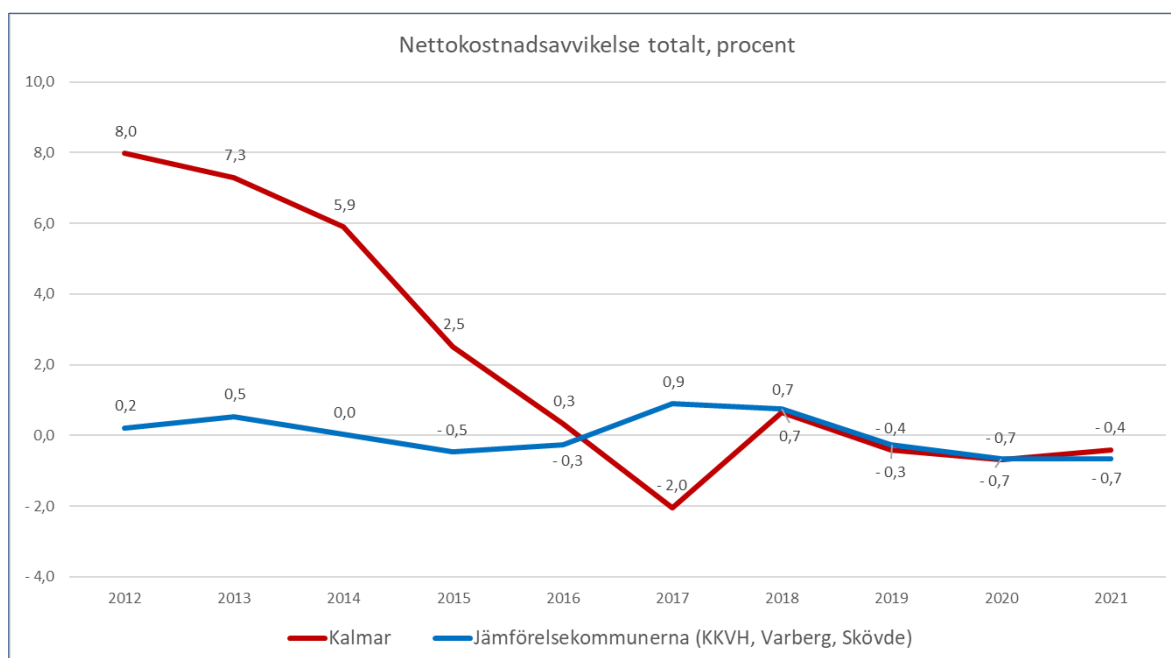
Kalmar fortsätter att vara en växande kommun. Det ska hanteras utifrån de ekonomiska utmaningar som hela kommunsektorn och samhällsekonomin står inför. De senaste årens ekonomiska resultat har lagt en stabil finansiell grund för de kommande åren. En ekonomi i balans utgör fundamentet för en verksamhet av god kvalitet som står väl rustad för framtida utmaningar.

De tre senaste åren, 2020–2022, har inneburit ett totalt överskott på 766 miljoner kronor. Det har genomförts kommunala investeringar för 1 736 miljoner kronor utan nyupplåning. Soliditeten inklusive hela pensionskulden har stigit från 20 procent till 36 procent. Under samma period har en del av överskotten använts för att försäkra bort 385 miljoner kronor

av pensionsskulden som nu (vid utgången av 2022) uppgår till cirka 929 miljoner kronor. I resultatutjämningsreserven (RUR) finns 296 miljoner kronor för sämre tider.

Den politiska majoriteten har noga analyserat förutsättningarna för Kalmar i det läge som vi nu befinner oss i. En skenande inflation påverkar kommunens ekonomi och innebär kraftigt ökade kostnader för inte minst pensionerna som är kopplade till KPI (konsumentprisindex). Också inom andra områden ökar kostnaderna kraftigt till följd av det oroliga läget i vår omvärld.

Sett till att Kalmar genom åren byggt upp en rejäl reserv för sämre tider och att SKR (Sveriges Kommuner och Regioner) i sina prognoser pekar på att ekonomi är i balans år 2025 så görs bedömningen att de kommande två åren är år då det handlar om att övervintra och att det mot den bakgrunden är lämpligt att använda medel som byggts upp i RUR. I analysen har också ingått en bedömning av våra standardkostnader som numera är i balans. Kalmar kommun har sålunda inte högre totala kostnader för sin verksamhet än vad som är skäligt.

Genom att använda RUR för 2023 så behöver inte heller Kalmar kommun bidra till att ytterligare förstärka lågkonjunkturen och den oro som nu finns kring ökad arbetslöshet, högre räntor och skenande inflation. Vi kommer mot denna bakgrund inte heller att dra ned på investeringarna som i stället ökar i omfattning de kommande åren.

Hade Kalmar kommun inte byggt upp sin ekonomi under de senaste åren, tillskapat en RUR och haft ordning på sina kostnader så hade kommunen, sett till det regelverk som gäller, varit tvungna att genomföra kraftiga besparingar.

Utgångspunkten för Kalmars budgetmodell är att uppnå balanskravet och de finansiella målen i enlighet med god ekonomisk hushållning. De samlade intäkterna från skatt, utjämning och generella statsbidrag är gränssättande för verksamhetens kostnader. Resurser säkerställs för finansiella poster såsom ökade pensionskostnader och räntekostnader. Nämnderna blir kompenserade för löneökningar och kostnaderna för lokalhyror och investeringar som bedöms nödvändiga. I den budget som nu presenteras bibehålls denna modell vilket ger goda förutsättningar för kommunens olika verksamheter.

Sett till att vi i denna budget för 2023 budgeterar in medel från resultatutjämningsreserven så är begreppet "reformutrymme" denna gång lika med noll. Åskanden från nämnderna möts därför delvis genom att använda just RUR. I prognosen för resultatet 2025 så har åskanden som beviljats tagit utrymme också för år 2025 då RUR ej används.

Liksom tidigare år har årets budget ett fokus på det närmaste budgetåret i den treåriga planeringsperioden. Åren bortom 2023 påverkas i hög grad av faktorer som ännu inte är kända. Med tanke på det osäkra läget kan det inte uteslutas att majoriteten återkommer till kommunfullmäktige under året för beslut om ytterligare åtgärder under 2023.

Arbetet med att utveckla organisation och arbetssätt pågår ständigt. Ekonomiska och verksamhetsmässiga samordningsfördelar kan uppnås genom ökad samverkan inom koncernen samt med andra aktörer. Viktigt i detta arbete är att ta tillvara digitaliseringens möjligheter, och att finna nya arbetsformer. Coronapandemin har visat att det finns en stor kraft och förmåga till snabba anpassningar och ökad samverkan.

De finansiella målen för god ekonomisk hushållning är viktiga för att styra mot långsiktigt hållbar utveckling. Olika mål har inbördes samband och påverkar varandra varför ett helhetsperspektiv är viktigt. I en tid av stora investeringsbehov behöver soliditeten ta mer plats vilket ger balansräkningens tillgångssida rimlig vikt samtidigt som det egna kapitalet ska skyddas mot urholkning.

Försäljningen av KIFAB ger kommunkoncernen ett förbättrat ekonomiskt utgångsläge och skapar förutsättningar för nya handlingsalternativ. Genom det så kallade generationskontot förvaltas kapitalet, som uppgår till 1,1 miljarder kronor, långsiktigt och bidrar till en starkare balansräkning med högre soliditet. Över tid kan en del av kapitalets avkastning användas för att finansiera utmaningar inom hållbarhetsområdet såsom klimatförändringar. Det är ett sätt att ta ansvar för generationsperspektivet i praktiken.

1,1 miljard kronor kommer som en följd av försäljningen av KIFAB föras från Kalmar kommunbolag till Kalmar kommun under 2023. Det kommer påverka våra nyckeltal på ett mycket positivt sätt. Dessa medel ska dock i enlighet med tidigare beslut särredovisas och ej användas för löpande drift. Mot den bakgrunden är inte denna intäkt med som en post i budgeten för 2023.

Majoritetens inriktning är att

- fortsätta budgetera för ordning och ansvar. Kalmar budgeterar inte med stora realisationsvinster eller höga exploateringsnettointäkter. Av erfarenhet vet vi att sådana intäkter tillkommer vissa år, och då ger högre redovisade resultat än budgeterade. Ett sunt ekonomiskt tänkande är därför att inte i förväg räkna med dem som en nödvändig del i budgeten för att klara de finansiella målen.
- bibehålla resultatmålet om två procent över en rullande femårsperiod för att säkerställa en god ekonomi bortom planeringsperioden 2023–2025. Det målet ligger fast liksom ambitionen av självfinansiera investeringar med minst 50 procent.
- avsätta 30 miljoner kronor i en pott för oförutsedda kostnader för att möta den osäkerhet som finns kring bland annat energikostnader.
- om inte förutsättningarna förändras genom förändrat omvärldsläge eller kraftigt ökade statsbidrag så kommer det bli nödvändigt med generella besparingar 2024

Ordning och reda i ekonomin - Mål

 Globala mål*	Fullmäktigemål		
	 Långsiktigt mål	 Delmål	 Indikatorer**
	Kommunkoncernens eget kapital ska utvecklas långsiktigt hållbart		Kommunkoncernens eget kapital uttryckt i kronor per invånare och i fasta priser ska öka <i>Medel rullande 5 år</i>
	Kalmar kommun ska ha en långsiktigt hållbar resultatnivå		Årets resultat som andel av samlade intäkter från skatt, kommunal utjämning och generella statsbidrag >2% <i>Medel rullande 5 år</i>
	Kommunkoncernens alla verksamheter ska bedrivas på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt.		Nettokostnadsavvikelse totalt ska vara ±1% <i>Medel rullande 5 år</i> Nyckeltalen för kvalitet och resultat jämfört med resurser som i Kolada utgör Jämföraren, andel gul och grön status >75% Jämförelsestudien Kommunens Kvalitet i Korthet, andel gul och grön status >75%
	Kalmar kommun ska ha en långsiktigt hållbar självfinansiering av investeringar		Årets resultat plus avskrivningar som andel av totala nettoinvesteringar >50% <i>Medel rullande 5 år</i>
* De 17 globala målen följs upp genom totalt 58 indikatorer utöver de som ingår i Kalmar kommuns fullmäktigemål	 Nyckeltal ** Varje enskild indikator är knuten till nyckeltal. Nyckeltal är de kvantifierade målen och resultaten för indikatorerna vid en viss tidpunkt.		

Ordning och reda i ekonomin – Uppdrag

Uppdrag till kommundirektören

- Komplettera det årliga befolkningsprognosarbetet med en omvärldsanalys och perspektiv på alternativa prognosmodeller.

Ett grönare Kalmar

- God vattenstatus – Sveriges bästa vattenkommun
- Fossilbränslefri och klimatneutral kommun 2030
- Livskvalitet i ett grönt Kalmar
- Cirkulärt samhälle 2045

Agenda 2030 ska vara vägledande för allt arbete i Kalmar kommun och Kalmar ska fortsätta vara en av Sveriges mest hållbara kommuner och ett föredöme inom miljöområdet. Kalmar kommun är en av 23 kommuner som blivit utsedda att vara med och leda omställningen till "Klimatneutrala städer 2030" inom det strategiska innovationsprogrammet "Viable cities" som i sin tur hänger samman med EU:s arbete för mer klimatsmarta städer.

För att åstadkomma denna snabba förflyttning så krävs ett tydligt nuläge med klimatberäkningar, koldioxidbudget, prioriteringar och bred samverkan inom kommunkoncernen och tillsammans med näringsliv, universitet, medborgare och civilsamhällets aktörer. Kalmar kommuns beslut om ett generationskonto på 1,1 miljarder kronor kommer gagna framtida generationer och skapa goda förutsättningar för att möta de utmaningar kommunkoncernen står inför, inte minst inom klimat- och hållbarhetsområdet. Kalmar ska agera lokalt, tänka globalt och på goda grunder våga ta konkreta beslut för att skapa ett hållbart samhälle. Kalmar samarbetar aktivt nationellt och internationellt för att hitta smarta lösningar. Ett exempel är EU:s initiativ "New European Bauhaus" med fokus på utveckling av hållbara, vackra och inkluderande livsmiljöer. Kalmar är utvald som en av 20 städer och samarbetar med ledande europeiska experter för att stärka stadens boendemiljöer.

God vattenstatus – Sveriges bästa vattenkommun

Inom kustmiljöarbete är kommunen Sverigeledande och det arbetet är fortsättningsvis lika viktigt. Övergödningen i Kalmarsund ska minska och den biologiska mångfalden ska öka för att havet ska fortsätta bidra till livskvalitet för invånare och besökare. Kommunen ska uppfylla sin del av det experter och myndigheter menar krävs för att nå god vattenstatus i Kalmarsund och i vattendrag. En politiskt antagen handlingsplan listar åtgärder för att uppnå målen i Baltic Sea Action Plan, en gemensam aktionsplan för Östersjöns miljö.

När det nya Kretsloppsverket är byggt så reduceras utsläppen av näringsämnen kraftigt. Tillsammans med övriga åtgärder som gjorts och planeras de kommande åren så har Kalmar goda förutsättningar att bli den första kommunen runt Östersjön som klarar sitt åtagande. Här bidrar också lantbrukets bevattningsdammar och det ökade intresset för biogasproduktion.

Kommunen satsar en miljon kronor årligen för att intensifiera arbetet med att hålla näringsämnen kvar på land, ta upp och återcirkulera näring från havet samt förbättra livsmiljöerna för fisk och andra vattenlevande djur och växter. På så sätt utökas stöd till lokala ideella vattenråd och kustmiljögrupper. Näringsämnen från havet ska återcirkuleras till jordbruket, där marina substrat från exempelvis lågflödesmuddring av sediment kan användas inom lantbruket till bland annat markförbättring.

Kommunen vill skapa ett vattensmart samhälle där vattnet räcker till för allas behov och är fritt från ämnen som påverkar miljön eller människors hälsa negativt. Därför måste vi strategiskt analysera vattenanvändningen i kommunen. Kalmar Vatten fortsätter säkra den framtida vattenförsörjningen och medvetandegöra vattnets värde hos kommuninvånarna. Kommunens ambition är att bygga Sveriges bästa reningsverk, Kalmarsundsverket. Det nya Kalmarsundsverket ska nyttja vatten som en resurs, inte ett avfall. Perspektivet ska vara cirkulärt, ambitionerna för reningsgrad höga och resursanvändningen optimerad. För att säkra tillgång och förebygga avbrott i vattenleveranserna är ambitionen hög även avseende förnyelse av vatten- och spillvattennät, med målet om en förnyelsetakt på högst 150 år.

Majoritetens inriktning är att

- fortsatt verka för forskningssamarbete, med exempelvis Linnéuniversitetet, kring åtgärder för rening av vatten och sediment, inklusive miljögifter.
- fortsätta arbetet och identifiera pilotprojekt för cirkulära vattenflöden, bland annat för tekniskt vatten.
- ha fortsatt god samverkan med de gröna näringarna för att minimera näringsläckage, bevattningsdammar och våtmarker och utveckla biogas bland annat genom samarbetet Greppa Näringen.

Fossilbränslefri och klimatneutral kommun 2030

Kalmar ska bli fossilbränslefritt och klimat neutralt till 2030. Det innebär att inga fossila bränslen ska användas i vårt geografiska område samt att vi ska ha netto noll utsläpp av växthusgaser. Det kommer att innebära arbete både med att få bort utsläpp, men också att genom kolsänkor och kollagring kompensera för de utsläpp som ändå kommer att ske. För att nå klimatneutralitet behöver kommunen titta på alla aspekter av samhället och våra verksamheter. I så kallade klimatberäkningar görs analyser av var det finns störst potential för reduktion av vår negativa klimatpåverkan.

Kalmar är en växande kommun och bostäder och byggande har stor påverkan på klimatet. Under 2021/2022 har markanvisningstävlingar genomförts som syftar till ett mer hållbart byggande. På så sätt kan kommunen och marknaden gemensamt gå framåt mot mer hållbart byggande. Då gäller att inte bara titta på uppvärmning, materialval och byggmetoder utan också en hållbar markanvändning. En annan kolsänka är biokol, något som kommunen har undersökt under de senaste åren och arbetar med, bland annat genom trädplantering. Nu undersöks om metoden kan växlas upp. Kalmar Energi genomför en förstudie kring biokolspanna och fortsätter att bevaka utvecklingen inom CCS (Carbon Capture and Storage), men också hur förnybar el som produceras kan lagras i batterier.

Andra stora klimatbovar är transporter och konsumtion där kommunens egna kravställande, inköp och upphandlingar också är en viktig del i arbetet. Kommunen behöver utveckla snabba och effektiva transportsystem som stimulerar hållbart och flexibelt resande och som drivs av förnybara drivmedel. För att ersätta all fossil drivmedelsförbrukning behövs en bredd av förnybara alternativ. Smidig kollektivtrafik och ett ökat samnyttjande av resurser, till exempel bilpooler, ska göra det enklare att inte äga en bil. Kommunen har höga ambitioner och tar också sikte på att försöka bli en av Sveriges ledande cykelstäder med fokus på barn och unga.

I kreaturtäta och kustnära Kalmar är biogas ett särskilt lämpligt drivmedel, eftersom det både ger stor klimatnytta och minskad övergödning. Kalmar kommun arbetar med att främja biogasproduktion och tankmöjligheter. 2023 ska kommunens egna fordon och inköpta transporter vara fossilfria och där det är möjligt drivas av biogas. Allt fler fordon är helt eller delvis elektrifierade och det ställer ökade krav på såväl privata som publika laddmöjligheter. Kalmar kommun har nyligen kartlagt 300 potentiella laddplatser på allmän platsmark och fortsätter nu arbetet i samverkan med de entreprenörer som visat intresse för att möjliggöra fler laddpunkter för kommunmedborgare och besökare. All produktion av el som sker i Kalmar är förnybar, i form av sol-, vind- och bioenergi. Mellan 30–40 procent av den el Kalmar använder idag produceras i Kalmar. Kommunen ska vara självförsörjande till år 2035.

Majoritetens inriktning är att

- förvaltningar och bolag ska bidra till en fossilbränslefri och klimatneutral kommun 2030 genom insamling av data samt egna planer för reduktion av egna utsläpp av växthusgaser.
- genom investeringar och en ny mobilitetsstrategi nå en:
 - fördelning mellan kollektivtrafik/cykel/gång och bil från 43/57 till 60/40 till 2030.
 - vara självförsörjande på förnybar el år 2035.
 - arbeta enligt bygg- och anläggningssektorns färdplan för fossilfri konkurrenskraft med målet att minska växthusgaserna i hela livscykeln för byggnader med 50 procent till 2030, jämfört med 2015.
- biogasutvecklingen i kommunen ska fortsätta, med fokus på produktion och en biogasmack i södra kommundelen.
- se över klimatanalyser vid större investeringar, titta på hur det används och vad det innebär.

Livskvalitet i ett grönt Kalmar

Kalmar ska arbeta för en tillgänglig natur med stärkt biologisk mångfald. Frisk luft, rent vatten och livskraftiga naturområden kännetecknar kommunen. Där så är möjligt vill kommunen sträva efter att nå målet om 3-30-300. Det innebär en långsiktig ambition att alla ska kunna se (minst tre) träd från sitt hem, från ovan ska 30 procent av ytan i staden täckas av trädkronor och att ingen ska ha längre än 300 meter till närmaste grönområde. Friluftsliv och naturvård kopplas samman för att tillgängliggöra naturen för alla människor och skapa rekreation och välmående.

Kalmar kommun ska vara ett långsiktigt tryggt, hållbart och robust samhälle som aktivt möter klimatförändringar genom att minska sårbarheter och som värnar och vårdar sina unika natur- och kulturmiljöer. Kommunen ska stödja en levande landsbygd med god djurhushållning samt uppmuntra en nära och hållbar livsmedelsproduktion. Kommunen ska säkerställa att naturens ekosystemtjänster uppmärksammas och säkras för framtiden. Exempel på detta är skuggning från träd, rening av vatten, pollinering och skydd mot översvämningar. Vid framtagande av detaljplaner ska hänsyn till målen ovan tas. Den pågående ekosystemtjänstanalysen ska lägga grunder för en ny grönplan.

Sverige och Kalmar kommun kommer att påverkas kraftigt av klimatförändringarna. Det förändrade klimatet ställer stora krav på många aktörer att genomföra omställning och lindrande åtgärder. Den framtagna klimatanpassningsplanen ska påskynda och systematisera det arbetet.

Majoritetens inriktning är att

- verka för mer bete på kommunal mark i syfte att öka den biologiska mångfalden.
- fortsätta arbeta för ökad livsmedelsproduktion och högre självförsörjningsgrad av livsmedel genom god dialog med de gröna näringarna.
- fortsätta med gröna lungor i samhällsplaneringen.
- fortsätta arbetet med en ny grönstrukturplan.

Cirkulärt samhälle 2045

Kalmar ska vara ett cirkulärt samhälle till år 2045. Det innebär att gynna varor och produkter som är tåliga, tillverkade av miljökloka material och som inte innehåller gifter. De ska vara lätta att uppgradera och laga samt kunna demonteras på ett sätt som möjliggör att materialen kan användas igen i nya produkter och cykler. I ett cirkulärt samhälle skapar vi möjligheter för invånare att dela, låna, hyra och konsumera cirkulärt. I Kalmar erbjuds kunskap och möjlighet att leva ett hållbart och miljösmart liv. Kommunen erbjuder bibliotek, återbruk, delbilspool och fritidsbank med sport- och fritidsutrustning.

Det ska också vara enkelt att lämna avfall till återanvändning eller återvinning. Det ska vara smidigt att källsortera i stadsmiljö och idrottsanläggningar. Kommunen ska arbeta vidare med "Håll Kalmar rent" och stötta initiativ från lokalsamhället som motverkar nedskräpning.

Kalmar kommun har som mål att vara cirkulär i sin verksamhet 2030. Alla resurser ska utnyttjas effektivt, matsvinn ska minimeras, alla restflöden ska källsorteras, återbruk av byggmaterial och kontorsmöbler ska premieras, all onödig engångsplast ska fasas ut och övrig plast minimeras. Kunskap från kommunens projekt på Bergaviks IP för att minska mikroplastspridning från konstgräsplaner ska tas tillvara och användas så att alla kommunens framtida konstgräsplaner håller en bestämd basnivå vad gäller miljö och skötsel. Nuvarande planer som inte klarar basnivån uppgraderas i samband med byte av underlag.

Kalmar kommunkoncern ställer tydliga krav i upphandlingar som innebär att vi värnar arbetsrättsliga villkor, socialt ansvarstagande, djurskydd, minimal miljöpåverkan och cirkularitet. Vi arbetar med ständiga förbättringar och uppdaterar styrdokument, mallar och checklistor samt systematisk uppföljning bland annat av hållbarhetskrav.

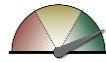

Majoritetens inriktning är att

- fortsätta arbetet för att alla evenemang i Kalmar ska vara hållbara.
- vid markanvisning uppmuntra hållbart byggande där så är möjligt, exempelvis cirkulära lösningar för bevakning, hög energistandard, egen energiproduktion, hållbara materialval och möjlighet till odling.

- arbetet med de övergripande målen skapar aktiviteter samt uppföljning avseende:
 - att minska kommunens egna flöden av restprodukter inom exempelvis bygg, plast och textil.
 - att kommunkoncernens egna fastigheter ska ligga i miljömässig framkant och ha en låg klimatpåverkan.
 - att fram till 2030 ska kommunens samtliga konstgräsplaner byggas om för ska klara en miljömässig basnivå.
 - ökad grad av samlastning av varor inom kommunens verksamheter.

Ett Grönare Kalmar - Mål

 Globala mål*	Fullmäktigemål		
	 Långsiktigt mål	 Delmål	 Indikatorer**
	Kalmarsund, våra vattendrag och vårt grundvatten ska ha god vattenstatus		Reducering av fosfor, andel (%) Reducering av kväve, andel (%) Förnysetid VA, antal år
	Kalmar ska vara klimatneutralt	Kalmar kommunkoncern ska vara fossilbränslefri	Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen, andel (%) Fossiloberoende köpta transporter från leverantörer, andel avtal (%) Resor med gång, cykel eller kollektivtrafik, andel (%)
	Kalmar ska vara ett cirkulärt samhälle	Kalmar kommunkoncern ska ha en cirkulär verksamhet	Avfallet inom kommunkoncernen, vikt (kg)
	Kalmar ska värna och vårda unika natur- kultur- och livsmiljöer		Slutanvändning av energi totalt, MWh/inv * Skyddad natur totalt, andel (%) *
* De 17 globala målen följs upp genom totalt 58 indikatorer utöver de som ingår i Kalmar kommuns fullmäktigemål	 Nyckeltal	** Varje enskild indikator är knuten till nyckeltal. Nyckeltal är de kvantifierade målen och resultaten för indikatorerna vid en viss tidpunkt.	

Ett Grönare Kalmar - Uppdrag

Uppdrag till kommundirektören

- Ta fram färdplan kring klimatneutralt byggande i Kalmar kommun och konkretisera det genom pilotprojekt med en klimatneutral förskola.
- Ta fram en handlingsplan för omställningen till cirkulärt samhälle och underlätta cirkulation av varor och produkter.
- Ta fram en handlingsplan för att nå 3-30-300, där så är möjligt. Under mandatperioden ska en ny grönplan tas fram och där ska det ingå analys av biologisk mångfald och ekosystemtjänster i staden.
- Kalmar Vatten AB ska fortsätta utredningen och återkomma med ett beslutsunderlag för att minska sårbarheten i vår dricksvattenförsörjning genom att nyttja avsaltat bräckt vatten från Kalmarsund.

Ett växande attraktivt Kalmar

- En funktionell sydostregion
- En kunskaps- och tillväxtkommun
- En växande besöksnäring
- Ett rikt kultur- och fritidsliv
- Bra bostäder till alla och hållbar mobilitet
- Attraktiva tätorter och landsbygd
- En trygg kommun
- Ett internationellt Kalmar

Kalmar kommun ska fortsätta utvecklas så att både invånares och besökares känsla av livskvalitet ökar. Det är också den inriktning som den nya översiktsplanen kommer att ha. Utveckling ska ske i hela kommunen, i centralorten, i våra stadsdelscentrum, i de mindre tätorterna och på landsbygden.

De flesta större byar och mindre tätorter har historiskt växt upp utefter någon av de åar som finns i Kalmar kommun. Ur ett utvecklingsperspektiv kan å-landskapet ses som en tillgång, på samma sätt som vår kuststräcka.

En funktionell sydostregion

Hög rörlighet av människor och arbetskraft är en viktig förutsättning för en väl fungerande arbetsmarknad och en viktig konkurrensfaktor för att en region ska vara attraktiv för människor att bo och verka i. Med ökad rörlighet bildas större lokala arbetsmarknader, som i sin tur underlättar för produktivitetsökningar genom bättre matchning mellan arbetstagare och företag. Att större marknader bildas (kompetens, konsumtion med mera), ökar konkurrensen mellan företag.

För att en förstoring ska kunna ske krävs en förbättrad infrastruktur och kortare restider. En stark samverkan mellan residensstäderna Kalmar, Växjö och Karlskrona är en förutsättning för en gränslös och smidig vardag för människor och näringsliv. Med snabba och hållbara pendlingsmöjligheter samt med lärosätena som innovativ och kunskapshöjande drivkraft stärks Kalmars regionala arbetsmarknad tillsammans med Växjö och Karlskrona.

Ett uttalat politiskt stöd och ett samarbete på tjänstemannanivå pågår mellan de tre städerna och länen rörande infrastruktur, arbetstillfällen, utbildning och tjänster vilket bidrar till att stärka utvecklingen i hela sydöstra Sverige. Att gemensamt verka för fortsatta infrastrukturinvesteringar i sydostregionen är avgörande. En restid under en timma mellan städerna skapar en arbetsmarknad på över 500 000 invånare som ger helt andra förutsättningar för inflyttning och näringslivstillväxt i hela sydostregionen. Att Rinkabyholm, Bergkvara och Jämjö byggs, byggs eller ska byggas enligt nationell plan ger förutsättningar för att på allvar få ner restiden och skapa en gemensam arbetsmarknadsregion med Karlskrona. Kriminalvårdens beslut att etablera en anstalt i Halltorp skapar förutsättningar för att ytterligare stärka sambanden.

I vårt närområde är Kalmarsund ett sammanhållande identitetsbegrepp. Samarbete över kommungränserna blir allt viktigare för en fortsatt hållbar utveckling av en funktionell sydostregion. Det lyckade samarbetet i Kalmarsundsregionen, där Kalmar, Mönsterås, Oskarshamn, Torsås och Nybro kommuner samverkat, växlar nu upp till att gälla hela länet. "Fler till Kalmar län" är en permanent satsning där Region Kalmar län och Kalmar läns samtliga tolv kommuner tillsammans hjälps åt för att få fler att flytta till Kalmar län.

Målet med satsningen är som tidigare, att stärka regionens attraktivitet, underlätta kompetensförsörjningen för regionens alla arbetsgivare och öka antalet invånare i Kalmar län, allt i linje med målen i den regionala utvecklingsstrategin.

Kalmar läns läge gör att flyget behövs som ett viktigt komplement till övriga trafikslag. Pandemin har slagit hårt mot branschen. Att värna och utveckla tillgängligheten med flyg till vår region samt att fortsätta att vara ledande i branschens hållbarhetsutveckling med biobränsle och elflyg är centrala delar för Kalmar Öland Airport.

För näringslivet i regionen är Kalmar hamn en strategisk knutpunkt som binder ihop land och sjötransporter. Kalmar hamn har även blivit en viktig aktör för ökad sjöfartssäkerhet genom bogserbåtssamarbete med andra hamnar. En ökad sjöfart med större kapacitet är en viktig del i hållbarhetsarbetet. En vision för hamnens fortsatta expansion är framtagen där ytorna på Tjärhovet utökas. Kalmar Hamn medverkar i finansieringen av en åtgärdsvalsstudie för Kalmar farled i området närmast Kalmar hamn för att kontrollera brister i farleden samt att rekommendera åtgärder för en fortsatt utveckling av Kalmar hamn.

En framställan har gjorts till regeringen om att etablera ett nytt luftvärnsregemente i områdena kring Kalmar Öland Airport. Fördelarna med placeringen är god räckvidd i Södra Östersjön, goda möjligheter till kompetensförsörjning och närhet till flygtransporter och hamnkapacitet i både Kalmar och Oskarshamn.

Majoritetens inriktning är att

- aktivt stödja infrastrukturåtgärder som tåg mellan Kalmar och Alvesta samt upprustning och utveckling av Stångådalsbanan för att skapa en gemensam arbetsmarknadsregion. Det långsiktiga målet är dubbelspår på sträckan Kalmar-Alvesta samt upprustning av Stångådalsbanan som bland annat ger möjlighet till arbetspendling norrut.
- aktivt stödja utvecklingen av flyget till och från regionen vid Kalmar Öland Airport.
- aktivt stödja åtgärder för att fortsätta arbetet med flygets hållbarhetsutveckling såsom biobränsle och elflyg.
- aktivt stödja expansionen av Kalmar hamn och förbättringar av farleden.
- medverka till en åtgärdsvalsstudie tillsammans med Trafikverket och Region Kalmar län om Kalmar central, vilket är en förutsättning för att kunna öka kapaciteten.
- en ny översiktsplan ska kunna antas av kommunfullmäktige under år 2023. Denna ska gälla till år 2035 med sikte på 2050.
- konstruktivt följa upp kommunens framställan till regeringen och Försvarmakten om ett luftvärnsregemente till Kalmar. En tillståndsprocess för att etablera en skjutbana vid flygplatsen prioriteras. Skulle det inte bli besked om ett regemente tas ändå höjd för en framtida etablering av militär verksamhet i den översiktsplan som det nu arbetas med.
- Kalmar kommun kommer ta upp dialog med KLT om att linje 121 mellan Bergkvara och Kalmar C ska gå in genom Ljungbyholm. Ljungbyholm är utpekad huvudort i den södra kommundelen. Här finns hälsocentral, apotek, högstadium, tandläkare och fritidsgård.

En kunskaps- och tillväxtkommun

Växande näringsliv och ökad sysselsättning

Kalmar är motor i den gemensamma arbetsmarknadsregionen i sydöstra Sverige. I en region med utbyggd kollektivtrafik, bra pendlingsmöjligheter och en infrastruktur för hög digital överföringshastighet kan människor bo och arbeta var de vill. Vår flygplats är som sagt viktig och den fortsätter ge näringslivet och regionens invånare goda möjligheter att utvecklas och resa genom flygförbindelser med såväl Stockholm och övriga Sverige som med Europa. Ambitionen är att näringslivet ska betrakta Kalmars företagsklimat som ett av de bättre.

I ett växande och starkt näringsliv med långsiktigt tänkande är samarbetet med gymnasieskolorna och yrkesutbildningarna en viktig del. Särskilt i en tid då flera utbildningar riktar sig mot yrkesgrupper där det råder stor brist. Det gäller att tidigt hitta samverkan med elever som går i högstadiet och där kan Prao-verksamhet och andra riktade kommunikationsinsatser skapa starka ingångsvärden. Vi ska också verka nära Kunskapsnavet för yrkesväxling och att få arbetslösa vuxna i utbildning.

Kalmar är i stort behov av verksamhetsmark för både befintliga och nya företag. Frågan är ständigt aktuell och vi arbetar med att ta fram geografiskt smarta platser där både lokal och regional infrastruktur finns och fungerar.

Det ökade behovet av digital transformation inom såväl näringsliv som offentlig sektor fortsätter att vara tydligt. Vikten av att kunna vägleda branscherna, ge experthjälp och framtidsspana inom området är därmed stort, vilket fortsatt står i fokus inom Kalmar Science Parks olika verksamhetsinriktningar. e-Hälsa har via stora beviljade satsningar börjat sätta stor prägel på såväl små som medelstora bolag men också på ”startup”-bolag. Här har Kalmar Science Park tillsammans med Linnéuniversitetet och Region Kalmar Län ett gemensamt intresse i att förvalta och utveckla vidare för att möta framtidens behov. En ökad ekonomisk satsning från ägaren Kalmar kommun in i Kalmar Science Parks inkubatorverksamhet gör det möjligt att fortsatt kunna finna affärsidéer med stark tillväxtpotential, hållbarhet och internationellt fokus. Ett nytt samarbete mellan Science Parkerna i Sydost ökar möjligheterna till tillväxt i etablerade ”scaleup”-bolag. Allt sammantaget leder till en ökad attraktionskraft att starta och driva företag i Kalmar kommun.

Ökad sysselsättning

Arbete, utbildning och företagande lägger grunden för den gemensamma välfärden och sammanhållningen. Alla Kalmarbor som kan arbeta ska arbeta. Kommunen erbjuder tidsbegränsade och individuellt anpassade arbetsmarknadsinsatser. Dessa ska i förlängningen leda till egen försörjning i form av arbete eller utbildning. Arbetssökande kommuninvånare erhåller efter en initial kartläggning av deras behov olika individanpassade insatser såsom arbetsträning, praktik, tidsbegränsad anställning, språkträning, orienteringskurser och jobbchanser. Genom dessa insatser stärks individens ställning på arbetsmarknaden och bidrar till framtida kompetensförsörjning för Kalmar kommun-koncern och för andra arbetsgivare i kommunen.

Inför den nya mandatperioden har en ny nämnd inrättats för integration och arbetsmarknadsfrågor. Under 2022 blev Kalmardelen av Del-Ta Produktion AB vårt nya bolag Växtplats i Kalmar AB (VIKAB). Den nya nämnden för integration och arbetsmarknad blir personunion med styrelsen för VIKAB vilket är ett sätt att samordna och vässa våra resurser. VIKAB som bolag ska erbjuda kundanpassade prisvärda legouppdrag, servicetjänster samt rehabiliterings- och arbetslivstjänster. Under 2023 kommer det arbetet

att utvecklas med berörda parter enligt framtagen handlingsplan. Det gäller bland annat samverkan mellan VIKAB och Kalmar kommuns arbetsmarknadsenhet. Samverkan formas och byggs utifrån Kalmar kommuns och de arbetssökandes bästa där VIKAB och arbetsmarknadsenheten kan använda sig av möjligheten att både verka utifrån bolagsform och förvaltningsform.

Det kommunala aktivitetsansvaret innehållande gymnasieungdomar som lämnar sina studier är en prioriterad fråga både nu och i framtiden för Kalmar kommun och arbetsmarknadsenheten. Under nästa år kommer arbetet att utvecklas med berörda aktörer. Den pågående reformeringen av Arbetsförmedlingen fortgår vilket påverkar alla aktörer verksamma inom arbetsmarknadsområdet. Kalmar kommun har under Arbetsförmedlingens pågående reform utvecklat och stärkt det interna samarbetet inom kommunkoncernen vilket sammantaget inneburit fler möjligheter för arbetssökande kommuninvånare. Det arbetet är viktigt att fortsätta att följa in i framtiden och fortsätta bygga samspel med de förutsättningar som kommer att gälla inom arbetsmarknadspolitiken.

Kunskapsnavet ska fortsätta att arbeta med uppsökande verksamhet, vägledning och information om utbildning på gymnasial nivå inom den samlade vuxenutbildningen. Kunskapsnavet ska beställa och upphandla yrkesutbildningar utifrån den lokala arbetsmarknadens kompetensbehov. Kunskapsnavet ska även fortsättningsvis arbeta nära kommunen, arbetsmarknadsenheten, Växtplats i Kalmar AB och Arbetsförmedlingen för att minska arbetslösheten och initiera utbildning.

Som ett resultat av Kriminalvårdens etablering av en ny anstalt i Halltorp avser Kriminalvården att i samarbete med Kalmar kommun starta en långsiktig yrkesutbildning för att klara kompetensförsörjningen.

Majoritetens inriktning är att

- genomföra minst 200 företagsbesök per år.
- ha ett fortsatt tätt samarbete med de gröna näringarna i kommunen. Inte minst i ett läge där livsmedelsproduktionen behöver öka för att klara en växande självförsörjningsgrad.
- Kunskapsnavet ska vara lyhörd för vilken arbetskraft arbetsgivare i regionen behöver och utifrån det skapa utbildningar som leder till arbete. Kunskapsnavet ska även tillsammans med arbetsmarknadsenheten vara offensiv i att ta del av statliga arbetsmarknads- och utbildningsåtgärder, för att möta den efterfrågan på kompetensförsörjning som finns i kommunen, både inom den egna organisationen och inom externa företag.
- kommunkoncernen ska arbeta med och ha aktiviteter kopplade till följande fokusområden: integration, jämställdhet, hbtqi och tillgänglighet.
- sätta högsta prioritet på att, utifrån näringslivets behov, detaljplanera och färdigställa den mark som Kalmar kommun under de senaste åren förvärvat för nyetablering av företag. Planläggning pågår för dessa områden. Nya trafikplatser i Snurrom och Moskogen kommer att vara nödvändiga.
- Kalmar kommun ska fortsätta erbjuda PPP platser (prova på praktik) till alla gymnasieelever från årskurs 1 som söker en PPP plats vid arbetsmarknadsenheten.
- landa en överenskommelse med Kriminalvården om att starta en Kriminalvårdsutbildning i Kalmar.

- utveckla företagsklimatet och samverka företag-kommun genom särskilda utbildningsinsatser för tjänstepersoner i kommunkoncernen under våren 2023.
- under 2023 sjasätta en ny organisation för näringslivsarbetet. För detta avsätts 2 miljoner kronor.

Universitetsstaden Kalmar

Linnéuniversitetet och universitetslivet är en viktig del av Kalmar, och bidrar till en levande stadskärna. Ett samlat universitetsområde i hjärtat av staden skapar fler förutsättningar för nya spännande och oväntade möten mellan invånare, kommun och näringsliv samt tusentals studenter och hundratals forskare från hela världen. Mixen av människor - där alla har olika bakgrund, kunskap, erfarenheter och förutsättningar - och deras möten, utgör och utvecklar Universitetsstaden Kalmar.

En utvecklingsplan om "Ett gott studentliv i Kalmar" kommer att ligga till grund för arbetet med en ännu bättre studentstad. Linnéuniversitet, Linnékåren, studentföreningarna och Drivhuset i Kalmar är viktiga samarbetspartners för detta arbete.

Sedan Kalmar blev en universitetsstad har vi placerats i en annan konkurrensmiljö. Vi behöver positionera oss mot andra universitetsstäder nationellt och internationellt vilket är av central betydelse för vår konkurrenskraft om framgångsrika forskare, företag och studenter. I pandemins spår har dessutom möjligheten till distansutbildning och distansundervisning ökat och det är därför viktigt att fortsätta arbeta för att bli en ännu bättre och attraktivare universitets- och studentstad som får människor att flytta hit.

Forskning, hållbar utveckling och tillväxt

Genom fler samarbeten och gemensamma aktiviteter med Linnéuniversitetet stärks Kalmar som en modern och attraktiv universitetsstad. Kommunens gemensamma satsning med Linnéuniversitetet på forskning, utveckling och tillväxt är ett viktigt steg i detta. Målet är att stärka forskningen och utbildningarna på Linnéuniversitetet i Kalmar, att stimulera näringslivets tillväxt i Kalmar samt att arbeta för en hållbar utveckling.

Näringsliv, välfärdssektorn och civilsamhället har allt större behov av rättsvetenskapligt och juridiskt kunnande för att kunna utvecklas starkt och säkert. Kalmar kommun och Linnéuniversitetet är därför överens om att juridik ska bli ett starkt utbildnings- och forskningsfält vid universitetet och stödja Linnéregionens tillväxtpotential.

Majoritetens inriktning är att

- öka samverkan mellan Linnéuniversitet, Kalmar kommunkoncern och övriga aktörer. Kommunen avsätter därför 1,5 miljoner kronor per år för områdena Grön tillväxt, Blå tillväxt och IT/teknik.
- öka andelen studenter som stannar kvar i regionen efter avslutade studier.
- tillsammans med Linnéuniversitetet fullfölja satsningen för att utveckla juridik som ett starkt utbildnings- och forskningsfält med bas i Kalmar. En satsning som omfattar minst 300 miljoner kronor på 10 år. Kalmar kommun ska bidra med 100 miljoner kronor som växlar upp universitetets 200 miljoner kronor.
- öka antalet studenter som kommunkoncernen tar emot eller kommer i kontakt med, i form av studentmedarbetare, praktikanter, sommarjobbare samt genom uppsatsarbete.
- verka för att Linnéuniversitetet förstärker utbildningarna inom teknik med fokus på ingenjörsutbildningar.

En växande besöksnäring

Kalmar län är en av Sveriges största turismregioner och besöksnäringen spelar en viktig roll för Kalmars utveckling. Näringen skapar många arbetstillfällen, inte minst inestegsjobb, och ger konsumtion i flera olika branscher, till exempel hotell, restaurang, handel, transport, jordbruk, sport och kultur. Besöksnäringen bidrar också till att stärka platsens attraktionskraft för såväl invånare som entreprenörer och investerare.

Besöksnäringen omfattar både fritids- och affärsresande. Den skiljer sig från många andra näringar då den består av flera olika aktörer som tillsammans står för platsens erbjudande. Många av aktörerna finns inom näringslivet, men de finns också inom offentlig och ideell verksamhet. För att utveckla en konkurrenskraftig, hållbar och innovativ besöksnäring behövs det därför gemensam kunskap och gemensamma insatser.

Hösten 2021 presenterade regeringen en ny nationell besöksnäringstrategi – ”Strategi för hållbar turism och växande besöksnäring”. Med strategin vill regeringen skapa långsiktiga förutsättningar för en hållbar, växande besöksnäring som har en självklar roll som export-, jobb- och integrationsmotor i Sverige. Strategin är ett ramverk och en inriktning för regeringens politik för den kommande tioårsperioden.

Parallellt har Region Kalmar län arbetat fram ”Kalmar läns besöksnäringstrategi mot 2030”, som bygger på den nationella strategin. Kopplat till den regionala strategin finns treåriga handlingsplaner, där det tydligt framgår vem som är ansvarig för insatserna.

För att kunna uppnå de mål som har satts nationellt och regionalt ska Kalmar kommun under 2023 ta fram en lokal besöksnäringstrategi för Kalmar kommun. Strategin kommer att ge Destination Kalmar – och Kalmar kommuns besöksnäring som helhet – en tydlig inriktning för framtiden. De strategier som kommer att prioriteras regionalt och lokalt är: att stimulera affärsutveckling, stötta produktutveckling, attrahera investeringar och etableringar, marknadsföra modigt, säkerställa besöksnäringanpassad infrastruktur-utveckling samt att analysera utvecklingen och omvärldsbevaka mot framtiden.

En lokal besöksnäringstrategi kommer inte bara att ge alla aktörer en gemensam inriktning. Strategin kommer också att säkerställa att det finns en samsyn kring omvärldsförändringar, strategiska vägval, möjligheter och hot. Den kommer att vara ett stöd både i beslutsfattandet och i det dagliga arbetet. För att Kalmars destinationsutveckling ska vara framgångsrik på lång sikt, och för att Kalmar fullt ut ska kunna bli en hållbar året runt-destination, behöver den lokala organisationen och dess resurser ses över. Även partnerskaparbetet behöver en översyn för att stärka näringslivets engagemang.

Strategin kommer att göra både Destination Kalmar och samtliga berörda i hela näringen bättre rustade att möta de utmaningar besöksnäringen står inför. En hållbar förändringsresa har påbörjats och det är viktigt att kunna möta både långsiktiga och kortsiktiga förändringar i omvärlden.

Majoritetens inriktning är att

- öka kapaciteten för besöksnäringen genom fler möjliga platser inom hotell, vandrarhem, camping och Bed and Breakfast.
- fortsätta satsningarna ur idékatalogen.
- fortsätta arbetet med att utveckla Kalmar som mötesdestination via Kalmars nya Convention Bureau.

- fortsätta försöket med sommargata på Postgatan. Nya aktiviteter prövas. Fler sommargator i centrala Kalmar övervägs.
- evenemangsverksamheten ska planeras och genomföras så att nedskräpning motverkas och att Kalmar fortsätter utvecklas som ett hållbart resmål.

Ett rikt kultur- och fritidsliv

Ett rikt och levande kultur- och fritidsliv är en viktig förutsättning för en kommuns attraktivitet. Det stärker invånarnas känsla av livskvalitet. En plats där människor upplever glädje och gemenskap har en positiv inverkan på trygghet, hälsa och välbefinnande. Kalmars kultur- och fritidspolitiska program är till för att säkerställa detta och bidra till en fortsatt utveckling av ett redan stort utbud.

Kultur- och fritidslivet ska vara öppet och tillgängligt och det ska finnas förutsättningar för alla att vara delaktiga. Kommunen ska ge medborgarna olika former av mötesplatser och via dessa kreativa och inspirerande miljöer, stimulera till både fysisk aktivitet och skapande. Kulturkvarteret med kulturcentrum vid Tullslätten och Sveaplan blir en ny, kreativ och välkomnande mötesplats mitt i Kalmar, för alla människor, i alla åldrar, året runt.

Föreningslivet ska vara inkluderande och främja integration samt barn och ungas utveckling. Mångfald ser vi som det normala och vår verksamhet ska vara värdeskapande. Vi arbetar för att alla medborgare ska ges goda möjligheter till att ta del av kreativa och rekreativa kultur-, idrotts-, natur- och fritidsaktiviteter. Vår satsning på att stärka upp de kommunala mötesplatserna i Oxhagen, Berga och Norrliden ska fortsätta utvecklas med externa aktörer. Och den avgiftsfria sommarlovsverksamheten för barn och ungdomar mellan 6 och 15 år bedrivs även 2023 efter förra årets beslut att permanenta upplägget oavsett riktade statsbidrag.

De senaste årens utbyggnad av multifunktionella anläggningar ger oss nya möjligheter att utveckla utbudet i vår kommun. Elitföreningarna fungerar som förebilder för barn och unga och skapar intresse för vår region. De ska ha goda förutsättningar för att utveckla sina verksamheter. Anläggningsutbyggnaden möjliggör detta samtidigt som vi kan erbjuda moderna faciliteter för konserter, mässor och konferenser.

Tillgänglig konst för alla i det offentliga rummet, både ute och i offentliga lokaler, är betydelsefullt. Att använda konst för att skapa goda och kreativa livsmiljöer gör Kalmar spännande och attraktivt som besöksmål. Den av kommunfullmäktige beslutade konstpolicyn ska implementeras under 2023 och 1-procentregeln för konstnärlig gestaltning är numera norm vid ny-, om- och tillbyggnad av byggnader och offentliga miljöer och gäller hela kommunkoncernen.

Vi vill att fler ska upptäcka möjligheterna att komma ut och njuta av vårt fantastiska natur- och kulturlandskap. Hos oss finns både kust och skärgård, öppet odlings-, ek- och herrgårdslandskap och skogsbygd. Vi ska genom implementeringen av friluftsprogrammet utveckla vårt närområde och ge inspiration till invånare att hitta idéer och områden för att utöva friluftsliv.

Vårt lokala kulturliv bygger på kulturföreningarnas verksamheter och eldsjälarnas insatser. Dessa bidrar till att hålla kulturen levande och samverkan med kulturföreningarna är en viktig uppgift. Satsningar på barn och ungdomar är prioriterat och vi ser ett ökat behov av samverkan med både det nationella och regionala kulturutbudet – till exempel

Länsmusiken, Talentcoach och Regionteatern – för att både förnya och komplettera kommunens utbud. Därtill ska vi nyttja digitaliseringens möjligheter och vi vill fortsätta att samverka med skolan, genom till exempel profiltid, för att nå barn och unga.

Majoritetens inriktning är att

- ett Kulturkvarter ska byggas under mandatperioden.
- bibliotek, kulturskola och genus smarta fritidsgårdar är viktiga mötesplatser som ska utvecklas.
- utöver nämndernas egna avsatta medel, tillföra ytterligare en miljon kronor årligen i tre år som ett extra stöd för att säkerställa en hög genomförandegrad av friluftslivsprogrammets utvecklingsområde som gagnar hela kommunen.
- rusta upp Salve till ett centrum för friluftsliv.
- genomförandet av inomhushallen på Gasten ska påbörjas 2023 enligt tidigare beslutat investeringsstöd.
- bygga till Folkets Park med en ny huvudbyggnad för inte minst föreningslivet.
- byta konstgräset på Gasten och i Brännarhallen, renovera A-plan på Södra utmarken samt tillföra nya omklädningsrum på Gasten.

Bra bostäder till alla och en hållbar mobilitet

Bra bostäder till alla

Kalmar kommun har fortsatt en stark inflyttning och en stor del av regionens ekonomiska tillväxt och nya arbetstillfällen skapas här. Bostadsbyggandet är av största vikt för Kalmars utveckling och det ska planeras för bostäder av varierat slag i hela kommunen. Bostadsbebyggelsen ska erbjuda trygga, tillgängliga, hållbara och attraktiva boendemiljöer med närhet till service, kollektivtrafik och grönområden. Kalmar kommuns närhet till kust ska utvecklas och tas hänsyn till vid planering för ny bostadsbebyggelse. En förtätning i orterna utanför Kalmar stad ska ge förutsättningar för att bibehålla och stärka en god samhälls- och kommersiell service. Närheten till service medför ett minskat behov av privata transporter av icke hållbara transportslag.

Kalmar kommun arbetar med att ta fram en ny översiktsplan som anger politikens viljeinriktning för markanvändning fram till 2035, med utblick mot 2050. Översiktsplanen tar höjd för cirka 82 000 invånare år 2035 med utgångspunkt i den befolkningstillväxt och prognos som översiktsplanen är baserad på. Det innebär att det över tid krävs ett fortsatt gott bostadsbyggande, och att byggande ska ske i hela kommunen, vara anpassade efter olika behov samt med olika upplåtelseformer.

Kommunen ska ha fortsatt hög takt på bostadsbyggandet samtidigt som nybyggnation ska ha minimal klimatpåverkan. Bebyggelse kräver anpassning till ett förändrat klimat och planering för bostäder ska alltid ta hänsyn till framtida klimatförändring.

Majoritetens inriktning är att

- samlat i kommunkoncernen medverka till att minst 500 bostäder årligen färdigställs som genomsnitt under en femårsperiod. Kommunen ska i sitt planarbete se till att det årligen tillförs 50 nya villatomter.

- ett nytt bostadsförsörjningsprogram tas fram. Riktlinjerna för bostadsförsörjningen ska grundas på en analys av kommunens demografiska utveckling, efterfrågan på bostäder, bostadsbehovet för särskilda grupper och marknadsförutsättningar
- den så kallade ungdomsbostadsgarantin ska vara kvar.
- testa så kallad dubbel markanvisning när det är lämpligt. Dubbel markanvisning innebär att en byggherre, för att få markanvisning på en attraktiv fastighet, även förbinder sig att bygga i en av kommunens mindre tätorter.
- besluta om ett samlat planprogram för Snurroms fortsatta utveckling.
- påbörja arbetet med ett arkitekturpolitiskt program.
- genomföra utvärderingen av nu gällande parkeringsriktlinjer.
- med beviljat EU-stöd påbörja ett dialogarbete med berörda fastighetsägare och andra intressenter för att lägga grunden till den långsiktiga planeringen av att skapa en klimatneutral stadsdel i gamla industriområdet*.

* Gamla industriområdet är utpekade i nuvarande och kommande översiktsplan som ett omvandlingsområde för blandad bebyggelse. Syftet är att möjliggöra för staden att på lång sikt växa hållbart och attraktivt med tillskott av bostäder, arbetsplatser, service och skapa förutsättningar för att införa fler gröna stadsnära områden.

Hållbar mobilitet

Mobilitetsplaneringen fokuserar på att förbättra möjligheterna till hållbara transportslag (gång, cykel och kollektivtrafik). Satsningen på säkra skolvägar slutförs 2023 då det femte och sista projektet i Stadsmiljöavtalet inleds. Dessutom genomförs infrastrukturåtgärderna av omdirigeringen av busslinjen över Dokumentvägen/Krooks väg i Smedby. Den detaljerade förstudien för BRT ("Bus Rapid Transit", ett transportsystem som erbjuder snabbare resor i städer än vanliga stadsbussar) längs Norra vägen går in i nästa fas där olika etappers genomförbarhet studeras och vilka konsekvenser de kommer att ha för att minimera restiden för bussen. Norra länken har beviljats Stadsmiljöavtal och en arbetsgrupp kommer att genomföra projektering för hela sträckan och om möjligt initiera enklare åtgärder med fokus på att hinna klart med en kollektivtrafikförsörjning av den nya bad- och friskvårdsanläggningen och Snurrom.

För fordonstrafik projekteras trafikplats Kalmar norra med verksamhetsgata mot industriområde, på- och avfartsramper samt separering av gång- och cykelvägar. Mobilitetsstrategin planeras att antas i samband med den kommande översiktsplanen och här kommer anpassning göras med hänsyn taget till planerna av ett nytt regemente. För de fyra infartsledningarna undersöks och prognostiseras framtida kapacitetsbehov vilket behöver koordineras och samordnas med Trafikverket. Södra Vägen mot hamnen är särskilt föremål för kapacitetsstudier med tänkbara åtgärder i närtid.

Majoritetens inriktning är att

- helt eller delvis genomföra den så kallade Norra länken vilket kommunen fått medel från Stadsmiljöavtalet. Norra länken knyter ihop kollektivtrafik från Snurrom genom Norrliden, Berga, Djurängen och Oxhagen till centrala Kalmar.
- genomföra byggnation av gång- och cykelväg längs med Djurängsvägen.
- genomföra ombyggnation av gamla E22 genom Rinkabyholm till Hossmo, med ny gång och cykelväg.
- genomföra trafiksäkerhetsåtgärder på Revsuddevägen.
- fatta beslut om struktur och medfinansiering av trafikplats Norra Vägen/E22 tillsammans med Trafikverket.

- sluta avtal med intressenter som gör det möjligt att etablera upp emot 50 nya laddplatser på allmän platsmark i centrala Kalmar.
- anta en mobilitetsstrategi för hela kommunen.
- långsiktigt utreda trafik och kollektivtrafik utmed Norra vägen, som ett underlag inför nästa mandatperiod. Bedömningen som görs är att medel för genomförande inte kommer finnas under denna period.
- inkomster från parkeringsavgifter ska fortsätta hålla tillbaka priset i kollektivtrafiken.

Attraktiva tätorter och landsbygd

Landsbygd och dess tätorter

Kommunen fortsätter att satsa på landsbygden och tätorterna. Hela Kalmar ska leva och det ska vara lika goda förutsättningar att bo och leva i hela kommunens geografi. Kommunen ska fortsätta stärka servicen och aktivt stödja engagemanget bland ideella föreningar, invånare och näringsliv. Fiberutbyggnad, digitalisering, byggnation av alternativa boenden samt fortsatt utveckling av förskolor och skolor är avgörande för att Kalmar ska växa utanför centralorten. För att främja dialogen om hur landsbygden och tätorterna kan utvecklas, kommer ett arbete med utvecklingsdialog i form av exempelvis ortsvandringar att starta under 2023. Utvecklingsdialogerna ska där de genomförs inkludera alla boende och verksamma.

Kalmar kommun är under 2023 återigen med i SydostLeader-samarbetet (en del i EU:s landsbygdsprogram) och kommer fortsätta avsätta medel för bygdepeng, som möjliggör satsningar för det lokala föreningslivet.

I pandemins spår har urbaniseringen till viss del avstannat. Storstadsregionerna har ett negativt inflyttningsnetto och många mindre kommuner och landsbygder visar på en stark tillväxt. I Kalmar är efterfrågan på boenden på landsbygden stor och en prioritering av detaljplaner och att få fram byggbara tomter efterfrågas.

Hittills har 2 380 adresser fått fiberanslutning genom satsningen på cirka 60 miljoner kronor. Statligt bidrag har sökts och erhållits så utbyggnaden fortsätter under 2023 med byggnation av cirka 4,6 mils kanalisation till ytterligare cirka 350 fastigheter.

Majoritetens inriktning är att

- en bygdepeng om 1 miljon kronor även ska gälla 2023.
- genomföra en informationskampanj kring möjligheterna med fiber.
- bostadsbyggandet även fortsättningsvis ska ligga på en hög och jämn takt och att det ska byggas bostäder i hela kommunen. I den översiktsplan som ska antas under år 2023 ska, jämfört med samrådsförslaget, det planerade bostadsbyggandet i de mindre tätorterna och på landsbygden växa på bekostnad av bostadsproduktionen i mera centrala delar av Kalmar.
- förbättra belysningen på landsbygd, från potten årliga medel avsätts 750 000 kronor 2023.
- under 2023, tillsammans med tretton andra kommuner i SydostLeader, starta upp den nya strategin för lokala utvecklingsprojekt.

Attraktiv stadskärna

Kalmar har en av Sveriges mest attraktiva stadskärnor där stadens kulturhistoria på ett tydligt sätt möter den nya utvecklingen. Kalmar är också en framgångsrik handelsstad och ska fortsätta vara det. I nära samarbete med fastighetsägare och övriga aktörer ska stadskärnan fortsätta att utvecklas. Detta kräver en bred samverkan, samsyn och samarbete utifrån ett helhetsperspektiv mellan de aktörer som verkar i stadskärnan.

I ett förändrat handelsmönster omvandlas stadens innehåll, från enbart en stor del handel till en mer blandad funktion av mötesplatser. Handel, bostäder, kontor, kultur och besöksnäring kan skapa goda synergieffekter för stadskärnan om det ges utrymme för samarbete. Stadskärnan ska genom ett intressant innehåll locka till vistelse och besök av olika slag året om.

Stadskärnan ska präglas av en tät, sammanhängande och funktionsblandad struktur med väl utformade miljöer och flexibla mötesplatser som kan samnyttjas för olika funktioner. Stadskärnan ska utformas tillgänglig och trygg för alla. Ett systematiskt arbete med universell utformning ska säkerställa att miljöer och tjänster fungerar för personer i alla åldrar och med olika funktionsförmågor. En stadskärna som medger utrymme för alla är också en attraktiv stadskärna. Kalmars stadskärna ska ha en god tillgänglighet för såväl gående, cykel, bil och kollektivtrafik.

Majoritetens inriktning är att

- handlingsplanen för angöring och parkering i Kalmar city som togs fram i nära samarbete med näringens representanter ska börja följas upp och utvärderas under 2023. Ambitionen är att en uppdaterad reform ska genomföras under mandatperioden.
- fortsätta trygghetsarbetet i Purple Flag mot en säker och trygg stadskärna. Ett konkret samarbete ska etableras med näringsidkarna i Kalmar City.

En trygg kommun

Kalmar kommun ska upplevas som en trygg kommun av boende, företagare och besökare. Känslan av trygghet är en avgörande tillväxtfaktor för kommunen. Den är också viktig för upplevelsen av god livskvalitet. Det övergripande målet är att Kalmar kommun ska utvecklas i positiv riktning med minskad brottslighet och ökad trygghet.

Kalmar kommun utgår från att tre nya lagar kommer att träda i kraft under 2023. Det handlar dels om lagförslaget att kommunerna ska ha ett lagstadgat ansvar att arbeta brottsförebyggande, dels om den nya ordningsvaktslagen och dels om den nya kameraövervakningslagen.

Kalmar kommun arbetar redan i linje med lagförslaget om ett kommunalt brottsförebyggande ansvar, men arbetet kommer att intensifieras med bland annat ökat systematisk lägesbilsarbete och ökad samordning. Med en ny ordningsvaktslag kommer kommunen att få ännu bättre förutsättningar att använda sina ordningsvakter. Det är troligt att den nya lagen medger att kommunens ordningsvakter kan tjänstgöra i hela kommunen och inte enbart i §3-områdena. Den nya kameraövervakningslagen ger kommunen goda möjligheter att snabbt och effektivt kunna använda kameror på olika platser innan dessa riskerar att upplevas otrygga.

Frågan om kommunikation och möjligheten att nå ut med olika typer av budskap utgör också en viktig del i det trygghetsskapande arbetet för kommunen. Inte minst för att synliggöra olika insatser. Under hösten har 2022 har kommunen öppnat nya informationskanaler och arbetet kommer att fortgå.

Kalmar kommun kommer under 2023 att arbeta aktivt med olika våldspreventiva åtgärder. Det innebär bland annat att arbetet med tidiga insatser kommer att lyftas fram. Förutom att se till och stötta de som utsätts för våld i olika former kommer också arbetet att fokusera på de som brukar våld. Även i denna fråga är det av stor vikt att hela kommunkoncernen samverkar varför det arbetet kommer att intensifieras. Bland annat kommer en ny lokal strategi för att förebygga och motverka mäns våld mot kvinnor och våld i nära relation att beslutas. Chefer i Kalmar kommunkoncern kommer också att erbjudas utbildning på temat våld.

En dimension av våld är det grova gängrelaterade våldet. Kalmar kommun kommer i samverkan med andra myndigheter och civilsamhället att fortsätta arbeta mot detta våld och även den organiserade brottsligheten. Narkotikahandeln är en stor riskfaktor och bidragande orsak till utvecklingen, därför kommer vi att intensifiera det drogförebyggande arbetet. Parallellt kommer också ett arbete att fortgå för att förhindra att unga involveras i kriminalitet. Det handlar bland annat om SSPF-samverkan (brotts- och drogförebyggande arbete - Skola, socialtjänst, Polis och Fritid) och SIG (sociala insatsgrupper för ungdomar med högre risknivå). Socialförvaltningen kommer även att fortsätta sitt systematiska arbete med tidiga insatser till barn och unga samt deras familjer och därtill sitt tillsyns- och fältarbete. Kommunens övriga förvaltningar, så som utbildningsförvaltningen, kultur- och fritidsförvaltningen, serviceförvaltningen och samhällsbyggnadskontoret kommer även de att på olika sätt adressera problematiken. Som del i kommunkoncernen utgör inte minst Kalmarhem en viktig aktör.

Samverkan med civilsamhället ska stärkas. Detta kommer bland annat att ske via de nyöppnade mötesplatserna i Norrliden, Berga och Oxhagen som är del i kommunens arbete för ökad trygghet.

Välfärdsbrott kostar samhället stora summor. Kalmar kommun drabbas som alla andra av att privatpersoner, föreningar och företag utnyttjar kommunala medel för egen vinning. Kalmar kommun har anställt en strateg som ska arbeta särskilt med frågan. På samma sätt som det övriga brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet kommer det att ske i samverkan med andra aktörer, till exempel Polismyndigheten.

En del av kommunens trygghets- och säkerhetsarbete är det interna säkerhetsarbetet, att säkerställa och skydda den egna verksamheten och dess tjänster. Hos Kalmar kommunkoncern har det under 2022 varit stort fokus på att stärka både informations- och IT-säkerheten då cyberhoten i form av IT-attacker har ökat markant mot offentlig verksamhet på grund av det geopolitiska läget. Digitaliseringen ställer också högre krav på robust IT till exempel behovet av beredskap. Digitalisering ger stora möjligheter men innebär också risker. Hoten ökar och med det ökar kraven på IT-säkerheten.

Arbetet med att stärka IT-säkerheten har inneburit en stor mängd av mjuka, hårda och organisatoriska åtgärder inom kommunkoncernen. Därtill har vi också stärkt vårt nätverkande med SKR, Inera och andra kommuner både inom länet och även nationellt. Pågående arbete för stärkt informations- och IT-säkerhet fortsätter under 2023 med flera nya insatser och projekt. Exempelvis satsas 4,5 miljoner kronor för verktyg som upptäcker sårbarheter och IT-attacker i tid, fortsatt jour och beredskap av våra nätverk samt data-lagring på ett strukturerat sätt.

Majoritetens inriktning är att

- under 2023 vid de nyetablerade mötesplatserna i Oxhagen, Berga och i Norrliden, fortsätta utveckla samverkan med de boende i områdena i samarbete med alla berörda aktörer.
- som en första del i satsningen på Oxhagen bygga en arena för aktiviteter.
- fortsätta utveckla samarbete mellan skolorna och socialtjänsten genom regelbunden närvaro för att stärka det förebyggande arbetet och hjälpa familjer som behöver stöd.
- tillsammans med gymnasieförbundet erbjuda individuella åtgärder för att motivera ungdomar att genomföra sin gymnasieutbildning (kommunala aktivitetsansvaret, KAA).
- kommunen bjuder in övriga berörda myndigheter för samverkan kring bekämpande av brottslighet, efter en modell som arbetats fram i Södertälje.
- tillsammans med Polisen göra allt för att förhindra etablering av kriminella gäng.
- så fort lagstiftningen så medger ansöka om §3-område i hela kommunen för ordningsvakterna.
- fortsätta satsningen belysningsinsatser.
- under 2023 ta fram lägesbild, analys och en åtgärdsplan samt nå ett bättre samarbete med polisen för arbete med våld i nära relation.

Ett internationellt Kalmar

Utvecklingen i omvärlden inverkar på vardagen för både invånare och näringsliv i Kalmar. EU påverkar en stor del av kommunens ansvarsområden och bidrar med viktiga resurser till utvecklingsinsatser. Ett internationellt förhållningssätt förbättrar möjligheterna att stärka Kalmar som en attraktiv plats att besöka, bo, forska, studera och driva verksamhet i.

I "Strategi för internationellt arbete och externfinansierade projekt" anges syfte, mål, inriktning och ansvarsfördelning för det internationella arbetet såväl som arbetet med externfinansierade projekt. Sammantaget utgör strategin en gemensam utgångspunkt för Kalmar kommunkoncern i det internationella arbetet.

Majoritetens inriktning är att

- Kalmar kommuns förvaltningar och bolag ska ha ett väl utvecklat internationellt arbete och system för att söka externa medel som tillför kommunens verksamheter nytta, bidrar till hållbar utveckling och skapar mervärden för invånare och näringsliv.
- förvaltningar och bolag ska höja sin kunskap om och avsätta resurser för att driva och söka medel till externfinansierade projekt och internationellt samarbete.
- deltagande i externfinansierade och/eller internationella projekt bör ses som en ordinarie del av kommunens utvecklingsarbete.
- så snart det blivit fred i Ukraina så ska Kalmar stå beredd att etablera en vänort i landet.
- i samarbete med vänföreningen för Kalmar Nyckel uppmärksamma att vänortssamarbetet med Wilmington firar 60 år under 2023, detta genom att företrädare från Wilmington bjuds in till Kalmar.

Ett växande attraktivt Kalmar - Mål

 Globala mål*	Fullmäktigemål		
	 Långsiktigt mål	 Delmål	 Indikatorer**
	Kalmar ska vara en attraktiv kommun för alla att bo och leva i		Positiva svar Medborgarundersökningen, andel (%)
			Befolkningsökning, andel (%)
			Bostäder i detaljplaner, antal
			Nya villatomter, antal
	Kalmar ska vara en attraktiv kommun för alla att besöka		Gästnätter, antal
	Kalmar ska vara en attraktiv kommun för alla att studera, arbeta och bedriva näring i	Antalet arbetstillfällen i Kalmar ska öka	Arbetsstillfällen, antal
			Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt, NKI
			Kvarstannande studenter > 3år, andel (%)
	Kalmar ska vara en trygg kommun för alla		Polisens trygghetsundersökning
			Anmälda brott (BRÅ), antal per invånare
	Kalmar ska vara ett robust och hållbart samhälle		Positiva svar Medborgarundersökningen, andel (%)
			Robusthet (WSP), index
* De 17 globala målen följs upp genom totalt 58 indikatorer utöver de som ingår i Kalmar kommuns fullmäktigemål	 Nyckeltal ** Varje enskild indikator är knuten till nyckeltal. Nyckeltal är de kvantifierade målen och resultaten för indikatorerna vid en viss tidpunkt.		

Ett växande attraktivt Kalmar – Uppdrag

Uppdrag till kommundirektören

- Ta fram en lokal besöksnäringstrategi, samt en gemensam strategi för handelsstaden Kalmar med berörda aktörer.
- Under 2023 starta en ny och samordnad organisation för näringslivsarbetet.
- Utred förutsättningarna för att säkerställa långsiktig finansieringen av Skälby 4H-gårds verksamhet genom bidrag.
- Utred konstgräsplan i Hossmo.

Hög kvalitet i välfärden

- En kvalitativ skola i ständig utveckling
- Äldreomsorg i nationell framkant
- En ändamålsenlig och hållbar socialtjänst
- Ett Kalmar för alla

I Kalmar ska allas liv präglas av trygghet, kvalitet, tillgänglighet och delaktighet. Invånare i Kalmar ska känna sig trygga med att kommunens verksamheter alltid finns när enskilda behöver den och att verksamheten bedrivs med god kvalitet. Den fattigdom som drabbar barn ska med alla tillgängliga medel bekämpas. Varje barn ska utvecklas allsidigt, såväl socialt och emotionellt som kunskapsmässigt. Våra förskolor och skolor ska hålla en hög kvalitet.

En kvalitativ skola i ständig utveckling

Kalmar kommun har en fortsatt hög ambition inom förskola, grundskola och fritidshem. Vi ska bli en av Sveriges 30 bästa skolkommuner över tid. För att ha en möjlighet att nå det målet i den utbildningspolitiska visionen måste fokus i utvecklingsarbetet ligga på att utveckla undervisningen och höja kvaliteten i verksamheten, men också på trygghetsarbetet. Barnen och eleverna ska få de bästa förutsättningarna att uppnå kunskapskraven samt i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen. Förskolan, grundskolan och fritidshemmen ska fånga alla barns och elevers lust att lära samt uppmuntra varje individ att vilja utvecklas. Hela verksamheten ska samarbeta i ett 1–16-årsperspektiv för att förbättra kunskapsresultaten, samt utforma utbildningen på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. För att lyckas med våra ambitioner görs en satsning på trygghetsarbetet där följande utvecklingsinsatser startar under 2023: satsning på elevhälsan i syfte att stärka tryggheten, satsningar på kompetensutveckling för vår personal i syfte att säkra bibehållen eller ökad lärarbehörighet, samt ny organisering av stöd till elever med särskilt behov genom särskilda undervisningsgrupper.

Investeringarna i skolverksamheten har de senaste åren varit stora och för att möta befolkningstillväxten och skapa goda lärmiljöer fortsätter satsningarna – ny skola i Södra staden (Rinkabyholm) invigdes hösten 2022 och de ytor som har frigjorts på befintliga skolor i Kalmar tätort (Vasaskolan och Kalmarsundsskolan) i samband med bildandet av Tallhagsskolan håller på att anpassas till ytor för yngre åldrar. Förskolan i Oxhagen får helt nya och utökade lokaler och förskolan i Djurängen samlokaliseras till samma adress då nuvarande förskola byggs ut. Även förskolorna i Trekanten och Ljungbyholm kommer byggas om och till. Norra delen av centrala Kalmar har stark tillväxt och inom 2–4 år kommer det att finnas ytterligare en förskola samt ny grundskola i området Friluftsstaden. Vid Kalmarsunds-skolan kommer vissa hus byggas om till nya avdelningar för förskola.

Kalmar kommuns skolor har utvecklats starkt under de senaste tio åren, med ökande resultat för eleverna, höga värden när det gäller nöjdhet och trygghet, och inte minst en av Sveriges högsta lärarbehörigheter. Med de grundläggande fundamenten på plats så fortsätter arbetet med att förbättra inflytande och delaktighet för elever, öka trygghet i form av goda utvecklings- och studiemöjligheter, skapa trygga och säkra skolvägar, bidra till en giffri vardag, ge eleverna kunskap om kommande arbetsliv och utveckla en alltmer jämställd verksamhet. Alla åtgärder utgår från den självklara ambitionen att detta görs arm i arm med fortsatt stark och positiv utveckling av barnens och elevernas lärande och kunskapsutveckling.

Barn och elever i alla skolformer har rätt till en trygg och säker lärmiljö för att kunna nå så långt som det är möjligt. Alla elever ska ges möjlighet att klara skolan och då är tidiga insatser viktiga. Vi måste ha en proaktiv samverkan där utbildningsförvaltning, socialtjänst, enhet för trygghet och säkerhet och andra berörda interna och externa aktörer arbetar samlat med förebyggande insatser.

Kalmarsunds gymnasieförbund är en av de större utbildningsanordnarna i södra Sverige. Förbundets utbildningar är därför viktiga för tillväxten i regionen. I Kalmars ambitioner att vara en av landets bästa skolkommuner ingår gymnasieskolan och vuxenutbildningen. För att en elev som slutar grundskolan ska få en bra start i gymnasieskolan är det viktigt med överlämning av sådana uppgifter som underlättar elevens övergång och gynnar elevens lärande och utveckling. Ett välfungerande överlämningsarbete är centralt för att tidigt upptäcka och möta upp enskilda elevers stödbehov och motverka studiemisslyckanden. Kalmarsunds gymnasieförbund vill att gymnasieskolorna och vuxenutbildningen förbereder våra ungdomar och vuxna för såväl högre studier som ett inträde på arbetsmarknaden.

Utbildning är en av de viktigaste faktorerna för hur en människas liv kommer att utvecklas. En ungdom som aldrig har påbörjat eller som har avbrutit eller inte fullföljt sin gymnasieutbildning på ett nationellt program eller motsvarande kan hamna i en situation där vägen till vidare utbildning eller arbete begränsas. En vuxen ska kunna komma tillbaka till studier för att fullfölja dem, få möjlighet att behörighetskomplettera eller studera ett yrkespaket för att kunna yrkesväxla.

Utbildning i svenska för invandrare är en viktig start för utrikesfödda som behöver nå anställningsbarhet inom arbetslivet eller vill studera inom högre studier.

Digitaliseringens möjligheter tas tillvara inom all undervisning inom Kalmarsunds gymnasieförbund.

Kunskapsnavet arbetar med kompetensförsörjning mot bristyrkesområden och beställer och upphandlar yrkesutbildning på gymnasial nivå. Kunskapsnavet vägleder, stödjer och följer eleven genom utbildning för att individen ska nå högre måluppfyllelse och samhället lägre arbetslöshet.

Majoritetens inriktning är att

- satsa på elevhälsan i syfte att stärka tryggheten.
- satsa på kompetensutveckling för personal i syfte att säkra bibehållen eller ökad lärarbehörighet.
- satsa på ny organisering av stöd till elever med särskilda behov.
- prioritera skolans lokaler i vår investeringsbudget.
- att alla barn i Kalmar, utifrån sina behov och förutsättningar, ska ges goda uppväxtvillkor och bästa stöd och möjlighet att klara skolan och ta examen med godkända betyg.
- alla våra skolor ska ha ett systematiskt trygghetsarbete och arbeta främjande, förebyggande och åtgärdande. För detta arbete avsätter vi 3 miljoner kronor under 2023.
- vi fortsätter även under 2023 att erbjuda gratis sommarlovskort för de elever som är folkbokförda i Kalmar kommun.

- fortsätta försöksverksamheten med gratis frukost i skolan och vi budgeterar 1 miljon kronor per år under 2023–2024 för detta. Försöket kommer fortsätta på Smedbyskolan och utökas med ytterligare två skolor enligt samma modell som på Smedbyskolan. I det utökade försöket ingår även att, där så är möjligt, mäta effekter på skolresultat, välmående, stämning i klassrummet m.m.

Äldreomsorg i nationell framkant

Målet är tydligt – Kalmar kommun ska bli en av Sveriges trettio bästa äldreomsorgskommuner med fokus på ökad nöjdhet och en fortsatt god personalkontinuitet inom hemtjänsten. Därtill prioriteras det sociala innehållet på vård- och omsorgsboende där Kalmar redan nu ligger topp 30.

Under perioden 2022–2023 genomförs *Tillsammans-paketet* - äldreomsorgens största satsning någonsin i Kalmar. I *Tillsammans-paketet* ingår:

- Höjd bemanning på vård- och omsorgsboende
- Bättre scheman för undersköterskor i nattverksamheterna
- Fler sjuksköterskor
- Reflektionstid för alla vård- och omsorgsnära yrkesgrupper
- Införande av gratis arbetsskor till alla medarbetare
- Fler enhetschefer för att minska antalet medarbetare per chef

Samarbetet med regionen ska vidareutvecklas inte minst inom ram av målarbetet för en mer trygghet och nära vård. Det är ett strategiskt förändringsarbete som måste till för att kommunens och regionens resurser inom vård och omsorg ska kunna användas bättre och därmed räcka till fler. I linje med detta förändringsarbete inrättas en ny samlande enhet inom omsorgsförvaltningen med fokus på förebyggande och hälsofrämjande arbete. Detta är också helt i linje med den nya SOU-rapporten 2022:41 (Statens Offentliga Utredningar) som ligger till grund för förslaget om inrättandet av en ny äldreomsorgslag.

För att ha en kunskapsstyrd äldreomsorg i framkant ska kommunen fortsätta jobba innovativt och vidareutveckla samarbetet med till exempel frivilligorganisationer, Region Kalmar Län och Linnéuniversitetet. Omsorgsnämnden medverkar i ett antal forskningsarbeten med inriktning på exempelvis moralisk stress, nära vård, digitalisering, kvalitet och måltidssituationen för äldre på vård- och omsorgsboende. En vidareutveckling av samarbetet med föreningslivet och frivilligkrafter är viktiga delar för att minska den ofrivilliga ensamheten hos omsorgstagare på såväl vård- och omsorgsboende som i hemtjänsten. Digitalisering och välfärdsteknik är fortsatt viktiga delar för äldreomsorgens utveckling i Kalmar. Fler läkemedelsautomater, automatiserad process vid förenklad biståndshandläggning, digitala tillsynsbesök dygnet runt och ett fortsatt digitalt utvecklings-samarbete med regionen är några viktiga beståndsdelar i e-hälsoarbetet. Även under 2023 kommer verksamheten att dra nytta av den statliga satsningen *Utvidgat äldreomsorgslyft* som bland annat möjliggör att fler nya medarbetare kan utbildas till undersköterskor.

Var och en ska kunna verka och åldras i trygghet och med bibehållen integritet, bemötas med respekt och värdighet samt ha tillgång till god vård och omsorg. Såväl i hemtjänsten som på vård- och omsorgsboenden och korttidsboenden genomförs process-, team- och utvecklingsarbeten för att omsorgstagaren ska vara i fokus och uppleva en ökad kvalitet i insatserna som utförs. Brukarinflytandet i detta utvecklingsarbete ska öka. Ett större förbättringsarbete ska också genomföras utifrån den nationella handlingsplanen för ökad patientsäkerhet.

Kalmar kommun vill ha en modern äldreomsorg och arbete pågår för att bygga ett nytt vård- och omsorgsboende i Lindsdal. Det framtida nytillskottet bidrar till att Kalmar har ett av landets mest moderna utbud av vård- och omsorgsboenden.

Majoritetens inriktning är att

- fortsätta vårt externa samarbete i syfte att bidra till vårt utvecklingsarbete där våra resurser ska räcka till fler.
- fortsätta samarbetet internt och med regionen för att vidareutveckla en mer trygg och nära vård.
- varje omsorgstagare ska åldras i trygghet, därför ska utvecklingsarbete med fokus på omsorgstagarens upplevelse prioriteras.
- modern äldreomsorg med korttidsverksamhet och vård- och omsorgsboenden ska prioriteras i investeringsbudgeten.

En ändamålsenlig och hållbar socialtjänst

Upplevelsen av Kalmars funktionshinder-, individ- och familjeomsorg är god

I ett Kalmar för alla ska människors sociala och ekonomiska trygghet, jämlikhet och aktiva deltagande i samhällslivet främjas. Människor som befinner sig i socialt utsatta situationer ska mötas av en tillgänglig och personcentrerad socialtjänst som bygger på evidens och bästa tillgängliga kunskap. Stöd och hjälp ska utgå från behov, utformas tillsammans med den enskilde och ta vara på inneboende potential att leva så självständigt som möjligt. För att bygga en ändamålsenlig och hållbar socialtjänst som möter framtidens utmaningar ska kunskapen och kraften hos brukare, klienter, anhöriga och deras intresseorganisationer tillvaratas och deras upplevelse följas upp och driva utveckling.

En ändamålsenlig och hållbar socialtjänst

En kommun som växer ökar sina skatteintäkter, arbetstillfällena och sin attraktionskraft. I en växande kommun finns samtidigt en risk att ojämlikheter ökar. Socialtjänsten behöver därför vara en aktiv aktör i att värna och beakta de sociala aspekterna i samhällsplaneringen. För att lyckas med kommunens mål att vara en av landets tryggaste residensstäder behövs fortsatta satsningar på ett proaktivt arbete i att möta de utmaningar som kommer med att Kalmar växer. Grunden i det arbetet bör utgå från ett kunskapsbaserat arbetssätt med tydlig problembild och analys, väl avvägda åtgärder och uppföljning av resultaten.

Det brottsförebyggande arbetet är ett viktigt verktyg för att öka tryggheten, och det arbetet blir som mest effektivt i samverkan mellan flera aktörer. Kommunen genomför tillsammans med olika samarbetspartner insatser som syftar till att motverka att unga utvecklar en kriminell livsstil och rekryteras till kriminella nätverk. Det görs bland annat genom att socialtjänsten samordnar insatser i prioriterade områden.

Socialtjänsten och den kommunala hälso- och sjukvården utför samhällsviktig verksamhet. Ansvarsprincipen innebär att kommunal omsorg och hälso- och sjukvård ska erbjudas även vid höjd beredskap. Därför behöver socialtjänsten stärka krisberedskapen genom att vässa sin kontinuitetsplanering och öva.

Demografisk utmaning och ökade behov av välfärd

Fler kommer behöva välfärdstjänster samtidigt som den arbetsföra befolkningen och skatteintäkterna minskar. Fortsatt höjd kvalitet i välfärden kommer inte kunna levereras enbart genom ett ökat antal anställda. Nya lösningar, samarbeten, förändrade arbetsätt och ny teknik kommer att krävas.

Sverige står inför den största omställningen av hälso- och sjukvård och omsorg i modern tid. Omställning till en nära vård involverar hela samhället. Att växla om och satsa på hälsofrämjande, proaktiva insatser kan initialt medföra ökade kostnader. Resurser behöver fördelas över organisatoriska gränser med helhetssyn i fokus för att bidra till hållbarhet, effektivitet och ekonomiska besparingar.

Digitaliseringen spelar en viktig roll i omställningen. För Socialförvaltningen är en fortsatt utveckling av den digitala infrastrukturen en förutsättning för digitalisering. Socialtjänsten behöver ta ansvar för att nyttja den teknik som finns för att skapa medborgartjänster, digitala arbetsätt och införa välfärdsteknik i den direkta vården och omsorgen. Den enskilde behöver ges större möjlighet att själv styra över sin kontakt med socialtjänsten. Medborgartjänster i form av webbaserade e-tjänster kan stödja och underlätta för den enskilde och samtidigt effektivisera verksamheten.

Som arbetsgivare behöver Socialförvaltningen skapa förutsättningar för personal att ställa om och utveckla nya arbetsätt. Medarbetare ska uppleva struktur, stöd och inspiration till att vara en aktiv del av en innovativ och kunskapsbaserad socialtjänst.

Majoritetens inriktning är att

- uppföra ett nytt LSS-boende i Snurrom.
- fortsatt utvecklingsarbete i en hållbar socialtjänst ska innebära:
 - ta tillvara erfarenheter hos brukare, klienter, anhöriga och deras intresseorganisationer.
 - fortsätta samarbetet internt och externt för att vidareutveckla en mer trygg och nära vård men också för att våra resurser ska räcka till fler.
 - att medarbetare känner stöd och möjlighet till att bidra till en innovativ utveckling.
- socialtjänsten ska systematiskt och kunskapsbaserat, i samverkan med andra samhällsaktörer och föräldrar, förebygga att barn och ungdomar hamnar i en kriminell livsstil och fortsätta ge stöd och vägledning för dem som vill lämna ett kriminellt liv*.

*Exempel på sådan verksamhet är Sociala insatsgruppen (SIG) som arbetar individbaserat och samordnat med barn och ungdomar i riskzonen för kriminell livsstil och samarbete inom SSPF-projekt.

Ett Kalmar för alla

Utgångspunkterna för Kalmar kommunkoncerns arbete är att alla invånare i Kalmar oavsett bakgrund, funktionsnedsättning eller sexuell läggning ska ha samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter att förverkliga och utveckla sitt vardagliga liv samt känna sig delaktiga i kommunen. Kalmar kommun ska vara en plats där alla människor ska kunna leva sina liv fullt ut utan att känna rädsla för att bli diskriminerade. När det gäller jämställdhet så är det en fråga om rättvisa och demokrati, det är också en drivkraft för hållbar utveckling och kvalitet i våra verksamheter.

Vår lokala nulägesbeskrivning visar dock att en av våra fortsatt stora utmaningar handlar om att minska ojämlika livsvillkor i samhället. Det gäller till exempel skillnader i hälsa, skolresultat, sysselsättning och rätt till kultur, idrott, fritid samt demokrati och inflytande. Skillnaderna kan relateras till etnisk bakgrund, funktionsnedsättning, könstillhörighet och också till bostadsområden i Kalmar. Till detta ska knytas ett barn- och ungdomsperspektiv. Det tidiga livet är centralt för att uppnå en jämlik hälsa och det är därför viktig(ast) att satsa på barn och unga i det främjande och förbyggande arbetet. Ekonomisk standard under barndomen och tillgång till utbildning är viktiga förutsättningar för goda livsvillkor senare i livet.

Vi behöver öka förståelsen för hur olika orättvisor påverkar individer och gruppers livsvillkor och öka kunskapen om hur vi ska motverka dem för att tillsammans ta ett helhetsgrepp runt arbetet med social hållbarhet. Det är därför vi fortsätter med vår satsning på 3 miljoner kronor årligen under 2023–2024 för insatser inom social hållbarhet. Medel som externa aktörer t.ex. studieförbund, frivilligorganisationer och föreningar kan ansöka för att genomföra aktiviteter som främjar den sociala hållbarheten.

Folkhälsa

Folkhälsan i Sverige utvecklas generellt positivt. Men hälsa är inte jämnt fördelad inom befolkningen och det syns heller inga tecken på att just ojämlikhet i hälsa minskar. Den psykiska ohälsan ökar i befolkningen i stort och är högst bland kvinnor, utrikes födda och personer med låg utbildningsnivå. I de yngre åldrarna (enligt ungdomsenkäten LUPP 2021) svarar killar i betydligt högre utsträckning än tjejer att de bedömer sin hälsa som mycket bra eller ganska bra. Där framgår också vid en granskning av utvecklingen över tid att den självskattade hälsan bland ungdomar har en negativ utveckling. En bred satsning på folkhälsofrågor är därför av stor vikt tillsammans med ett fortsatt förebyggande arbete.

Majoritetens inriktning är att

- utveckla nätverket för jämlika livsvillkor till ett folkhälsoråd – en lokal arena och plattform för samverkan mellan civilsamhällets olika aktörer och Kalmar kommunkoncerns olika verksamheter.
- teckna ett socialt kontrakt för ett socialt hållbart Kalmar – ett Kalmar för alla och livskvalitet genom ett gott liv och framtidstro. Ett led i arbetet är att genomföra en enkätundersökning över Kalmarbornas upplevelser av diskriminering, för att komplettera nulägesbilden med invånarnas egna perspektiv på sina livsvillkor.
- normkritiska utbildningsinsatser ska genomföras för nyckelpersoner för att synliggöra och utmana de normer och strukturer som upprätthålls genom ettoreflekterat arbetssätt.
- implementera den regionala suicidförebyggande planen.
- den befintliga drogpolitiska handlingsplanen ska uppdateras i väntan på en uppdaterad nationell strategi för ANDTS*-arbetet, och det systematiska ANDTS-arbete ska fortsätta i alla förvaltningar.
- en utbildningsdag ska hållas under 2023 för berörda inom kommunkoncernen och civilsamhällets olika aktörer för att höja kompetensen runt barn och unga som lever i social och/eller ekonomiskt utsatta familjer.
- ett fortsatt förebyggande arbete för psykisk hälsa genom MHFA (Första hjälpen till psykisk hälsa) och YAM (Youth aware mental health) samt föräldraskapsstöd ABC (Alla Barn i Centrum).

* ANDTS – Alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel

Jämställdhet

Strategin för Jämställdhet 2018–2024 styr arbetet och omfattar hela Kalmar kommunkoncern. Målet om jämställdhet handlar om att alla människor oavsett kön ska ha lika rättigheter, villkor, möjligheter och makt att själva forma sina liv och bidra till samhällets utveckling. Utgångspunkterna för Kalmar kommuns jämställdhetsarbete är att jämställdhet är en fråga om rättvisa och demokrati, men att det också är en drivkraft för hållbar utveckling och kvalitet i våra verksamheter. Arbetet med att stärka det intersektionella perspektivet inom jämställdhetsarbetet fortsätter då detta är en förutsättning för att nå våra mål.

År 2022 har en utvärdering av arbetet med strategin genomförts och fokus för arbetet framåt ska ligga på att utveckla arbetet inom de områden i strategin som behöver stärkas. Arbetet med tillgång till könsuppdelad statistik samt analys av densamma behöver prioriteras. En identifierad utmaning är den skillnad i hälsa som går att se i tidig ålder där flickor i större utsträckning uppger psykisk ohälsa, något som även återses i arbetslivet.

Det är viktigt att jobba med de destruktiva mansnormer som leder fram till våld men som också kan leda fram till mäns psykiska ohälsa. Vårt arbete med Mäns våld mot kvinnor finner du under avsnittet "En trygg kommun".

Majoritetens inriktning är att

- fortsätta utvecklingsarbetet för jämställda verksamheter enligt strategin för jämställdhet.
- öka tillgången till könsuppdelad statistik för att analysera och sätta in åtgärder.
- prioritera hälsofrämjande insatser riktade mot flickor med psykisk ohälsa.
- det ska genomföras kompetenshöjande insatser för kommunkoncernens chefer med fokus på våld i nära relation, med målet att chefer ska få verktyg att identifiera medarbetare som utsätts för våld och lotsa dem vidare för hjälp.

Hbtqi

Genom den hbtqi-handlingsplan som antogs år 2016 har grunden för hbtqi-arbetet lagts, men fortfarande återstår arbete för att säkerställa hbtqi-personers lika rättigheter och möjligheter i Kalmar. En prioriterad fråga för 2023 är att få fram data för att synliggöra situationen för hbtqi-personer på lokal nivå genom att efterfråga underlaget i våra egna enkäter och i ungdoms-enkäten LUPP. Detta arbete bör på sikt omfatta samtliga diskrimineringsgrunder för att synliggöra situationen för individer som bryter med flera normer. En fortsatt prioriterad fråga är även att stärka kompetensen kring hbtqi, normer och inkludering i våra verksamheter, detta då det visar tydligt positiva effekter för minoritetspersoners psykiska hälsa och upplevelser av trygghet.

Majoritetens inriktning är att

- en uppdaterad handlingsplan för arbetet med hbtqi-personers lika rättigheter ska tas fram.
- metodboken och utbildningsmaterialet kring hbtqi-inkludering och bemötande ska spridas inom hela Kalmar kommunkoncern.

Tillgänglighet

Tillgänglighetsarbetet strävar efter full delaktighet i samhället på lika villkor för alla. Arbetet med att identifiera brister i tillgängligheten fortsätter, nu med en ny modell för att på ett ännu bättre sätt identifiera miljöer som begränsar och skapar ojämlikhet. Resultatet av inventeringarna ska ligga till grund för förslag till prioriteringar och kostnadsberäkningar av ytterligare anpassningar. Dialogen med personer med funktionsnedsättning ska fortsätta för att fånga upp särskilt angelägna frågor. Med hjälp av de särskilda investeringsmedlen för tillgänglighet ska Kalmar kommun även fortsättningsvis systematiskt arbeta för att identifiera och undanröja hinder för full delaktighet. Principen om universell utformning ska vara utgångspunkten.

Majoritetens inriktning är att

- Kalmar ska vara en kommun med hög tillgänglighet.
- dialogen med funktionsnedsatta ska öka och kommunikationen ska bli bättre.
- strategin "Tillträde till samhället" ska fortsätta implementeras i verksamheterna och principen om universell utformning ska vara utgångspunkt för arbetet.
- två utbildningsdagar ska hållas under 2023 för berörda inom kommunkoncernen, funktionsrättsrörelsen och näringslivet för att höja kompetensen kring tillgänglighet och delaktighet.
- att förbättra tillgängligheten till arbetslivet för personer med funktionsnedsättning. Investeringsmedlen blir då till för att eliminera hinder i arbetslivet inom kommunkoncernens verksamheter och på en förbättrad arbetsmiljö utifrån ett tillgänglighetsperspektiv.

Inkludering och integration

"Strategin för etnisk och kulturell inkludering 2022–2025" styr arbetet och omfattar hela Kalmar kommunkoncern. Under hösten 2022 har en åtgärdsplan tagits fram med ett gemensamt fokus på arbete och skola. Att komma ut i arbetslivet är det som har den största effekten på att varaktigt kunna etablera sig i det nya landet. Kalmar har ett växande arbetskraftsbehov, där utrikesföddas kompetens är en viktig resurs. Matchningen mellan arbetskraftsbehov och den arbetssökandes kompetens ska förstärkas. I våra skolor finns fortfarande elever som går ut årskurs 9 utan att ha behörighet till ett nationellt program i gymnasiet. En icke avslutad gymnasieutbildning försämrar avsevärt möjligheterna till arbete och egen försörjning. Vi behöver därför fortsätta arbeta för att skolresultaten i grundskola, särskola och gymnasieskola blir jämlika oavsett etnisk bakgrund, att fler SFI-elever blir behöriga till vidare studier och att det finns anpassad vidareutbildning för att stärka utrikesföddas position på arbetsmarknaden. Att nyanlända lär sig svenska språket har avgörande betydelse för etablering och inkludering.

"Ett Kalmar för alla – i samverkan med civilsamhällets aktörer" är ett initiativ för att skapa möjligheter för civilsamhället att, i samverkan med kommunens olika verksamheter, vara med och bidra ytterligare till ökad inkludering, delaktighet och tillhörighet.

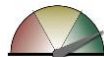

Majoritetens inriktning är att

- Kalmar kommunkoncern ska erbjuda en etnisk och kulturellt inkluderande verksamhet och service. Strategin för etnisk och kulturell inkludering ska omfatta hela Kalmar kommunkoncerns arbete.

- alla invånare i Kalmar ska ha samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter att förverkliga och utveckla sitt vardagliga liv samt känna sig delaktiga i kommunen.
- fortsätta utveckla samarbete med civilt samhälle genom kommunens integrationsråd som bidrar till att uppfylla målen i Agenda 2030 om social hållbarhet utifrån ett lokalt perspektiv.

Hög kvalitet i välfärden - Mål

 Globala mål*	Fullmäktigemål		
	 Långsiktigt mål	 Delmål	 Indikatorer**
	Kalmar ska vara en av landets bästa skolkommuner		Genomsnittligt meritvärde åk 9, index Elever med gymnasiebehörighet, andel (%) Behöriga lärare i grundskolan, andel (%) Förskolepersonal med förskollärlärolegitimation, andel (%)
	Kalmar ska vara en av landets bästa äldreomsorgskommuner		Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel gul och grön status (%) Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel gul och grön status (%)
	Kalmar ska vara en av landets bästa kommuner inom stöd från socialtjänst	Kalmar ska bli Årets e-hälsokommun	Utfall ansökan
	Kalmar kommunkoncerns verksamhet mot invånare ska vara jämställd		Kvinnor på ordförandeposter i kommunen, andel (%) Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%)
	Kalmar ska vara jämlikt, tillgängligt och inkluderande för alla		Invånare 16–84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%) *
* De 17 globala målen följs upp genom totalt 58 indikatorer utöver de som ingår i Kalmar kommuns fullmäktigemål	 Nyckeltal ** Varje enskild indikator är knuten till nyckeltal. Nyckeltal är de kvantifierade målen och resultaten för indikatorerna vid en viss tidpunkt.		

Hög kvalitet i välfärden - Uppdrag

Uppdrag till kommundirektören

- Under 2023 inrätta ett Folkhälsoråd med fokus på jämlika livsvillkor.

Ett föredöme som arbetsgivare

- Framtida kompetensförsörjning
- Hållbar och utvecklande arbetsmiljö
- Inkluderande, öppen och jämställd arbetsplats

En av kommunkoncernens största utmaningar framåt är personalförsörjningen i våra verksamheter. Kalmar kommuns befolkning växer till antal men vi ser att den arbetsföra delen av befolkningen inte hänger med i samma takt. Arbetsförsörjningen i välfärden utmanas särskilt av den demografiska utvecklingen där antalet äldre ökar i betydligt snabbare takt än den arbetsföra delen. Men välfärdens arbetsförsörjning är inte bara en framtidsfråga utan en dagsaktuell utmaning, där exempelvis konsekvenserna av pandemin avseende lagkrav och folkhälsomyndighetens krav bidrar till hög korttidssjukfrånvaro och höga sjuklönekostnader.

Kalmar kommunkoncern utvecklar ständigt sin organisation för att ge kommunens invånare den bästa tänkbara servicen - med välfärdsuppdraget i fokus. Kalmar kommunkoncern vill anställa de mest engagerade och kompetenta medarbetarna och tillsammans arbeta för en hållbar samhällsutveckling. Varje medarbetare är viktig och kommunkoncernens gemensamma engagemang bidrar till en positiv skillnad för människorna och kommunen varje dag. Vi kommer inte kunna rekrytera oss igenom den utmaning med personalförsörjning som vi står inför, utan behöver tänka nytt och hitta olika lösningar för att få ekvationen att gå ihop.

Kalmar kommunkoncern behöver mer samsyn runt gemensamma målbilder och en gemensam bild av utmaningar och uppdrag. För att nå dit ska vi stimulera och uppmuntra samarbete i kommunkoncernen samt ta tydliga steg mot en gemensam personalpolitik. Det processorienterade arbetssättet ska implementeras i alla verksamheter vilket kommer leda till kvalitetssäkring och kostnadseffektivisering.

Kalmar kommunkoncern ska vara ett föredöme som arbetsgivare, arbeta med tillit till varandra och alltid med fokus på att bli ännu bättre. Varje individ har något värdefullt att tillföra och är en viktig del i helheten. Alla medarbetare ska känna att arbetet vi utför tillsammans är meningsfullt och att det finns en stolthet i att arbeta i Kalmar kommunkoncern. Som arbetsgivare värdesätter Kalmar kommunkoncern hög kompetens och delaktighet hos sina medarbetare och har alltid jämlikhet, jämställdhet och trygghet i fokus.

Kalmar kommunkoncern ska erbjuda en god arbetsmiljö med bra anställningsvillkor och trygga anställningar. Här ska ingen känna sig diskriminerad eller bli utsatt för kränkande särbehandling.

Våra chefer ska ha goda förutsättningar för att kunna utöva ett gott och nära ledarskap. Vi tror på ett tillitsbaserat ledarskap där varje medarbetare får ett stort handlingsutrymme att agera utifrån sin profession och med en helhetssyn. På detta sätt tillvaratas medarbetarnas vilja, förmåga och engagemang vilket främjar verksamhetsutveckling.

Framtida kompetensförsörjning

Kompetensförsörjning är både en framtidsfråga och en dagsaktuell utmaning. Kalmar kommunkoncern behöver bli ännu bättre på att ta tillvara den kompetens som redan finns inom organisationen. Det kommer att behövas ännu fler utbildningsinsatser som utvecklar kompetensen hos våra befintliga medarbetare. Ett exempel på en sådan insats är äldreomsorgslyftet som ger möjlighet till utbildning på arbetstid. Koncernen behöver hitta flera goda exempel på utbildningsinsatser som bidrar till att våra medarbetare får ett hållbart arbetsliv och fler utvecklingsmöjligheter.

Andra saker som vi behöver göra för att få ekvationen med personalförsörjningen att gå ihop är att stärka arbetsmiljön och ge fler möjlighet att arbeta heltid och vara kvar längre i arbetslivet. Det kräver också nya sätt att arbeta, bland annat genom förebyggande arbetsmiljöinsatser för att undvika ohälsa senare i livet och att ytterligare öka användningen av digital teknik som frigör tid för medarbetarna.

En framgångsrik digital omställning är avgörande för att Kalmar kommunkoncern ska behålla den höga kvaliteten inom välfärden. Digitaliseringen påverkar och möjliggör kvaliteten och där följer vi med i utvecklingen. Övergången till system och digitala tjänster medför ändrade arbetsätt och ställer krav på att kommunkoncernen skaffar sig nya kompetenser. Digitaliseringen berör alla våra medarbetare – både befintliga och kommande.

Samtidigt som digitaliseringen är en utmaning så är den också en möjliggörare! Med digitaliseringens hjälp kommer Kalmar kommunkoncern bättre att kunna möta de förväntningar som finns från våra invånare. Till exempel inom områden som bemötande, höjd kvalitet och effektivisering i våra verksamheter.

På en övergripande nivå är aktiviteterna i kompetensförsörjningsplanen en viktig del i att säkra vårt framtida kompetensförsörjningsbehov. Förutom den övergripande planen görs lokala insatser utifrån förvaltningarnas och bolagens specifika behov. Vi ska ha ett nära samarbete med utbildningsanordnare för att främja möjligheter till praktik, examensarbete med mera för att underlätta för oss att hitta nya kollegor och visa på kommunkoncernens möjligheter som arbetsgivare. Rekryteringsprocessen ska garantera objektivitet och att vi anställer medarbetare med rätt kompetens för uppdraget.

Kalmar kommunkoncern ska vara en arbetsgivare som attraherar såväl befintlig, som ny personal. Våra medarbetare ska erbjudas fortlöpande utveckling och utbildning för att utvecklas inom sitt yrkesområde.

Vi ska vara än mer innovativa och aktiva för att använda digitala lösningar inom rekryterings- och anställningsprocessen.

Hållbar och utvecklande arbetsmiljö

Kalmar kommunkoncern ska erbjuda en trygg arbetsmiljö där människor trivs, utvecklas och känner sig delaktiga. Det ska vara en balans mellan krav och resurser i arbetet. Heltidsarbete är norm liksom goda anställningsvillkor.

Genom att arbeta förebyggande och proaktivt med att undanröja risker i arbetsmiljön kan vi minska sjukfrånvaro och öka frisknärvaro.

Kalmar kommunkoncern ser allvarligt på alla former av kränkande särbehandling, trakasserier och diskriminering och har tydliga rutiner för att förebygga och åtgärda dessa samt god kompetens för att utreda.

Vi har mål för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön (OSA-mål). Dessa är koncernövergripande och pekar på våra gemensamma utmaningar inom områdena arbetsbelastning, arbetstid och arbetsklimat. HR-verksamheten finns som stödfunktion och strategisk partner för att kunna stödja verksamheterna i att nå målen. Uppföljning av måloppfyllelse görs genom särskilda frågor i medarbetarenkäten.

De tre övergripande OSA-målen är formulerade enligt följande:

- **Arbetsbelastning:** Det ska vara balans mellan krav och resurser i arbetet. Uppdragen ska vara tydliga och rimliga för både chefer och medarbetare. Andel medarbetare som uppger att det är en rimlig arbetsfördelning på arbetsplatsen och som anser att de hinner med sina arbetsuppgifter inom sin arbetstid ska öka.
- **Arbetstid:** Arbetstidens förläggning ska möjliggöra tillräckligt med tid för återhämtning. Andel medarbetare som upplever tillräckligt med tid till återhämtning ska öka.
- **Arbetsklimat:** Vi ska ha arbetsplatser med öppet, tolerant och jämställt arbetsklimat där varje medarbetare bemöts på ett respektfullt sätt. Andel medarbetare som upplever att kommunikation och arbetsgemenskap fungerar väl ska öka eller bibehållas på en hög nivå.

De övergripande målen för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön ska kommuniceras i större utsträckning på arbetsplatserna för att göra dem mer kända. Våra chefer ska ha goda kunskaper om hur de kan förebygga och hantera hög arbetsbelastning och kränkande särbehandling på arbetsplatsen och vi ska kontinuerligt erbjuda utbildning på området.

Inkluderande, öppen och jämställd arbetsplats

I Kalmar kommunkoncern är grundsynen att alla människor har lika värde, rättigheter och skyldigheter. Våra arbetsplatser ska ha ett öppet och jämställt arbetsklimat, där varje medarbetare bemöts på ett respektfullt sätt. Mångfalds- och jämställdhetsperspektiv ska genomsyra våra arbetsplatser och de beslut vi fattar.

Kalmar kommunkoncern strävar efter att vara en normkritisk och inkluderande arbetsplats som ser olikheter som en tillgång. Kalmar kommunkoncern ska som arbetsgivare ligga i framkant och ta tillvara den mångfald som samhället erbjuder. Ett exempel på detta är arbetet med kompetensbaserad rekrytering som syftar till att förbättra möjligheten till att öka mångfalden och göra urvalet till lediga tjänster mer fördomsfritt.

Vi ska erbjuda likvärdiga och goda möjligheter för medarbetare att förena förvärvsarbete med föräldraskap, bland annat genom att verka för ett mer jämställt uttag av föräldradedighet.

Ett arbete är påbörjat med att mer noggrant kartlägga och ta fram statistik för att kunna prioritera områden samt formulera mål och aktiviteter gällande jämställdhet. För att genomföra detta används jämställdhetsindexet "Jämix" som visar nyckeltal gällande arbetsvillkor, arbetsmiljö och anställningsvillkor. Det ger Kalmar kommunkoncern ett faktaunderlag som hjälper oss att bedriva ett målinriktat jämställdhetsarbete.

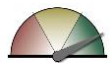

Rutiner för hur Kalmar kommunkoncern som arbetsgivare ska agera när medarbetare kan vara utsatt för våld i nära relation eller när man misstänker att någon är våldsutövare ska göras mer kända genom utbildningsinsatser under kommande verksamhetsperiod.

Majoritetens inriktning är att

- alla delar av arbetet med att möta utmaningen om personalförsörjning inom kommunkoncernen har mycket hög prioritet.
- arbetet med våra tre övergripande OSA-mål (arbetsbelastning, arbetstid och arbetsklimat) ska vara en aktiv del för alla chefer i hela kommunkoncernen.
- ett målinriktat jämställdhetsarbete, med hjälp av jämställdhetsindex (Jämix), ska bedrivas i hela kommunkoncernen.
- man hellre ser individuella lösningar som möjliggör att kombinera arbete och pension för att förlänga arbetslivet än att förorda en viss modell genom ett lokalt kollektivavtal, exempelvis 80/90/100.
- fortsätta arbetet mot en koncerngemensam personalpolitik och samordna HR-resurserna.

Ett föredöme som arbetsgivare - Mål

 Globala mål*	Fullmäktigemål		
	 Långsiktigt mål	 Delmål	 Indikatorer**
	Kalmar kommunkoncern ska erbjuda en hållbar och utvecklande arbetsmiljö för samtliga medarbetare		Hållbart medarbetarengagemang (HME) SKR, index Organisatorisk och social arbetsmiljö, (OSA), index Sjukfrånvaro, andel (%)
	Kalmar kommunkoncern ska ha en framtidssäkrad kompetensförsörjning		Digitaliseringsinitiativ för effektivisering, antal Avbrutna rekryteringar, andel (%)
	Kalmar kommunkoncern ska vara en inkluderande, öppen och jämställd arbetsplats		Jämox, index
* De 17 globala målen följs upp genom totalt 58 indikatorer utöver de som ingår i Kalmar kommuns fullmäktigemål	 Nyckeltal ** Varje enskild indikator är knuten till nyckeltal. Nyckeltal är de kvantifierade målen och resultaten för indikatorerna vid en viss tidpunkt.		

Globala mål för hållbarhet (Agenda 2030) med indikatorer

Globalt mål		Indikator
1	Avskaffa fattigdom	Invånare 0–19 år i ekonomiskt utsatta hushåll, andel (%)
		Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkningen
2	Ingen hunger	Invånare med fetma, andel (%)
		Ekologiskt odlad åkermark, andel (%)
3	Hälsa och välbefinnande	Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%)
		Medellivslängd kvinnor, år
		Medellivslängd män, år
		Invånare 16–84 år med gott psykiskt välbefinnande, andel (%)
		Fallskador bland personer 65+, 3-årsm, antal/100 000 inv.
		Antibiotikaförsäljning, recept/1000 inv.
4	God utbildning för alla	Barn 1–5 år inskrivna i förskola, andel (%)
		Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)
		Elever i åk 9: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel (%) (-2021)
		Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%)
		Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter fullföljd gymnasieutbildning, hemkommun, andel (%)
		Invånare 25–64 år med eftergymnasial utbildning, andel (%)
5	Jämställdhet	Heltidsarbetande månadsavlönade, kommun, andel (%)
		Föräldrapenningdagar som tas ut av män, andel av antal dagar (%)
		Tillfälliga föräldrapenningdagar (VAB) som tas ut av män, andel av antal dagar (%)
		Kvinnors mediannettoinkomst som andel av mäns mediannettoinkomst, andel (%)
6	Rent vatten och sanitet	Vattentäcker med vattenskyddsområde, andel (%)
		Sjöar med god ekologisk status, andel (%)
		Vattendrag med god ekologisk status, andel (%)
		Grundvattenförekomster med god kemisk och kvantitativ status, andel (%)
7	Hållbar energi för alla	Elavbrott, genomsnittlig avbrottsid per kund (SAIDI), minuter/kund
		Fjärrvärmeproduktion av förnybara energikällor inom det geografiska området, andel (%)
		Slutanvändning av energi totalt inom det geografiska området, MWh/inv.
8	Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt	Bruttoregionprodukt, kommun (BRP), 1000 kr/invånare
		Långtidsarbetslöshet 25–64 år, årsmedelvärde, andel (%) av bef.
		Förvärvsarbetande invånare 20–64 år, andel (%)
		Förvärvsarbetande invånare 20–64 år, andel (%)
9	Hållbar industri, innovationer och infrastruktur	Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel (%)
		Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt, NKI
		Befolkning i kollektivtrafiknära läge, andel (%)
10	Minskad ojämlikhet	Invånare 16–84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%)
		Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren får bestämma om saker som är viktiga, andel (%)

		Förvärsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20–64 år, vistelsetid 4-6 år, andel (%)
11	Hållbara städer och samhällen	Demografisk försörjningskvot
		Trångboddhet i flerbostadshus, enligt norm 2, andel (%)
		Utsläpp till luft av kväveoxider (NOx), totalt, kg/inv.
		Utsläpp till luft av kväveoxider (NOx), totalt, kg
		Utsläpp till luft av PM2.5 (partiklar <2.5 mikrom). kg/inv.
		Utsläpp till luft av PM2.5 (partiklar <2.5 mikrom), kg
12	Hållbar konsumtion och produktion	Insamlat kommunalt avfall totalt, kg/invånare (justerat)
		Hushållsavfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel (%)
		Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)
13	Bekämpa klimatförändringarna	Utsläpp till luft av växthusgaser totalt, ton CO2-ekv/inv.
		Utsläpp till luft av växthusgaser totalt, ton CO2-ekv
		Miljöbilar i kommunorganisationen, andel (%) (-2020)
		Miljöbilar, andel av totalt antal bilar i det geografiska området, (%) (-2020)
		Fossiloberoende personbilar, andel av totalt antal bilar i det geografiska området (%)
		Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen, andel (%)
		Genomsnittlig körsträcka med personbil, mil/inv.
14	Hav och marina resurser	Nyckeltal för mål 14 saknas för kommuner.
15	Ekosystem och biologisk mångfald	Skyddad natur totalt, andel (%)
16	Fredliga och inkluderande samhällen	Invånare 16–84 år som avstår från att gå ut ensam, andel (%)
		Anmälda våldsbrott, antal/100 000 inv.
		Förstagångsväljare som röstade i senaste kommunfullmäktigeval, andel (%)
		Verksamhetens resultat kommun, andel (%) av skatter och statsbidrag
17	Genomförande och globalt partnerskap	

Fullmäktigemål

	Globala mål	Långsiktiga mål	Delmål	Indikatorer
Ordning och reda i ekonomin	8, 11, 16	Kommunkoncernens eget kapital ska utvecklas långsiktigt hållbart		Kommunkoncernens eget kapital uttryckt i kronor per invånare och i fasta priser ska öka <i>Medel rullande 5 år</i>
	8, 11, 16	Kalmar kommun ska ha en långsiktigt hållbar resultatnivå		Årets resultat som andel av samlade intäkter från skatt, kommunal utjämning och generella statsbidrag >2% <i>Medel rullande 5 år</i>
	8, 11, 16	Kommunkoncernens alla verksamheter ska bedrivas på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt.		Nettokostnadsavvikelse totalt ska vara ±1% <i>Medel rullande 5 år</i>
				Nyckeltalen för kvalitet och resultat jämfört med resurser som i Kolada utgör Jämföraren, andel gul och grön status >75%
				Jämförelsestudien Kommunens Kvalitet i Korthet, andel gul och grön status >75%

	8, 11, 16	Kalmar kommun ska ha en långsiktigt hållbar självfinansiering av investeringar		Årets resultat plus avskrivningar som andel av totala nettoinvesteringar >50% <i>Medel rullande 5 år</i>
Ett grönare Kalmar	2, 3, 6, 13, 14	Kalmarsund, våra vattendrag och vårt grundvatten ska ha god vattenstatus.		Reducering av fosfor, andel (%)
				Reducering av kväve, andel (%)
				Förnyelsetid VA, antal år
	7, 9, 11, 12, 13, 14, 15	Kalmar ska vara klimatneutralt	Kalmar kommunkoncern ska vara fossilbränslefri	Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen, andel (%)
				Fossiloberoende köpta transporter från leverantörer, andel avtal (%)
			Resor med gång, cykel eller kollektivtrafik, andel (%)	
12	Kalmar ska vara ett cirkulärt samhälle	Kalmar kommunkoncern ska ha en cirkulär verksamhet	Avfallet inom kommunkoncernen, vikt (kg)	
3, 11, 13, 15	Kalmar ska värna och vårda unika natur- kultur- och livsmiljöer		Slutanvändning av energi totalt, MWh/inv. *	
			Skyddad natur totalt, andel (%) *	
Ett växande och attraktivt Kalmar	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17	Kalmar ska vara en attraktiv kommun för alla att bo och leva i		Positiva svar Medborgarundersökningen, andel (%)
				Befolkningsökning, andel (%)
				Bostäder i detaljplaner, antal
				Nya villatomter, antal
	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17	Kalmar ska vara en attraktiv kommun för alla att besöka		Gästnätter, antal
	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17	Kalmar ska vara en attraktiv kommun för alla att studera, arbeta och bedriva näring i	Antalet arbetstillfällen i Kalmar ska öka	Arbetstillfällen, antal
				Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt, NKI
				Kvarstannande studenter > 3år, andel (%)
	1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 16	Kalmar ska vara en trygg kommun för alla		Polisens trygghetsundersökning
				Anmälda brott (BRÅ), antal per invånare
Positiva svar Medborgarundersökningen, andel (%)				
2, 3, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16	Kalmar ska vara ett robust och hållbart samhälle		Robusthet (WSP), index	
Hög kvalitet i välfärden	2, 3, 5, 10, 11, 12, 13, 16	Kalmar ska vara en av landets bästa skolkommuner		Meritvärde åk 9, andel (%)
				Elever med gymnasiebehörighet, andel (%)
				Behöriga lärare, andel (%)
	2, 3, 4, 5, 8, 10, 11, 12, 13, 16	Kalmar ska vara en av landets bästa äldreomsorgskommuner		Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel gul och grön status (%)
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel gul och grön status (%)				

			Kalmar ska bli Årets e-hälsokommun	Utfall ansökan
	5, 10	Kalmar ska vara en av landets bästa kommuner inom stöd från socialtjänst		Positiva svar brukarundersökning IFO, andel (%) Positiva svar brukarundersökning Funktionsstöd, andel (%)
	5, 10	Kalmar kommunkoncerns verksamhet mot invånare ska vara jämställd		Kvinnor på ordförandeposter i kommunen, andel (%) Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%)
	1, 2, 3, 4, 8, 9, 10, 11, 16	Kalmar ska vara jämlikt, tillgängligt och inkluderande för alla		Invånare 16–84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%) *
Ett föredöme som arbetsgivare	1, 3, 4, 5, 8, 10, 12, 13, 16, 17	Kalmar kommunkoncern ska erbjuda en hållbar och utvecklande arbetsmiljö för samtliga medarbetare		Hållbart medarbetarengagemang (HME) SKR, index Organisatorisk och social arbetsmiljö, (OSA), index Sjukfrånvaro, andel (%)
	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17	Kalmar kommunkoncern ska ha en framtidssäkrad kompetensförsörjning		Digitaliseringsinitiativ för effektivisering, antal Avbrutna rekryteringar, andel (%)
	1, 5, 8, 10, 16, 17	Kalmar kommunkoncern ska vara en inkluderande, öppen och jämställd arbetsplats		Jämix, index

Handlingsplaner och program

De aktuella handlingsplaner och program som årligen redovisas i en samlad uppföljning vid kommunfullmäktiges sammanträde i maj varje år.

Aktuella gällande handlingsplaner och program	
1	Bostadsförsörjning – riktlinjer
2	Drogpolitiskt program 2016–2020
3	Förebyggande insatser mot våldsbejakande extremism – handlingsplan
4	Handlingsprogram för förebyggande och operativ verksamhet enligt Lagen om skydd mot olyckor
5	Strategi för etnisk och kulturell inkludering 2022–2025
6	På lika villkor - hbtq-handlingsplan 2016–2020
7	Serviceplan 2016–2020 - verktyg för att upprätthålla en god service i hela kommunen
8	Tillträde till samhället - Lokal strategi för funktionshinderfrågor 2020–2030
9	Riktlinjer för Kalmar kommuns minoritetspolitiska arbete 2019–2022
10	Program för Friluftsliv, Kalmar kommun

Budget Kalmar kommun

Ekonomiskt utgångsläge

Kommunalekonomiskt regelverk

Kalmar kommuns egna budgetförutsättningar

Kalmar kommuns principer för ekonomistyrning

Finansiell analys

Bilagor

Samhällsekonomin och kommunsektorns ekonomi

Kommunens ekonomi och verksamhet påverkas ständigt av förändringar i omvärlden. Exempel på förutsättningar som på olika sätt påverkar kommunens utveckling är:

- Det internationella ekonomiska läget
- Näringslivets och arbetsmarknadens utveckling
- Politiska beslut av riksdag och regering
- Utvecklingen i närområdet

I detta avsnitt beskrivs kort några av dessa förutsättningar. De grundas i Sveriges Kommuner och Regioners (SKR:s) senaste bedömningar.

Kommunerna har i hög grad påverkats av coronapandemins verkningar. Den snabba konjunkturkraschen under pandemin första vår 2020 följdes av kraftfulla stödåtgärder i form av höjda statsbidrag och kostnadsersättningar från staten i det osäkra läge som rådde. Det visade sig senare att återhämtningen i ekonomin blev både snabbare och starkare än vad många förutspått, vilket ledde till historiskt höga resultat i kommunsektorn både 2020 och 2021. Kommunernas samlade resultat 2021 uppgick till 47 miljarder kronor (2020: 35 miljarder kronor) vilket motsvarar 7,4 procent av de samlade skatteintäkterna och generella statsbidragen. Endast tre kommuner redovisade ett negativt resultat och hela 271 av 290 kommuner hade ett resultat över två procent.

Ett försämrat säkerhetspolitiskt läge i Europa vintern 2021/2022 kulminerade i Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina den 24 februari. Ett krig som utöver ett enormt mänskligt lidande även kullkastat den europeiska säkerhetsordningen, skapat flyktingströmmar och medfört betydande ekonomiska konsekvenser bland annat i form av kraftigt höjda energi- och drivmedelspriser. Även höjda livsmedelspriser och störningar i globala leveranskedjor påverkar ekonomin negativt. Inflationen har drivits upp till nivåer högre än på trettio år och som en följd av det höjer centralbankerna räntorna för att dämpa inflationstrycket. Summan av detta är att ekonomin nu är på väg in i en lågkonjunktur med stora osäkerheter, men mycket tyder på att de goda åren för kommunsektorn är över och att ett läge med betydligt större ekonomiska utmaningar väntar. Därutöver kvarstår även de kända utmaningarna för sektorn att hantera i form av:

- Demografiskt tryck. Andelarna i äldre och yngre åldrar ökar mer än andelen i yrkesverksam ålder. Det innebär att kostnaderna i förskola, skola och äldreomsorg ökar i snabbare takt än vad skatteintäkternas ökning kan kompensera för.
- Stort investeringsbehov. Verksamhetslokaler och infrastruktur behöver byggas ut i takt med en växande befolkning, samtidigt som gamla anläggningar tjänat ut och behöver renoveras eller ersättas. Ofta finansieras investeringarna delvis genom ökade låneskulder i kommunkoncernerna då resultaten är för låga för att uppnå full självfinansiering.
- Personal- och kompetensförsörjning. Stora pensionsavgångar och ökad efterfrågan på välfärdstjänster gör att kommunerna behöver rekrytera många nya medarbetare de kommande åren samtidigt som utbudet på arbetsmarknaden inte ökar i samma takt som behoven.

Skatteunderlaget

I tabellen nedan visas utvecklingen av skatteunderlaget från SKR:s senaste prognos från oktober 2022 (cirkulär 22:37). Det nominella skatteunderlagets förändring är för 2023 och 2025 väntas vara under det tioåriga genomsnittet. Den enskilt viktigaste faktorn som driver skatteunderlagets förändring är antalet arbetade timmar i samhället vars intjäning kan beläggas med kommunalskatt.

Skatteunderlagsutveckling (SKR 22:37)	2022	2023	2024	2025
Genomsnitt 10 år bakåt	4,2%	4,4%	4,3%	4,4%
Årlig förändring	5,7%	3,1%	4,5%	4,1%
Differens	1,5%	1,2%	0,2%	0,3%

Prisindex för kommunal verksamhet

SKR beräknar kommunernas ökade verksamhetskostnader i löpande och fasta priser. Man tar fram ett prisindex för kommunal verksamhet (PKV) som harmonierar med övriga beräkningar som SKR gör, exempelvis skatteunderlagsprognoserna. Indexet återspeglar förändringen av kostnadsläget vid en oförändrad verksamhetsvolym och kan ligga till grund för en intern kompensationsmodell för generella kostnadsökningar inom budgetarbetet.

Prisindex för kommunal verksamhet, PKV (SKR 22:37) exklusive PO-effekt (pensionskostnadernas ökning)	2022	2023	2024	2025
Arbetskraftskostnader	2,3%	3,2%	3,3%	3,4%
Övrig förbrukning	6,5%	4,1%	2,4%	2,5%
Sammanvägd prisförändring	3,6%	3,5%	3,0%	3,1%

Statsbidrag

Kommunerna är i sin budgetprocess beroende av tidig och tydlig information om intäkternas utveckling. Statsbidrag utgör en betydande del av kommunernas totala intäkter och har därmed stor betydelse för hur den kommunala verksamheten ska dimensioneras såväl i omfattning som i kvalitet. Det finns två huvudtyper av statsbidrag:

- **Generella statsbidrag.** De generella statsbidragen har kommunen egen rådighet över i enlighet med principerna för det kommunala självstyret. De är föremål för politiska prioriteringar i respektive kommun.
- **Riktade (specialdestinerade) statsbidrag.** De är avsedda att finansiera ett förbestämt ändamål eller uppdrag och redovisas ihop med andra verksamhetsanknutna intäkter. Dessa bidrag är ofta kopplade till någon form av motprestation samt återrapporering till statlig myndighet. I Kalmar har nämnderna ansvar för att bevaka och söka riktade statsbidrag inom sina respektive verksamhetsområden.

Från statens sida börjar så kallade klustrade statsbidrag att öka i omfattning. Det innebär att olika riktade statsbidrag sammanförs till större enheter och riktas till ett bredare ändamål. Exempel på detta är den så kallade skolmiljarden som inför 2021 och 2022 möjliggjorde fördelning till hela skolväsendet. I de fall klustrade statsbidrag riktas till en bredare målgrupp såsom exempelvis 6–19 åringar fördelas bidraget proportionellt till de ansvariga nämnderna eller kommunalförbunden.

Nya varianter av statsbidrag har vuxit fram de senaste åren. Formuleringar och begrepp kring villkor och restriktioner varierar väsentligt i olika bidragsbeslut. Det blir allt svårare att bedöma om bidrag är generella eller riktade. Rådet för kommunal redovisning (RKR) ser för närvarande över klassificeringen av bidrag och om det finns behov av ändringar i normeringen. För närvarande utgår RKR enbart från om det finns ett villkor om återbetalning eller inte som enda grund för klassificering, oaktat vad statens uttalade syfte med bidraget är. I praktisk hantering ter sig detta mycket märkligt, då bidragen oavkortat kommer utpekad verksamhet till del.

Regleringar enligt finansieringsprincipen

I budgetpropositionen lägger regeringen normalt in ett antal poster i det generella statsbidraget till kommunerna avseende finansieringsprincipen. De uttrycks ofta i kronor per invånare. Det kan vara bidrag som tidigare varit riktade som nu omvandlas till generella eller att kommunerna ges ansvar för nya verksamheter som staten finansierar. I Kalmar är grundprincipen att fördela dessa medel oavkortat till respektive nämnd, bolag eller kommunalförbund som har ansvar för berörd verksamhet.

Kommunalekonomiskt regelverk

God ekonomisk hushållning med balanskravet

Enligt kommunallagen ska kommuner ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet på både kort och lång sikt. Grundtanken bakom begreppet god ekonomisk hushållning är att varje generation av invånare ska bära kostnaderna för den service som de själva beslutar om och som de själva konsumerar, samt att gjorda investeringar ska kunna ersättas.

En viktig förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det finns balans mellan löpande kostnader och intäkter. Verksamhetens nettokostnader bör därför inte öka i snabbare takt än skatteintäkter och statsbidrag. Om förbrukningen under ett år uppgår till mer än intäkterna innebär det att kommande generationer får betala för denna överkonsumtion. En ekonomi i balans samt en väl fungerande uppföljning och utvärdering av ekonomi och verksamhet är nödvändiga förutsättningar för att kommunen ska kunna leva upp till kravet på god ekonomisk hushållning.

Kravet på god ekonomisk hushållning är överordnat balanskravet. Balanskravet innebär att intäkterna ska överstiga kostnaderna. För att uppnå kravet på god ekonomisk hushållning räcker det inte att balanskravet är uppfyllt, utan resultatet bör ligga på en nivå som realt sett konsoliderar ekonomin på kort och lång sikt. En grov tumregel inom kommunsektorn är att resultatnivån för att uppnå god ekonomisk hushållning bör uppgå till minst två procent av skatter och utjämning och generella statsbidrag, men varje kommun bör göra en egen bedömning och sätta mål utifrån sina egna förutsättningar.

Reglerna om återställande av uppkomna underskott och så kallade synnerliga skäl benämns ofta som balanskrav. Balanskravet är det resultatmässiga golv som inte får underskridas om man ska efterleva lagstiftningen. Kravet på återställande har stärkts genom att fullmäktige ska anta en åtgärdsplan som ska täcka hela underskottet. Beslut om en reglering av underskottet ska tas senast i budget det tredje året efter det år då underskottet uppkom. Om negativt resultat konstateras ska en åtgärdsplan tas fram. Enligt regelverket ska en kommun återställa ett negativt balanskravsresultat inom tre år. Ett underskott 2022 ska vara återställt senast vid utgången av 2025. Det lokala ansvaret för att tolka och efterleva lagstiftningen är tydligt.

Laglighetsprövning av en kommuns budgetbeslut eller ett beslut att inte återställa ett negativt resultat kan inte ske. Dessa beslut ska prövas i det politiska systemet. Om det finns "synnerliga skäl" kan dock den budgeterade resultaträkningen undantagsvis underbalanseras. Det innebär att synnerliga skäl omfattar både budget och utfall.

Under 2020 tillsattes en statlig utredning gällande en effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner. I september 2021 släppte utredningen sitt betänkande "En god kommunal hushållning" som innehåller ett flertal förslag till förändringar i kommunallagen.

I utredningen ingår även en vidare analys om effekterna av en ändrad pensionsskuldredovisning där blandmodellen ersätts av fullfondering, vilket skulle innebära att pensionskulden som idag finns utanför balansräkningen lyfts in bland skulderna.

Kalmar kommun följer utvecklingen runt detta och står beredd att genomföra anpassningar i regelverk kring budget, ekonomistyrning och redovisning utifall utredningens förslag blir gällande lagstiftning.

Resultatutjämningsreserv (RUR)

Från och med 2013 anger kommunallagen att fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Om vissa förutsättningar är uppfyllda får kommunen i en balanskravsutredning reservera och disponera medel till/från en resultatutjämningsreserv (RUR). Om RUR ska användas måste riktlinjerna för god ekonomisk hushållning även omfatta hanteringen av en sådan reserv. Det främsta syftet med lagändringen är att kommuner och landsting i balanskravsutredningen ska få möjligheter att utjämna intäkter över tid och därigenom få bättre förutsättningar att möta effekterna av konjunkturvariationer. Kommunfullmäktige beslutade i december 2013 om riktlinjer för god ekonomisk hushållning och resultatutjämningsreserv (RUR) och uppdaterade riktlinjerna i mars 2020.

Kalmar kommun har vid ingången av 2021 en resultatutjämningsreserv uppgående till 296,6 miljoner kronor. Enligt den senaste skatteunderlagsprognosen från SKR i cirkulär 22:37 kommer rikets underliggande skatteunderlagsutveckling vara lägre än det tioåriga genomsnittet för skatteunderlagsutvecklingen åren 2023 och 2025, men inte för 2024.

Utformning och innehåll i finansiella mål och övriga mål och riktlinjer

Enligt kommunallagen ska budgeten innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret. I planen ska skattesatsen och anslagen anges. Av planen ska också framgå hur verksamheten ska finansieras och hur den ekonomiska ställningen beräknas vara vid budgetårets slut. Kommuner ska för verksamheten ange mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. För ekonomin ska de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning anges. Budgeten ska också innehålla en plan för ekonomin för en period av tre år. Budgetåret ska alltid vara periodens första år.

Det är viktigt att mål och riktlinjer uttrycker realism och handlingsberedskap samt att de kontinuerligt utvärderas och omprövas. Verksamheterna ska bedrivas ändamålsenligt och kostnadseffektivt. Det ska finnas ett tydligt samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter. Det kräver också en utvecklad planering med framförhållning och handlingsberedskap, tydliga och mätbara mål samt en rättvisande och tillförlitlig redovisning som ger information om avvikelser gentemot uppställda mål. Förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering av om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om.

I planen ska anges en tydlig ambitionsnivå för den egna finansiella utvecklingen. Exempel på vad som kan ingå i den finansiella målsättningen är resultatkrav med anledning av framtida kapacitetsbehov med nuvarande service. Resultatkravet bör ligga på en nivå som konsoliderar ekonomin. Andra exempel på mål är skuldsättningen på kort och lång sikt, soliditet samt hur investeringar och pensioner ska finansieras.

Kommunalekonomisk utjämning, LSS-utjämning och fastighetsavgift

I systemet för kommunalekonomisk utjämning ingår en modell för inkomstutjämning, en för kostnadsutjämning samt strukturbidrag, införandebidrag och en regleringspost. Syftet med utjämningen är att åstadkomma likvärdiga ekonomiska förutsättningar för alla kommuner och landsting att bedriva sin verksamhet.

Kommuner garanteras genom ett inkomstutjämningsbidrag 115 procent av den uppräknade medelskattkraften. Kommuner som har en skattekraft över den nivån betalar en inkomstutjämningsavgift till staten.

Kostnadsutjämningen syftar till att utjämna för strukturella behovs- och kostnadsskillnader. Systemet ska däremot inte utjämna för kostnader som beror på skillnader i vald ambitionsnivå, avgiftsuttag och effektivitet. Kostnadsutjämningen för kommuner består av nio delmodeller, nämligen förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg, förskoleklass och grundskola, gymnasieskola, individ- och familjeomsorg, barn och ungdomar med utländsk bakgrund, äldreomsorg, befolkningsförändringar, bebyggelsestruktur samt lönestruktur. Därtill kommer delmodellen kollektivtrafik som är gemensam för kommuner och landsting.

För varje delmodell beräknas en standardkostnad. Standardkostnaderna summeras till en referenskostnad för varje kommun. Kommuner som har en lägre referenskostnad än genomsnittet får betala en kostnadsutjämningsavgift och de kommuner och landsting som har en högre referenskostnad får ett kostnadsutjämningsbidrag.

Nettot av inkomstutjämning, kostnadsutjämning, strukturbidrag och införandebidrag jämförs med statens anslag för kommuner för aktuellt utjämningsår. Om bidragsinkomsterna för kommunerna överstiger anslaget i statsbudgeten till kommunsektorn ska en regleringsavgift erläggas. Om bidragsinkomsterna för kommunerna uppgår till ett belopp som är mindre än anslaget till sektorn utgår ett regleringsbidrag. Bidraget eller avgiften beräknas för kommuner på totalnivå och var för sig som ett enhetligt belopp uttryckt i kronor per invånare.

För den kommunala ekonomin är effekten av en befolkningsförändring marginell, vilket också är den bärande tanken med den kommunalekonomiska utjämningen. I ett vidare samhällsperspektiv finns det positiva effekter av en befolkningsökning. Det går dock inte att säga att en befolkningsökning per automatik är lönsam för den rent kommunala ekonomin. Avgörande för det är den demografiska fördelningen av befolkningsökningen och kostnadsläget i de kommunala verksamheter som dessa personer kommer att nyttja.

Intäkter från skatt och utjämning (kronor per invånare), SKR 22:37	2022	2025
Skatteintäkter	50 589	56 618
Slutavräkningar	1 521	
Inkomstutjämningsbidrag	10 415	12 822
Kostnadsutjämningsavgift	-2 988	-3 383
Regleringspost	2 760	1 150
LSS-utjämning	1 790	2 047
Fastighetsavgift	2 004	2 035
Summa intäkter	66 091	71 289

Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), tillkom 1993 i samband med den handikappreform som då genomfördes. Syftet med reformen var i första hand att ge personer med omfattande funktionsnedsättning en starkare ställning i samhället med hjälp av insatser anpassade till den funktionshindrades individuella behov. Från och med 2004 infördes ett nationellt kostnadsutjämningsystem avseende kommunernas LSS-kostnader.

Utjämningsystemet för LSS-kostnader innebär att den enskilda kommunens standardkostnad relateras till den genomsnittliga standardkostnaden i landet. Beroende på avvikelse lämnas ett bidrag eller betalas en avgift. LSS-utjämningsbidraget för Kalmar kommun 2022 uppgår till cirka 128 miljoner kronor.

År 2008 infördes en kommunal fastighetsavgift. För 2008 var denna intäkt neutral då motsvarande belopp minskades i den kommunala utjämningen. Avgiften som

fastighetsägarna får betala räknas upp med inkomstbasbeloppets förändring och dessutom kommer troligen avgiften öka genom att taxeringsvärdena på fastigheterna ökar. Detta innebär för kommunernas del en uppräknig av intäkterna med en eftersläpning på två år. Intäkterna från fastighetsavgiften för Kalmar kommun 2022 uppgår till cirka 143 miljoner kronor.

Kalmar kommuns egna budgetförutsättningar

Befolkning

Beräkningen av kommunens intäkter från skatt och kommunal utjämning, se not 2 i resultaträkningen, baseras på den senaste prognosen från SKR (cirkulär 22:37). I beräkningen har antagits att kommunens befolkning kommer att öka med i genomsnitt 795 invånare årligen 2022–2025 i enlighet med kommunens egen befolkningsprognos framtagen våren 2022.

Befolkningsprognosen ligger till grund för både beräknade intäkter och kostnader. Intäkterna genom skatter, kommunal utjämning och generella statsbidrag. Kostnaderna genom de resursfördelningssystem som fungerar som en av utgångspunkterna för resurstilldelningen till nämnderna. Det är viktigt att beräkningarna utgår från en och samma befolkningsprognos för att det samlade resultatet ska bli rättvisande.

En vikande konjunktur kan medföra effekter på befolkningsökningen genom exempelvis en lägre aktivitet på bostadsmarknaden. Det är viktigt att följa utvecklingen och ha en handlingsberedskap för att kunna göra anpassningar av kommande budget och annan planering utifrån förändrade förutsättningar.

Personal

Kalmar är en växande kommun och därmed ökar normalt även antalet tillsvidareanställda över tid. För en utförlig information om, och analys av, personalområdet inom Kalmar kommun hänvisas till rapporten Personalöversikt 2021 utgiven av kommunledningskontorets HR-verksamhet.

- Antalet tillsvidareanställda i kommunen har i genomsnitt för tidsperioden januari till och med augusti 2022 varit 5 494 personer (varav 75 procent kvinnor och 25 procent män). I kommunkoncernen är motsvarande antal 6 174 (varav 73 procent kvinnor och 27 procent män).
- Den genomsnittliga sysselsättningsgraden i kommunen var i genomsnitt för tidsperioden januari till och med augusti 2022 98,0 procent (kvinnor 97,8 procent och män 99,0 procent) I kommunkoncernen var sysselsättningsgraden samma period 97,9 procent (kvinnor 97,7 procent och män 98,8 procent)
- Sjukfrånvaron i kommunen var i genomsnitt för tidsperioden januari till och med augusti 2022 7,0 procent (kvinnor 7,8 procent och män 4,9 procent). I kommunkoncernen var sjukfrånvaron samma period 6,6 procent (kvinnor 7,5 procent och män 4,5 procent).

Skattesats

År 2022 uppgår Kalmar kommuns skattesats till 21:81 kronor per hundralapp. Skattesatsen, exklusive skatteväxling med landstinget/regionen, har varit oförändrad sedan 2009. Inför 2020 höjde Region Kalmar län skattesatsen med 49 öre till 11:86 kronor. Det ger en sammanlagd utdebitering från kommun och region på 33:67 kronor.

I de tolv kommunerna i Kalmar län varierar kommunernas skattesatser under 2022 mellan 21:16 och 22:36. Den genomsnittliga ovägda skattesatsen i länet uppgår under 2022 till 21:96. Kalmar hade med sina 21:81 den fjärde lägsta utdebiteringen bland länets

kommuner. Den genomsnittliga ovägda skattesatsen för landets samtliga kommuner uppgår 2022 till 21:67. Den genomsnittliga ovägda kommunala skattesatsen för jämförelsekommunerna Karlskrona, Kristianstad, Växjö och Halmstad, Skövde och Varberg uppgår till 21:04.

Mellan år 2012 och 2022 har Kalmars skattesats varit oförändrad. Under samma period har jämförelsekommunernas genomsnittliga ovägda skattesats ökat med 36 öre. Kalmar läns (exklusive Kalmar kommun) genomsnittliga ovägda skattesats har ökat med 43 öre och rikets genomsnittliga ovägda skattesats ökat med 22 öre.

Förslaget till Verksamhetsplan med budget 2023 och ekonomisk planering 2024–2025 innebär en oförändrad kommunalskatt för Kalmar kommun, det vill säga fortsatt en utdebitering på 21,81 kronor per hundralapp.

Skatteintäkter

Skatteintäkterna för 2022–2025 grundas på skatteunderlaget enligt 2021 års taxering. Skatteunderlaget räknas upp till det aktuella budgetåret med uppräkningsfaktorer som innehåller prognoser för den ekonomiska utvecklingen. SKR:s prognos enligt cirkulär 22:37 har använts för beräkning av de totala skatteintäkterna.

Verksamhetens nettokostnader

Som utgångspunkt till budget 2023 ligger 2022 års budget. Nämndernas anslag respektive år 2023–2025 är angivna i 2022 års lönenivå. Under finansförvaltningen har kostnadsökningar beräknats för 2023–2025 års lönerrevisioner. I samband med att respektive års lönerrevision är avslutad kommer nämnderna att kompenseras för den genomsnittliga utvecklingen av lönesumman för tillsvidareanställda med hänsyn tagen till respektive nämnds genomsnittliga sysselsättningsgrad. Vidare justeras nämndernas ramar för förändringen av PO-pålägget, det internredovisningsinstrument som fördelar ut centrala kostnader i form av sociala avgifter och pensionskostnader på verksamheterna.

I förslaget till budget för 2023 och ekonomisk planering för 2024–2025 har, i likhet med tidigare års budgetar, inte någon justering av nämndernas budgetramar gjorts med hänsyn till inflation. Däremot ska nämnderna bedöma kostnadsutvecklingen för olika typer av varor och tjänster och beakta detta i sina internbudgetar.

Men anledning av det osäkra ekonomiska läget drivet av utvecklingen i omvärlden tillförs ett centralt anslag under finansförvaltningen för oförutsedda kostnader. Anslaget uppgår till 30 miljoner kronor för det enskilda året 2023 och får fördelas av kommunstyrelsens arbetsutskott efterhand.

De senare åren har det skett, och kommer det att ske, omfördelningar av resurser mellan nämnderna. Till största delen beror omfördelningen på volymförändringar och omorganisationer med förändrad ansvarsfördelning mellan nämnderna.

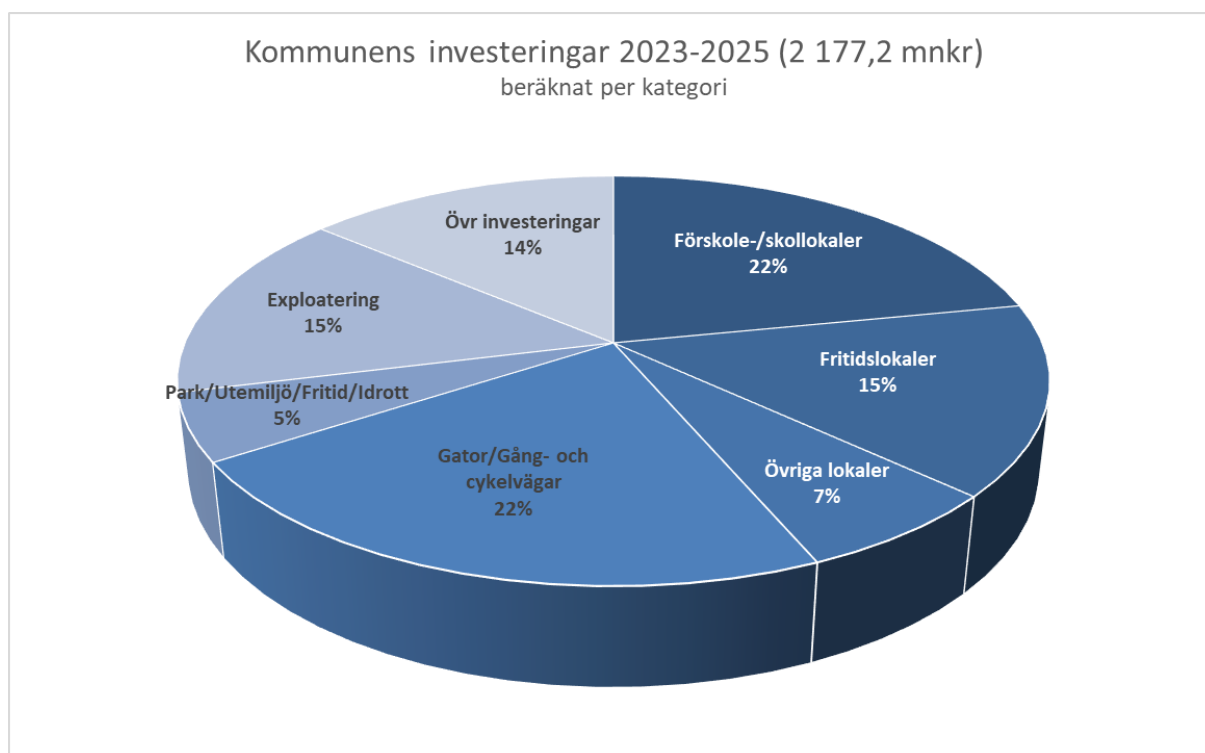
Investeringar 2023–2025

I bilaga 3 och 4 redovisas kommunens investeringsplan för åren 2023–2025. Totalbeloppet för respektive investering är fördelat under den period den beräknas kunna genomföras. Sammantaget för åren 2023–2025 uppgår kommunens investeringar till 2 177,2 miljoner

kronor. Av dessa investeringar avser 917,2 miljoner kronor exploateringsverksamhet eller andra ej ramjusterande investeringar. För 2023 till 2025 är det årliga taket för ramjusterande investeringar satt till 420 miljoner kronor. Det innebär totalt 1 260 miljoner kronor för planeringsperioden.

Prognosen för kommande år visar på en fortsatt ökad låneskuld, en konsekvens av stora investeringar inom kommunen och kommunkoncernen. För att upprätthålla en ekonomi i balans för kommunkoncernen blir behovet av att göra prioriteringar mellan koncernens olika investeringar allt viktigare. Även kommunkoncernens finansieringsbehov kräver åtgärder för att fortsatt växa i balans och det blir till exempel allt vanligare att kommuner avyttrar mark och tillgångar för att finansiera investeringar.

Nedanstående diagram visar fördelningen i kategorier för kommunens samlade investeringar 2023–2025.

Pensionerna idag och i framtiden

Kommunsektorns pensionskostnader består både av nuvarande anställdas årliga pensionsförmåner och de som tjänats in före år 1998 till både nuvarande och tidigare anställda, enligt den så kallade blandmodellen. I grunden betyder det att sektorns resultat ska bära kostnaderna för både de historiska pensionsåtagandena och de som tjänas in idag.

Pensionsåtagandena som tjänades in före år 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse och de som tjänades in senare redovisas som en avsättning i balansräkningen. Värderingen av pensionsåtagandena beräknas enligt RIPS-modellen och där den bedömda livslängden är en viktig parameter. Under flera år har frågan om ändrade livslängdsantaganden diskuterats och 2021 anpassades den till dagens medellivslängd. Förändringen resulterade i ett ökat livslängdsantagande och därmed en ökad skuldberäkning samt ökade pensionskostnader.

Kommande år förväntas pensionskostnaderna öka markant. Den främsta orsaken till de kraftigt ökade pensionskostnaderna är den höga inflationen, som påverkar värdesäkringen av både gamla och nya intjänade pensionsåtaganden. En annan orsak till de ökade pensionskostnaderna är det nya pensionsavtalet AKAP-KR, som leder till en nivåhöjning av pensionskostnaderna. Det nya avtalet kommer resultera i markant högre pensioner till de som idag inte har en förmånsbestämd pension. Det nya avtalet är också ett led i att avveckla sektorns pensionssskuld, och det kommer på sikt inte bli något nytt inträde till förmånsbestämda pensioner.

Kalmar kommuns pensionsskuld idag och i framtiden

Kalmar kommuns långsiktiga strategisk plan för att hantera pensionsskulden säkerställs bland annat genom att analysera olika försäkringslösningar. Genom att lösa och försäkra pensionsåtaganden som är klassificerade i ansvarsförbindelsen och avsättningen tar kommunen ansvar för ett historiskt arv, vilket betyder att kommande generationer inte behöver bära dessa. Beroende på avsikten med att lösa pensionsåtaganden erbjuds försäkringslösningar med både kort- och långsiktiga effekter.

Vidare är försäkring ett bra verktyg för att långsiktigt förbättra kommunens ekonomi och stärka balansräkningen och mot bakgrund av att kommunen de senaste åren haft en god ekonomi har pensionsåtaganden försäkrats vid ett par tillfällen. Utöver att försäkra gamla åtaganden har Kalmar kommun sedan år 2019 försäkrat alla nyintjänade pensionsåtaganden. Samma år försäkrades även alla aktiva pensionsåtaganden i avsättningen med 135 miljoner kronor, en försäkringslösning med långsiktiga resultateffekter.

Våren 2022 försäkrades ytterligare pensionsåtaganden om 200 miljoner kronor, vilket möjliggjordes med anledning av försäljningen av KIFAB i Kalmar AB. Syftet med denna försäkringslösning var att försäkra de delar av ansvarsförbindelsen som ger långsiktiga resultateffekter.

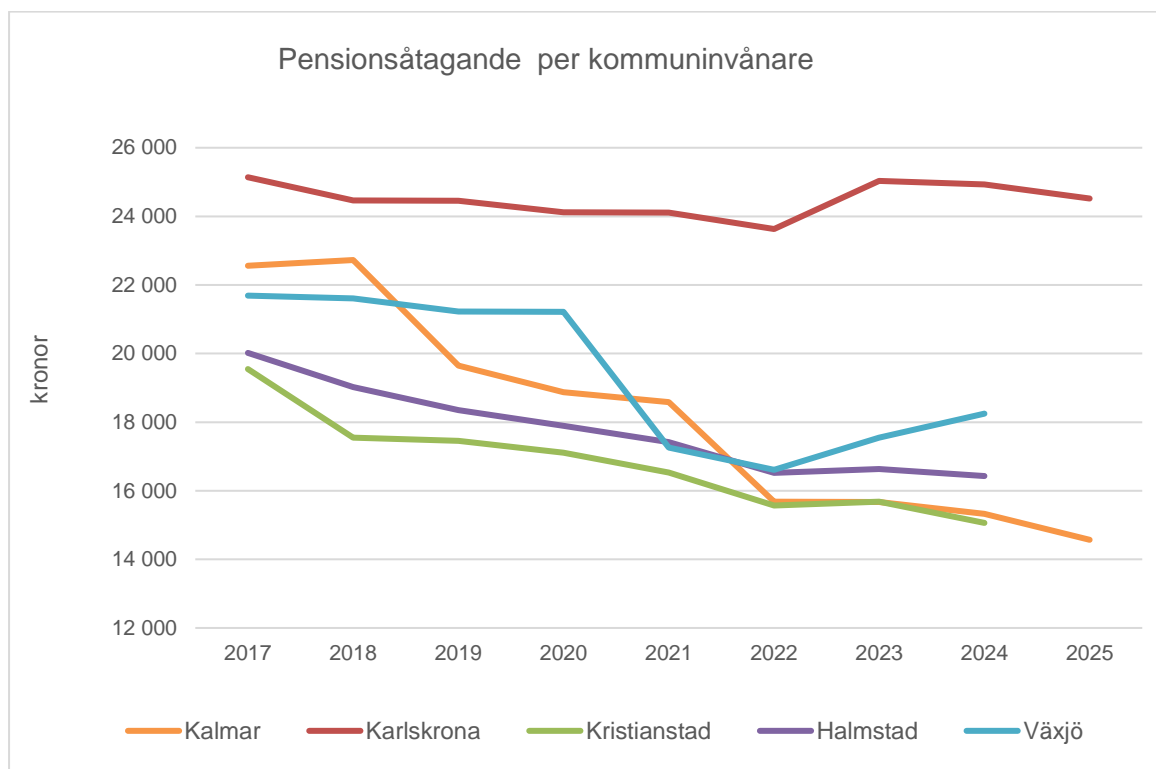
Kommande år förväntas pensionskostnaderna öka markant och beror i huvudsak på det nya pensionsavtalet AKAP-KR och inflationen. Det nya pensionsavtalet kommer från och med år 2023 innebära en nivåhöjning av pensionskostnaderna med drygt 50 miljoner kronor. Inflationens påverkan på pensionskostnaderna för år 2023 beräknas uppgå till cirka 110 miljoner kronor och ökar ytterligare något år 2024. Från år 2025 prognostiseras inflationen återgå till 2 procent och kostnaderna för avtalspensionerna minskar med cirka 100 miljoner kronor.

Med anledning av att prognoserna för kommande år nu visar på kraftigt stigande pensionskostnader är fokus att skapa bättre budgetförutsättningar och föreslå en lösning där de äldsta delarna av ansvarsförbindelsen försäkras.

År 2023 prognostiseras Kalmar kommuns totala pensionsskuld (åtagande) uppgå till 1 142 miljoner kronor, varav ansvarsförbindelsen till cirka 979 miljoner kronor och pensionsavsättningen till 163 miljoner kronor. Pensionsavsättningen avser de delar som inte gick att lösa in år 2019. I takt med att utbetalningar sker, i nuläget med cirka 80 miljoner kronor per år, minskar ansvarsförbindelsen successivt och bedöms vara helt betald runt år 2060.

Pensionsskulden varierar i storlek mellan enskilda kommuner och enskilda regioner. Ett vanligt mått att jämföra är pensionsskulden i förhållande till antalet invånare. År 2021 uppgick sektorns totala pensionsskuld i genomsnitt till 48 000 kronor per invånare och i kommunerna till 21 651 kronor per invånare. I Kalmar är prognosen för år 2023 att den totala pensionsskulden uppgår till 15 670 kronor per invånare. De senaste sex åren har

pensionsskulden årligen minskat, vilket beror på att en stor del av den gamla skulden är under utbetalning och de båda försäkringslösningar som tecknats (år 2019 och 2022). Dock påverkas skuldens utveckling nu negativt av både inflationen och de ändrade livslängdsantagandena.

Kalmar kommuns principer för ekonomistyrning

Budgetprocess

Kalmar kommuns budgetprocess har sin tyngdpunkt i det kommuncentrala budgetarbetet under hösten. Kommunfullmäktige tar i november (valår i december) beslut om budgeten som helhet, vilket inkluderar att sätta mål och ge uppdrag, att fastställa nämndernas budgetramar för drift och investeringar samt fastställa skattesatsen för det kommande året.

Med utgångspunkt i kommunfullmäktiges beslutade budget antar nämnderna och bolagsstyrelserna egna mål och fördelar resurser inom den egna verksamheten. Respektive nämnd beslutar om internbudget och verksamhetsplan senast den 31 december (efter valår den 31 januari).

Senast den 15 augusti ska nämnderna till kommunstyrelsen lämna ett budgetunderlag innehållande eventuella särskilda förslag inför nästkommande års budgetprocess. I budgetunderlaget beskrivs de ekonomiska och verksamhetsmässiga utmaningarna under den närmaste treårsperioden och på längre sikt. Utgångspunkten är oförändrade resurser utöver gällande resursfördelningssystem och kompensationer av löneökningar, nettohyresökningar och kapitaltjänstkostnader.

Nämnden beskriver eventuella förändrade förutsättningar, möjligheter eller risker som den inte anser sig kunna hantera med egna prioriteringar och åtgärder inom befintlig budgetram utan att göra väsentliga avsteg från verksamhetens nuvarande omfattning, kvalitet eller ambitionsnivå. I beskrivningen kan belopp anges vid konkreta behov av förändrade resurser, så kallade äskanden. Om äskanden framställs ska dessa ha en inbördes prioriteringsordning och det ska framgå om de av nämnden anses nödvändiga eller önskvärda. Ett äskande som bedöms nödvändigt ska vara av digniteten att nämnden bedömer sig vara förhindrad att fullgöra sitt grunduppdrag med mindre än att begärda resurser tillförs. Den bakomliggande orsaken till varje äskande ska specificeras. Det kan exempelvis vara förändringar i lagar eller annan yttre styrning, ökad verksamhetsvolym, önskan om högre kvalitet eller höjd ambitionsnivå.

Den centrala budgetmodellen som tillämpas tar sin utgångspunkt i den årliga samlade ökningen av intäkter från skatt, utjämning och generella statsbidrag. Resultatnivå för att uppnå målen i enlighet med god ekonomisk hushållning fastställs. Det säkerställs utrymme för olika typer av finansiella poster såsom pensionskostnader, effekten av komponentredovisning, räntekostnader etc. Utrymme görs för kompensationer för såväl löneökningar som kostnader drivna av egna investeringar och externa hyror. Det kvarvarande utrymmet benämns "reformutrymme" och inom ramen för det hanteras demografiska behov, äskanden och riktade satsningar. Reformutrymmet kan utökas genom exempelvis högre utdelningar från koncernbolagen eller hemtagning av effektiviseringar och samordningsfördelar.

Inom den treåriga planeringsperioden ligger fokus på det närmaste året, det så kallade budgetåret. Åren därefter påverkas i stor utsträckning av faktorer som ännu inte är kända, och följdriktigt behandlas därför nämndernas ramar i huvudsak med fokus på behoven det närmaste året.

Justering av nämnders budgetramar, fördelningsprinciper

Anslag i budgeten anvisas till nämnderna som totala nettoanslag i driftbudgeten. För ombudgeteringar av anslag gäller:

- Nämnd får fatta beslut om interna ombudgeteringar som inte medför väsentliga ändringar av servicenivå, inte berör frågor av principiell art eller annat av särskild vikt. Sådana förslag ska överlämnas till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige för beslut. Nämnd får uppdra åt sin ordförande och vice ordförande eller åt förvaltningschefen att fatta beslut om rutinmässiga ombudgeteringar av administrativ karaktär.
- Kommunstyrelsen får fatta beslut om sådana ombudgeteringar mellan nämnder som inte medför ändringar av servicenivå, berör frågor av principiell art eller annars är av särskild vikt. Övriga förslag ska överlämnas till kommunfullmäktige för beslut.
- Justering av budgetramar mellan nämnder av organisatorisk, administrativ eller redovisningsteknisk karaktär som inte får någon nettopåverkan på resultatet eller de faktiska resurserna för nämndernas verksamheter får beslutas av kommundirektören. Exempel på sådan åtgärd är att skifta internfakturering mot ramjustering för interna tjänster i syfte att förenkla den administrativa hanteringen.
- Kommunstyrelsen får besluta om senareläggning av planerade investeringar i budgeten, om det riskerar att bli avvikelser mot fastställd budget som begränsar kommunens finansiella handlingsutrymme.

Resursfördelningssystem

I Kalmar kommun tillämpas ett resursfördelningssystem där hänsyn tas till befolkningsförändringar i olika åldersgrupper. Detta innebär att ett underlag för grundskola, gymnasieskola och barnomsorg räknas fram utifrån antalet barn och elever som beräknas finnas i verksamheterna för det aktuella budgetåret. Den senaste befolkningsprognosen som tagits fram i kommunen ligger till grund för beräkningen. Det finns även en modell för att ta hänsyn till befolkningsförändringar för hemtjänsten inom äldreomsorgen samt för att kompensera för drift av tillkommande ytor (gator, vägar och parker) i serviceförvaltningen. Underlagen hanteras inom ramen för reformutrymmet i budgetmodellen. Beräkningarna för de demografiska och volymmässiga förändringarna blir en del av underlaget till reformutrymmet, jämte andra riktade satsningar och äskanden.

Med de anslag som i budgeten fördelas till nämnderna har de demografiska och volymbaserade behoven behandlats. Kompensation för det antal brukare i verksamheterna som använts som beräkningsgrund i budgetunderlagen anses därmed tillgodosedda och ny avstämning görs sedan mot dessa antal.

Resursfördelningssystemet för anslaget under kommunstyrelsen till köp av verksamhet från Kalmarsunds gymnasieförbund utökas inför 2023 med en modell för kompensation för vuxenutbildningen som utgår från befolkningsförändringen i åldersintervallet 20–64 år samt för nivån på arbetslösheten i respektive medlemskommun.

Inför uppstarten av kommunalförbundet Räddningstjänsten Sydost utökas kommunstyrelsens driftbudgetram med anslag för Kalmars andel av ett resursfördelningssystem

som utgår från samlad befolkningsförändring i respektive medlemskommun, medlemskommunens andel av total befolkning samt för kostnadsökningar uttryckt i PKV (Prisindex kommunal verksamhet).

Löneökningar

Ett centralt anslag upptas för beräknade kostnadsökningar till följd av årliga lönerrevisioner. Anslaget fördelas till nämnderna utifrån HR-verksamhetens löneunderlag. Därutöver finns ett årligt anslag på 1,5 miljoner kronor att fördela till särskilda insatser. Anslagets storlek tar sin utgångspunkt i antaganden om framtida löneutveckling och avtal på arbetsmarknaden.

Hyror och kapitaltjänstkostnader

I centralt anslag upptas belopp för beräknade kompensationer till nämnderna för nya hyror och kapitaltjänstkostnader baserat på de interna och externa hyror som ger rätt till kompensation. Endast nettokostnadsökningen kompenseras. Anslagets storlek tar sin utgångspunkt i investeringsbudgeten och en bedömning om externa hyror.

Komponentredovisning

Inför 2018 infördes komponentredovisning i Kalmar kommun. Det innebar att anläggningstillgångar delades upp i komponenter med olika avskrivningstider och en omfördelning gjordes mellan underhållskostnader i driftredovisningen och investeringsutgifter. Kortsiktigt gav övergången en positiv resultat effekt som över tid minskar i omfattning i takt med att avskrivningarna på investeringarna ökar. Denna effekt är redovisningsteknisk och medför inte ett motsvarande kassaflöde. Framöver görs en successiv återläggning av nämndernas driftbudgetramar i takt med ökande kapitaltjänstkostnader för komponentavskrivna anläggningstillgångar.

Upphandling

I de fall upphandlingar av varor och tjänster medför väsentligt förändrade kostnader kan nämnds budgetram bli föremål för justering. Effekten av upphandlingarna följs upp löpande, och halva kostnadsförändringen kan utgöra grund för ramjustering.

Resultatöverföring i samband med bokslut

Överskott eller underskott mot driftbudget regleras mot nämndernas resultatutjämningsfonder (RUF). Kommunfullmäktige kan senast i samband med fastställande av årsredovisning justera det belopp som ska regleras mot resultatutjämningsfonden.

Nämnd kan föreslå disponering av medel från resultatutjämningsfonden. Förslaget får inte innebära utökad verksamhet på längre sikt. Resultatutjämningsfonden kan också användas till investeringar. Ett sådant förslag ska lämnas senast i budgetunderlaget och behandlas av kommunfullmäktige i samband med beslut om budget för kommande år.

När ett underskott regleras mot resultatutjämningsfonden ska det täckas med motsvarande överskott de närmast två följande åren. Nämnden ska löpande i årsrapport, delårsbokslut och budgetuppföljningar redovisa vilka åtgärder som kommer att vidtas för att återställa resultatutjämningsfonden.

Ekonomi- och verksamhetsuppföljning

En fungerande ekonomistyrning förutsätter att det finns en utvecklad ekonomi- och verksamhetsuppföljning. En av ekonomistyrningens främsta uppgifter är att signalera avvikelser så att organisationen så snabbt som möjligt ska kunna göra förändringar i verksamheten.

Respektive nämnd ansvarar för uppföljning av verksamhet och ekonomi inom sitt ansvarsområde. Uppföljning ska ske på nivåer som tilldelats ett verksamhets- och ekonomiskt ansvar. Varje förvaltning ansvarar för att kontinuerlig avrapportering sker till respektive nämnd vid fastställda tidpunkter. Nämnderna ansvarar för att rapportering till kommunstyrelse och kommunfullmäktige i enlighet med anvisningar genomförs. Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret att följa hur verksamhet och ekonomi utvecklas för hela kommunkoncernen. Koncernperspektivet blir allt viktigare i styrning, uppföljning och analys.

Uppföljning ska ske i form av:

- Årsredovisning samt ett preliminärt bokslut per den sista december till fullmäktige
- Delårsrapport per den sista augusti till fullmäktige
- Tertialrapport per den sista april till fullmäktige
- Månadsrapport per den sista februari och den sista oktober till kommunstyrelsen
- Månadsrapporten har ett ekonomifokus och syftar till att ge en aktuell prognos av det beräknade utfallet för helåret, samt vid prognos om negativ budgetavvikelse, en beskrivning av åtgärder med konsekvenser för att hålla budgetramen.
- Verksamhetsplanens fokusområden, mål och uppdrag följs upp i tertialrapporten efter april, i delårsrapporten efter augusti och i årsredovisningen.

Nämnds åtgärder vid konstaterad eller befarad budgetavvikelse

Med budgetavvikelse avses både verksamhets- och ekonomisk avvikelse från fastställd budget eller särskilt budgetbeslut (ändringsbudget). Så snart avvikelse befaras eller har konstaterats är nämnd skyldig att ta fram åtgärder så att anslaget kan hållas. I de fall nämnden planerar eller har vidtagit åtgärder för att hålla budgeten ska dessa också redovisas i den löpande uppföljningen till kommunstyrelsen. Åtgärder som innebär väsentliga avsteg från de av kommunfullmäktige antagna målen eller ambitionsnivåerna för verksamheten ska underställas kommunfullmäktige för beslut.

Vid konflikt mellan anslag och verksamhetsvolym gäller anslag. Ekonomin utgör därmed gräns för verksamhetens omfattning.

Investeringsverksamheten

- Kommunledningskontorets ekonomienhet ansvarar för den övergripande tidplanen och kopplingen till budgetprocessen i övrigt.
- Kommunledningskontorets ekonomienhet ansvarar för att i samverkan med förvaltningarna ta fram underlag för samtliga investeringar.
- Nya investeringsbehov tas fram av ”beställande förvaltning”. Beställande förvaltning är den förvaltning som identifierat ett investeringsbehov, som inte

ryms inom egna investeringsmedel. Det är också den förvaltning som tar ärendet till sin nämnd, som beslutar om att ställa sig bakom framlyfta investeringsbehov. Beställande förvaltning skickar investeringsbehovet vidare till "ansökande förvaltning". Ansökande förvaltning är den förvaltning som granskar framförda investeringsbehov utifrån sitt ansvarsområde.

- Serviceförvaltningen är ansökande förvaltning för nya investeringsbehov avseende lokaler. Serviceförvaltningen är också ansökande förvaltning för nya investeringsbehov avseende reinvesteringar i infrastruktur och park.
- Samhällsbyggnadskontoret är ansökande förvaltning för nya investeringsbehov avseende infrastruktur och park.
- Kommunledningskontoret, mark- och exploatering, är ansökande förvaltning för nya investeringsbehov kopplade till detaljplan och exploatering.
- För löpande investeringsbehov av inventarier etc. har respektive förvaltning ett samlingsanslag. Varje förvaltning tar fram underlag för de investeringar som redovisas på förvaltningen och överlämnar dessa till kommunledningskontorets ekonomienhet för vidare hantering. Investeringar som redovisas på respektive förvaltning avser främst inköp av inventarier etc. Serviceförvaltningen ansvarar för investeringar inom transport och kommunledningskontoret för investeringar inom IT. Serviceförvaltningen ansvarar också för investeringar som avser underhåll för fastigheter och infrastruktur, som tidigare hanterades inom förvaltningens driftsbudget.
- Framförda nya investeringsbehov anmäls på särskild blankett och överlämnas till kommunledningskontorets ekonomienhet.
- Framtagna underlag sammanställs av kommunledningskontorets ekonomienhet för beredning i utsedd beredningsgrupp enligt investeringsprocess och vidare i plan- och investeringsberedningen (PIB).
- PIB bereder investeringarna och överlämnar underlag till politiska majoriteten, som en del i det totala budgetförslaget för vidare hantering i kommunstyrelsens arbetsutskott och kommunstyrelse, för att slutligen fastställas i kommunfullmäktige.
- PIB informerar också förvaltningschefgruppen, genomförandegruppen samförläggning och genomförandegruppen exploatering under beredningstiden. Genomförandegrupperna är arbetsgrupper med representanter från berörda verksamheter i kommunkoncernen för att synkronisera investeringsprojekt inom samma områden.
- Projekt som beräknas kosta över 50 miljoner kronor ska först godkännas och tilldelas projekteringsmedel i investerings- och budgetprocessen. Efter genomförd projektering ska projektet lyftas på nytt i investerings- och budgetprocessen för eventuellt beslut om genomförande

Genomförande

Kommunstyrelsen är ansvarig för kommunens samtliga investeringar förutom för de investeringar (vanligtvis inventarier) som hanteras på respektive nämnd.

Kommunstyrelsen har rätt att, utifrån ändrade förutsättningar, besluta om ändringar inom kommunfullmäktiges beslutade investeringsbudget.

För beslut om ändringar gäller följande:

- Omdisponeringar får endast göras mellan åren i den aktuella planperioden.
- Den totala investeringsbudgetramen för respektive år inom planperioden får inte överskridas.
- Omdisponeringar får endast göras mellan objekt som ingår i underlaget för kommunfullmäktiges beslutade budget för planperioden.
- Helt nya objekt kan enbart växlas mot att ett tidigare beslutat objekt helt eller delvis tas bort ur planperioden.

Planutskottet kan, efter beredning i plan- och investeringsberedningen (PIB), besluta om start av objekt/projekt under punkt 3 och 4, som finns i investeringslistan i bilaga 4. Projekt som avviker mer än 20 procent eller mer än 10 miljoner kronor över avsatt budget får inte gå upp till planutskottet för tilldelning utan särskild beredning i plan- och investeringsberedningen (PIB).

Uppföljning

Beslutad total investeringsbudget följs löpande upp av kommunledningskontorets ekonomienhet och redovisas till kommunfullmäktige i samband med ordinarie budgetuppföljningar. Uppföljning och prognos rapporteras också löpande av kommunledningskontorets ekonomienhet till plan- och investeringsberedningen (PIB), med uppgift om eventuella avvikelser mot investeringstak och/eller enskilt projekt för vidare åtgärd. När ett projekt som pågår avviker mer än 20 procent eller mer än 3 miljoner kronor ska detta rapporteras särskilt till plan- och investeringsberedningen (PIB).

Finansiell analys

Syftet med analysen är att belysa var kommunen och kommunkoncernen befinner sig finansiellt och hur utvecklingen över tiden ser ut. I detta innefattas att kommunen i ett kort- och medellångt perspektiv inte behöver vidta drastiska åtgärder för att möta finansiella problem.

Nedanstående finansiella analys avser i huvudsaklig kommunen. En samlad koncernbudget med koncernens sammanställda resultaträkning, balansräkning och kassaflödesanalys togs fram första gången i början av 2021. Koncernbudgeten utgör en grund för att kunna sätta finansiella mål på koncernnivå, samt att förbättra uppföljning och analys i syfte att öka kvaliteten i beslutsunderlagen.

Resultat

Ett sätt att belysa god ekonomisk hushållning är att studera det löpande resultatet. Balans mellan löpande intäkter och kostnader är en grundförutsättning för god ekonomi i kommunen. God ekonomisk hushållning innebär att dagens kommunmedborgare ska finansiera sin egen kommunala välfärd och inte förbruka den förmögenhet som tidigare generationer byggt upp. Resultatet behöver därför vara tillräckligt högt för att dels värdesäkra det egna kapitalet, dels finansiera investeringarna i tillräcklig utsträckning. Det bör också finnas en marginal som klarar oförutsedda händelser och risker, till exempel negativ skatteintäktsutveckling, eventuellt infriande av borgensåtaganden eller oväntade kostnadsökningar.

Årets resultat	Utfall	Prognos	Budget	Planering	Planering
	2021	2022	2023	2024	2025
Årets resultat (mnkr)	386,4	259,1	1 019,4	-46,5	70,3
Balanskravsresultat efter disponering av RUR 80,6 mnkr	359,7	255,6	0,0	-46,5	70,3

För perioden beräknas ett resultat på 1 019,4 miljoner kronor för budgetåret 2023, för 2024 beräknas ett resultat på -46,5 miljoner kronor och för 2025 ett resultat på 70,3 miljoner kronor. 2023 innehåller årets resultat en extraordinär post i form av en utdelning om 1 100 miljoner kronor från Kalmar Kommunbolag AB. Posten har sitt ursprung i realisationsvinsten från försäljningen av dotterbolaget KIFAB. Resultatet före extraordinära poster är -80,6 miljoner kronor. I balanskravsutredningen betraktas de 1 100 miljoner kronor som en reavinst som ska exkluderas, vilket ger ett balanskravsresultat före disponering av resultatutjämningsreserv (RUR) på -80,6 miljoner kronor. 2023 är ett år som enligt regelverket klassificeras som lågkonjunktur och då får RUR disponeras för att återställa ett negativt balanskravsresultat. Denna möjlighet nyttjas och RUR tas i anspråk med 80,6 miljoner kronor får att nå ett balanskravsresultat som är noll.

Mot bakgrund av de stora osäkerheter som råder beträffande konjunktur, skatteintäkter och de generella statsbidragen har denna budget ett fokus på att besvara behoven under budgetåret 2023. I årets budget finns de beräknade nivåerna för resursfördelningssystemen inlagda i nämndernas ramar även för de två planeringsåren 2024 och 2025. De grundar sig i befolkningsprognosen från våren 2022 och kommer att beräknas på nytt inför budget 2024.

Resultatandel (nettokostnadsandel)

En grundläggande förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det finns balans mellan intäkter och kostnader. Intäkterna måste överstiga kostnaderna så att utrymme skapas dels för en rimlig nivå på egenfinansiering av investeringar, dels för att möta förändrade ekonomiska förutsättningar.

Ett sätt att belysa detta är att analysera hur stor andel nettokostnaden tar i anspråk av skatteintäkter och kommunal utjämning. Enligt principerna för god ekonomisk hushållning är en grov tumregel för kommunsektorn som helhet att nettokostnaden över tid inte bör överstiga 98 procent av summan av skatteintäkter och kommunal utjämning och generella statsbidrag, eller annorlunda uttryckt, det ska vara ett resultat kvar på sista raden som motsvarar minst två procent av de samlade skatteintäkterna.

Resultatandelen för det enskilda året 2021 var 8,6 procent och över en rullande femårsperiod 2017-2021 4,2 procent, vilket väl uppfyllde det finansiella målet om minst 1,0 procent i verksamhetsplan 2021 (nettokostnadsandel högst 99,0 procent). Aktuell prognos för 2022 innebär att resultatandelen för det enskilda året beräknas bli 5,5 procent och för den rullande femårsperioden 2018-2022 4,6 procent. Enligt denna budget kommer resultatandelen (före extraordinära poster) för de enskilda åren att vara -1,7 procent för 2023, -0,9 procent för 2024 och 1,3 procent för 2025.

Över en rullande femårsperiod med 2023 som utgångspunkt och fyra år bakåt beräknas resultatandelen till 3,6 procent. Med utgångspunkt 2024 beräknas den till 2,7 procent och med utgångspunkt 2025 till 2,4 procent.

Det innebär att det finansiella målet om ett resultat på minst två procent av samlade intäkter från skatt, utjämning och generella statsbidrag över en rullande femårsperiod uppnås under hela planeringsperioden, dock med en vikande trend.

Resultatandel (före extraordinära poster) procent	Utfall 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Planering 2024	Planering 2025
Enskilt år	8,6%	5,5%	-1,7%	-0,9%	1,3%
Rullande femårsperiod	4,2%	4,6%	3,6%	2,7%	2,4%

Självfinansieringsgrad

När den löpande driften har finansierats bör det återstå en så stor andel av intäkterna från skatter, generella statsbidrag och kommunal utjämning att större delen av investeringarna kan finansieras med egna medel. Kassaflödet från årets resultat och avskrivningar utgör det finansiella utrymmet för investeringar som kommunen kan göra utan att ta upp nya lån eller minska befintlig likviditet. Detta nyckeltal benämns självfinansieringsgrad. 100 procent innebär att samtliga investeringar självfinansieras med egna medel.

Självfinansieringsgrad av investeringar (exklusive extraordinära poster), procent	Utfall 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Planering 2024	Planering 2025
Enskilt år	102,5%	79,5%	26,8%	32,2%	53,6%
Rullande femårsperiod	82,7%	81,3%	76,2%	64,3%	56,7%

Självfinansieringsgraden för 2021 var 102,5 procent och över en rullande femårsperiod 2017-2021 82,7 procent. Med aktuell prognos för 2022 beräknas självfinansieringsgraden för året bli 79,5 procent och den rullande femårsperioden 2018-2022 bli 81,3 procent. Enligt

denna budget kommer självfinansieringsgraden de enskilda åren att vara 26,8 procent 2023, 32,2 procent 2024 och 53,6 procent 2025. Över en rullande femårsperiod med 2023 som utgångspunkt beräknas självfinansieringsgraden till 76,2 procent. Med utgångspunkt 2024 beräknas självfinansieringsgraden till 64,3 procent och med utgångspunkt 2025 till 56,7 procent.

Det innebär att det finansiella målet om att 50 procent av investeringarna ska självfinansieras under en rullande femårsperiod uppnås under hela planeringsperioden, dock med en vikande trend.

Eget kapital

I takt med att kommunkoncernperspektivet blir allt viktigare, samt skärpta externa krav, ökar behovet av finansiella mål på kommunkoncernnivå. Inför 2021 infördes ett mål i verksamhetsplanen om att eget kapital för kommunkoncernen, uttryckt i kronor per invånare och i fasta priser, över tid ska öka. Syftet är att långsiktigt säkerställa att det samlade förmögenhetsvärdet per invånare inte ska urholkas. Det kan ses som en slags nedre gräns för resultatet över tid på koncernnivå, eftersom det egna kapitalet påverkas av resultatet. Motsvarande mekanism finns lagstadgat på kommunnivå genom det så kallade balanskravet. Genom att uttrycka målet i fasta priser och per invånare skyddas det mot urholkning av en växande befolkning och inflation.

Inom ramen för god ekonomisk hushållning är generationsperspektivet viktigt. Varje generation ska själva bära kostnaden för den välfärd man konsumerar och inte vältra över kostnaden på kommande generationer. Därför bör nyckeltalet bedömas med ett längre tidsperspektiv. Om man tar utgångspunkt vid millennieskiftet och jämför med genomsnittet för jämförelsekommunerna (Karlskrona, Kristianstad, Växjö, Halmstad, Skövde och Varberg) har en invånare i Kalmar ett lägre eget kapital såväl år 2000 som 2021. Dock har gapet minskat. Det egna kapitalet i Kalmar har mer än fördubblats i fasta priser, till 236 procent av ursprungligt kapital. Samtidigt har det för genomsnittsinvånaren i jämförelsekommunerna ökat till 177 procent av ursprunget.

Eget kapital kommunkoncern, kronor per invånare			Förändring i fasta priser	Förändring i fasta priser basår 2000
	2000	2021		
Kalmar	16 637	39 289	22 652	236%
Jämförelsekommuner, genomsnitt	29 960	52 996	23 036	177%

Soliditet

Soliditet (eget kapital som andel av totala tillgångar) är ett nyckeltal som mäter kommunens långsiktiga finansiella utrymme. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som har finansierats med egna medel genom positiva resultat.

Soliditet, kommunen, procent	Utfall 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Planering 2024	Planering 2025
Exklusive ansvarsförbindelse, intjänad före 1998	51,4%	54,3%	57,0%	52,6%	48,1%
Inklusive ansvarsförbindelse, intjänad före 1998	28,2%	36,6%	43,2%	39,9%	37,2%

Kommunens samlade pensionsförpliktelser uppgick 2021-12-31 till 1 328,3 mnkr, varav 1 168,7 mnkr som ansvarsförbindelse. Det betyder att cirka 88 procent av den samlade pensionsförpliktelsen ligger utanför balansräkningen. Kommunens soliditet såväl exklusive

som inklusive ansvarsförbindelsen sjunker under planeringsperioden efter toppen som uppnås 2023 med det höga resultatet på över en miljard kronor. Lägre resultat och hög investeringsnivå medför ett större behov av lånefinansiering.

Genom att jämföra soliditeten på koncernnivå elimineras faktorer som kan försvåra en jämförelse, såsom olika val av driftform. Vissa kommuner har stora verksamheter i förvaltningsform, andra i bolagsform eller kommunalförbund. Soliditeten inklusive samtliga pensionsåtaganden i Kalmar kommunkoncern har ökat från 17,9 procent 2017 till 23,3 procent 2021. En ökning med 5,4 procentenheter. Genomsnittet för jämförelsekommunerna har under samma period ökat med 4,2 procentenheter men har fortsatt en något högre soliditet.

Soliditet kommunkoncernen inklusive ansvarsförbindelse, procent	2017	2018	2019	2020	2021	Förändring 2017–2021
Kalmar	17,9%	17,8%	19,8%	20,8%	23,3%	5,4%
Jämförelsekommuner, genomsnitt	24,5%	26,1%	26,9%	27,5%	28,7%	4,2%

Nettokostnadsavvikelse

Nettokostnadsavvikelse visar avvikelsen i procent mellan nettokostnad (faktisk kostnad) och referenskostnad för verksamheterna förskola, fritidshem, grundskola, gymnasieskola, individ- och familjeomsorg och vård och omsorg om äldre. Referenskostnaden är den teoretiskt beräknade kostnaden för en kommun och används i kostnadsutjämnningen. Kostnadsutjämnningen är till för att utjämna strukturella behovs- och kostnadsskillnader. Den utjämnar däremot inte för skillnader i ambitionsnivå, effektivitet eller avgiftsuttag.

Referenskostnaden kan sägas vara den kostnad som kommunen ska ha om verksamheten bedrevs på en för riket genomsnittlig avgifts-, ambitions-, och effektivitetsnivå och där hänsyn tagits till de strukturella faktorerna. Strukturella faktorer är exempelvis åldersstruktur, medborgarnas socioekonomiska bakgrund, geografiska förutsättningar med mera. Referenskostnader beräknas inom verksamhetsområdena förskola, fritidshem, grundskola, gymnasieskola, äldreomsorg samt individ- och familjeomsorg.

Kalmars nettokostnadsavvikelse totalt för 2021 understiger referenskostnaden med cirka 12 miljoner kronor vilket motsvarar 0,4 procent. Det är en minskning med cirka 166 miljoner kronor från 2012 då avvikelsen var 154 miljoner kronor över referenskostnaden vilket motsvarade 8,0 procent. En förändring över tid med 8,4 procentenheter.

Nettokostnadsavvikelse totalt	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Jämförelsekommuner, procent	0,2%	0,5%	0,0%	-0,5%	-0,3%	0,9%	0,7%	-0,3%	-0,7%	-0,7%
Kalmar, procent	8,0%	7,3%	5,9%	2,5%	0,3%	-2,0%	0,7%	-0,4%	-0,7%	-0,4%
Kalmar, mnkr	154	145	122	54	8	-49	16	-11	-19	-12

Under samma tidsperiod har den genomsnittliga nettokostnadsavvikelsen för gruppen med jämförelsekommuner (Karlskrona, Kristianstad, Växjö, Halmstad, Skövde och Varberg) minskat från 0,2 procent över till 0,7 procent under referenskostnad. En förändring över tid med 0,9 procentenheter.

Budgetföljsamhet

En viktig del i att uppnå och bibehålla en god ekonomisk hushållning är att det finns en god budgetföljsamhet, det vill säga en hög samstämmighet mellan budgettram och faktiskt utfall. Genom att nämnderna håller sina budgettramar bidrar de till att de övergripande finansiella målen uppnås.

Budgetföljsamhet (exklusive exploateringsverksamhet)	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Nämndernas utfall i förhållande till budgettram, %	-0,6	0,8	1,2	1,4	0,5	0,3	0,8	0,4	0,4

Nämnderna (exklusive exploateringsverksamheten) har redovisat årliga positiva budgetavvikelse för perioden 2014–2021, medan avvikelsen var negativ för 2013. Den samlade budgetföljsamheten över tid får anses vara god hos nämnderna.

Budgetföljsamheten 2020 redovisas rensat för coronapandemins påverkan på nämndernas nettokostnader 34,3 miljoner kronor. Om denna post räknas in var budgetföljsamheten -0,4 procent.

Finansnetto

Summan av finansiella intäkter och kostnader påverkar resurserna som kommunen kan tilldela sina verksamheter. Nyckeltalet *Finansnetto som andel av skatt och generella statsbidrag* visar om finansnettot bidrar till, eller belastar, verksamhetens finansiering. Ett negativt värde innebär att finansnettot är en kostnad, ett positivt värde en intäkt. Kalmar hade 2017 ett bidrag motsvarande 0,5 procent. 2021 var bidraget motsvarande bidrag 5,3 procent, vilket främst beror på extra utdelning från Kalmar kommunbolag AB efter fastighetsförsäljningar av KIFAB. Över tid har dock finansnettots bidrag till verksamhetens finansiering varit högre i jämförelsekommunerna i Karlskrona, Kristianstad, Växjö, Halmstad, Skövde och Varberg haft ett mer gynnsamt ekonomiskt utgångsläge. Med det nya generationskontot kommer finansnettot i Kalmar i högre utsträckning kunna bidra till ett förbättrat nyckeltal.

Finansnetto som andel av skatt och generella statsbidrag, kommunen (%)	2017	2018	2019	2020	2021	Förändring 2017–2021
Kalmar	0,5%	0,5%	2,6%	0,6%	5,3%	4,8%
Jämförelsekommuner, genomsnitt	1,3%	1,6%	2,0%	1,4%	2,1%	0,8%

Extraordinära poster (Generationskonto)

Det kapital som erhöles vid försäljning av KIFAB i Kalmar AB ska förvaltas långsiktigt med ett generationsperspektiv och förbli kapitalbevarande. Förvaltningen av kapitalet ska ha en placeringshorisont om 10 år och längre. Syftet med kapitalförvaltningen är att skapa en real värdesäkring samt en värdetillväxt. Generationskontot ska hanteras i egen resultat- och balansräkning för att kunna följa kapitalets utveckling över tid.

Kommunfullmäktige beslutade den 28 mars 2022 om att godkänna inriktningen att skapa ett generationskonto. Kommunfullmäktige beslutade den 20 juni 2022 om generationskontots insatskapital, förvaltning och användning. Insatskapitalet avseende generationskontot ska uppgå till 1,1 miljarder kronor. Vidare beslutade kommunfullmäktige att upphandling av diskretionär förvaltare ska ske. Försäljningslikviden är bokföringsmässigt kvar i Kalmar Kommunbolag AB tills upphandlingen av diskretionär förvaltare är klar. I avvaktan på att diskretionär förvaltare upphandlats, ska kapitalet vara placerat på ett

fasträntekonto. Kalmar Kommunbolag AB ska lämna utdelning till Kalmar kommun motsvarande den ränta som erhålls på fasträntekontot.

Kommunfullmäktige ska besluta om användning av överavkastningen från generationskontot, vilket kräver två tredjedelars majoritet. Överavkastningen får användas efter 5 år från startdatum av kapitalförvaltningen. Överavkastningen ska användas för att finansiera investeringar inom hållbarhetsområdet, motverka klimatförändringar, klimatanpassningar och andra strategiska investeringar. Kapitalet ska ej användas till löpande drift och ej som ett sätt att finansiera lägre kommunal skattesats. För att säkerställa att kapitalet förvaltas och överavkastningen används enligt fattade beslut i kommunfullmäktige, ska rapportering avseende generationskontot ske enligt kommunens finanspolicy och dess finansiella riktlinjer.

Resultaträkning

Belopp i mnkr	Utfall	Budget	Prognos	Budget	Planering	
	2021	2022	2022	2023	2024	2025
Nämndernas nettokostnader	-4 307,2	-4 481,8	-4 461,8	-4 590,7	-4 671,3	-4 746,4
Finansförvaltning	-22,7	-63,2	-231,6	-362,9	-458,6	-439,2
Verksamhetens nettokostnader	-4 329,9	-4 545,0	-4 693,4	-4 953,6	-5 129,9	-5 185,7
Skatteintäkter	3 476,0	3 619,3	3 706,7	3 827,4	4 000,2	4 165,4
Generella statsbidrag och utjämning	1 001,7	962,1	999,7	1 012,5	1 075,3	1 108,7
Verksamhetens resultat	147,8	36,4	13,0	-113,7	-54,4	88,5
Finansiella intäkter	247,0	52,1	255,1	60,7	60,2	54,5
Finansiella kostnader	-8,4	-14,5	-9,0	-27,6	-52,4	-72,6
Resultat efter finansiella poster	386,4	74,0	259,1	-80,6	-46,5	70,3
Extraordinära poster	0,0	0,0	0,0	1 100,0	0,0	0,0
Årets resultat	386,4	74,0	259,1	1 019,4	-46,5	70,3
Resultatandel, enskilt år	8,6%	1,6%	5,5%	-1,7%	-0,9%	1,3%

Balanskravsutredning

Belopp i mnkr	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall Prognos 2021	2022	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025
Årets resultat enligt resultaträkningen	107,4	120,7	386,4	259,1	1 019,4	-46,5	70,3
- Samtliga realisationsvinster	-6,9	-16,4	-26,7	-3,5	-1 100,0	0,0	0,0
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet							
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet							
+/- Orealiserade vinster och förluster i värdepapper							
+/- Återföring orealiserade vinster och förluster i värdepapper							
= Årets resultat efter balanskravsjusteringar	100,5	104,3	359,7	255,5	-80,6	-46,5	70,3
- Reservering till resultatutjämningsreserv	-60,0	-60,0					
+ Disponering ur resultatutjämningsreserv					80,6		
= Årets balanskravsresultat	40,5	44,3	359,7	255,5	0,0	-46,5	70,3
Resultatutjämningsreserv på balansdagen	236,6	296,6	296,6	296,6	216,0	216,0	216,0

Försäljningen av KIFAB har skett år 2022 och reavinsten uppgår till 1,1 miljard kronor. Utdelningen på 1,1 miljard från Kalmar kommunbolag AB kommer att ske till kommunen år 2023 och kommer att redovisas som en extraordinär intäkt och påverkar resultatet positivt. Om kommunen ägt aktierna direkt och inte via Kalmar kommunbolag AB hade reavinsten i balanskravsavstämningen redovisats på rad två " - Samtliga realisationsvinster". Nu kommer intäkten i form av en utdelning från Kalmar kommunbolag AB till kommunen och ingår i "Årets resultat enligt resultaträkningen" i balanskravsavstämningen.

I kommunallagens 11 kap 1 § framgår att kommunen ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom sådan juridisk person som avses i 10 kap 2-6 §§ dvs bland annat helägda bolag. I och med den nya kommunallagen som trädde i kraft år 2018 har lagstiftaren tydliggjort att även de kommunala företagen ska inkluderas i arbetet med god ekonomisk hushållning för kommunen.

I kommunfullmäktiges beslut om generationskontot, § 133 2022-06-20, framgår att kontot har ett långsiktigt perspektiv och kapitalet ej ska användas till löpande drift och ej som sätt att finansiera lägre kommunalskatt. Av denna anledning avräknas denna extraordinära intäkt i årets resultat efter balanskravsjusteringar.

Ökningen av skatteunderlaget år 2023 understiger det tioåriga genomsnittet med -1,2 procent, vilket skulle innebära att RUR hade kan tas i anspråk för att utjämna intäkterna över en konjunkturcykel.

Balansräkning

Mnkr	Ing. balans	Budget	Prognos	Budget	Planering	
	2022	2022	2022	2023	2024	2025
Anläggningstillgångar	4 491,5	4 936,3	4 904,1	6 442,1	6 919,5	7 744,0
materiella anläggningstillgångar	4 283,6	4 731,7	4 695,0	5 126,5	5 586,8	5 995,7
finansiell leasing	31,6	26,8	34,3	34,3	34,3	449,9
finansiella anläggningstillgångar	176,3	177,8	174,8	1 281,3	1 298,4	1 298,4
långfristiga fordringar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
förskottering infrastruktur	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Omsättningstillgångar	552,9	352,4	352,4	352,4	352,4	352,4
förråd, lager, exploatering och tomträtter	73,7	85,3	73,3	73,3	73,3	73,3
kortfristiga fordringar	430,8	267,1	279,0	279,0	279,0	279,0
kassa, bank	48,4	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1
Summa tillgångar	5 044,4	5 288,7	5 256,5	6 794,5	7 271,9	8 096,4
Eget kapital	2 593,5	2 479,9	2 852,6	3 872,0	3 825,5	3 895,8
varav årets resultat	386,4	74,0	259,1	1 019,4	-46,5	70,3
Avsättningar	306,8	239,8	278,9	241,1	220,6	202,7
varav pensioner	156,9	154,4	158,0	162,6	163,9	160,3
övriga avsättningar och deponier	149,9	85,4	120,9	78,5	56,7	42,4
Skulder	2 144,1	2 569,0	2 125,0	2 681,4	3 225,9	3 998,0
varav långfristiga lån	1 000,0	1 575,0	1 000,0	1 550,0	2 090,0	2 470,0
varav övriga långfristiga skulder, inkl. finansiell leasing	84,2	41,1	83,8	83,8	83,8	469,2
varav exploateringsersättningar	98,7	118,7	98,9	98,9	98,9	98,9
varav kortfristiga skulder	961,2	834,2	942,3	948,7	953,2	959,9
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	5 044,4	5 288,7	5 256,5	6 794,5	7 271,9	8 096,4

Kassaflödesanalys

Mnkr	Utfall	Budget	Prognos	Budget	Planering	
	2021	2022	2022	2023	2024	2025
Den löpande verksamheten						
Årets resultat	386,4	74,0	259,1	1 019,4	-46,5	70,3
Justering för av- och nedskrivningar	229,3	243,0	232,2	268,1	287,4	321,0
Justering för gjorda avsättningar	42,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Justering för ianspråktaga avsättningar	-6,4	-27,6	-29,0	-42,4	-21,8	-14,3
Justering för ianspråktaga avsättningar, pensioner	0,0	2,2	1,1	4,6	1,2	-3,6
Justering för övriga ej likvidpåverkande poster	-42,3	0,0	32,5	0,0	0,0	0,0
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	609,2	291,6	495,9	1 249,7	220,3	373,4
Ökning (-) / minskning (+) kortfristiga fordringar	-101,2	0,0	151,8	0,0	0,0	0,0
Ökning (-) / minskning (+) förråd och lager	-0,9	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0
Ökning (+) / minskning (-) kortfristiga skulder	34,3	16,1	-18,9	6,4	4,5	6,7
varav semesterlöneskuld	6,4	5,0	11,3	5,0	5,0	5,0
varav koncernkontokredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
varav övrigt	27,9	11,1	-30,2	1,4	-0,5	1,7
Kassaflöde från den löpande verksamheten	541,4	307,7	629,1	1 256,1	224,8	380,1
Investeringsverksamheten						
Investering i materiella anläggningstillgångar	-618,1	-658,9	-618,1	-699,6	-747,7	-729,9
Investering genom finansiell leasing	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-415,6
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	39,5	0,0	7,0	0,0	0,0	0,0
Investering i finansiella anläggningstillgångar	0,0	-1,4	-1,5	-1 106,5	-17,1	0,0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	2,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-575,9	-660,3	-612,6	-1 806,1	-764,8	-1 145,5
Finansieringsverksamheten						
Ökning (+)/minskning (-) långfristiga skulder	-25,0	350,0	0,0	550,0	540,0	380,0
Ökning (+)/minskning (-) finansiell leasing	5,0	2,6	-0,4	0,0	0,0	385,4
Ökning (-)/minskning (+) långfristiga fordringar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ökning (+)/minskning (-) exploateringsersättningar	5,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0
Övriga finansiella poster	30,7	0,0	-64,7	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	15,7	352,6	-64,9	550,0	540,0	765,4
Årets kassaflöde	-18,8	0,0	-48,4	0,0	0,0	0,0

Ansvarsförbindelser

Kommunens samlade ansvarsförbindelser per den 31 december 2021 uppgick till 5 197 miljoner kronor. Det är en ökning från samma tidpunkt 2020 med 238 miljoner kronor. Av dessa utgör pensionsförbindelserna 1 169 miljoner kronor och övriga ansvarsförbindelser 4 028 miljoner kronor.

Investeringar

Belopp i tkr	2022	2023	2024	2025	Not
Kommunstyrelsen	499 900	518 000	535 800	516 900	1
Exploateringsverksamhet	52 600	91 000	126 900	108 700	2
Samhällsbyggnadsnämnden	1 100	1 100	1 100	1 100	3
Servicekommittén	71 400	60 600	59 300	69 300	4
Kultur- och fritidsnämnden	4 000	6 000	6 000	6 300	5
Utbildningsnämnden	7 600	10 000	10 000	10 000	6
Omsorgsnämnden	16 100	6 300	5 300	14 300	7
Socialnämnden	1 400	1 400	1 400	1 400	8
Södermøre kommundelsnämnd	4 800	5 200	1 900	1 900	9
Summa totala investeringar	658 900	699 600	747 700	729 900	
varav ej ramjusterande investeringar och exploatering	258 900	279 600	327 700	309 900	
Summa ramjusterande investeringar	400 000	420 000	420 000	420 000	

Skatteintäkter, kommunal utjämning och generella statsbidrag

Belopp i tkr	Utfall 2021	Budget 2022	Prognos 2022	Budget 2023	Planering 2024	2025
Kommunalskatteintäkter						
Allmän kommunalskatt	3 384 371	3 605 837	3 607 421	3 838 423	4 000 220	4 165 390
Slutavräkning	91 609	13 422	99 281	-11 010	0	0
Summa kommunalskatteintäkter	3 475 980	3 619 259	3 706 702	3 827 413	4 000 220	4 165 390
Kommunal utjämning						
Inkomstutjämning	689 385	732 736	742 683	818 388	877 586	943 317
Kostnadsutjämning	-197 450	-216 313	-213 071	-244 228	-239 935	-248 909
Regleringsbidrag/avgift	209 207	178 687	196 845	109 792	108 524	84 627
Införandebidrag	0	0	0	0	0	0
Kommunal fastighetsavgift	135 141	137 089	142 874	149 736	149 736	149 736
Höjda generella statsbidrag i budgetprop. 2022				29 316	30 468	29 388
"Skolmiljarden"	8 228	0	0	0	0	0
Ukrainastöd (Migrationsverket)	26 920	0	2 705	2 180	0	0
LSS-utjämning	130 305	129 946	127 671	147 282	148 889	150 580
Kommunal utjämning	1 001 736	962 145	999 707	1 012 467	1 075 268	1 108 739
SUMMA	4 477 716	4 581 404	4 706 409	4 839 880	5 075 488	5 274 129

Finansnetto

Belopp i tkr	Bokslut 2021	Budget 2022	Prognos 2022	Budget 2023	Planering 2024	2025
FINANSIELLA INTÄKTER						
Ränteintäkter, kortfristiga fordringar	4 084	1 380	1 380	1 380	1 380	1 380
Kravverksamhet etc.	232	300	300	300	300	300
Generationskontot (utdelning KKAB)	0	0	0	5 957	0	0
Utdelning aktier och andelar	231 764	35 200	239 678	38 200	43 200	37 200
Borgensavgifter	10 924	15 170	13 769	14 825	15 331	15 573
SUMMA	247 004	52 050	255 127	60 662	60 211	54 453
FINANSIELLA KOSTNADER						
Räntekostnader på lång- och kortfristiga skulder	-7 860	-14 000	-8 500	-27 025	-51 825	-72 050
Övriga finansiella kostnader	-515	-535	-535	-535	-535	-535
SUMMA	-8 375	-14 535	-9 035	-27 560	-52 360	-72 585
FINANSNETTO	238 629	37 515	246 092	33 102	7 851	-18 132

Utdelningar på aktier och andelar

För aktieutdelningar från kommunägda bolag har upptagits 38,2 miljoner kronor 2023, 43,2 miljoner kronor 2024 och 37,2 miljoner kronor 2025. Utdelningarna avses komma från Kalmar Kommunbolag AB. En stegvis höjningen under perioden speglar avtalet om kommunens del av den successiva utbyggnaden av en juridisk miljö vid Linnéuniversitetet, vars anslag finns under kommun-styrelsen.

- Inför 2020 höjdes utdelningen med 11,0 miljoner kronor jämfört med tidigare grundnivå.
- För att möta effekterna av pandemin och den vikande konjunkturen höjdes utdelningen från kommun-bolaget med ytterligare 11,2 miljoner kronor under perioden 2021–2024 i budget 2021. 2024 minskar utdelningen enligt nu gällande plan med 10 miljoner kronor.
- Inför budget 2022 höjdes utdelningen med ytterligare 4 miljoner kronor. Det motsvarade kommunens utökade tjänsteköp från Kalmar Science Park AB avseende inkubatorverksamheten med motsvarande belopp.

Borgensavgifter

För planeringsperioden beräknas kommunens borgensåtaganden för helägda företag till högst cirka 5,8 miljarder kronor. De budgeterade intäkterna från borgensavgifter under planeringsperioden uppgår till 14,8 miljoner kronor för 2023, 15,3 miljoner kronor för 2024 och 15,6 miljoner kronor för 2025.

Om kommunen tecknar ett borgensåtagande för lån som koncernbolag tagit upp hos kreditinstitut, krävs också att kommunen ska ersättas för detta i form av en borgensavgift. För att borgensavgiften inte ska anses som statsstöd eller överföring av vinstmedel ska den motsvara marginalen till den ränta som bolaget skulle erbjudas på egna meriter. Även EU:s statsstödsregler samt lagstiftningen för allmännyttiga kommunala bolag kräver att en marknadsmässig borgensavgift tas ut.

Inför budget 2023 har Söderberg & Partners på uppdrag av kommunen tagit fram borgensavgifter utifrån sin objektiva modell som baseras på marknadsdata. Utifrån denna modell har borgensavgifter fastställts för respektive koncernbolag. De nya avgifterna blir för år 2023 enligt nedan och debiteras i förskott tertialvis på utestående portfölj vid följande avläsningstillfällen: 1 januari, 1 maj och 1 september.

• Kalmar Kommunbolag AB	0,41 procent
• Kalmar Hamn AB	0,70 procent
• HB Telemarken i Kalmar	0,67 procent
• Kalmar Öland Airport AB	0,70 procent
• Kalmarhem AB	0,51 procent
• Kalmar Vatten AB (VA-verksamhet)	0,00 procent
• Kalmar Vatten AB (affärsdrivande verksamhet)	0,27 procent

Borgensavgiften för Kretslopp Sydost kvarstår på 0,3 procent. Borgensåtagandet för Kretslopp Sydost avser borgen för att bedriva miljöfarlig verksamhet enligt miljöbalken vid avfallsanläggningen Moskogen i Kalmar kommun.

Räntekostnader på lång- och kortfristiga skulder

Kommunfullmäktige har tidigare beslutat om rätt till nyupplåning för 2022 till högst 1 575 mnkr. 2022-08-31 uppgick den långfristiga låneskulden till kreditinstitut 1 000,0 mnkr. Räntekostnader för långfristig upplåning har upptagits med 27,0 mnkr 2023, med 51,8 mnkr 2024 och med 72,1 mnkr 2025, vilket baseras på befintliga lån och beräknad

omsättning av dessa samt nyupplåning. Kommunens befintliga lån är fasträntelån med en genomsnittlig löptid om cirka 3 år. Räntekostnaden beräknas öka succesivt när befintliga lån med fast ränta förfaller och vid kommande nyupplåning. Beräknad genomsnittlig ränta för samtliga lån är 1,7 procent 2023, 2,5 procent 2024 och 2,9 procent 2025. Den beräknade räntan baseras på marknadens prissättning av framtida räntor som kompletteras med marginaler på de olika löptiderna.

Finansförvaltning

Belopp i tkr	Utfall	Budget	Prognos	Budget	Planering	
	2021	2022	2022	2023	2024	2025
PENSIONSOSTNADER						
Förändring pensionsavsättning	8 198	2 237	873	3 742	1 000	-2 900
Löneskatt på pensionsavsättning	1 989	543	212	908	243	-704
Förvaltningsavgifter pensioner	1 476	1 600	1 600	1 600	1 600	1 600
Pensionsförsäkringsavgifter (FÅP, alternativ)	42 929	35 907	187 319	118 361	126 841	31 616
Pensionsutbetalningar	69 430	63 301	67 724	69 460	69 046	66 972
Nyttjande av överskottsfond Skandia för premiebetalning				-13 000	0	0
Effekt av inlösen				-4 300	-4 300	-4 300
Avgiftsbestämd del AKAP-KL/KR	24 746	26 288	30 998	144 460	146 451	151 292
Avgiftsbestämd del KAP-KL (individuell del)	83 050	81 893	81 425	11 600	10 945	10 827
Löneskatt	54 530	50 518	89 147	86 396	88 018	64 343
Finansiell kostnad	0	3 083	3 167	12 512	9 724	4 566
PO-pålägg pensionskostnader	-187 636	-174 858	-174 858	-279 484	-286 471	-293 633
SUMMA	98 712	90 512	287 607	152 255	163 097	29 680
Specialregler arbetsgivaravgifter för anställda över 65 år	-16 447	-9 500	-9 500	-7 000	-6 500	-6 500
Centralt anslag för oförutsedda kostnader				30 000		
Återföring till medlemskommunerna från gymnasieförbundet			-6 900	-7 565		
CENTRALA ANSLAG FÖR KOSTNADSÖKNINGAR ("POTTER")						
Kostnadsökningar för investeringar, nya hyror		16 857	16 857	45 724	73 182	109 857
Förändring semesterlöneskuld	8 228	5 000	11 265	5 000	5 000	5 000
Resursfördelning	1 417	855	855	0	0	0
Förändring av personalomkostnadspålägg (PO-pålägg)	0	0	-17 822	102 189	102 189	102 189
Personalkostnader (årlig lönerrevision)		3 027	0	91 800	177 700	262 100
SUMMA	9 645	25 739	11 155	244 713	358 071	479 146
KAPITALKOSTNADER						
Internränta	-42 539	-43 600	-47 254	-49 500	-56 100	-63 100
SUMMA	-42 539	-43 600	-47 254	-49 500	-56 100	-63 100
JÄMFÖRELSESTÖRANDE POSTER						
Realisationsvinster	-26 673	0	-3 512	0	0	0
SUMMA	-26 673	0	-3 512	0	0	0
SUMMA FINANSFÖRVALTNING	22 698	63 151	231 596	362 903	458 568	439 226

Pensionskostnader

Pensionskostnad och pensionsskuld redovisas enligt den så kallade blandmodellen. Den innebär att pensionsförmåner intjänade före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse och inte som skuld i balansräkningen. De löpande pensionsutbetalningarna och pensionspremierna belastar resultaträkningen. Pensionsförmåner intjänade från och med 1998 redovisas fullständigt via resultat- och balansräkning.

För att täcka arbetsgivaravgifter och särskild löneskatt betalar förvaltningarna internt till finansförvaltningen ett personalomkostnadspålägg på alla löneutbetalningar. Inför 2023 slår effekten av de höjda pensionskostnaderna främst drivet av den höga inflationen igenom. Nämndernas ramar justeras normalt för ökat eller minskat PO-pålägg i samband med att kompensationen för den årliga lönerevisionen verkställs. För 2023 är det preliminära PO-pålägget enligt SKR cirkulär 22:37, men fastställs inte förrän i december 2022:

- 44,53 procent för hel-, deltid-, och timanställda enligt kommunala avtal (en höjning med 5,28 procentenheter jämfört med 2022).
- 31,42 procent för förtroendevalda och uppdragstagare.
- 24,26 procent är den särskilda löneskatten som betalas på pensionsavsättningar och pensionsutbetalningar.

Övriga poster inom finansförvaltningen

- För ackumulerade ökade kapitalkostnader och externa hyror i samband med om- och nybyggnad av lokaler och anläggningar med mera upptas 45,7 miljoner kronor för 2023, 73,2 miljoner kronor för 2024 och 109,9 miljoner kronor för 2025. Budgetramen för berörda nämnder justeras då anläggningarna tas i bruk och nämnden begär kompensation ur finansförvaltningens centrala anslag.

Centralt anslag för ökade kapitalkostnader och hyror, mnkr			
	2023	2024	2025
Egna ramjusterande investeringar	22,1	21,9	21,9
Externa hyreskostnadsökningar	1,6	0,6	9,8
Planerat underhåll, drift fastighet	3,0	3,0	3,0
Nya ytor produktion servicenämnden	2,0	2,0	2,0
Helårseffekt föreg. års investeringar	17,0	0,0	0,0
Summa årsvis	45,7	27,5	36,7
Summa ackumulerat	45,7	73,2	109,9

- Den årliga ökningen av semesterlöneskulden utgörs av effekterna på skulden av årlig löneuppräknings samt bedömd årlig förändring av antalet anställda. Ökningen budgeteras till 5,0 miljoner kronor.
- Specialregler för arbetsgivaravgifter är beräknad effekt av reducerad arbetsgivaravgift för anställda inom åldersintervallen 19–23 år samt över 65 år. Nedsatt arbetsgivaravgift för de unga är tidsbegränsad till och med 31 mars 2023.
- För ackumulerad löneuppräknings under planeringsperioden upptas 91,8 miljoner kronor för 2023, 177,7 miljoner kronor för 2024 och 262,1 miljoner kronor för 2025 (jämfört med lönenivå 2022).
- Från och med 2019 budgeteras inga intäkter från realisationsvinster. Eventuella realisationsvinster redovisas som en positiv budgetavvikelse.

Kapitalkostnader

För de skattefinansierade nämnderna har kapitalkostnader 2023–2025 beräknats utifrån följande princip och antaganden:

- Kapitalkostnaden beräknas med halvårseffekt första året utifrån antagandet att aktiveringarna fördelas jämnt över året.
- Internränta på 1,25 procent används för planeringsperioden. Räntesatsen ska spegla den finansiella kostnaden över en anläggningstillgångs hela livslängd. Internränta är en intern kostnadsfördelningsmodell och påverkar inte det externa resultatet. Internräntan kommer sannolikt uppräknas inför budget 2024

med anledning av successivt höjda marknadsräntor som efterhand får genomslag även i kommunens låneportfölj.

- Ekonomisk livslängd (avskrivningstid) sätts utifrån typ av anläggning och komponent.
- Rak nominell avskrivning tillämpas, det vill säga lika stort avskrivningsbelopp per år. Detta innebär vidare att avskrivning sker av investeringens anskaffningsvärde och ränta beräknas på restvärdet. Metoden ger nominellt minskande kapitalkostnader, eftersom räntan räknas på ett successivt mindre restvärde.
- Ökningar av kapitalkostnaderna jämfört med den beräknade budgetramen kompenseras inte, utan ska täckas inom befintlig driftbudgetram. Eventuellt utrymme som uppstår vid minskning av kapitalkostnaderna får behållas av nämnden.

Bilaga 1 Nämndernas driftbudgetramar

Driftbudgetförändringar 2022-2025 (tkr)	Budgetram 2022	Jämfört med föregående år			Jämfört med 2022		
		2023	2024	2025	2023	2024	2025
Kommunledningskontoret	462 345	18 337	11 612	2 853	18 337	29 949	32 802
Exploateringsverksamhet	-13 278	8 278	5 000	0	8 278	13 278	13 278
Gymnasieförbundet	350 748	14 638	8 344	4 755	14 638	22 982	27 737
Kommunens revisorer	2 960	358	-320	0	358	38	38
Samhällsbyggnadsnämnden	43 195	383	588	39	383	971	1 010
Servicenämnden	256 608	12 584	5 899	1 346	12 584	18 483	19 830
Kultur- och fritidsnämnden	230 423	4 678	3 164	27 946	4 678	7 842	35 788
Utbildningsnämnden	1 191 311	10 155	10 506	-4 317	10 155	20 660	16 343
Omsorgsnämnden	797 454	12 341	18 193	29 830	12 341	30 534	60 364
Socialnämnden	908 436	22 510	13 203	10 747	22 510	35 713	46 460
Södermøre kommunaldelsnämnd	251 610	4 585	4 438	1 956	4 585	9 023	10 979
Total	4 481 812	108 846	80 628	75 155	108 846	189 473	264 629

Bilaga 2 Förändringar i nämndernas driftbudgetramar

Nedanstående tabellverk beskriver förändringarna i nämndernas driftbudgetramar uttryckt som en förändring jämfört med föregående år. Det finns ett antal poster som berör flertalet nämnder:

- Inför 2019 ändrades finansieringsmodell för IT-verksamheten, som i samband med övergången från servicenämnden till kommunstyrelsen gick från intäktsfinansiering till ramfinansiering. Delar av IT-verksamhetens ram är rörlig avseende direkt volymberoende kostnader såsom antalet datorer och system på respektive förvaltning. För denna volymförändring justeras ramarna även inför 2023.
- Den successiva återläggningen av ram för att kompensera för högre kapitalkostnader som en följd av övergången till komponentredovisning fortsätter enligt plan. Inför 2023 är det endast servicenämnden som fortsatt får kompensation för detta, då övriga nämnder är tillbaka till nivån som gällde före övergången till komponentredovisning.
- Samtliga nämnder kompenseras för de nya beslutade arvodesnivåerna för förtroendevalda.
- Inom samverkansmodellen för IT-system finns objektet Koncerngemensamma tjänster. Kostnaderna, och därmed även budgetmedlen, för dessa system samlas hos objektägaren under kommunstyrelsen.

Den sammanlagda förändringen av nämndernas ramar utgörs av dels interna omfördelningar, dels övriga förändringar i driftbudgetram som redovisas i separata tabeller för respektive nämnd nedan.

Kommunstyrelsen, kommunledningskontoret

Kommunstyrelsen, kommunledningskontoret		Förändring mot föregående år		
Förändringar i driftbudgetram (tkr)		2023	2024	2025
Kompensation för kostnadsökning vid köp av verksamhet (löneandel)		1 573	1 612	1 653
Köp av tjänst från Kalmar Science Park, uppräknings av löneandel		180		
Allmänna val till riksdag, region och kommun 2022		-2 000		
Val till Europaparlamentet 2024			1 500	-1 500
Arkiv kulturkvarteret			1 000	-300
Bygdepeng, anslag 2021-2022 (VP 2021) kvarstående årligt anslag 1 mnkr		-1 000		
Social hållbarhet 2022-2024, enligt modell för bygdepeng (VP 2022)				-3 000
Volymförändringar IT-verksamhet kommunledningskontoret		-379		
Volymförändringar IT-verksamhet till IT-verksamheten		1 482		
IT-säkerhet (tvåfaktorsinloggning, beredskap, datalager m.m.)		4 500		
Objekt koncernövergripande tjänster, kostnader samordnas centralt		-1 303		
Objekt koncernövergripande tjänster, kostnader samordnas centralt		2 435		
Kalmar 2020, "Kalmarmöten" framflyttad tidsplan		-600		
Språktjänst och KAA-tjänst (kommunalt aktivitetsansvar)		1 250		
Nämndssekreterare		650		
Nya arvodesnivåer		1 184		
Ändringsbudget 2022: anslag för trygghet och säkerhet permanentas (1 mnkr)		0		
Ändringsbudget 2022: insatser mot välfärdsbrott permanentas (1 mnkr)		0		
Ändringsbudget 2022: inv. bidrag till GC-väg Ljungbyholm-Vassmolösa		-3 000		
Ändringsbudget 2022: förstärkt IT-säkerhet permanentas (totalt 2,7 mnkr)		600		
Ändringsbudget 2022: extra stöd till Kalmar läns museum 2022		-1 000		
Validering, nationell struktur inom Komvux, Kunskapsnavets del (BP 2021)		108		
Köp av verksamhet från Räddningstjänsten Sydost		3 257	2 500	2 500
E-arkiv (VP 2022)		-600		
Avtal Kvinnojouren 2022-2024 (VP 2022)				-500
Anslaget för sommarlovskort i kollektivtrafiken permanentas (2,4 mnkr)		0		
Ramanslag för digitalisering		3 500		
Näringslivsorganisation		2 000		
Insatser inom vatten och miljö		2 500		
Färjetrafiken Kalmar - Färjestaden förlängt avtal t.o.m. 2025		0		
Uppbyggnad av en juridisk miljö och forskning inom juridik på Linnéuniversitetet		3 000	5 000	4 000
Summa		18 337	11 612	2 853

- Från ändringsbudgeten som fullmäktige beslutade våren 2022 permanentas anslagen för insatser mot välfärdsbrott 1 miljon kronor, ytterligare medel för trygghet och säkerhet 1 miljon kronor, förstärkt IT-säkerhet 2,7 miljoner kronor.
- Förstärkt IT-säkerhet tillförs ytterligare 4,5 miljoner kronor med anledning av omvärldsläget.
- Digitaliseringsarbetet tillförs ett ramanslag om 3,5 miljoner kronor.
- För insatser inom vatten och miljö tillförs 2,5 miljoner kronor.
- För arbetet med ny näringslivsorganisation tillförs 2,0 miljoner kronor.
- Anslaget för sommarlovskort i kollektivtrafiken för skolelever permanentas, 2,4 miljoner kronor.
- För uppbyggnaden av en juridisk miljö enligt avtal med Linnéuniversitetet till 3 miljoner kronor 2023 som sedan successivt ökar efterhand som verksamheten byggs upp. Kostnaden motsvaras av utdelning från Kalmar Kommunbolag AB på samma belopp.
- Bygdepengen permanentas med en årlig anslagsnivå om 1,0 miljoner kronor årligen.
- Med anledning av utökad nämndsorganisation tillförs 0,65 miljoner kronor för en nämndssekreterare.

- För språktjänst och KAA-tjänst (Kommunalt aktivitetsansvar) tillförs 1,25 miljoner kronor.
- Anslag i enlighet resursfördelningssystemet till kommunalförbundet Räddningstjänsten Sydost tillförs med 3,3 miljoner kronor.

Kommunstyrelsen, exploateringsverksamhet

Kommunstyrelsen, exploateringsverksamhet		Förändring mot föregående år		
Förändringar i driftbudgetram (tkr)	2023	2024	2025	
Återföring av skuldförda avtalade gatukostnadsersättningar	8 278	5 000		
Summa	8 278	5 000	0	

- Inför 2020 ändrades regelverket kring redovisning av gatukostnadsersättningar så att intäkter inte längre kan periodiseras och matchas mot anläggningarnas livslängd och kostnad. Nettointäkten som budgeterades tas successivt bort under 2023–2024. Omprövning av posten görs årligen i varje budgetprocess.

Kommunstyrelsen, gymnasieverksamhet

Kommunstyrelsen, gymnasieverksamhet		Förändring mot föregående år		
Förändringar i driftbudgetram (tkr)	2023	2024	2025	
Demografisk förändring, antal 16-19 åringar	7 322	8 344	3 675	
Planering etc. gymnasial utbildning (BP 2022)	1 152			
Ämnesbetyg, implementering (BP 2022)	144		-144	
Grundläggande behörighet yrkesprogram (BP 2022)			432	
Validering, nationell struktur inom Komvux, gymnasieförbundets del (BP 2022)	108			
Nationella minoritetsspråk inom gymnasieskolan (BP 2023)	7			
Ungdomsmottagningen tas hem från gymnasieförbundet till socialnämnden	-1 660			
Nivåhöjning vuxenutbildning (utdelning från GYF på samma belopp 2023)	7 565			
Summa	14 638	8 344	3 963	

- Resursfördelningssystemet kopplat till demografisk utveckling inom gruppen 16–19 åringar vidmakthålls och ramen tillförs 7,3 miljoner kronor.
- Ungdomsmottagning som gymnasieförbundet drivit på uppdrag av Kalmar kommun tas hem till kommunen och placeras under socialnämnden. Det befintliga anslaget om 1,7 miljoner kronor överförs därför från kommunstyrelsen till socialnämnden.
- Resursfördelningssystemet till Kalmarsunds gymnasieförbund utökas med en modell för kompensation för vuxenutbildningen som utgår från befolkningsförändringen i åldersintervallet 20–64 år samt för nivån på arbetslösheten i respektive medlemskommun. För 2023 motsvaras anslaget av en återbetalning av tidigare års medlemsbidrag (köp av verksamhet) med motsvarande belopp. Anslagsökningen belastar kommunen från och med 2024.

Kommunens revisorer

Kommunens revisorer		Förändring mot föregående år		
Förändringar i driftbudgetram (tkr)		2023	2024	2025
Nya arvodesnivåer		38		
Kompensation för dubbla arvoden i skiftet mellan mandatperioder		320	-320	
Summa		358	-320	0

- Kommunens revisorer tillförs 0,3 miljoner kronor för det enskilda året 2023 med anledning av det dubbla arvode som uppstår i skiftet mellan mandatperioder med avgående och tillträdande förtroendevalda.

Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsnämnden		Förändring mot föregående år		
Förändringar i driftbudgetram (tkr)		2023	2024	2025
Kompensation för kostnadsökning vid köp av verksamhet (löneandel)		37	38	39
Byggnadsvårdsinventering (2021-2023)			-250	
Volymförändringar IT-verksamhet		-110		
Objekt koncernövergripande tjänster, kostnader centraliseras		-4		
Samordnare för slutförande av arbete med översiktsplanen (VP 2022)			-300	
Nya arvodesnivåer		460		
Handläggningssystem för lantmäterienheten 1,1 mnkr per år 2024-2025			1 100	
Summa		383	588	39

- Samhällsbyggnadsnämnden tillförs 2024 1,1 miljoner kronor årligen i två år införandet av nytt handläggningssystem för lantmäterienheten.

Servicenämnden

Servicenämnden		Förändring mot föregående år		
Förändringar i driftbudgetram (tkr)		2023	2024	2025
Kompensation för kostnadsökning vid köp av verksamhet (löneandel)		499	511	524
Kost skola, demografisk förändring antal barn och elever		1 711	988	-478
Effekt av komponentavskrivning, återläggning av ram t.o.m. 2027		4 400	4 400	4 400
Volymförändringar IT-verksamhet		-51		
Objekt koncernövergripande tjänster, kostnader centraliseras		-412		
Lokalvård BAS ny lokal, från socialnämnden till servicenämnden		18		
Ombudgetering städytor GFA från kultur- och fritidsnämnden till servicenämnden		100		
Nya arvodesnivåer		119		
Utökad försöksverksamhet frukost i skolan (totalt 1 mnkr årligen 2023-2024)		700		-1 000
Kompensation för prisökningar inom livsmedel, material, drivmedel etc.		5 000		
Säkerhetshöjande åtgärder på väg		500		
Förstärkt inköpsverksamhet, bl.a. inom hållbarhetsområdet (VP 2022)				-2 100
Summa		12 584	5 899	1 346

- Försöksverksamheten med att erbjuda frukost i skolan utökas och tillförs 0,7 miljoner kronor så att anslaget uppgår till 1 miljon kronor årligen 2023 och 2024.
- För säkerhetshöjande åtgärder i vägområdet tillförs produktionsverksamheten 0,5 miljoner kronor ytterligare, utöver de 0,5 miljoner kronor som tillfördes i VP 2022.

- För att kompensera för kostnadsökningar inom främst livsmedel i kostverksamheten men även för drivmedel, material med mera tillförs 5 miljoner kronor. Kostnadsutvecklingen följs och ytterligare förstärkningar utesluts inte.
- Anslaget för förstärkt inköpsverksamhet om 2,1 miljoner kronor inköpsverksamheten förlängs till och med 2024.

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden	Förändring mot föregående år		
	2023	2024	2025
Förändringar i driftbudgetram (tkr)			
Kompensation för prisökning övriga kostnader	4 350	3 164	3 250
Kompensation för avtrappning av hyresrabatt från KIFAB avseende KIFAB Arena	196		196
2022 års ändringsbudget för sommarlovsverksamhet permanentas (1 mnkr)	0		
2022 års ändringsbudget, tillfälligt utökat stöd till föreningslivet	-1 500		
Ombudgetering städtyr GFA från kultur- och fritidsnämnden till servicenämnden	-100		
Volymförändringar IT-verksamhet	-74		
Objekt koncernövergripande tjänster, kostnader centraliseras	-113		
Nettokostnadsökning ny bad- och friskvårdsanläggning			25 500
Nya arvodesnivåer	119		
Fritidskanalen, samlat anslag och ansvar under kultur- och fritidsnämnden	1 000		
Två vaktmästartjänster för utökade åtaganden gentemot elitidrott	800		
Friluftsprogrammet, insatser 2022-2024 (VP 2022)			-1 000
Summa	4 678	3 164	27 946

- Kultur- och fritidsnämnden får det samlade ansvaret och anslaget för Fritidskanalen och tillförs 1 miljon kronor.
- Resurser för två vaktmästartjänster tillförs för att möta åtaganden gentemot elitidrotten tillförs med 0,8 miljoner kronor.
- Anslaget för att erbjuda avgiftsfri sommarlovsverksamhet permanentas med 1 miljon kronor.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden	Förändring mot föregående år		
	2023	2024	2025
Förändringar i driftbudgetram (tkr)			
Demografisk förändring grundskola och barnomsorg	3 994	9 656	-5 720
Kompensation för kostnadsökning vid köp av verksamhet (löneandel)	1 818	1 863	1 910
Volymförändringar IT-verksamhet	-222		
Objekt koncernövergripande tjänster, kostnader centraliseras	-188		
Mensskydd i grundskola och gymnasieskola permanentas	1 500		
Nya arvodesnivåer	119		
Trygghetsarbete (i skolan inom hela Kalmar kommun)	3 000		
Professur inom pedagogik LNU, tidsbegränsat anslag 2018-2022	-500		
Gemensamt skolval (BP 2022 och BP 2023)		-507	-507
Deltagande i förskola (BP 2022)	253	253	
Allsidig social sammansättning (BP 2022)	127		
Skolkostnadsutredningens förslag genomförs inte (BP 2023)	-380		
Kontroll av skolor med konfessionell inriktning (BP 2023)	63		
Extra studietid och utökad lovskola (BP 2022)	697		
Professionsprogrammet (BP 2022)	-127		
Nationella prov (BP 2022)		-760	
Summa	10 155	10 506	-4 317
Bedömning av Kalmars proportionella andel av nettoökade riktade statsbidrag	9 515		
Summa inklusive riktade statsbidrag	19 669	10 506	-4 317

- Utbildningsnämnden tillförs 4,0 miljoner kronor för fler barn- och elever i enlighet med befintligt resursfördelningssystem.
- För förstärkt trygghetsarbete i skolan tillförs 3 miljoner kronor årligen. Anslaget avser hela kommunen inklusive Södermøre kommun.
- Anslaget för mensskydd i grundskola och gymnasieskola permanentas med 1,5 miljoner kronor årligen.
- Bland de riktade statsbidragen till skolväsendet i regeringens budgetproposition finns anslag för lovskola i lägre årskurser 100 miljoner kronor, ökad tillgång till speciallärare 600 miljoner kronor, utökning läslyftet 5 miljoner kronor, stimulera spetsutbildningar 25 miljoner kronor, sociala team 75 miljoner kronor, akut- och jourkolor 50 miljoner kronor, vidareutbildning av förskolelärare och lärare 50 miljoner kronor samt ökad tillgång på läromedel 685 miljoner kronor.

Omsorgsnämnden

Omsorgsnämnden	Förändring mot föregående år		
	2023	2024	2025
Förändringar i driftbudgetram (tkr)			
Resursfördelning äldreomsorg baserad på demografisk förändring	11 650	14 497	18 770
Kompensation för kostnadsökning vid köp av verksamhet (löneandel)	533	546	560
Atlasvägen driftkostnader nettoförändring	353		
9 nya boendeplatser Stensberg/Vindbryggan (50%)		3 150	
30 nya boendeplatser Lindsdal (50%)			10 500
Nya arvodesnivåer	119		
Volymförändringar IT-verksamhet	-115		
Objekt koncernövergripande tjänster, kostnader centraliseras	-273		
2022 års ändringsbudget, "semesterbonus" 2022	-2 000		
Fast omsorgskontakt inom hemtjänsten (BP 2022)	2 074		
Summa	12 341	18 193	29 830
Bedömning av Kalmars proportionella andel av ökade riktade statsbidrag	1 193		
Summa inklusive riktade statsbidrag	13 534	18 193	29 830

- Omsorgsnämnden tillförs 11,7 miljoner kronor för demografisk förändring inom hemtjänstverksamheten.
- Bland de riktade statsbidragen till äldreomsorg i regeringens budgetproposition finns anslag för att motverka ensamhet i äldreomsorg 50 miljoner kronor samt motverka ensamhet hos äldre som inte har insatser 145 miljoner kronor.

Socialnämnden

Socialnämnden	Förändring mot föregående år		
	2023	2024	2025
Förändringar i driftbudgetram (tkr)			
Kompensation för kostnadsökning vid köp av verksamhet (löneandel)	2 192	2 247	2 303
Volymökning inom funktionsnedsättning (LSS)	12 530	11 100	9 740
Volymförändringar IT-verksamhet	-434		
Objekt koncernövergripande tjänster, kostnader centraliseras	-83		
Lokalvård BAS ny lokal, från socialnämnden till servicenämnden	-18		
Nya arvodesnivåer	723		
2022 års ändringsbudget för ungdomar med riskbeteende permanentas (5 mnkr)	0		
Stärkt rätt till assistans, minskat åtagande (BP 2022 och BP 2023)	-1 368	-1 296	-1 296
Skyddat boende för våldsutsatta barn och vuxna (BP 2023)	1 008	1 152	
Ungdomsmottagningen tas hem från gymnasieförbundet till socialnämnden	1 660		
Ungdomsmottagningen (utökning lokaler, kuratorstjänst)	800		
Volymökning familjehem och barn med komplexa behov	5 500		
Summa	22 510	13 203	10 747
Bedömning av Kalmars proportionella andel av ökade riktade statsbidrag	1 598		
Summa inklusive riktade statsbidrag	24 108	13 203	10 747

- Socialnämnden tillförs 12,5 miljoner kronor för att hantera utbyggnaden av funktionshinder-omsorgen 2023.
- För ungdomsmottagningen som överförs från gymnasieförbundet tillförs kommunstyrelsens befintliga anslag om 1,7 miljoner kronor samt ytterligare 0,8 miljoner kronor för lokalkostnader samt en ytterligare kuratorstjänst.
- För att möta volymökning och komplexa behov inom familjehemsplaceringar tillförs 5,5 miljoner kronor.
- Bland de riktade statsbidragen till socialtjänst i regeringens budgetproposition finns anslag för kvinnofrid 145 miljoner kronor, motverka hedersvåld och hedersförtryck 50 miljoner kronor samt mäns våld mot kvinnor 40 miljoner kronor.

Södermöre kommunalnämnd

Södermöre kommunalnämnd	Förändring mot föregående år		
	2023	2024	2025
Förändringar i driftbudgetram (tkr)			
Resursfördelning grundskola och barnomsorg, demografisk förändring	717	2 792	-238
Resursfördelning äldreomsorg, demografisk förändring	1 294	1 611	2 086
Kompensation för kostnadsökning vid köp av verksamhet (löneandel)	169	173	178
Volymförändringar IT-verksamhet	-97		
Objekt koncernövergripande tjänster, kostnader centraliseras	-58		
Gemensamt skolval (BP 2022 och BP 2023)		-69	-69
Deltagande i förskola (BP 2022)	35	35	
Allsidig social sammansättning (BP 2022)	17		
Extra studietid och utökad lovskola (BP 2022)	95		
Professionsprogrammet (BP 2022)	-17		
Nationella prov (BP 2022)		-104	
Skolkostnadsutredningens förslag genomförs inte (BP 2023)	-52		
Kontroll av skolor med konfessionell inriktning (BP 2023)	9		
Fast omsorgskontakt inom hemtjänsten (BP 2022)	230		
Nya arvodesnivåer	119		
Boendeplatser på Björkhaga	2 124		
Summa	4 585	4 438	1 956
Bedömning av Kalmars proportionella andel av ökade riktade statsbidrag	1 430		
Summa inklusive riktade statsbidrag	6 015	4 438	1 956

- Södermöre kommunstyrelse tillförs 0,7 miljoner kronor för fler barn- och elever och med 1,3 miljoner kronor för demografisk förändring inom hemtjänst i enlighet med befintliga resursfördelningssystem tillförs.
- För att öppna tidigare stängda boendeplatser på Björkhaga tillförs 2,1 miljoner kronor.
- Bland de riktade statsbidragen till äldreomsorg i regeringens budgetproposition finns anslag för att motverka ensamhet i äldreomsorg 50 miljoner kronor samt motverka ensamhet hos äldre som inte har insatser 145 miljoner kronor.
- Bland de riktade statsbidragen till skolväsendet i regeringens budgetproposition finns anslag för lovskola i lägre årskurser 100 miljoner kronor, ökad tillgång till speciallärare 600 miljoner kronor, utökning läsljuset 5 miljoner kronor, stimulera spetsutbildningar 25 miljoner kronor, sociala team 75 miljoner kronor, akut- och jourkolor 50 miljoner kronor, vidareutbildning av förskolelärare och lärare 50 miljoner kronor samt ökad tillgång på läromedel 685 miljoner kronor.

Bilaga 3 Investeringsbudgetramar per nämnd

Not 1) Kommunstyrelsen				
Belopp i tkr	2022	2023	2024	2025
Inventarier kommunledningskontoret, ej ramjusterande	5 000	1 500	1 500	1 500
Finansiella anläggningstillgångar, andelar Kommuninvest		6 500	17 100	0
IT-verksamhet, ej ramjusterande	16 000	21 000	26 800	21 000
Brandkåren fordon, ramjusterande		0		
Inredning, nytt kommunarkiv, ramjusterande	140			1 800
Investeringar för Kalmar Hamn AB, ej ramjusterande	7 600	7 800	5 400	21 700
Markförsörjning	3 000	10 000	10 000	10 000
Fastigheter och infrastruktur, ej ramjusterande	81 200	55 000	55 000	55 000
Fastigheter och infrastruktur, ramjusterande	386 960	416 200	420 000	405 900
Total	499 900	518 000	535 800	516 900

Not 2) Kommunstyrelsen exploateringsverksamhet				
Belopp i tkr	2022	2023	2024	2025
Produktion av arbetsområden och bostadsområden	52 600	91 000	126 900	108 700
Total	52 600	91 000	126 900	108 700

Not 3) Samhällsbyggnadsnämnden				
Belopp i tkr	2022	2023	2024	2025
Inventarier	1 100	1 100	1 100	1 100
Total	1 100	1 100	1 100	1 100

Not 4) Servicenämnden				
Belopp i tkr	2022	2023	2024	2025
Övriga investeringar, ej ramjusterande	2 100	2 100	2 100	2 100
Planerat underhåll fastighet och infra, ej ramjusterande	44 000	44 000	44 000	54 000
Fordon, maskiner, ej ramjusterande	25 300	14 500	13 200	13 200
Total	71 400	60 600	59 300	69 300

Not 5) Kultur- och fritidsnämnden				
Belopp i tkr	2022	2023	2024	2025
Inventarier övrigt, ej ramjusterande	4 000	6 000	6 000	4 000
Kulturkvarteret inventarier, ramjusterande				2 300
Total	4 000	6 000	6 000	6 300

Not 6) Utbildningsnämnden				
Belopp i tkr	2022	2023	2024	2025
Inventarier, ej ramjusterande	7 600	10 000	10 000	10 000
Total	7 600	10 000	10 000	10 000

Not 7) Omsorgsnämnden				
Belopp i tkr	2022	2023	2024	2025
Inventarier, ej ramjusterande	5 800	5 500	5 000	4 000
HSL-specialhjälpmedel (KHS)	300	300	300	300
Inventarier till nya äldreboenden (ramjusterande)	10 000	500		10 000
Total	16 100	6 300	5 300	14 300

Not 8) Socialnämnden				
Belopp i tkr	2022	2023	2024	2025
Inventarier, ej ramjusterande	1 400	1 400	1 400	1 400
Total	1 400	1 400	1 400	1 400

Not 9) Södermøre kommunalnämnd				
Belopp i tkr	2022	2023	2024	2025
Inventarier, ramjusterande	2 900	3 300	0	0
Inventarier, ej ramjusterande	1 900	1 900	1 900	1 900
Total	4 800	5 200	1 900	1 900

Bilaga 4 Investeringar med objekt per kategori 2023–2025

Nedanstående lista visar framställda investeringsbehov fastigheter och infrastruktur för perioden. När i tid dessa kommer att genomföras beror bland annat på befolkningsutveckling och rådande byggkonjunktur.

Projekt under punkt 1 och 2 är projekt som pågår eller planeras att starta under budgetperioden.

1.1 Förskole- och skollokaler

- Falkenbergsskolan, tillbyggnad matsal/ombyggnad kök
- Kalmarsundsskolan hus 01, ombyggnad till F-6 skola
- Kalmarsundsskolan hus 03, ombyggnad till förskola 4 avd.
- Lindsdalskolan omb. serveringslinje tillbyggnad matsal
- Ljungbyholm. Tillbyggnad förskola
- Ljungbyholmsskolan, utökning klassrum
- Snurrom förskola, 6+2 avdelningar med tillagningskök
- Topasen nybyggnad förskola 8 avdelningar (Oxhagen)
- Trekanten förskola, 6 avdelningar
- Vasaskolan, om- och tillbyggnad av kök och matsal

1.2 Fritidslokaler

- Folkets Park
- Bevattningslösningar fotbollsplaner
- Läckeby, konstgräs Åbyvallen
- Kulturkvarteret, hus Abborren
- "Salve", ombyggnad
- Södra Utmarken klubbhus och omklädningsrum
- Södra Utmarken renovering av A-plan

1.3 Omsorgslokaler

- Snurrom LSS boende, 6+2 lägenheter

1.4 Fastighet övrigt

- Fortsättning Energitjänsteprojektet
- Fortsättning Solcellsprojektet
- Pumpen, till-/ombyggnad arbetslokaler

1.5 Gatuverksamhet, inklusive gång- och cykelväg (GC) och parkering

- Djurängen, delen Skördarevägen - Västerängsvägen
- Gamla stan, reinvesteringar belysning, beläggning etc.
- Krooks väg 402:an (Ny koppling mellan Kläckebergavägen-Stenmursvägen)
- Lindsdals C: åtgärder GC och busshållplats (kvarteret Askkakan)
- "Norra länken", stadsutveckling och kollektivtrafik i nordöstra staden
- Trafiksäkerhetsåtgärder Revsuddevägen, etapp 2 (Övertagande av Revsuddevägen)
- Rinkabyholm, ombyggnad gamla E22
- Åtgärder gamla E22, Trafikverket
- Snurrom, infrastruktur bad- och friskvårdsanläggning (BFA)
- Telemarken infrastruktur
- Trafiksäkerhetsåtgärder genom Drag, väg 592

1.6 Övrig infrastruktur

- Kvarnholmen, Bastionen, tillgänglighet, upprustning
- Fiber - bredband
- Kalmar City (trygghets- och tillgänglighetsåtgärder m.m.)
- Mellanlager massor
- Reinvestering träd, ersättning av stadsträd
- Skansparken - byggnation Kalmar rosenträdgård
- Skärgårdsparken, entré och närområde "Naturens hus"
- Snurrom "friluftstaden", park- och rekreationsområden
- Säkerhet vid evenemang
- Tillgänglighet badplatser

2. Fastighets- och infrastrukturprojekt, "årliga medel" (reinvestering etc.)

- Mindre fastighetsinvesteringar, ramjusterande/ej ramjusterande/externa (SF)
- Befästningsverk (KLK, POB)
- Gatuverksamhet, gång- och cykelväg, parkering (SBK)
- Gator/vägar, gång-/cykelväg, beläggning, belysning, reinvestering, ledningsförnyelse (SF)
- Kajerna hamnen, underhåll (SF)
- Renovering broar (SF)
- Friluftsverksamhet (SF)
- Parkverksamhet (SF)
- Idékatalogen (KLK, POB)
- Tillgänglighet (KLK)
- Utvecklingsdialoger (KLK)
- Fastighets- och infrastrukturinvesteringar (KLK)

3. Projekt med pågående projektering eller projektering som planeras startas under budgetperioden och om utrymme finns kan projekten startas

Beslut om vilket/vilka projekt som ska startas tas av planutskottet och bereds av plan- och investeringsberedningen.

- Snurrom, skola (sporthall, matsal) F-6, på sikt F-9 (projekteringsmedel)
- Snurrom BFA cirkulationsplats (projekteringsmedel)
- Snurrom trafikplats E22 cirkulationsplats, inkl. verksamhetsgata (projekteringsmedel)
- Snurrom, infrastruktur (projekteringsmedel)
- Ölandskajen, resterande del av gatan och "kajyta" (projekteringsmedel)

4. Projekt som kan komma att lyftas in i perioden, om utrymme finns

Beslut om vilket/vilka projekt som ska startas tas av planutskottet och bereds av plan- och investeringsberedningen.

- "Kulturkvarteret" konstnärlig gestaltning
- "Kulturkvarteret", del av utemiljö (utemiljö fastighetsmark ingår i Abborren)
- Ebbetorp grovomklädning
- Ebbetorp internt spridningsnät VA
- Ebbetorp rökövningshus
- Förvaltningslokal, tillbyggnad
- Gasten tillbyggnad omklädningsrum
- Norrliden, läktare
- Gasten, infrastruktur
- Moskogen, avfart/infrastruktur
- Halltorp busshållplats
- Fjölebro Förmansv., södra del, ny sträckning Nils Holgers väg
- Norrliden, (fördjupad översiktsplan, FÖP), Esplanad
- Mörevägen, övertagande del av väg 570
- Kalmar Dämme, reinvestering
- Carlbergsparken
- Centralstationen - Pildalen - Floras kulle (stadsutveckling)
- Skälby utveckling - planeringsunderlag och fysiska åtgärder
- Stadsparken

5. Framförda investeringsbehov som flyttas till nästa investeringsprocess 2024–2026

- Djurängens förskola tillbyggnad 4 avdelningar
- Kalmarsundsskolan ombyggnad av kök/ matsal
- Rockneby, tillbyggnad förskolan Torsbäcken
- Södra staden, förskola
- Gröndal konstgräsplan
- Rockneby gräsfotbollsplan
- Södra Utmarken 11-manna fotbollsplan
- Tingbyskans Smedby, renovering planer
- Berga, Marsvägen / Herkulesvägen GC-väg
- Bergkristallen 2, gång- och cykelväg Gustav Adolfs väg
- Dunövägen, gång- och cykelväg

- Fjölebro Förmansv, norra del, ny sträckning Nils Holgers väg
- Norrliden, (fördjupad översiktsplan, FÖP), Norrlidens torg
- Gång- och cykelbana mellan Snurrom och Värnsnäs
- Södra staden (Rinkabyholm), stråk/övergångar
- Reinvestering träd, ersättning av stadsträd (fortsättning av projekt)
- Nya bryggor södra Ängö samt vågbrytare

Nedanstående investeringsprojekt: stryks / ändrad inriktning / ingår i annat projekt

- Falkenbergsskolan, multiarena
- Topasen nybyggnad förskola, ytterligare 2 avdelningar (Oxhagen)
- Kalmar arena (GFA) omklädning IFK Kalmar
- Hossmo, aktivitetsyta konstgräs alt gräs
- Gröndals IP, gräsplan
- Mötesplats Norrliden
- Mötesplats Smedjan utemiljö
- Vindbryggan Stensberg ombyggnad
- Parkeringsanläggning/Mobilitetsanläggning stadskärnan
- Hållplats Ängö (Varvsgatan, hållplats)
- Kaggensgatan - Strömgatan, Kvarteret Tenngjutaren
- Kalmarvägen, gång- och cykelväg
- Kollektivtrafiknod Snurrom
- Skeppsbrogatan, GC-väg
- Smedby, bygdeväg, västra delen (Smedby, bymiljöväg etapp 2)
- Belysning utökad reinvesteringsbudget
- Belysnings- och parkrådet (årliga medel)
- Gator/gång- och cykelvägar, reinvestering, beläggning (utökning)
- Muddring hamnar/badplatser

Tillkommande externt hyrda lokaler

- Tallhagsskolan, vakanslokal (utbildningsnämnden)
- Atlasvägen, vård- och omsorgsboende / (omsorgsnämnden)
- Träffpunkt/hemtjänstlokal Gullregnet (omsorgsnämnden)
- Träffpunkt/hemtjänstlokal Funkabo (omsorgsnämnden)
- Lindsdal, vård- och omsorgsboende (omsorgsnämnden)

Plats KS-salen

Parter Kalmar kommun och Kommunal, Lärarförbundet, Vision, Lärarnas riksförbund, SACO och Akademiförbundet SSR

Närvarande

Johan Persson (S)	ordförande
Erik Ciardi (C)	kommunalråd
Dzenita Abaza	kommunalråd
Liselott Ross	kommunalråd
Annette Andersson	kommundirektör
Ulrick Hultman	VD
Maria Holgersson	HR-direktör
Mats Gustafsson	förhandlingschef
Jonas Agerhed	budgetchef
Martin Malmberg	verksamhetsutvecklare

För de fackliga organisationerna:

Marie Simonsson	Kommunal
Pierre Widén Olsson	Kommunal
Jeanette Wahlgren	Lärarförbundet
Jeanette Kennerfalk	Lärarförbundet skolledare
Eva Andersson	Vision
Maj-Lis Lindberg	Vision
Malin Komstedt	Lärarnas Riksförbund och SACO
Anette Johansson	SSR

Det antecknas att även Fysioterapeuterna, Vårdförbundet och Sveriges arbetsterapeuter har varit kallade och informerade om budgetförslaget. Sveriges skoledarförbund var representerade av Jeanette Kennerfalk

Utses att justera Marie Simonsson, Jeanette Wahlgren, Maj-Lis Lindberg, Malin Komstedt samt Anette Johansson

Underskrifter

Sekreterare

.....

Mats Gustafsson

Justering

.....

Marie Simonsson

Maj-Lis Lindberg

.....

Jeanette Wahlgren

Malin Komstedt

.....

Anette Johansson

Förhandlingar enligt 11 § Medbestämmandelagen angående förslag till verksamhetsplan med budget 2023 och ekonomisk planering 2024 - 2025

§ 1

Förhandling

Arbetsgivaren redovisar förslag till verksamhetsplan med budget 2023 och ekonomisk planering för 2024-2025.

Förbunden lämnar protokollsanteckningar enligt bilagor.

§ 2

Avslut

Förhandlingarna förklaras avslutade den 21 november 2022.

Kommunavdelning Kalmar

Inför budget 2023

Inför arbetet med budget 2023 vill Vision framföra följande:

Efter 2 år med pandemi och allt var det har inneburit för alla och då inte minst för våra medlemsgrupper finns en förväntan på en löneprocess med löner som tydligt avspeglar det enorma arbete och svårigheter pandemin orsakade.

Det ekonomiska läget i Sverige och oroligheterna i hela Europa har drivit upp inflationen, detta innebär för våra medlemmar att den disponibla inkomsten minskar. Vision kräver att våra medlemmars löner inflations skyddas i samband med löneprocess 2023.

80-90-100 är sedan många år en fråga som Vision driver, och en särskild skrivning gällande detta har skickats till kommunledning och politiker där vi framfört önskemål om möte för att diskutera frågan. Vision väntar på en inbjudan till ett sådant möte.

Chefers förutsättningar är en viktig fråga och Vision vill se en tydlig inriktning från arbetsgivaren i denna fråga. Det finns ett bra och genomarbetat kompetens och utbildningsåtagande för våra chefer. Detta är mycket bra och Kalmar utmärker sig gentemot andra kommuner i kompetensåtagandet för våra chefer. Vision vill dock påpeka att hur välutbildad en chef än är och hur många verktyg chefen har så måste antalet medarbetare per chef aldrig vara flera än 25. För att kunna använda alla verktyg och kompetens måste det finnas tid. Vi vet att den tiden inte finns för alla kommunens chefer. Vision vill inte se ett luddigt mål med ”rimligt antal” medarbetare. Målet måste vara inte fler än 25 medarbetare per chef.

Vision vill att arbetsgivaren utvärderar den nu rådande organisationen med en kommundel det vill säga Södermøre.

Som fackförening ställer vi oss tveksamma till att ha en kommundelsnämnd.

Vi har inga synpunkter på de som arbetar och deras ambition att göra ett gott arbete, vi vet att Södermöres medarbetare är lojala och klarat många svåra utmaningar genom åren. Vi anser dock att den organisationen inte är tidsenlig.

Arbetet med landsbygden är viktig och hela kommunen ska leva, men det finns landsbygd inom kommunen som inte omfattas av egen nämnd.

Vision kan se att förutsättningarna för våra medlemmar inte är likartade med de förutsättningar som finns inom kommunens fackförvaltningar.

En oro finns även att medborgarnas rättssäkerhet äventyras.

Vi vill att verksamheterna inom Södermøre förs över till fackförvaltningarna i kommunen.

Vi kan se att en landsbygdsnämnd tillsätts i stället där deras specifika frågor hanteras och då för hela kommunen.

Postadress
Box 819
391 28 Kalmar

Besöksadress
Södra Långgatan 40
392 31 Kalmar

Telefon
0480-45 02 21
0480-45 02 20

Kommunavdelning Kalmar

Hur ser det ekonomiska läget ut för kommunen i framtiden? Det kan vara svårt att i dag ha ett klart svar på det, då vi vet att många faktorer påverkar. Skulle det bli aktuellt med besparingar så vore det allra högsta grad läge att se över Södermøre som kommundel och i stället införa en landsbygdsnämnd.

För oss som fackliga får vi ofta frågan om Södermøre är med och/eller har ni tänkt på Södermøre?

Att vara en attraktiv arbetsgivare för att kunna behålla kompetens men även säkra ett framtida rekryteringsbehov är en fråga som blivit alltmer aktuell. Vision kräver därför att det i budgeten och VP tydligt framgår arbetsgivarens ambitioner och mål. Rubriker som arbetsmiljö, kompetensförsörjning, friskvårdssatsning, jämställdhet, chefers förutsättningar, löneutveckling, samverkan, internutbildning är rubriker där vi vill se tydliga skrivningar med tydliga mål.

I personalprogram för Kalmar kommunkoncern finns rubrikerna Samverkan och delaktighet, Jämställdhet och mångfald, Hållbart arbetsliv och arbetsmiljö. Goda anställningsvillkor, Tydliga förväntningar och uppdrag, Utveckling och lärande. Vision menar att de rubrikerna och dess innehåll väl överensstämmer med de krav på tydlighet i VP som vi framfört. I den kommunala budgeten måste det finnas utrymme för en personalpolitik som arbetsgivaren med vackra ord säger sig stå för.

Vision vill se att ambitioner och vackra ord blir till verklighet för våra medlemmar.

Vision Kalmaravdelningen

Genom

Maj-Lis Lindberg och Eva Andersson

Ordförande

”Tillsammans gör vi ett Kalmar för alla ännu bättre”

Postadress
Box 819
391 28 Kalmar

Besöksadress
Södra Långgatan 40
392 31 Kalmar

Telefon
0480-45 02 21
0480-45 02 20

Kommunavdelning Kalmar

Protokollsanteckning till Verksamhetsplan och budget 2023

En välskriven och tydlig budget.

Vision saknar dock personalpolitiken som en samlad överskrift. Vi vill att det tydligt och under en samlad rubrik framgår satsningar utifrån personalpolitiken.

Frågan vi ställer oss är antalet medarbetare per chef för att kunna bedriva en god arbetsmiljö och möta de krav som arbetsgivaren ställer på sina chefer.

Vision anser att ingen ska ha flera än 25 medarbetare.

Vision saknar också arbetsgivarens syn på ett utvecklat och gott samarbete med de fackliga organisationerna utifrån vårt samverkanssystem.

Vision vill att arbetsgivaren tar våra synpunkter på allvar.

Trots vårt tydliga budskap väljer dock Vision att ställa oss bakom verksamhetsplan och budget 2023.

Eva Andersson Maj-Lis Lindberg
Ordförande
Vision Kalmaravdelningen

Postadress
Box 819
391 28 Kalmar

Besöksadress
Södra Långgatan 40
392 31 Kalmar

Telefon
0480-45 02 21
0480-45 02 20

Kommunal

Synpunkter till Verksamhetsplan med budget 2023 och ekonomisk planering 2024-2025

”Från Pandemi till krigsekonomi!”

På budgetdagen hörde vi om de stora ekonomiska utmaningarna de närmaste åren. En Budget i en orolig tid - som går från rekordresultat 2022 till underskott 2023.

- Förutsättningarna från omvärlden med krig, brist på råvaror och energi resulterar i att vi går mot en lågkonjunktur.

Men trots rekordåret 2022 så ser Kommunal fortfarande att det är;

- Svårigheter att hitta kompetent personal inom förskola, skola, vård och omsorg.
- Brist på semestervikarier till vård och omsorg
- Svårigheter att få ut sin huvudsemester i en del förvaltningar
- Fortsatt få ansökningar till vård- och omsorgsprogrammen
- En svår och tuff arbetsmiljö för välfärdsarbetarna.
- Ökade svårigheter att hitta praktikplatser då det är en utmaning att ta emot praktikanter
- Många av Kommunals medlemmar som var direkt utsatta för smittorisk under besvärliga förhållanden (skyddsutrustning, nya moment, ny extra personal mm) upplever inte att de har kompenserats för detta, **trots ett överskott på 766 miljoner!!**

Ordning och reda i ekonomin

Resultatutjämningsreserv på 296 miljoner

Det är bra att vi med ordning och reda i ekonomin har ekonomiska förutsättningar att inledningsvis möta lågkonjunkturen utan besparingar. Men frågan är om den tuffa resan genom 2022-2023 återigen kommer underlättas och finansieras genom att välfärdsarbetarna ännu en gång ska ta ansvar genom extra påfrestningar, större anspänningar och en försvårad arbetsmiljö? Och nu med en lågkonjunktur som dessutom kan bidra till en svag löneutveckling som inte ens matchar inflationen.

Hög kvalitet i välfärden

En välfärd i världsklass

En välfärd i världsklass bygger på kontinuitet, kompetens och att rätt bemanning finns på plats. I det arbetet är goda förutsättningar genom förbättrade löner, rätt bemanning och en god arbetsmiljö helt avgörande för att personalen ska fortsätta att leverera hög kvalitet i sitt arbete.

Pandemin visade oss att det är tack vare välfärdsarbetarna (kommunals medlemmar) i Kalmar kommun som, trots svårigheter, möjliggör att det kan levereras tjänster av yppersta kvalitet till alla medborgare i Kommunen.

Om personalen ska vara motiverade att göra sitt bästa måste de veta att deras ansträngningar uppskattas och belönas.

Ett föredöme som arbetsgivare

Hållbar och utvecklande arbetsmiljö

Arbetsmiljön är i perioder fortsatt ansträngd både fysiskt och psykosocialt för Kommunals medlemmar.

Kommunal vill därför att vi tillsammans tar ett helhetsgrepp inom förvaltningarna med hänsyn till arbetsmiljö, bemanning och arbetstider. Där heltid som norm har en modell som inte skapar en dålig arbetsmiljö. Där vi säkrar upp arbetsmiljön med ökad möjlighet för vila och återhämtning genom att ta bort så kallade "hälsoscheman".

Tjänsterna med "rörlig tid" som idag erbjuds när våra medlemmar vill jobba heltid eller nyanställs på Omsorgsförvaltningen ser vi som ett stort arbetsmiljöproblem.

En mycket viktig del i arbetsmiljöarbetet är därför att skapa hållbara scheman med goda möjligheter till återhämtning. TTF-turer (Tid Till Förfogande) skapar en stor oro bland Kommunals medlemmar. När det blir många TTF-turer i en schemaperiod blir arbetsmiljön allvarligt lidande.

- **Kommunal vill därför att arbetsgivaren minskar antalet TTF-turer för att skapa en positiv arbetsmiljö.**

Cheferna bör ha ett rimligt antal medarbetare och omfattning i sitt uppdrag. Det betyder att även medarbetaren i sin tur ska ha rimligt antal barn/elever/brukare/omsorgstagare/kunder för att få rätt förutsättningar för sitt uppdrag, sin arbetsmiljö och för ett jämställt arbetsvillkor

Framtida kompetensförsörjning

Vill man göra ett yrke attraktivare så görs det genom att förbättra löner och anställningsvillkor.

Kommunal vill därför att;

- Arbetsgivaren skjuter in extra pengar till Kommunals grupper i löneöversynen 2023
- Erbjuder heltid under schysstare former
- Har en grundbemanning som ger förutsättningar för en god arbetsmiljö
- Har hållbara scheman som ger goda förutsättningar för alla medarbetare

Kommunal ser att alla medlemmar inte har samma förutsättningar att utföra ett kvalitativt arbete.

Kommunal vill därför att man samlar all verksamhet som utför likvärdig verksamhet under samma fackförvaltning, för att ge likvärdiga förutsättningar i arbetsmiljö, service och kvalitet.

Kalmar växer och lågkonjunktur

När Kalmar växer innebär det stora utmaningar. Att växa under en lågkonjunktur är en ännu större utmaning!

Kommunal ser att det är extra viktigt att kommunen hanterar den utmaningen utan försämringar i arbetsmiljön för Kommunals medlemmar och för en god kvalitet för medborgarna.

Kommunal Sydost Sektion Kalmar

Marie Simonsson
Sektionsordförande

MBL förhandling budget 2023

Akademikerförbundet SSR har tagit del av Verksamhetsplan med budget 2023 och ekonomisk planering för 2024-2025. Akademikerförbundet SSR anser att personalpolitiken i skrivningen skulle stått samlad för att få en bild av vad som ska satsas på löneutveckling och personalförsörjningen. Akademikerförbundet SSR ser med tillförsikt på föreslagen budget med verksamhetsplan, men vi är kritiska till hur det kommer bli i praktiken utifrån de ekonomiska förutsättningar som tidigare presenterats. Vi uppmärksammar en rad positiva skrivelser bl.a att det satsat på brottsförebyggande insatser, för att motverka att unga utvecklar en kriminell livsstil samt extra budget för volymökning och komplicerade behov inom familjehemsplaceringar samt för löneutveckling inom vissa grupper. Dock är det oklart hur de budgeterade 5,5 miljoner kommer fördelas och om det kommer vara tillräckligt.

Akademikerförbundet SSR vill åter betona och upplysa att arbetsmiljön för våra medlemmar är ansträngd och att satsningar behöver göras för att behålla erfaren och kompetent personal inom socialtjänsten, särskilt inom barn och familj myndighetsutövning. För att bibehålla personal och för att öka intresset att arbeta inom barn och familj anser Akademikerförbundet SSR att denna grupp bör prioriteras och att ingångslönerna kraftigt måste höjas för att kunna konkurrera med kringliggande kommuner.

Anette Johansson

Lönedelegat och ordförande för Akademikerförbundet SSR lokalföreningen i Kalmar kommun

Yrkanden MBL förhandling budget 2023

Akademikerförbundet SSR har de senaste åren signalerat om dels den höga personalomsättningen inom myndighetsutövning barn och familj på Socialförvaltningen, dels svårigheterna att rekrytera erfarna socialsekreterare. För att stoppa kompetensförlusten som drabbar de mest utsatta barnen har Akademikerförbundet SSR i flera år yrkat på att denna grupp ska vara prioriterad i lönerevisionen. Då enhetschefernas löner ligger som ett "lock" över de högst betalda socialsekreterarna har Akademikerförbundet SSR även yrkat på att deras löner bör höjas.

Under 2022, fram till och med september, har åtta personer sagt upp sig och ytterligare tre personer har tagit tjänstledigt under perioden och det är osannolikt att de kommer tillbaka. Det har anställts åtta nya medarbetare under och det är därmed vakanta tjänster på enheterna. Det finns även ett beslut om att enheterna inom barn och familj ska utökas med fler tjänster, men de tjänsterna har inte kunnat tillsättas. Det är ett komplicerat och svårt arbete att arbeta med barn som far illa och komplexiteten i ärenden har förändrats senaste åren, vilket direkt påverkat arbetsmiljön. För att bibehålla personal och för att öka intresset att arbeta inom barn och familj måste denna grupp uppmärksammas.

Därför yrkar Akademikerförbundet på

- att enhetschefer och socialsekreterare på barn och familj på socialförvaltningen ska vara en prioriterad grupp
- att göra en extra satsning utöver det generella löneutrymmet, på de medarbetare som arbetat minst tre år för att behålla kompetens och erfarenhet, samt minska personalflykten och vara en motivation att vara kvar i yrket. Lönespridningen mellan erfaren och nyexaminerad socialsekreterare måste öka. Det skulle kunna genomföras genom lönetrappa.
- att det ska finnas alternativa karriärvägar inom yrket för att det ska bli mer attraktivt att vara kvar i befintlig anställning.

Anette Johansson

Lönedelegat och ordförande för Akademikerförbundet SSR lokalföreningen i Kalmar kommun

Protokollsanteckningar till MBL Verksamhetsplan budget 2023 och ekonomisk planering 2024 och 2025

Läraryrket och Lärarnas Riksförbund vill i samband med MBL förhandlingen framföra följande.

Efter att läst och granskat verksamhetsplanen kan vi se att den har blivit mer överskådlig. Det är positivt att Kalmar kommun under flera år haft en god ekonomisk hushållning men när vi läser Verksamhetsplanen för 2023 så saknar vi dock flera av våra yrkanden.

Vi har vid flera tillfällen lyft lärarnas arbetsmiljö, arbetsbelastning och lön. Att vara en attraktiv arbetsgivare är nödvändigt om huvudmannen ska kunna trygga sin kompetensförsörjning samt behålla erfarna och yrkesskickliga lärare. I budgeten saknar vi dock hur Kalmar kommun ska ge lärarna rätt förutsättningar, borga för en god och stimulerande arbetsmiljö och, inte minst, erbjuda konkurrenskraftiga löner under hela yrkeskarriären.

Läraryrket och Lärarnas Riksförbund yrkade på 80-90-100 för att säkra kompetensöverföringen. Vi läser att Kalmar kommun hellre ser individuella lösningar som möjliggör att kombinera arbete och pension för att förlänga arbetslivet, än att förorda en viss modell genom ett lokalt kollektivavtal. Här vill vi påpeka att en individuell lösning för en individ är det acceptabelt men flera liknande individuella lösningar kräver kollektivavtal.

I verksamhetsplanen kan vi läsa att Kalmar kommun ska bli en av Sveriges 30 bästa skolkommuner. Att ha höga mål uppsatta är oftast positivt men att förvänta sig att detta görs utan extra ekonomiska medel är att förvänta sig att lärarna återigen ska springa lite fortare och hoppa lite högre.

Vi har fått kännedom om utebliven kompensation för höjda hyreskostnader samt elkostnader för skolans lokaler. Detta kommer leda till att mindre pengar till undervisning, större elevgrupper och färre lärare i verksamheten. En konsekvens av detta är risk för ökad ohälsa, högre arbetsbelastning och på sikt högre sjuktal för våra medlemsgrupper. Till följd av detta blir kvalitén på undervisningen sämre och detta kan leda till sämre måluppfyllelse för Kalmar kommuns elever.

Med hänvisning till ovan ställer sig Läraryrket och LR inte bakom Verksamhetsplan med budget 2023

Jeanette Wahlgrén, Ordförande
Läraryrket Kalmar

Malin Komstedt, Ordförande
Lärarnas Riksförbund Kalmar

Budget 2023

Lärarnas Riksförbund och Läraryrket vill i samband med Kalmar kommuns verksamhetsplan med budget 2023 lämna in ett gemensamt yrkande.

För lärare med erfarenhet är byte av arbete eller arbetsgivare den enda möjligheten att åstadkomma en reell löneutveckling. När erfarna lärare byter från Kalmar kommun till andra arbetsgivare försvinner även viktig kompetens från kommunen. Erfarna och kompetenta lärare utgör en garanti för bättre resultat och måste därför ha löner som speglar deras insats, ansvar och betydelse.

Tillsammans med **arbetsmiljö** och **arbetsbelastning** är **lönen** därför den stora utmaningen för kommunens kompetensförsörjning (HÖK21) - Möjligheten att rekrytera, men även behålla kompetenta erfarna lärare.

HÖK21, bilaga 4a

"Att vara en attraktiv arbetsgivare är en självklarhet i huvudmännens arbete för att trygga sin kompetensförsörjning. För att klara utmaningen är det nödvändigt med ett attraktivt läraryrke både vad gäller villkor, lön och arbetsmiljö där förutsättningar och uppdrag svarar upp mot lärares professionella ansvarstagande. Det är viktigt med en god tillitsbaserad ledning och styrning där organisationen i vardagsarbetet liksom utvecklingsarbetet är väl förankrat hos professionen".

Kalmar kommun har en målsättning att bli en av Sveriges 30 bästa skolkommuner. För att lyckas med denna målsättning behöver Kalmar kommun säkra kompetensförsörjningen genom att behålla kompetenta erfarna lärare samt nyrekrytera.

Utan rangordning yrkar vi på:

- att Kalmar kommun avsätter riktade resurser för att behålla kompetenta, erfarna lärare
- att samla alla kommunens lärare i en fackförvaltning för att leva upp till agenda 2030, mål 4: "säkerställa en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla".
- att erbjuda 80- 90- 100- modellen för att säkra kompetensöverföring och att vara en god arbetsgivare
- att ge varje lärare rätt förutsättningar för sitt uppdrag genom att minska undervisningstiden och öka tiden för planering och utvärdering av den egna undervisningen
- att arbeta strategiskt för att minska sjukfrånvaron.

Lärarnas Riksförbund

Malin Komstedt, ordf.

Läraryrket

Jeannette Wahlgren, ordf.

SACO-föreningen i Kalmar
2022-11-18

Protokollsanteckning vid förhandling enligt § 12 MBL avseende verksamhetsplan med budget 2023 och ekonomisk planering för 2024- 2025

SACO-föreningen i Kalmar har tagit del av kommunens dokument för budget och verksamhetsplan avseende 2023.

SACO-föreningen i Kalmar noterar att det finns en god intention i majoritetens inriktning i arbetet med de tre övergripande OSA-målen: arbetsbelastning, arbetstid och arbetsklimat samt att dessa ska vara en aktiv del för alla chefer i hela kommunkoncernen.

Om Kalmar kommuns intention är att undanröja risker i arbetsmiljön för att minska sjukfrånvaro och öka frisknärvaro bör utbildning inom OSA vara obligatorisk för alla chefer istället för ett erbjudande.

Att kompetensförsörjningen nämns ser SACO-föreningen i Kalmar som positivt. Dock saknas skrivelser kring våra yrkanden för att säkra kompetensöverföring genom att erbjuda 80- 90- 100- modellen. Saknas gör även skrivelser om antal medarbetare per chef, för ett gott och nära ledarskap. Lika så riktade resurser för att behålla kompetenta och erfarna akademiker. Kostnadsneutrala lösningar för att transportera sig i tjänsten samt en höjning av medarbetarnas friskvårdsbidrag lyser också med sin frånvaro.

SACO-föreningen i Kalmar konstaterar att yrkanden saknas och anser därmed att Kalmar kommun inte lever upp till att vara ett föredöme som arbetsgivare. SACO-föreningen i Kalmar ställer sig därför inte bakom Verksamhetsplan med budget 2023.

För SACO-föreningen i
Kalmar kommun

Malin Komstedt
Ordförande

Budget 2023

Kalmar kommun står inför stora utmaningar behålla och rekrytera medarbetare med akademisk utbildning.

Inför kommande budgetarbete vill SACO-föreningen i Kalmar kommun lämna följande yrkanden:

- **arbetslivet ska vara hållbart med goda arbetsvillkor och god arbetsmiljö**
 - att erbjuda 80- 90- 100- modellen för att säkra kompetensöverföring och att vara en god arbetsgivare
 - att Kalmar kommun avsätter riktade resurser för att behålla kompetenta, erfarna medarbetare
 - att arbeta strategiskt för att minska sjukfrånvaron och öka frisknärvaron
- **förebyggande insatser prioriteras i arbetsmiljöarbetet**
 - För att chefer ska kunna utöva ett gott och nära ledarskap krävs ett maxtak på antal medarbetare per chef
 - fortsatt satsning på SAM och OSA-utbildningarna
 - ett höjt friskvårdsbidrag
 - att arbeta strategiskt för att minska sjukfrånvaron och öka frisknärvaron
- **främja det livslånga lärandet genom bättre förutsättningar för kompetensutveckling och vidareutbildning för alla akademiker under hela arbetslivet**
- **Kostnadsneutrala lösningar för att transportera sig i tjänsten**
 - Högre milersättning vid nyttjande av egen bil. Det ska *inte* vara en förlustaffär att transportera sig med egen bil i tjänsten
 - Bättre tillgänglighet på tjänstefordon

SACO- föreningen i Kalmar kommun

Malin Komstedt, ordf.

Budget 2023

Skolledares yrke är komplext, skolledare sliter hårt för att ge barn och ungdomar den utbildning de har rätt till samt möjliggöra att medarbetare har en god arbetsmiljö och förutsättningar för sitt uppdrag. Kalmars kommun har valt att ligga på en låg kostnadsnivå vad gäller förskola och skola i förhållande till riket och jämförbara kommuner, vilket inte är acceptabelt då det riskerar att få kostsamma konsekvenser vad det gäller rektorers arbetsmiljö men också för samhället i stort. Vi ser framtida svårigheter i rekrytering av rektorer och biträdande rektorer pga. hård arbetsbelastning, yrkets art och samhällets krav på skola och förskola.

Skolledarförbundet och Lärarförbundet skolledare vill därför ge er en lägesbild av Kalmars skolor och förskolor.

Kalmar kommun har en hög ambition när det gäller förskola, skola och fritidshem vilket Skolledarförbundet och Lärarförbundet skolledare välkomnar. Detta går att läsa i Verksamhetsplanen:

För att ha en möjlighet att nå det uppsatta målet i den utbildningspolitiska visionen måste fokus i utvecklingsarbetet ligga på att utveckla undervisningen och höja kvaliteten i verksamheten. Barnen och eleverna ska få de bästa förutsättningarna att uppnå kunskapskraven samt i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen. Förskolan, skolan och fritidshemmen ska fånga alla barns och elevers lust att lära sig och uppmuntra varje individ att vilja utvecklas.

Vi instämmer självklart i dessa höga mål och har liksom politiker förväntningar på att målet ska uppnås. Lärarförbundet skolledare och Skolledarförbundet ser dock att det krävs mer än planer på att bygga nya förskolor och skolor samt compensation bara för vissa kostnadsökningar. Vi anser att målet kan nås om förutsättningar ges i form av kloka och långsiktiga beslut i budget 2023 och kommande år, där det satsas ekonomiskt på skola och förskola. Vi hade förväntat oss en budget som lever upp till de höga mål som finns i kommunen för en skola och förskola med goda resultat och en arbetsmiljö för lärare och skolledare som är god där våra medlemmar får möjlighet att vara utvecklande ledare med en bra arbetsmiljö och rimlig arbetsbelastning.

Vi yrkar på (utan innebörders rangordning)

- Att resurser tillförs skola och utbildning så att kostnaderna ligger i paritet eller bättre än riket för att en god arbetsmiljö kan säkras för våra medlemmar.
- Kalmar kommun bör erbjuda konkurrenskraftiga löner för skolledare som ligger över eller i paritet med riket.
- Ansvarsavståndet bör öka och rektor bör ha minst 25% högre lön än de funktioner som rektorer arbetsleder.
- Kompetensutvecklingsinsatser för skolledare är en viktig del i att behålla och rekrytera nya skolledare
- Att riskanalyser ska genomföras i verksamheternas olika nivåer kring skolledares arbetsmiljö innan verkställande beslut tas kring budgeten.
- Att en barnkonsekvensanalys görs innan budgeten antas.

*Vi är
vården*

Hela landet, hela livet

**– jämlik hälsa för
invånarna och
hållbart yrkesliv
för professionerna**

VALPLATTFORM 2022

Hälso- och sjukvården är väljarnas viktigaste valfråga

Det här är Vårdförbundets förslag för jämlik hälsa för invånarna och hållbart yrkesliv för professionerna – i hela landet och under hela livet.

Under lång tid har hälso- och sjukvården befast sin plats som den högst rankade frågan i svensk väljaropinion. Köerna till svensk sjukvård var långa redan innan pandemin och ingen region lever idag upp till vårdgarantin. Den vård som ges är inte jämlik och var du bor spelar en allt för stor roll i vilken vård du får. Vårdförbundet vill utveckla och förstärka den personcentrerade nära vården så den bidrar till en jämlik hälsa i hela landet.

Vårdförbundet är ett växande yrkesförbund som tillvaratar medlemmarnas fackliga intressen och utveckling av professionerna. Vi samlar över 114 000 barnmorskor, biomedicinska analytiker, röntgensjuksköterskor och sjuksköterskor.

Arbetsmiljön i vården

– livsviktiga medarbetare måste få
förutsättningar till ett hållbart yrkesliv

En hållbar och attraktiv arbetsmiljö för ett hållbart yrkesliv

En god arbetsmiljö ger förutsättningar för fler att arbeta heltid. En god arbetsmiljö handlar både om det som gynnar medarbetarnas egen hälsa, balans i livet med möjlighet att arbeta heltid ett helt yrkesliv och förutsättningarna att ge invånarna den bästa vården.

Högkvalificerad vård bedrivs under dygnets alla timmar, årets alla dagar. Det innebär en ökad påfrestning på både hälsa och privatliv för de som arbetar på obekväma arbetstider. Coronapandemin har tydligt visat hur vårdens kapacitet påverkar samhället och hur viktigt det är att vården fungerar när vi behöver den.

Hälso- och sjukvårdens kapacitet måste planeras så att den också kan fungera utan att personalen själva blir sjuka av att vårda. Risker för misstag och patientskador ökar vid hög arbetsbelastning eller brist på rätt kompetens i teamet.

Arbetsmiljön för medarbetarna i vården påverkas av politiska beslut, både på nationell, regional och kommunal nivå. Så länge som beslut och styrsystem inte tar hänsyn till att det finns ett ökat behov av vård och samtidigt som det är en brist på våra yrkesgrupper, betalar personalen med sin egen hälsa för att vården ska fungera. Det är politikerns och beslutsfattarens skyldighet att säkerställa att det är balans mellan krav och resurser i hälso- och sjukvården.

Vårdförbundets förslag på lösningar, hållbart yrkesliv

- **Förutsättningar för närvarande chefer**

Inför reglering så att varje chef har ansvar för högst 10-25 medarbetare. Goda förutsättningar för cheferna ökar stabiliteten och kvalitén i verksamheten.

- **Planera med marginaler**

En konstant underbemanning sliter på en redan hårt ansatt personal. Vårdförbundets professioner behöver utrymme för reflektion, kompetensutveckling, interprofessionell samverkan och verksamhetsutveckling. Frigör minst 20 procent av arbetstiden från patientnära arbete.

- **Hälsosamma arbetstider och tid för vila och återhämtning**

Arbetstider förlagda till dygnets alla timmar sliter på hälsan. Därför behöver det finnas marginaler som ger möjlighet både till återhämtning i vardagen, veckovila och 11 timmars dygnsvila mellan arbetspass samt fyra veckors sammanhållen semester under sommarmånaderna.

- **Hållbara uppdrag med balans i krav och resurser**

Politiker har ansvar att vara tydliga i sina uppdrag och när resurser tillsätts, så att arbetsgivare kan planera och bemanna för detta. Det behöver finnas en tydlig koppling mellan politikernas löften till invånarna, uppdragsbeskrivningar till arbetsgivarna och resurser till verksamheterna, så att Vårdförbundets professioner kan leverera en god och säker vård utan att själva bli sjuka eller drabbas av etisk stress.

Kompetensförsörjning

– fler kollegor med rätt kompetens på rätt plats

Vårdens kompetensförsörjning är politikernas största utmaning

Det är sedan länge brist på våra professioner i regioner och kommuner. Den demografiska utvecklingen leder till ett ökat vårdbehov och därmed också ett ökat behov av kompetens. Brist på personal med rätt kompetens leder bland annat till vårdskador, överbeläggningar, utlokaliserade patienter, att vårdplatser inte kan hållas öppna, vårdköer som växer, och framförallt hög arbetsbelastning, etisk stress och dålig arbetsmiljö för personalen.

13 200 sjuksköterskor har lämnat yrket och hälso- och sjukvården. Majoriteten av de som lämnat har gjort det till följd av påverkbara faktorer som lön, karriärmöjligheter och arbetsmiljö, visar en rapport från SCB. Konkurrenskraftiga löner, tydliga karriärvägar och förutsättningar för arbetet är viktiga insatser för att säkra kompetensförsörjningen. Reglerad specialistutbildning är en viktig del i karriärutvecklingen.

Intresset hos unga för att utbilda sig till barnmorska, biomedicinsk analytiker, röntgensjuksköterska och sjuksköterska har ökat och utbildningsplatserna har byggts ut. För att fler ska ta examen ser vi att tillgång till verksamhetsförlagd utbildning (VFU) som görs hos arbetsgivarna är en flaskhals. Även satsningar på introduktion för den som är ny eller återkommer i yrket är viktigt och insatser för att ta tillvara kompetens hos kollegor som invandrat.

Vårdförbundets förslag på lösningar, kompetensförsörjning

- **Konkurrenskraftiga och jämställda löner**

Erfarenhet, kompetens och särskild yrkesskicklighet måste premieras och lönespridningen öka. Det förutsätter långsiktiga uppdrag och ekonomiska förutsättningar att rekrytera och behålla personal.

- **Tydliga karriärvägar, även i det vårdnära arbetet**

Möjlighet till karriär är en av de viktigaste faktorerna som gör ett yrke attraktivt. För att locka fler till hälso- och sjukvården behövs inte bara god löneutveckling utan också tydliga karriärmöjligheter.

- **Förutsättningar för fler att vilja arbeta längre**

För att lyckas få fler att arbeta högre upp i ålder kan behoven se olika ut. Kollektivavtalade lösningar som kan få fler att stanna längre i yrket är till exempel genom en 80-90-100-lösning: 80 % arbete, 90 % lön, 100 % pensionsavsättning.

- **Bättre förutsättningar för studenter att komma in i och stanna kvar i yrket**

Examinationsgraden för våra yrkesgrupper behöver öka så att fler fullföljer sin utbildning och tar examen.

Kvalitetssäkra studenternas verksamhetsförlagda utbildning (VFU).

Nationell planering som säkerställer rätt antal VFU-platser i förhållande till antalet studenter och erfarna handledare.

Inför en avskrivning av studielån efter två år i yrket.

Vårdförbundets förslag på lösningar, kompetensförsörjning

- **En god introduktion underlättar för den som är ny eller återkommer i yrket**

Inför ett introduktionsår, för att lotsa in nya kollegorna i yrket. Chansen att stanna ökar om handledare har funnits på plats under den första tiden.

För de som varit borta några år och vill komma tillbaka, kan det behövas en strukturerad introduktion, fortbildning eller reaktiveringskurser för att för att underlätta återkomst i yrket.

- **Reglerade specialistutbildningar för Vårdförbundets professioner**

Inför reglerade specialistutbildningar för barnmorskor, biomedicinska analytiker och röntgensjuksköterskor för att säkerställa kunskapsutvecklingen och patientsäkerheten. Inrätta funktionen avancerad specialistsjuksköterska. Yrkestiteln ska vara skyddad.

- **Specialistutbildning inom anställningen**

Regioner och kommuner tecknar avtal enligt Vårdförbundets modell för utbildningsanställningar: Akademisk specialisttjänstgöring, AST.

- **Bättre möjligheter för kollegor som invandrat**

Respektera etisk rekrytering och förhindra att utländsk arbetskraft utnyttjas. Kompetens, språkkunskaper och kvalifikationer säkerställas genom tydliga legitimationskrav. Satsningar på snabbspår samt intensiv yrkessvenska behöver prioriteras för att stötta kollegor som invandrat att uppnå kraven för svensk legitimation.

Styrning och organisering

– fortsatt förändringen av hälso- och sjukvårdens organisering

Svensk hälso- och sjukvård kan bli mycket bättre

Svensk hälso- och sjukvård håller hög medicinsk kvalitet, men det finns också stora brister. Systemet är svårt att överblicka för patienterna och den digitala utvecklingen hämmas av bristande samordning. Tillgängligheten i vården är för låg och ansvaret är uppdelat på många olika huvudmän.

Nyckeln till en jämlik hälsa i hela landet, hela livet är en personcentrerad vård där patienten i diskussioner, beslut och hälsoplan får större möjligheter att styra över sin egen behandling, men också mer ansvar för sin hälsa och egenvård. Ett personcentrerat förhållningsätt tar tillvara patientens förmågor och drivkrafter, lägger grunden för gränsöverskridande teamwork och en sammanhållen vård som utåt sett är sömlös. E-hälsa är en möjliggörare som rätt använd kan bidra till att underlätta för både patienter och medarbetare.

Att utnyttja resurser effektivt är att arbeta proaktivt och förebyggande för att främja hälsa för att ta vara på invånarnas egna resurser och förmågor. Även den som är drabbad av ohälsa ska kunna leva ett värdefullt liv och känna livskvalitet, det är en viktig jämlikhetsfråga.

Idag behöver personalen lägga allt för mycket tid på administration och nyckeltal i stället för tid åt patienten och vård av hög kvalitet. Politiker och hälso- och sjukvårdens huvudmän lägger fokus på stora mängder indikatorer långt bort från verksamheten. Fler styrningsideal behöver få utrymme i hälso- och sjukvården, med utgångspunkt i en personcentrerad vård. Tillit som styrprincip behöver ett större utrymme så att professionernas autonomi i sin yrkesutövning kan stärkas.

Vårdförbundets förslag på lösningar, styrning och organisering

- **Hälso- och sjukvården måste grundas i en tillitsbaserad styrning**

Vårdens professioners professionella autonomi behöver stärkas. I en tillitsbaserad styrning får vi en låg grad av detaljstyrning, med färre kontrollfunktioner både interna och externa, vilket samtidigt minskar behovet av administration.

- **Förebyggande insatser som stödjer en jämlik hälsa**

Ett tydligare fokus måste läggas på förebyggande och på folkhälsoarbetet, på alla nivåer. Primärvården ska tillhandahålla preventiva insatser utifrån såväl lokalsamhällets som patienternas individuella behov.

Stärk det befolkningsinriktade hälsoarbetet, genom att införa nationellt reglerade hälsoprogram för alla åldrar, i likhet med mödrahälsovårds- och barnhälsovårdsprogrammen.

Inför professionsledda enheter som kan understödja en personcentrerad vård. Utveckla barnhälsovården, mödrahälsovården och kvinnohälsovården för att inkludera biomedicinska analytiker och röntgensjuksköterskors kunskapsområden.

- **Staten – fokus på målen och uppföljning av jämlik hälsa och personcentrerad vård**

Den statliga styrningen måste utformas för att fokusera på att nå målen en jämlik hälsa och en personcentrerad vård.

Statsbidrag ska vara generella och långsiktiga med syftet att uppnå en jämlik vård och hälsa i hela landet, hela livet samt stödja den övergripande strategin för en personcentrerad vård.

- **Staten behöver ta ansvar för en samordnad styrning av den digitala infrastrukturen**

Samordnad styrning och tidplan behövs för att sammanhållen journalföring kan nyttjas i så stor utsträckning som möjligt i vården och omsorgen, i hela landet och av alla vårdgivare.

- **Stärk den interprofessionella kunskapen i ledningsstrukturerna**

Ledningsgrupper på samtliga nivåer i hälso- och sjukvården behöver ha representanter med kunskapsgrund som motsvarar teamets olika kunskapsområden.

Det behövs fler sjuksköterskor i ledande positioner som CNO ("Chief Nurse Officer") och medicinskt ansvarig sjuksköterska (Mas) och ett nationellt ledarskapsprogram för sjuksköterskor och chefsjuksköterskor.

Vi är vården

Vårdförbundet är ett yrkesförbund som samlar över 114 000 barnmorskor, biomedicinska analytiker, röntgensjuksköterskor och sjuksköterskor.

Många av oss som väljer ett vårdyrke gör det för att vi vill hjälpa andra att kunna leva ett gott liv. Och varje dag handlar vi i vår profession utifrån en yrkesetik och ett samhällsuppdrag som bygger på principen om alla människors lika värde.

Personcentrerad vård är ett utmärkt sätt att stärka de mänskliga värdena i hälso- och sjukvården och i samhället. När människor känner sig sedda och när vården anpassas efter varje persons förmågor och behov blir resultaten bättre för alla: patienterna, personalen, närstående och samhället i stort.

Det är så vi vill jobba: För en jämlik hälsa för invånarna och hållbart yrkesliv för professionerna – i hela landet, hela livet.

vardforbundet.se

Adolf Fredriks Kyrkogata 11, Box 3260, 103 65 Stockholm. Telefon 0771-420 420

BUDGET 2023

KALMARALLIANSEN

Ett medvetet val.

Hanne Lindqvist
Moderaterna

Christopher Dywik
Kristdemokraterna

Lotta Wahlmino
Liberalerna

I ETT INNOVATIVT, EFFEKTIVT OCH TRYGGT KALMAR

Sveriges kommuner står inför stora utmaningar. Kalmar kommun har med sin höga skattenivå haft en stabil ekonomi och därför blir det än mer beklagligt att man inte tagit chansen att stå mer förberedda inför det som väntar. I det arbetet som varit saknar vi:

- En satsning där kommunens medarbetares idéer reformerar kommunen och dess kostnadsstrukturer. Det är medarbetarna som har lösningarna.
- Ett system för att stimulera kostnadsminskningar i våra förvaltningar som får verklig effekt.
- Konsekvensanalys och plan för förändringen inom inköp.

Kalmar kommun är fantastisk och förutsättningarna att lyckas med en effektiv högkvalitativ välfärd är mycket stora. Vi har en mycket kompetent organisation med medarbetare i kombination med hög livskvalitet som dessutom kryddas med ett universitet mitt i city. Känslan är dock att vänstermajoriteten suttit nöjd med läget och inte förberett sig för det som nu ligger för dörren. Nu är vi i en situation där vi inte kan sänka skatten på det sätt som vi egentligen hade önskat. Om våra invånare får möjlighet att behålla mer av sin lön så spenderas även mer vilket också gynnar vårt företagsklimat. I det här läget är det inte möjligt.

Det som har varit bra gällande effektivisering är att kommunen arbetar med digitalisering men det arbetet bör också prioriteras än mer. Digitalisering är verksamhetsutveckling och behöver genomsyra verksamheten med nära kopplingar till kvalitetsarbetet och de mål som sätts upp. Samtidigt behöver också kommunens kvalitetsarbete skruvas upp ytterligare. Vi välkomnar det nya systemet som finns framtaget av kvalitetsenheten när det gäller hantering av mål, delmål och indikatorer. Nu är det precis i sin linda och vi är nog helt överens om att detta behöver förbättras ytterligare. Vi saknar ett fokus på ett intensivare kvalitetsarbete för att kartlägga och följa upp processer i kommunen.

Det är inte helt lätt att greppa vänstermajoritetens budget där det blandas både äpplen och päron för att trädet ska se bättre ut. Där inkluderas satsningar som externa parter gör på både vägnät, utbildning och trivsel i kommunen. Gränsdragningen på vad kommunen faktiskt har rådighet över och som ska tas upp i budgeten verkar det råda viss otydlighet kring. Det som ändå är viktigt för oss i detta bistra läge är att prioritera de satsningar som måste göras för att inte kommunen ska drabbas av högre kostnader i framtiden. Vi måste satsa på skola, trygghet och arbetsmarknadsinsatser. Lösningen på våra problem är inte att färre betalar mer i skatt utan att faktiskt fler betalar skatt. Kalmar kommun har en resultatutjämningsreserv (RUR) som tillhör våra invånare. Nu är det läge att använda den.

INNEHÅLL

1 ETT INNOVATIVT, EFFEKTIVT OCH TRYGGT KALMAR	3
2 ORDNING OCH REDA I EKONOMIN	7
2.1 INNOVATION MED PERSONALKRAFT	7
2.2 SKATTESATS	8
2.3 PROJEKT FÖR SAMORDNINGSFÖRDELAR	8
2.4 EFFEKTIV INKÖPSORGANISATION	9
2.5 UNDERSKOTT	9
2.6 KOMMUNENS KVALITETSARBETE	9
3 ETT GRÖNARE KALMAR	11
3.1 DEN HÅLLBARA KOMMUNEN	11
3.2 HÅLLBAR INSPIRATION OCH LÄRANDE	11
3.2.1 HÅLLBARHETENS HUS	12
3.3 GRÖNOMRÅDEN	12
3.4 STOPPA NEDSKRÄPNINGEN	13
3.5 AGENDA 2030	14
3.6 EN OFFENSIV SATSNING PÅ VÅRA GRÖNA NÄRINGAR	15
4 ETT VÄXANDE ATTRAKTIVT KALMAR	19
4.1 EN TRYGG KOMMUN	19
4.1.1 FÖREBYGGANDE TRYGGHETSARBETE	20
4.1.1.1 ORDNINGSG- OCH PARKERINGSVAKTER	21
4.1.1.2 FRITIDSGÅRDSREFORM	22
4.1.2 TRYGGA MILJÖER	22
4.1.3 EN TRYGGARE LANDSBYGD	24
4.1.4 ETT TRYGGT KALMAR FÖR ALLA	24
4.1.5 AKTIVT ARBETE MOT MOBBNING	25
4.1.6 ÖKAD SAMVERKAN MED FÖRENINGSLIVET	26
4.2 NÄRINGSLIVSUTVECKLING OCH DE GRÖNA NÄRINGARNA	26
4.2.1 UTMANINGSRÄTT	28
4.2.2 SÄRLÖSNINGAR OCH SUBSIDIARITET	28
4.2.3 INTEGRATION	28
4.3 BARNKONVENTIONEN	29
4.4 KULTUREN	30
4.5 KALMARS FYSISKA UTVECKLING	30

INNEHÅLL FORTS.

5 HÖG KVALITET I VÄLFÄRDEN	35
5.1 BARNENS KALMAR	35
5.1.1 FÖRSKOLAN	35
5.1.2 GRUNDSKOLAN	36
5.1.3 FRITIDEN	37
5.2 UNGDOMAR SOM STÅR UTANFÖR GYMNASIET	38
5.3 EN TRYGG KOMMUN ATT ÅLDRAS I	38
5.4 EN VÄL FUNGERANDE SOCIALTJÄNST	40
6 ETT FÖREDÖME SOM ARBETSGIVARE	43
6.1 SAMVERKAN	44
6.2 POST CORONA-ERFARENHETER	46
7 TABELLER	44
7.1 RESULTATRÄKNING KALMARALLIANSEN	46
7.2 RESULTATRÄKNING MAJORITETEN	46
7.3 ÄNDRINGSYRKANDEN DRIFTSBUDGET	47

2 ORDNING OCH REDA I EKONOMIN

2.1 INNOVATION MED PERSONALKRAFT

En kommun ska hålla en hög servicenivå för sina invånare och erbjuda en kvalitativ välfärd på ett effektivt sätt. Kommunen ska ta ansvar för de skattepengar som man tar in och om möjligt även överträffa medborgarnas förväntningar på kvalitet och service. Det är den kommunen vi vill se i framtiden, det är det Nya Kalmar.

För att möta framtidens välfärdsutmaningar behöver vi göra en stor andel av de uppgifter kommunen ansvarar för på nya sätt och använda moderna tekniker för att nå dit. Här har politiken ett stort ansvar att styra, men de som kan genomföra detta på bästa sätt är alla våra duktiga medarbetare. Vi tycker det är viktigt att tillvarata och beakta medarbetares kompetens och handlingsutrymme. I Kalmar kommun arbetar mer än 6000 medarbetare och vi vill arbeta tillsammans med dem för att möta framtiden mer redo och mer innovativa än idag för att skapa det Nya Kalmar.

Kalmaralliansen väljer att satsa upp till 100 miljoner kronor för att genomföra ett projekt för innovativ effektivisering i den kommunala verksamheten. Av de pengarna ska 1 miljon kronor gå till en koordinator som får i uppdrag att inspirera medarbetare och hantera projektansökningar och inspirera till förändring. Eftersom Kalmar Science Park är det bolag inom koncernen med mest kunskap kring innovation är vår rekommendation att de får uppdraget. Detta ger tillgång till resurser för redan påbörjade projekt och skapar förutsättningar att skapa ett nytt synsätt med häng-rännor istället för stuprör och effektivare samverkan.

Vi anser att av de 1,1 miljarder som avsätts till en generationsfond så bör 100 milj lämnas kvar i Kalmar kommunbolag för att täcka denna investering. Därefter förs de till Kalmar kommun när projekt inkommer.

Syftet för projektet är att skapa effektivitet, kapa kostnader och öka kvaliteten utan att använda ”osthyvelsprincipen”. Vi vill också att man utreder hur förvaltningar och bolag kan behålla en del av det överskott man skapar. Om man lyckas effektivisera kan man exempelvis använda en viss procent av den sparade pengarna till personalutveckling. Detta kan ses som en ytterligare morot till att tillsammans göra jobbet.

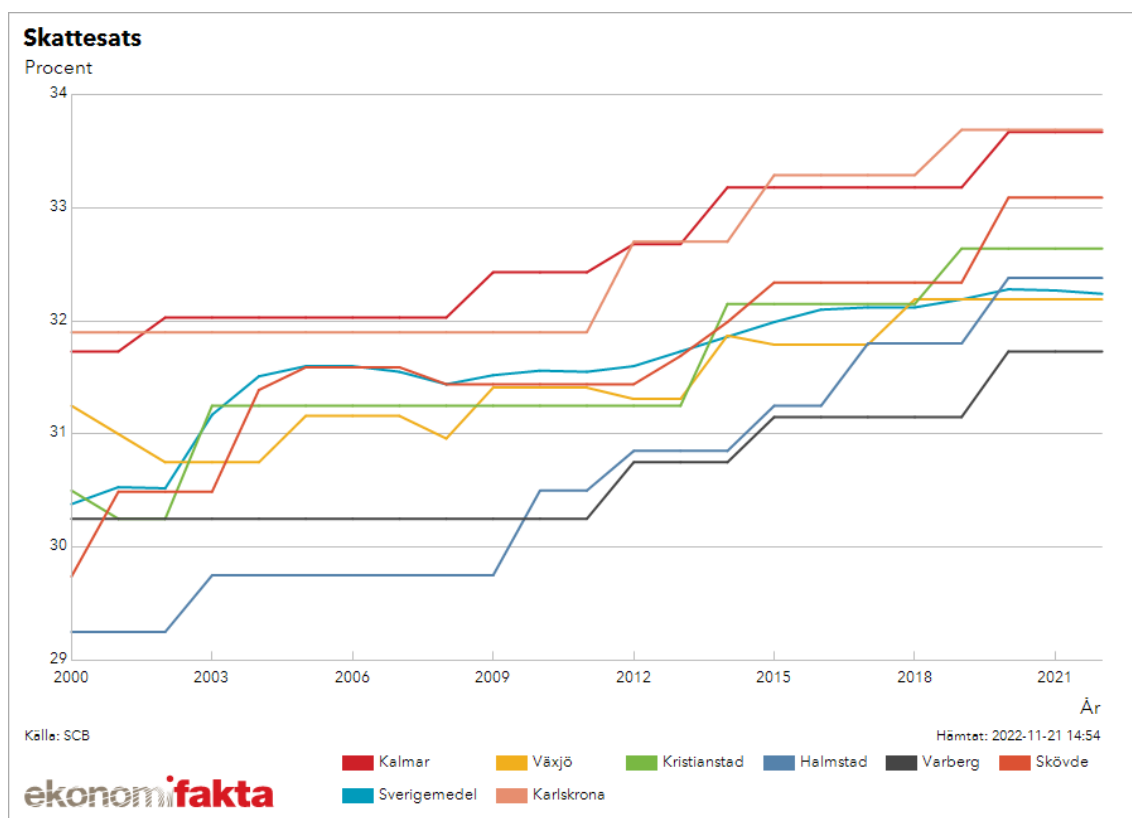
Vi vill också att vid rangordning av projekten ska digitalisering och hållbarhet räknas som positiva faktorer. Digitalisering är en typ verksamhetsutveckling som kommer att bli allt viktigare i form av automatiseringar och innovationer. Det är också av oerhörd vikt att digitaliseringen sker med syfte att öka det demokratiska inflytandet, förenkla för invånare och effektivisera arbetet.

Genom att förstärka initiativ hos våra egna medarbetare vill vi utveckla, förbättra och effektivisera Kalmar kommun tillsammans med dem. Det är så vi tar oss an framtidens utmaningar, tillsammans.

2.2 SKATTESATS

År 2022 uppgår Kalmar kommuns skattesats till 21:81 kronor per hundralapp. Skattesatsen, exklusive skatteväxling med landstinget/regionen, har varit oförändrad sedan 2009. Inför 2020 höjde Region Kalmar län skattesatsen med 49 öre till 11:86 kronor. Det ger en sammanlagd utdebitering från kommun och region på 33:67 kronor.

Kalmar kommun ligger vad gäller sitt skattetryck runt plats 170 i landet. Det tycker vi är orimligt. Kommunens socioekonomiska utmaningar är betydligt mindre än i de flesta andra kommuner och vi har lätt att attrahera kompetent personal. När Kalmaralliansen får möjlighet att styra kommer vi i samverkan med medarbetare utforma kommunen genom att med ökad effektivitet upprätthålla hög kvalitet, vilket möjliggör en lägre skatt i kommunen. Under de kommande åren kommer kommunen stå inför stora utmaningar och det är först när vi är i majoritet vi kan lägga om verksamheten så att kommunen står bättre rustad för framtiden. Denna gång kommer vi därför inte föreslå någon skattesänkning.

2.3 PROJEKT FÖR SAMORDNINGSFÖRDELAR

Uppdraget till kommunchefen att hitta samordningsfördelar är mycket viktigt och vi ser positivt på att det fortlöper. Det är tydligt att det finns skattepengar att spara utan att kvaliteten påverkas negativt. Snarare tvärtom. Vi ser att detta bör kunna utökas till att vara totalt 4 miljoner kronor år 2023. Arbetet får positiva effekter för hela verksamheten och det är en viktig signal.

2.4 EFFEKTIV INKÖPSORGANISATION

Det fanns en intention att skapa en effektiv inköpsorganisation men vi är oroadade att kommunen väljer en inriktning som inte baserar sig på en ordentlig förstudie med en gedigen konsekvensanalys. Vi önskar att vänstermajoriteten går tillbaka till den utredning som gjordes 2020 och skapar en plan för hur inköpen ska gå till i kommunen. Ingen vill att kommunen gör onödigt dyra eller ineffektiva inköp utan att medel i så hög utsträckning som möjligt går till kärnverksamheten.

2.5 UNDERSKOTT

Vi kan läsa i majoritetens budget att man är nödgad att ta ett underskott för att klara 2023 och använda den RUR vi arbetat upp. Som vi redan varit inne på, om vi tidigare hade jobbat med rätt frågor hade läget kunnat vara helt annorlunda. Nu ser vi att det finns ytterligare satsningar som vi behöver göra för att inte kommunen ska stå inför ännu större kostnader i framtiden. Av den anledningen kommer också vår budget innehålla samma underskott för 2023 som majoritetens.

2.6 KOMMUNENS KVALITETSARBETE

Att bedriva ett systematiskt kvalitets- och förbättringsarbete är grundläggande för en effektiv organisation. Här har kommunen ett stort arbete att göra. Processorienteringen kommer att skapa en större tydlighet över hur helheten ser ut. Förvaltningarna och bolagens del i detta blir då tydligare. Då vet alla vilket ansvar man behöver ta och det skapar förutsättningar för en ännu bättre tillitsbaserad styrning. För att komma vidare snabbt i kartläggning av processer vill vi tillföra resurser. Vi anser att detta är något som på sikt kommer att skapa en mer effektiv organisation.

Kalmaralliansen vill ta ett större grepp kring Kalmar kommuns ekonomiska förutsättningar genom att föreslå följande:

1. Att kommunen genomför projekt Innovation med personalkraft. Besparing 8 miljoner år 1.
2. Att kommunchefen ges i uppdrag att öka effekten av samordningsfördelar. Vi satsar totalt 4 miljoner kronor.
3. Att kommunen tar fram en plan för framtidens inköpsorganisation inkluderande centralförråd som utgår från den analys som genomfördes av extern part 2020.
4. Att kommunen avsätter ytterligare 0,5 miljon kronor för ett effektivare kvalitetsarbete.

3 ETT GRÖNARE KALMAR

3.1 DEN HÅLLBARA KOMMUNEN

Kalmar kommun ska vara en av Europas mest hållbara kommuner. Vi vill att Kalmar kommun ska vara en framgångssaga på miljö och hållbarhet i likhet med exempelvis Växjö och Helsingborg, helst ännu bättre. Det hållbara ska genomsyra allt vi gör, men på ett positivt och långsiktigt sätt. Vi tror på de positiva drivkrafterna och inte det negativa skuldbeläggandet. Det ska vara enkelt för alla att göra rätt men som ett exempel; även en elbil behöver parkeras. Kommunen ska skapa rätt förutsättningar för invånare och företag så att de kan vara en del i vårt långsiktiga hållbarhetsarbete. Det handlar exempelvis om inspiration, utbildning och att visa vägen. Det är viktigt att som en del i det synliggöra det arbete kommunen gör.

Arbetet med hållbarhet är oerhört viktigt och vi vill att det intensifieras i samverkan med andra aktörer. Vi vill se ett Kalmar kommun som deltar i fler och större samarbeten kring Östersjön och att man använder de samarbeten vi idag har internationellt, t.ex. vänorter, för att stärka vårt arbete kring hållbarhet på olika plan. Det är viktigt med egna insatser men det är också viktigt att låta vårt arbete få en påverkan på andra. Inte bara samarbeten med de som kommit längst utan som ett stöd och ha kontakt och relationer med de regioner runt Östersjön som inte kommit lika långt. Vi vill medverka till att Kalmar kommun ihop med Linnéuniversitetet blir internationellt erkända för vårt arbete kring hållbarhet.

Hållbarhet är idag centralt för en kommuns utveckling. Kalmar kommun har kommit en bit på väg men det finns fortfarande mycket att göra och det brådskar. Vi är en av de kommuner i Sverige som pekats ut som ett i riskområde för t.ex. översvämningar.

Vi skulle lyfta det kloka i att låta "Fossilfri kommun 2030" – som Miljöpartiet har haft med i sin budget vid flera tillfällen – bli ett tema i kommunens företagardialoger och att relevanta delar återrapporteras till vatten- och miljönämnden. En enkel men potentiellt väldigt effektiv insats.

3.2 HÅLLBAR INSPIRATION OCH LÄRANDE

Kalmar kommun har högt uppsatta mål inom flera stora områden när det gäller hållbarhet och lärande. För att vi ska nå målen behövs det att vi arbetar långsiktigt, målmedvetet och på många plan samtidigt. Vi tycker att alla förvaltningar ska vara med och bidra, att lärande och inspiration ska vara ledande.

Friluftsliv är en stor del av kommuninvånarnas livskvalitet och det är viktigt att vi tidigt i livet får lära oss om nyttan med att vara ute i naturen. Att varje elev i Kalmar kommun har tillgång till en skolskog är ett sätt att säkerställa att friluftsliv blir en naturlig del av förskola, skola och fritidsverksamheten i kommunen. Vi tycker att rätten till en skolskog är en viktig plattform för att vi ska kunna ge alla barn och

elever, oavsett bakgrund viktiga naturupplevelser och friluftsliv. En skolskog innebär att det finns en anvisad plats i naturen med vindskydd och grillplats och att den är anpassad för utomhuspedagogik året runt. Det finns ett antal skolor som redan idag har en skolskog och målet bör vara att alla har det inom denna mandatperiod.

Ett annat sätt att både engagera invånare är vårt förslag om att införa stadsodling i pallkragar. Att odla tillsammans väcker ofta en lust och glädje som skapar gemenskap mellan människor. Vi har många grupper i samhället som skulle ha stor glädje av att kunna vistas tillsammans och odla. Det finns erfarenhet från flera olika kommuner som visar att just stadsodling bidrar till social hållbarhet, trygghet och även en ekosystemtjänst. Det ger våra kommuninvånare möjlighet att vara med och forma det offentliga rummet. Det går även bra att placera ut sittmöbler kring odlingslådorna för att skapa viloplats. Samtidigt bidrar de till att få stadskärnan att bli grönare.

För att på sikt få fler som väljer att cykla i Kommunen så bör barnen få tillgång till en säker cykel och trafik träning genom en Cykelskola för barn likt den Barntrafikskola som finns i Helsingborg. Vi tror att det får fler att välja cykel som färdmedel i framtiden.

3.2.1 HÅLLBARHETENS HUS

Kalmar kommun har en av sina största satsningar någonsin i det nya kretsloppsverket. Här kommer banbrytande forskning att kombineras för att rena vårt vatten för kommande generationer. Vi ser ett oerhört stort värde av kunskapen kring detta samtidigt som kommunen har ett behov av fler större besöksmål. Därför vill vi skapa förutsättningar för ett Hållbarhetens hus. Hållbarhetens hus ska kommunicera och stötta de satsningar kommunen har på hållbarhet. Det görs mycket bra arbete men det behöver synliggöras för att sprida kunskap och inspirera. Vi ser väldigt positivt på kommunens satsning på dämnet och det pedagogiska hus som finns där men det vi efterlyser är något mer omfattande. En utredning kring detta skulle kunna ge svar på frågor som: Vem skulle kunna tänkas driva det? Hur kan man skapa ett besöksmål som ytterligare sätter Kalmar på kartan? Vilka förvaltningar och bolag kan tänkas involveras i denna process?

3.3 GRÖNOMRÅDEN

Under allt för många år har Kalmar kommun tagit grönområden i anspråk i en vilja att förtäta staden. Detta har gjort att stadens karaktär har ändrats och för att framtiden ska vara grön behöver kommunen ta ett steg tillbaka och bejaka en mer restriktiv hållning.

Odlingslotter ligger Kalmaralliansen varmt om hjärtat. Odlingslotter är inte bara ett bra medel för att själv kunna odla sina egna grönsaker, utan också ett utmärkt sätt att odla mänsklig lycka och gemenskap. Därför är det med glädje vi ser att

engagemanget för odlingslotter är så brett. Vi vill se fler odlingslotter och koloniområden runt om i Kalmar kommun, både för småskalig och storskalig odling. Vi är också positiva till småskalig centrumnära odling och vid planering av nya bostadsområden bör det också beredas plats för odlingslotter.

Våtmarker är inte bara bra för den biologiska mångfalden, eftersom de är hem åt många djur och växter. De minskar också övergödningen eftersom de håller kvar näringsämnen på land. Vi vill se att Kalmar kommun i högre grad än idag nyttjar den mark som man arrenderar ut, för att anlägga dämmen, våtmarker och dammar för att samla vatten till jordbruket.

Kalmaralliansen är positiva till att fler av kommunens outnyttjade grönområden omskapas till artrik ängs- och hagmark. Under föregående år har gräsmattor, bullervallar, rondeller osv. omvandlats för att i högre utsträckning kunna locka pollinerande insekter som bin, fjärilar och blomflugor. Djur som är livsviktiga för vår överlevnad, men som dessvärre sett sin livsmiljö krympa under det senaste århundradet. Det är dock viktigt att detta arbete sker med respekt också för människors trygghet, trivsel och livsmiljö. Till exempelvis får inte sikten hotas i korsningar och rondeller och längst med gång- och cykelstråk bör åtminstone kanterna även fortsatt klippas. Vi vill därför att en utvärdering görs av det arbete som hittills genomförts för att konvertera oanvända grönområden till artrik ängs- och hagmark, och att en plan för det framtida arbetet tas fram för politiskt beslut.

3.4 STOPPA NEDSKRÄPNINGEN

Nedskräpningen av våra hav är ett av vår tids största miljöproblem. Nedskräpningen i våra hav kommer huvudsakligen från land. Framförallt handlar det om giftiga kemikalier, tungmetaller, olja och diverse näringsämnen som rinner ut från urbana miljöer på grund av bristfälligt utbyggt dagvatten. Men också fimpar, snusprillor och plast som hamnar där på grund av brist på papperskorgar och på grund av lathet. Faran med dessa plaster är att de inte bryts ner utan bara finfördelas till mikroplaster som äts upp av havslevande djur.

Kalmar kommun har ett stort ansvar att skapa rätt förutsättningar för medborgare och turister att göra rätt för sig. Under 2020 initierades en kampanj för att minska nedskräpningen av vår vackra stad. Vi välkomnar detta initiativ, då attitydförändring är mycket viktigt för att få Kalmarbor och besökare att göra rätt för sig. Men kommunen måste också noggrant följa effekterna av att allt fler papperskorgar och askkoppar plockas bort för att ersättas av ett fåtal större ”skräp-stationer”. Därför vill vi se att man undersöker hur utfallet är av satsningen. Vi behöver helt enkelt utvärdera resultatet så att vi vet vilka kompletterande insatser som krävs.

3.5 AGENDA 2030

Vår budget har en tydlig koppling till en hållbar utveckling av kommunen och vi tar ansvar för våra utmaningar i ljuset av Agenda 2030. Det är viktigt att här poängtera att vår budget är utöver de förslag som ligger i majoritetens budget. Vi vill att Kalmar ska fortsätta vara en av Sveriges mest hållbara kommuner och Agenda 2030 ska vara vägledande för allt arbete i Kalmar kommun. För att lyckas med detta behöver vi säkerställa att arbetet implementeras i allt arbete på kommunen.

FN:s globala mål för en hållbar värld; Agenda 2030 med sina 17 mål och 169 delmål antogs i september 2015 och trädde i kraft den 1 januari 2016. Agendan är en färdplan för hela världssamfundet och syftar till att utrota fattigdom och hunger, förverkliga de mänskliga rättigheterna för alla, uppnå jämställdhet och egenmakt för alla kvinnor och flickor samt säkerställa ett varaktigt skydd för planeten och naturresurserna. Ett gott liv för alla inom planetens gränser och principer om att “ingen ska lämnas utanför”. Målen i Agenda 2030 är integrerade, odelbara samt balanserar de tre dimensionerna av hållbar utveckling: den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga.

Illustration: Regeringskansliet/FN

3.6 EN OFFENSIV SATSNING PÅ VÅRA GRÖNA NÄRINGAR

I Kalmar kommun finns en stor andel gröna näringar. Det är en bransch med stor tillväxtpotential där det sker en stark innovation inom teknik- och metodutveckling. För att stärka förutsättningarna för de gröna näringarna i Kalmar kommun vill vi initiera en klusterbildning under Kalmar Science Parks regi för att ytterligare utveckla och stärka sektorn. Mer om detta går att läsa under avsnittet Näringslivsutveckling.

En annan viktig del i att stärka förutsättningarna för de gröna näringarna är att öka andelen svensk- och lokalproducerad mat på våra skolor, förskolor och äldreboenden. Kalmaralliansen slår vakt om världens hårdaste djurhållningsregler, minimalt användande av antibiotika, låga nivåer av bekämpningsmedel och att minska utsläppen genom att korta ner och skära bort onödiga transporter. Vi vet att svenskt jordbruk på många områden har 40 % lägre utsläpp än övriga världen och 25 % lägre än övriga Europa. Svensk- och närproducerad mat är helt enkelt det mest klimatsmarta alternativet. Därför är en av de viktigaste åtgärderna som vi kan göra för vår miljö och vårt klimat att minimera den mat som vi köper in från länder med betydligt större klimatavtryck.

Kalmar kommun lägger i dagsläget minst bland våra jämförelsekommuner med 35,79 % lägre anslag till våra barns skolmat än riket i övrigt. Det vill Kalmaralliansen ändra på och utökar därför kostverksamhetens budgetram med 10 miljoner kronor, inte bara för att hantera ökade råvarukostnader, utan också för att höja ambitionsnivån för att kunna ge våra barn, ungdomar och äldre en god, näringsriktig och varierad mat gjord på etiskt försvarbara svensk- och närproducerade råvaror. Vi kommer även fortsatt jobba långsiktigt för att minska matsvinnet och för fler mindre upphandlingar, så att inte bara de stora jättarna, utan också lokala producenter har möjlighet att vara med och konkurrera om att få producera vår kost.

Klimatsmart är ett begrepp som är välkänt. I Kalmaralliansen vill vi arbeta med begreppet såsom man arbetar med Smarta mål. Specifikt, mätbart, accepterat, realistiskt och tidssatt. Först då blir arbetet klimatsmart på riktigt.

Kalmaralliansens inriktning är att målmedvetet arbeta för:

5. Att Kalmar kommun ska ha ett högt uppsatt mål och bli en av Europas mest hållbara städer.
6. Att utöka budgetramen för kostverksamheten med 10 miljoner kronor för att upprätthålla kvalitén och öka andelen närproducerat livsmedel i kommunens verksamhet såsom frukt, grönsaker, bröd, gryn och pasta samt rotfrukter, mejeriprodukter, kött/fisk och ägg.
7. Att uppmuntra till än mer viltkött i kommunens kost.
8. Att utreda hur vi kan uppmuntra träbyggnation.

9. Att utreda hur vi kan utveckla/expandera projektet "LifeSure" för att förbättra vår kustmiljö.
10. Att skapa bättre förutsättningar för solceller på kommunala byggnader.
11. Att uppmuntra utveckling av laddinfrastrukturen.
12. Att kommunen tar fram en vattenförsörjningsplan som tittar på vilka olika lösningar som kommer vara aktuella för Kalmar kommun.
13. Att kommunen tar fram en handlingsplan över hur vi ska hantera översvämningar.
14. Att Fossilfri kommun 2030 blir ett tema i kommunens företagardialoger och att relevanta delar återrapporteras till vatten- och miljönämnden.
15. Att utreda förutsättningar för att bygga upp en cykeltrafikskola likt Barntrafikskolan i Helsingborg.
16. Att planen för att det ska finnas skolskogar till kommunens alla elever verkställs.
17. Att kommunen ska delta mer aktivt i internationella samarbeten för att bevara Östersjön och dess marina liv samt stärka kommunens roll i de samarbeten vi redan har gällande hållbarhetsfrågor kring Östersjön.
18. Att starta ett stadsodlingsnätverk för kommuninvånarna. Vid anvisade platser görs det möjligt att odla i pallkragar.
19. Att kommunen utreder hur man på allvar kan skapa förutsättningar för ett besöksmål i anslutning till det nya kretsloppsverket.
20. Att Kalmar kommun ska utvärdera om vårt arbete med ett fåtal "skräp-stationer" är tillfredsställande eller om det behövs mer resurser för fler stationer.
21. Att kommunen arbetar för att Hushållsnära sopsortering uppmuntras mer.
22. Att kommunen gör ett principiellt stopp på att ta grönytor i anspråk om inte särskilda skäl föreligger.
23. Att kommunen börjar kompensera för de grönytor som tagits i anspråk vid byggnation, särskilt i centrala Kalmar.
24. Att vi vill se växtlighet i form av gröna tak och väggar där det är lämpligt, främst i stadskärnan.
25. Att vi får ett grönare centrum genom planteringar i flyttbara alternativ – året runt.

26. Att vi vill se ett grönare Stortorget och en plantering vid Elevatorkajen.
27. Att kommunen tar fram förslag på lämpliga områden för anläggandet av nya odlingslotter, både för småskalig och storskalig odling och att odlingslotter tas med vid planering av nya bostadsområden.
28. Att kommunen tar fram förslag på lämpliga områden för anläggandet av nya koloniområden.
29. Att Kalmar kommun i högre grad än idag nyttjar den mark som man arrenderar ut, för att anlägga dämmen, våtmarker och dammar för att samla vatten till jordbruket.
30. Att en utvärdering görs av det arbete som hittills genomförts för att konvertera oanvända grönområden till artrik ängs- och hagmark. Och att en plan för det framtida arbetet tas fram för politiskt beslut.

4 ETT VÄXANDE ATTRAKTIVT KALMAR

Livskvalitet som ord summerar effekten av det en kommun ska stå för. Vi ska skapa förutsättningar för ett hållbart, tryggt samhälle med goda möjligheter för utveckling och tillväxt både för kommunens invånare och företag.

Kalmar kommun har haft många goda år men nu står vi inför enorma utmaningar. I kombination med att vi nu behöver krafttag kring trygghet är läget mycket besvärligt. Vi anser dock att detta är kostnader som vi behöver ta nu så att de inte blir för höga på längre sikt.

4.1 EN TRYGG KOMMUN

Även fortsättningsvis behöver vi ha fokus på trygghetsfrågor. Att bo i en trygg kommun är något vi vet att våra medborgare värderar mycket högt. Vi i oppositionen har drivit på frågan och de senaste tre åren och sakta men säkert har vi drivit vänstermajoriteten till att göra insatser. Det är dock för lite, för sent och ibland med fel fokus. Vi vill att Kalmar ska kännas tryggt för våra medborgare och vara säkert i alla lägen och vi kommer att fortsätta driva på den här frågan även i framtiden. Det handlar om att hantera frågor som brott, säkerhet och krishantering.

Den organiserade brottsligheten i Sverige ökar och tillhör en av Europas högsta. Det blir mer och mer uppenbart att Kalmar inte kommer att vara förskonat. 2020 skapade vi ett omfattande

trygghetsprogram och vi vill fortsätta att följa upp det arbetet då en del finns med i majoritetens satsningar men långt ifrån tillräckligt. En hel del hjälp kommer vi få från den nya regeringen som varit tydliga med att satsa på detta området men det krävs ytterligare satsningar från Kalmar kommun. Det är positivt att majoriteten valt att gå på linjen i vår motion med välfärdsbrott. En ny säkerhetschef med fokus på välfärdsbrott är snart på plats och detta kommer få positiva effekter för kommunen framåt.

4.1.1 FÖREBYGGANDE TRYGGHETSARBETE

I både budget för 2021 och 2022 hade vi med förstärkningar till det förebyggande teamet. Idag ser vi en ny organisation som behöver landa för att vi sedan ska kunna utläsa om det behövs fler personresurser. I årets budget vill vi fokusera på är några områden där vi omedelbart behöver stärka upp för att trygghetsarbetet ska kunna få full effekt.

Det är inte svårt att förstå att det förebyggande arbetet behöver börja mycket tidigare. Vi behöver utgå från familjen och se kedjan från a till ö. Idag är det många av ungdomarna som hamnar utanför samhället som kommer från familjer som lever på knappa resurser och som behöver stöd.

För många är föräldrarollen något man inte vill bli kritiserad i. Därför kan termen föräldrautbildning vara avskräckande. Den påtalar nästan en kritik mot sig själv i rollen. Har hen dessutom barn som kanske har stora problem och kanske inblandade i kriminalitet kan en anmälan kanske kännas som en egen orosanmälan till socialtjänsten. Därför vill vi att man ska förinspela digitala utbildningar så man kan ta del om det anonymt. Vi vill att man ska undersöka om det kan vara bra om det är en annan utförare än kommunen av den fysiska utbildningen. De digitala utbildningarna skulle även vara en möjlighet för de som inte har tid att gå på fysiska utbildningar. Vi kallar det för Föräldrautbildning On Demand.

För att säkra upp det arbetet behöver vi komplettera avdelningen som idag arbetar med det förebyggande arbetet med resurser som kan verka mer aktivt mot förskolan. Det pågår en organisationsförändring kopplat till detta och TSI (tidigt samordnade insatser) kan vara en viktig part i detta. Därför kommer vi att föreslå att man tar fram en utredning hur man bäst kan göra detta i samverkan med exempelvis de familjecentraler som också ligger inom den organisationen.

Ytterligare en viktig del i det förebyggande arbetet är att se till att föräldrar är goda förebilder för barnen som får se dem gå till ett arbete om dagarna. Det är något som vi vet alla människor mår bra av. Varje individ har en plats att fylla någonstans men det tar olika lång tid att hitta dit. Därför har vi lagt flera förslag på att kommunen ska ställa krav på aktivitet när man erhåller försörjningsstöd. Vi vill bidra till att fler individer i Kalmar kommun hittar just sin plats. För att nå dit behöver vi göra konkreta insatser som vänder sig till individen och som visar individen att vi tror på dem. Vi tror på individens förmåga att skapa sin egen framtid och rätt aktivitet är ett stöd på vägen till egen försörjning. Kalmar kommun har något sämre siffror än riket när det gäller arbetslösheten hos utrikesfödda kvinnor. Särskilt mödrar riskerar en isolering långt från sammanhang som ger tillgång till språket, vilket medför ytterligare risk att förstärka utanförskapet. Goda kunskaper i det svenska språket är nyckeln till sysselsättning men också till barnens framtid. Att tex kunna hjälpa barnen med läxor främjar deras utveckling bort från utanförskap.

Vi vill göra en stor insats för kvinnor i utanförskap genom att Kalmar kommun utreder hur vi bäst arbetar för dessa kvinnor så att de når en bättre språkutveckling och egen sysselsättning.

För att vi ska bli framgångsrika i vårt förebyggande arbete måste vi bli bättre på att samverka. Vi vill därför att kommunen tar fram en strategi på hur vi ska samverka med alla de aktörer som nu arbetar inom trygghetsområdet. Mötesplatserna, TLC, Socialförvaltningen m.fl. Hur ska arbetet i praktiken samordnas? Idag sker det utifrån individer som ser vikten av det men det kan bli mycket mer effektivt. Därför vill vi att kommunen tar fram en strategi för hur det arbetet ska samordnas.

4.1.1.1 ORDNINGSG- OCH PARKERINGSVAKTER

Det har nog inte undgått någon att vi varit mycket kritiska till att ordningsvakterna delvis är parkeringsvakter för att finansiera verksamheten. Det har gjorts en hel del förbättringsåtgärder och vi vill vara mycket tydliga med att det inte handlar om att någon gör ett dåligt arbete. De utför sina uppdrag på ett bra sätt men vi vill att organisationen ska ha fokus på de andra två delarna. Nämligen ordningsvakter och trygghetsvårdar. Konsekvensen idag är att den tid som läggs på att vara ordningsvakter blir alldeles för liten. Det är också så att de som kör ibland är för få. Det som blir lidande är samverkan med tex förebyggande fältarbetare och skolmiljöer. Vi vet att det är en utsatt position att verka som ordningsvakt och faktum är att om du har ett namn på någon så är du mindre benägen att kasta en sten på vederbörande. Det är också så att har du ett namn kanske du är mer bekväm med att också berätta saker som kan vara viktigt för ordningsvakterna att känna till. Vi vill därför ge mer medel för att ordningsvakterna ska kunna vara ute på skolor och skapa relationer med ungdomar. Vi vill att Kalmar kommun åter upphandlar parkeringsövervakningen och istället fokuserar på de övriga uppdragen. För att hantera det vill vi att enheten för trygghet och säkerhet får ytterligare 3 miljoner till verksamheten för ordningsvakter.

4.1.1.2 FRITIDSGÅRDSREFORM

Vi vill se en omfattande fritidsgårdsreform i Kalmar kommun. Idag har vi en verksamhet på våra fritidsgårdar som är omfattande och bra men vi vill att de får ett mycket större ansvar att också vara del i det trygghetsskapande arbetet. Vi vill att öppettiderna är när eleverna inte har skola och att man utökar öppettiderna på kvällar och helger.

Vi har också sett att många ungdomar är på mötesplatsen i Oxhagen vilket än mer tyder på att vi har ett stort behov av en fritidsgård. Därför vill vi att möjligheten till detta utreds av kommunen. Det är också så att fritidsgårdar i utsatta områden kan behöva en mycket starkare samverkan med socialtjänsten och det förebyggande teamet.

4.1.2 TRYGGA MILJÖER

Vi i Kalmaralliansen vill att Kalmar ska vara både en vacker och trygg stad. Men nedskräpning, skadegörelse och klotter leder till ökad otrygghet. Flera studier visar att människor uppfattar en nedklottrad eller på annat sätt förstörd miljö som otrygg, otrivsamt och ful. Är platsen också nedskräpad uppfattas det också som okej att slänga skräp på platsen eftersom den redan är nedskräpad. Till slut uppfattas den som otrygg eftersom det betyder att de som bor där inte bryr sig. För att det ska vara möjligt att förhindra att ett område blir otryggt krävs det att samtliga förvaltningar och bolag samarbetar och drar åt samma håll och tar ansvar för sina lokaler

och områden och tillser att de är fria från klotter, skadegörelse och nedskräpning. Vi avsätter medel för en extra tjänst att stärka upp kommunens klotter-team. Nolltolerans får inte reduceras till att bli ett tomt ord.

Invånare känner sig också ofta otrygga på grund av att det saknas belysning. Det är viktigt att undersöka vilka områden som för trygghetens skull behöver en bättre belysning. Här behövs en ordentlig analys och en genomgång. Vi vill se att man gör en aktiv tidsplan för hur belysningen kan förbättras. Enligt en utredning gjord av BRÅ så har belysning en särskilt stor betydelse för tryggheten. Därför vill vi initiera trygghetsvandringar för att ta fram en områdesvis sammanställning av "mörka fläckar" i hela kommunen, där förstärkt belysning behövs för att göra området tryggare. Därefter vill vi ta fram en åtgärdsplan för hur och när dessa insatser ska verkställas. Kalmar har ett beslutat belysningsprogram där det mycket tydligt framgår att trygghetsskapande insatser ska prioriteras och det har allt för länge talats om att åtgärda dessa "missing lights". Vi går från ord till handling och avsätter 3 miljoner kronor årligen under 3 år för dessa insatser.

Trygghet handlar om allt från hur vi som kommun belyser gång- och cykelstråk till ökade resurser inom polisen. En viktig faktor i det övergripande arbetet inom kommunen är dialoger med kalmarbor om vilka åtgärder de vill ha för att öka tryggheten där de bor. Alla ska känna sig trygga i sina bostadsområden. Det är de boende som bäst känner till sitt bostadsområde och i vilka områden de känner sig otrygga. Därför vill vi införa boendedialoger för ökad trygghet i bostadsområden runt om i kommunen. Vi vill att hyresvärdar, hyresgästföreningar och näringsidkare alltid ska bjudas in till kommunens trygghetsvandringar i det område som de verkar. Vi vill också planera för ljusa, trygga, gröna och välkomnande miljöer vid nyproduktion.

Genom att stärka samarbetet mellan kommun, fastighetsägare och Polis skapar vi ökad ordning och trygghet i våra bostadsområden. Fastighetsägare har en nyckelroll för att förebygga för boende att röra sig fritt i sitt eget bostadsområde. Tillsammans ska vi göra det svårare för gäng att ta över öppna ytor och hota företagare och näringsidkare. Samverkan är nyckeln.

Kalmar kommun har idag kameror som inte fungerar på en del av våra skolor. Det finns även fler platser där det skulle behövas nya. Därför satsar vi ytterligare 1 miljon kronor på fler och fungerande kameror. Här är det viktigt att poängtera att den personliga integriteten är viktig för oss. Vi hoppas att en dag kunna vara med och fatta beslut om att montera ner kameror för att de inte behövs. Nu gör de tyvärr det, för att kunna vara fri behöver man vara trygg.

4.1.3 EN TRYGGARE LANDSBYGD

Kalmar är en stor kommun med en fantastisk variation och starka lokala identiteter. Våra mindre samhällen och vår centralort bjuder på en fascinerande mångfald både i karaktär och natur. Lägg till vår vackra kuststräcka, kanaler, små sjöar och en vidsträckt landsbygd, så skapas en bild av en alldeles unik kommun med ypperliga möjligheter för boende, försörjning och rekreation. Vi är privilegierade! Samtidigt får vi signaler om att känslan av otrygghet ökar även på landsbygden. Skadegörelse, stölder och inbrott av olika slag är vanliga.

Varannan företagare har blivit utsatt för brott och mer än var tionde företagare funderar på att lägga ner sin verksamhet på grund av brottsligheten. På landsbygden går var fjärde företagare i samma tankar. Samtidigt uppger en majoritet av Sveriges företagare att de har slutat anmäla brotten, eftersom de inte känner att det är värt det. Så får det inte vara i Kalmar kommun. För oss i Kalmaralliansen är det en självklarhet att man ska kunna vara trygg i hela kommunen. Därför kommer vi fortsatt agera för ett särskilt fokus på landsbygden ska inkluderas i Polisens medborgarlöften och att kommunens trygghetsarbete ska nå hela kommunen.

4.1.4 ETT TRYGGT KALMAR FÖR ALLA

Vi tycker att Kalmar kommun ska vara en trygg plats där alla människor kan leva och bo utan att vara rädda och vi tycker det är självklart att alla ska ha lika rättigheter oavsett kön, könsidentitet eller sexuell läggning. Kommunens arbete mot mäns våld mot kvinnor är viktigt och vi ser ett fortsatt stöd till ATV och Kvinnojouren. Det ska vara självklart att kunna vara trygg och inte riskera att utsättas för hatbrott. En rädsla som tyvärr är en del av vardagen för många hbtqi-personer i Kalmar kommun.

Idag lever allt för många hbtqi-individer otryggt och därför måste vi ta krafttag mot hat- och hedersbrott. 30 procent av unga hbtqi-män med utrikes födda föräldrar säger att de skulle "straffas hårt" om de kom ut. Hat- och hedersbrott mot

hbtqi-personer anmäls i hundratal årligen, trots befarat stora mörkertal. Poliserna behöver bli fler och mer närvarande. Ökad kompetens och systematiskt arbete kopplat till heder behövs i elevhälsovården och heders- och hatbrott måste prioriteras upp.

Fortfarande är hbtqi-individer mer utsatta för psykisk ohälsa och fortfarande känner många ungdomar sig obekväma i att vara sig själva. Enligt Friends årliga kartläggning har var fjärde elev i mellan- och högstadiet varit utsatta för kränkningar i skolan under det senaste året. Här måste vi agera och ställa upp för våra unga. Skolan måste få vara en trygg plats för alla där vi har nolltolerans mot mobbning och andra kränkningar.

I Kalmar kommun behöver vi fortsätta arbetet med att öka hbtqi-kompetensen, för att alla i skolan, socialtjänsten, äldreomsorgen, fritidsverksamhet och i alla andra verksamheter inom kommunen – ska behandlas på ett professionellt och respektfullt sätt utifrån sina egna individuella förutsättningar och behov. Ingen ska få ett sämre bemötande eller bli osynliggjord för att kunskapen saknas hos verksamheterna. Kalmar kommun har kommit en bit i detta arbete, främst genom att utbilda chefer men nu måste vi se till att detta arbete tar ny fart och inkluderar fler personalgrupper. En del i det arbetet är att uppdatera och utvärdera Kalmars hbtq-handlingsplan för att säkerställa att vi gör rätt saker. Här behöver vi även bli bättre på att kroka arm med civilsamhället och dra nytta av deras erfarenhet och kompetens.

Kommunens arbete mot mäns våld mot kvinnor är förhållandevis bra men vi vill se ett fortsatt, mer långsiktigt stöd till ATV (Alternativ till våld) och Kvinnojouren. Kalmar kommun ska ligga i framkant i jämställdhetsfrågorna. Vi ska driva ett jämställdhetsarbete som inkluderar frågor som rör hedersrelaterat våld och förtryck och genomsyra alla våra verksamheter. Hedersperspektivet ska självklart vara en egen del i programmet för Mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer.

4.1.5 AKTIVT ARBETE MOT MOBBNING

Att utsättas för mobbning och utanförskap är plågsamt och sätter en stor prägel på barn och ungdomars lycka och möjlighet att tillgodogöra sig kunskap. Vi vill att Kalmar kommun tar detta på stort allvar och utreder möjligheten att aktivt införa en forskningsbaserad modell som exempelvis Olweusprogrammet för att arbeta aktivt mot mobbing.

Programmet har både förebyggande och åtgärdande insatser. Det är de vuxna som är ansvariga för att bygga en trygg och positiv atmosfär på skolorna där mobbning inte accepteras. Genom Olweusprogrammet får skolpersonalen en samsyn i det mobbningsförebyggande arbetet. Effekterna av Olweusprogrammet har utvärderats med mycket positiva resultat i nio stora studier till och med 2019 med tillsammans mer än 200 000 elever. Nedgången i nivån av mobbning har vanligtvis varit ca 30-50% efter åtta månaders arbete med programmet. Programmet har också fått topplacering i oberoende internationella och nationella utvärderingar.

4.1.6 ÖKAD SAMVERKAN MED FÖRENINGSLIVET

Det som gör att det är en bra ide att samarbeta med idéburna organisationer är att där finns ofta hjärta och eldsjälur. Det är deras glöd vi behöver för få den där extra utväxlingen i arbetet i kommunen. Kalmaralliansen är positiva till den typ av upplägg där de idéburna organisationerna deltar. Kalmaralliansen var tillsammans med övriga politiker eniga i satsningen på föreningslivet som Kalmar kommun gjorde under covid-19-pandemin. Vi är stolta över det arbete som görs ihop med föreningslivet på de olika förvaltningarna.

4.2 NÄRINGSLIVSUTVECKLING OCH DE GRÖNA NÄRINGARNA

Företagsklimatet ska ledas av ett högt uppsatt mål och ett heltäckande arbete som skapar synergier mellan de aktiviteter som redan finns idag. Vi måste "kratta manegen" och vara redo för potentiella framtida etableringar samtidigt som vi ska skapa förutsättningar för de redan etablerade att växa. Vi anser att man ska mäta mål inom företagsklimatet på två olika sätt. Topp 10 inom 5 år gällande Svenskt Näringslivs ranking av företagsklimat med minst 4,5 i totalt betyg. Topp 10 inom 5 år gällande SKRs mätning av ärendehantering i Sverige.

Vi vill även att man utreder möjligheten för att hitta ett tredje mål och därför föreslår vi att man utreder möjligheten att mäta tillväxten hos kommunens företag.

För att nå dessa högt uppsatta mål så krävs det att vi synliggör och tydliggör

kommunens arbete på området. Det sker ett bra arbete hos våra tjänstepersoner men de är utspridda på olika förvaltningar och det finns inget centralt näringslivskontor. Vi tror också att kommunens näringslivschef ska arbeta mycket närmare Kalmar Science Park. Kalmar Science Park skulle kunna användas mycket mer inom kommunens olika verksamheter och för att de ska ha möjlighet till detta vill vi tillskjuta resurser så att en person inom bolaget får i uppdrag att arbeta med projekt och verksamheter inom Kalmar kommun. Vi tycker det är bra att vänstermajoriteten tillskjuter de medel som krävs för att inte verksamheten ska skalas ner men vi vill istället skala upp.

Det är också positivt att vänstermajoriteten äntligen ser att vi måste arbeta aktivt med vårt näringslivsarbete och att de nu vill strandsätta en ny organisation. Det är verkligen inte en dag för tidigt!

Kommunen genomför idag en rad företagsbesök men vi upplever att man inte nog tar tillvara på erfarenheten från dessa. Vi skulle vilja att kommunstyrelsen får en kort dragning av månadens besök så att alla får lite kort information om vad som pågår i Kalmar kommuns näringsliv.

Kommunens gröna näringar står inför en omfattande utvecklingspotential. Det sker en snabb teknikutveckling och kunskaperna som krävs är omfattande. För att ge bättre förutsättningar för våra näringsidkare vill vi initiera en klusterbildning där det byggs ett stöd för att entreprenörerna inom de gröna näringarna ska kunna utvecklas i den takt som krävs. Det handlar om innovationer inom lantbruket, kunskaper om lokalt producerad mat, metoder för nya grödor, nanoteknik, hållbarhet och mycket, mycket mer. Det här arbetet kan få betydande positiva effekter på hela regionen och de aktörer vi har stämt av med har varit väldigt positiva. De gröna näringarna möter också stora utmaningar i att arbeta för hållbarhet och undvika övergödning. Ett kluster kan skapa forum för diskussioner och erfarenhetsutbyte och vara ett stöd på vägen mot en mer hållbar kommun.

Satsningen på Kalmar Science Park omfattar

- Personell resurs inkl. omkostnader för arbete inom kommunen: 600 000 kr
- Huvudmannaskap kring klusterbildning av de gröna näringarna: 1 000 000 kr
- Projektkoordinator för "Innovation med personalkraft" 1 000 000 kr

Vi tror även att det vore väldigt positivt om vårt näringslivskontor låg i anslutning till Kalmar Science Parks verksamhet och för att kunna organisera det på bästa sätt tillskjuter vi ytterligare 0,6 milj. Förutom dessa satsningar så önskar vi tillskjuta Kalmar Science Park medel för att koordinera Innovation 2023.

4.2.1 UTMANINGSRÄTT

Varje kommun bestämmer själv om en del av den kommunala verksamheten ska upphandlas, eller säljas. Syftet med utmaningsrätten är att öka mångfalden och förbättra den kommunala verksamheten. För att utmaningsrätten ska få någon verklig betydelse krävs att kommunen aktivt marknadsför den, både internt inom kommunorganisationen och externt till utomstående parter. Enligt SKR har fler än 25 kommuner i Sverige redan infört utmaningsrätten, och andelen är ökande. Kalmaralliansen kommer att införa utmaningsrätt inom verksamhetsområden i kommunen där detta är kostnads- och kvalitetsmässigt möjligt.

Kommunen kan alltid bestämma vad som är lämpligt att lägga ut på annan huvudman och vad som bör vara i egen regi.

4.2.2 SÄRLÖSNINGAR OCH SUBSIDIARITET

Södermöre kommundelsnämnd bildades som ett demokratiprojekt på landsbygden: ett sätt att flytta besluten närmare medborgarna och bättre kunna bejaka kommundelens unika förutsättningar. På senare år har utvecklingen dessvärre gått i motsatt riktning. Under de senaste åren har nämnden blivit fråntagna ansvaret över område efter område, vilket gett både nämnden och kommunen som helhet högre kostnader. Vi ser med oro på en sådan utveckling.

Södermöre kommundelsnämnd behöver inte färre ansvarsområden, utan tvärtom fler för att få större kontroll över verksamheten, skapa en robust ekonomi och kunna hitta unika sär lösningar och vinna samordningsfördelar som ger både bättre kvalitet, arbetsmiljö och mer pengar över till kärnverksamheten. Därför för vi över ansvaret för gata- och parkskötsel och lokalvård inom Södermöres geografiska område till kommundelsnämnden. Det innebär inte att vi föreslår att en parallell organisation ska byggas upp, utan att rådigheten och budgetmedel flyttas. Det motsvarar en intern omfördelning på ca 9,1 miljoner. Det är viktigt för att Södermöre ska kunna fördjupa den demokratiska förankringen och flytta besluten närmare medborgarna och i framtiden på allvar kunna vara ”steget före”.

Bygdepengen har varit populär och svarat upp på bristande investeringar runt om i kommunen, inte minst på landsbygden som allt för ofta fått stå tillbaka när det prioriterats. Men den har också ökat det lokala engagemanget. Vi tror dock att det lokala engagemanget kan stärkas ytterligare och demokratin fördjupas om bygdepengen i framtiden kan kopplas till våra medborgardialoger.

4.2.3 INTEGRATION

För att vi som land ska kunna hjälpa fler personer i nöd krävs att vi får ordning på vår integration. Det här kräver förändringar i den nationella politiken men det kräver också åtgärder på det lokala planet. I Kalmar kommun har vi ett systematiskt arbete kring integration. Som på de flesta områden i kommunen finns kompetenta

tjänstepersoner som behöver stöd i politisk strategi för att få förutsättningar för sitt arbete. Politiken behöver kraftsamla och vara tydlig i att detta är ett arbete som behöver genomsyra allt vi gör i kommunen.

Ett av de verktyg som kommunerna har är den samhällsorienteringen som är lagstadgad för vissa nyanlända och som bedrivs enligt förordning om samhällsorientering för vissa. Kommunerna ansvarar för upplägg och genomförande. Alla nyanlända och personer som kommer som anhöriginvandrare förväntas delta och det utgör idag inget villkor för någon ersättning. Samhällsorienteringen har ingen kursplan, utan det som regleras är åtta olika teman/områden som ska behandlas. Vi tycker att detta är ett verktyg som bör utvecklas i enlighet med vad som bland annat har gjorts i Växjö. Det är ett verktyg som kan ge en tydlighet i vilka rättigheter och skyldigheter som en person har i Sverige. Här kan man se att en examination tydliggör att det här är kunskaper som är viktiga för att bli en del av det svenska samhället. Om man inte blir godkänd får man helt enkelt gå om utbildningen.

Vi vill att den här verksamheten får ytterligare resurser för att förbättra integrationen i Kalmar. Samtidigt vill vi också se en utredning kring hur Kalmar kommuns integrationsarbete fungerar just nu och hur det bäst utvecklas framgent. Vi vill avsätta totalt 300 000 kr för detta.

Samverkan med näringslivet är väldigt viktigt i integrationsarbetet för att stödja individer att komma ut på arbetsplatser och utveckla sina språkkunskaper. Här ser vi att man bör ta fram någon form av integrationsdiplom för de som aktivt tar emot praktikanter m.m.

Idag har Kalmar kommun ett projekt som heter Tillsammans i Kalmar där föreningslivet lyfts in för att stärka integrationen, ett upplägg vi tycker är väldigt positivt. Idag har man avsatt 100 000 kr till detta och vi vill höja det till 800 000 kr.

4.3 BARNKONVENTIONEN

Barnkonventionen har blivit lag och syftet är att barnens perspektiv ska få ett mycket större utrymme. Det innebär att vi behöver vända på saker som tidigare varit givna. Det är även ett stöd i hur vi kan skapa ett Kalmar för nästa generation. En bra skola är lösningen på många av våra samhällsproblem. Att en elev klarar gymnasiet med godkända betyg är en förutsättning för att senare i livet komma i egen försörjning och undvika att hamna i kriminalitet eller utanförskap. Det är i klassrummet elever vågar drömma och skaffa sig kunskap för att nå sina mål, även om starten och förutsättningarna ser olika ut. För oss i Kalmaralliansen är alla barn och elever lika viktiga och vi som kommun ska ta ansvar för att deras skolgång blir den bästa oavsett huvudman. Att utgå från Barnets bästa i varje situation som involverar Kalmars barn tycker vi är viktigt för att visa att vi står upp för barnkonventionen. Kalmar kommun ska bli mycket bättre på att involvera barn och unga i de frågor som berör dem. Något Barnkonventionen är tydlig med.

4.4 KULTUREN

Kalmar kommun gör nu äntligen en storsatsning på ett kulturkvarter med bland annat ett nytt bibliotek och nya lokaler för Kulturskolan. För att verkligen ta till vara på satsningen upplever vi att det krävs ett värdskap. Det behövs en plan för hur ett värdskap ska kunna se ut tex genom att organisera utbildning och aktiviteter speciellt med fokus på skola och barnfamiljer. Genom ett värdskap blir kulturen till en verklig del för våra unga och det i sin tur utgör en viktig del i det förebyggande och utvecklande arbetet. Ett annat exempel kan vara att samverka med de lokala fritidsgårdarna. Hur detta arbete bäst utförs vill vi att kommunen utreder så att vi kan få verklig nytta av det framtida kulturkvarteret.

4.5 KALMARS FYSISKA UTVECKLING

En viktig del är att säkerställa stadens kontrollerade tillväxt, tillgången på tomter som möter efterfrågan, förverkligandet av stadens klimatmål och en ekonomiskt förnuftig, effektiv och bekväm samhällsstruktur så att både invånares och besökares känsla av livskvalitet ökar. Kalmar ska fortsätta utvecklas i hela kommunen: både i centralorten, i stadsdelscentrum, i de mindre tätorterna och på landsbygden. De flesta större byar och våra mindre tätorter har historiskt växt upp utefter någon av de åar som finns i Kalmar kommun. Detta å-landskapet borde vi ur ett utvecklingsperspektiv, se som en tillgång, på samma sätt som vår kuststräcka. Här spelar vår nya översiktsplan en stor roll. Kalmar kommun har alldeles för många detaljplaner som är för gamla och vi måste skruva upp det arbetet ytterligare. Vi har i en rad budgetar avsatt extra medel för detta och så även denna gång.

Kalmaralliansen vill skapa ett växande attraktivt Kalmar, bland annat genom att stärka tryggheten för kommuninvånarna och förutsättningarna för Kalmar kommuns näringsliv i följande förslag:

31. Att Kalmar kommun ska utreda hur vi bättre kan arbeta förebyggande redan i tidiga åldrar. Samverkan med förskola, familjecentral eller andra aktörer.
32. Att Kalmar kommun ska utreda hur vi arbetar för utrikesfödda kvinnor som står utanför arbetsmarknaden och stötta dem till bättre språkutveckling och egen sysselsättning.
33. Att kommunen ökar fritidsgårdsverksamhet på kvällar, helger och lov. För utökade öppettider budgeterar vi ytterligare 2 miljoner.
34. Att Kalmar kommun ska ta fram en fritidsgårdsreform som inkluderar utökade öppettider och samverkan med förebyggande teamet och andra trygghetsskapande aktörer. Den ska också innebära att fritidsgårdarna får ett större ansvar att delta i trygghetsarbetet i kommunen.

35. Att Kalmar kommun upphandlar parkeringsvaktsuppdraget och fokuserar på arbetet som ordningsvakt och trygghetsvärdar. För detta utökar vi budgeten med 3 miljoner till enheten för trygghet och säkerhet.
36. Att Kalmar kommun ska ta fram en strategi för hur de olika aktörerna som är verksamma på trygghetsområdet ska samverka. Idag sker samverkan på individnivå, men samverkan behöver systematiseras.
37. Att kommunen tar fram digitala föräldrautbildningar on-demand.
38. Att initiera att samtliga skolor i Kalmar kommun arbetar med förväntansdokument.
39. Att säkerställa att alla förvaltningarna följer Barnkonventionen och använder sig av Barnkonsekvensanalyser i alla de ärenden och händelser som involverar barn i kommunen.
40. Att utreda hur man kan öka på det demokratiska arbetet gentemot ungdomar i Kalmar kommun. Idag finns ett ungdomsråd med ett fåtal individer som ska representera hela kommunens ungdomar. Detta tycker vi inte är tillräckligt. Representationen behöver bli bättre och fler ungdomar bör involveras.
41. Att utreda hur man kan utöka grannsamverkan med grannsamverkansbil.
42. Att belysningsprogrammet i kommunen används, där trygghetsskapande insatser ska prioriteras och "missing lights" åtgärdas. Vi avsätter 3 milj. årligen under 3 år för dessa insatser.
43. Att specialisera en person för att ge företag vägledning kring digital säkerhet.
44. Att utreda möjligheten för en app där invånarna kan anmäla skadegörelse och som gör det betydligt enklare att anmäla och hantera felanmälningar.
45. Att utreda möjligheten att använda QR-koder på våra olika skyltar vid parker, lekplatser och badplatser för att underlätta felanmälning med den nya appen.
46. Att inrätta ett näringslivscentrum för en tydlig och effektiv kontaktyta med företagen. Detta är bäst beläget i närheten av Kalmar Science Park.
47. Att ta fram en strategi för hur vi kan ha byggklar mark redo för potentiella etableringar eller utökningar av befintlig verksamhet.
48. Att ta fram en policy för att inte utföra osund konkurrens gentemot näringslivet.

49. Att ta fram en sammanställning över de aktörer som erbjuder företag stöd och utveckling. Det är viktigt att detta "levande" material finns hos de politiker och tjänstepersoner som gör företagsbesök löpande.
50. Att slopa förskottsbetalning för tillsyn, och ersätt med rådgivande dialog och faktura; då uppstår en positiv attityd mellan kommunen och företagarna.
51. Att kommunen årligen bjuder in alla som startat nya företag under året i Kalmar kommun till ett möte.
52. Att varje månad ska kommunstyrelsen få en rapport från månadens företagsbesök.
53. Att en av Kalmar kommuns strateger ska arbeta med stadskärnans utveckling.
54. Att arbeta fram utbildningar för näringslivet både digitalt och fysiskt i hur de kan jobba med upphandlingar. Vi vill att de ska inkludera hur man arbetar med EU-upphandlingar.
55. Att införa en utmaningsrätt för att ge näringslivet möjlighet att utföra delar av den kommunala verksamheten inom de verksamhetsområden där detta är möjligt.
56. Att införa servicegarantier inom t.ex. tillstånd- och tillsynsverksamheten för livsmedel, miljö och serverings- och alkoholärenden.
57. Att upphandlingsenheten, i större utsträckning än idag, ska använda sig av funktions/ innovationsupphandling där så kan ske, detta för att bättre ta tillvara näringslivets innovationsförmåga i den kommunala verksamheten.
58. Att ge upphandlingsenheten i uppdrag att utforma en upphandlingsutbildning för företag som vill lämna anbud på kommunala upphandlingar. En sådan utbildning kunde hjälpa företagen förstå offentliga upphandlingar bättre och få fler att ta steget till att leverera till kommunen.
59. Att målet för företagsklimatet ska ändras till att vara "Kalmar ska vara på första plats när det gäller företagsklimatet i jämförelse med "liknande kommuner övergripande" enligt SCB och våra jämförelsekommuner i 3KVH. Detta följs upp genom Svenskt Näringslivs mätning av lokalt företagsklimat.
60. Att utbilda en person på kommunen som arbetar med näringslivsutveckling, i digital säkerhet.
61. Att IT-ansvarig för kommunens digitala verksamhet kontinuerligt ska följa utvecklingen runt IT-säkerhet och ständigt ligga i framkant.

62. Att utreda och implementera en auktorisationsmodell inom vuxenutbildningen.
63. Att flytta ansvaret för gata- och parkskötsel och lokalvård inom Södermöres geografiska område från Serviceförvaltningen till Södermöre kommundelsnämnd. Omdisponering 9,1 mnkr.
64. Att utreda och följa upp hur Kalmar kommuns integrationsarbete fungerar och kan utvecklas.
65. Att skapa fler praktikplatser inom SFI.
66. Att använda digitala metoder för att införa en examination av de kunskaper som ges under den samhällsorienterade utbildningen.
67. Att utreda hur man kan ta fram ett integrationsdiplom till de företag som tar emot praktikanter och på andra sätt bidrar till integrationsarbetet.
68. Att Kalmar kommun satsar ytterligare 700 000 kr på integrationsarbete ihop med förenings- och näringsliv.
69. Vi vill förstärka arbetet med integration med 300 000 som bland annat ska täcka en utvärdering och plan på hur arbetet ska ske framåt.
70. Vi tillsätter 1 miljon kronor för att kunna uppdatera fler av de äldre detaljplanerna.
71. Att kommunen utreder hur ett värdskap för kulturkvarteret skulle kunna se ut.
72. Att utbildningsförvaltningen utreder huruvida Olweusprogrammet mot mobbning eller liknande kan införas.
73. Att det är mobbaren som ska flyttas inte den som mobbas när situationen kräver det.
74. Att ge rektorn och annan personal fler möjligheter och verktyg att arbeta med mobbning.

5 HÖG KVALITET I VÄLFÄRDEN

5.1 BARNENS KALMAR

Kalmaralliansen har ett grundläggande synsätt där vi utgår från att en bra skola för alla kommunens elever är lösningen på många av de svåra frågor vårt samhälle har att lösa. Det är oerhört viktigt för våra elever att få med sig det som behövs för att klara grundskolan och att ta sig igenom gymnasiet. Forskningen visar att en gymnasieexamen är den i särklass viktigaste faktorn för våra unga att komma i egen försörjning. Kalmar kommun har länge legat under rikssnittet för behörighet till gymnasiet och därför är det fortfarande helt avgörande att vi nu på riktigt satsar på våra unga.

En grundläggande skillnad mellan Kalmaralliansen och vänstermajoriteten är synen på att alla barn och ungdomar i kommunen är vårt gemensamma ansvar. Alla elever har olika förutsättningar för att hantera sitt lärande. Därför är det självklart i Kalmaralliansens Kalmar att även friskolor är en naturlig del av Kalmars skolutbud. Vi tror på tanken om att konkurrens gör alla våra skolor bättre, att ett aktivt skolval gynnar alla, både föräldrar, elever och skolorna. Vi vill att även de kommunala skolorna ska tillmötesgå olikheter genom att erbjuda undervisning för särskilt begåvade barn, samt erbjuda ett brett spektra av profilklasser. Andra barn behöver särskilt stöd och även här behöver de kommunala skolorna totalt sett skapa bättre förutsättningar för fler elever. Att satsa på särskilda undervisningsgrupper är en självklarhet och att se till att vi har all den kompetens som behövs ute på våra skolor är viktigt. Alla elever har rätt att lyckas i skolan och vi behöver få fler elever som är godkända och som gör kloka val till gymnasiet.

5.1.1 FÖRSKOLAN

Inget är viktigare än en bra start i livet. Därför är vi väldigt måna om att alla barn i Kalmar kommun får gå på en riktigt bra förskola, gärna en som de valt själva. Det är kvaliteten på våra förskolor som är den viktiga och den pedagogiska verksamheten ska ledas av en legitimerad förskollärare. Vi vill ge alla barn större chans att lyckas i livet och utjämna livschanser mellan barn med olika bakgrund. Det vi vet idag är att språket är avgörande för hur dina livschanser ser ut, därför är det oerhört viktigt att vi har fokus på just språket och att alla barn ges chansen att få gå i förskola.

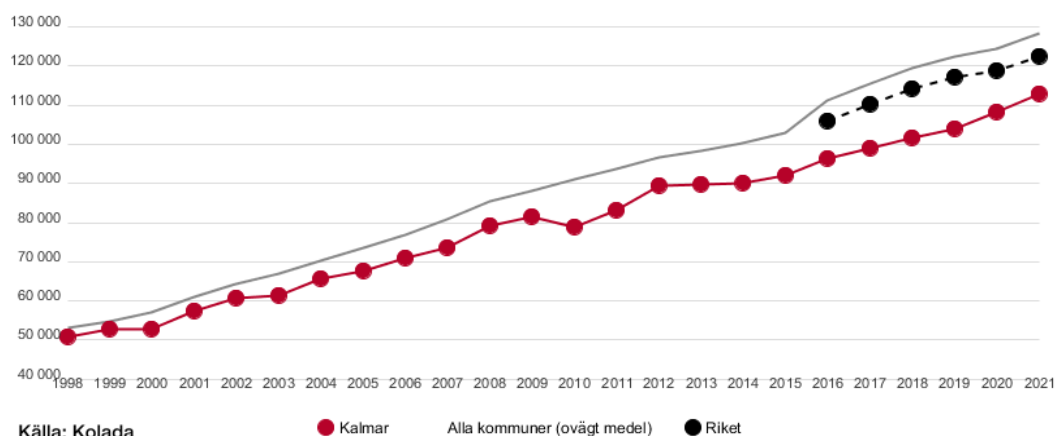
Kalmaralliansen anser att grunden för en bra skolgång läggs i förskolan och därför vill vi ytterligare stärka pedagogerna och öka vuxentätheten i våra förskolor och säkerställa att barngrupperna inte är för stora. Vi vill också åter se en förskoleavdelning med teckenspråksinriktning och erbjuda modersmålsstöd även på förskolan.

5.1.2 GRUNDSKOLAN

Det är det som händer i klassrummet som avgör om elever vågar drömma, om de får med sig de kunskaper och de verktyg som gör att de kan nå dem. Även om starten i livet ser olika ut. Här är lärarna oerhört viktiga och vi behöver säkerställa att vi fortsätter ha en hög lärartäthet och behöriga lärare i våra klassrum.

Kalmar kommun är en av Sveriges kommuner som lägger minst i elevpeng d.v.s. kronor per elev och år i grundskolan. Så har det varit i många år och vi har ofta påtalat att detta kommer att straffa sig. Men trots den låga skolpengen har Kalmars skolor rustat eleverna väl under många år och resultaten i skolan har med tanke på den låga elevpengen varit goda. Utbildningsförvaltningen har arbetat hårt för att så mycket som möjligt av den låga elevpengen ska nå ut i klassrummen. Men någonsans finns det en gräns för hur mycket man kan snåla och spara utan att utbildningen i slutändan blir lidande. Denna instinkt har kommunen nått gällande gymnasieskolan och elevpengen där har kraftigt höjts till i nivå med riksnittet. Samma resa anser vi måste påbörjas för Kalmars grundskolor om skolorna ska fortsätta utvecklas i den takt som vi alla vill. I vår budget vill vi markera detta och genomför en generell höjning av elevpengen med 10 miljoner kronor.

Kostnad grundskola åk 1-9, hemkommun, kr/elev

Kalmaralliansen vill att utbildningsnämnden tar fram ett förslag på hur alla Kalmars skolor kan arbeta med förväntansdokument och konsekvenstrappa. Idag ska alla skolor enligt skollagen upprätta ordningsregler men dessa gäller dock bara under skoltid. För att tydliggöra skolans ansvar, föräldraansvaret och elevens ansvar samt vad som händer om detta ansvar inte tas, behöver förväntningarna bli tydliga och omfatta inte bara tiden eleven är i skolan utan vad som behöver uppfyllas för att eleven ska ha förutsättningar för att göra så bra ifrån sig som möjligt. Tydliga förväntningar och konsekvenser tror vi underlättar dialogen mellan skola, föräldrar och elev. Vi vill se att skolan tar ett större ansvar i det förebyggande trygghetsarbetet och att skolan tillsammans med det förebyggande teamet anordnar föräldraträffar minst en

gång per år. Vi ser det som nödvändigt att skolan måste ta ett större ansvar i det förebyggande arbetet än bara sitt kunskapsuppdrag. Detta nya förhållningssätt tror vi är lösningen för att få till bättre samarbete mellan de olika delarna i kommunen. Att gå bort från olika "stuprör" och gränsdragningar till fler "hängrännor" och sömlösa samarbeten.

Studie- och yrkesvägledare har en nyckelroll i att vägleda våra unga till framtidens arbeten. En del av eleverna som går i Kalmars skolor idag kommer att arbeta med yrken som ännu inte existerar, därför är det oerhört viktigt att vi tidigt börjar använda studie- och yrkesvägledarnas kompetens och uppdrag. Deras insatser spelar även roll för att fler ska fullfölja gymnasiet och i slutändan också söka sig mot arbeten där behov finns. Varje felvald eller avbruten utbildning innebär en stor kostnad både för individen och samhället.

Utvecklingslärare är en vidarebearbetning av och förstärkning av alliansregeringens karriärtjänster för lärare. Det syftar till att ge utmaningar och karriärsteg för duktiga lärare, samtidigt som de ska behållas i undervisning. Studie- och yrkesvägledare har en nyckelroll i att vägleda våra unga till framtidens arbeten. Deras insatser spelar roll för att fler ska fullfölja gymnasiet och i slutändan också söka sig mot arbeten där behov finns. Varje felvald eller avbruten utbildning innebär en stor kostnad både för individen och samhället.

Forskningen visar att skolan lätt glömmer bort barn och elever med särskild begåvning och att många tappar både motivation och studieteknik pga att det saknas utmaningar för dem. Det är också så att elever kan ha en särskild begåvning i ett eller flera ämnen och därför behöver man ha enskilda lösningar för varje individ vilket gör det svårt att ha generella lösningar. Detta är viktigt att vi fortsätter att uppmärksamma detta och ser till att kommunens handlingsplan verkligen implementeras.

5.1.3 FRITIDEN

Föreningslivet är så viktigt för barn och unga. Även fast äldre också är aktiva i föreningar så är det till övervägande del barn och unga som aktiverar sig i olika föreningar, och för olika syften. Föreningarna har en viktig funktion för Kalmarborna och för stadens framtida utveckling när det gäller att dels erbjuda ett brett utbud av aktiviteter, dels för att fånga upp ungdomar som annars kanske hamnar i fel kretsar. Det förebyggande arbetet som föreningslivet tillsammans med fritidsgårdsverksamheterna utgör, är av största vikt. Något som vi gärna ser utvecklas mer. Ett rikt och inbjudande föreningsliv är också en viktig del i att stärka kommunens attraktivitet så att fler människor vill flytta hit. Kalmaralliansen ser och värdesätter föreningarnas positiva insatser för kommunens utveckling.

5.2 UNGDOMAR SOM STÅR UTANFÖR GYMNASIET

Det kommunala aktivitetsansvar är en väldigt komplex verksamhet och det är också lösningen på en av de stora utmaningar vi i samhället idag. Vi kan inte nog trycka på hur viktigt det är att arbeta förebyggande och ge alla våra ungdomar andra förutsättningar. Vi arbetar med frågan både inom gymnasieförbundet och på vår arbetsmarknadsenhet. På gymnasieförbundet arbetar man med att hantera den studievägledande rollen. Det här är en fråga som vi har lyft i flera år och det är positivt att vänstermajoriteten nu vill satsa på detta. Vi kommer att följa det arbetet mycket noga. Det som behövs är en arena där dessa ungdomar får möjlighet att hitta nya vägar eller vägen tillbaka till skolan. Vi vill uppmana vänstermajoriteten att titta på de kommuner som har lyckats med sitt arbete.

5.3 EN TRYGG KOMMUN ATT ÅLDRAS I

Enligt Svenskt Näringslivs arbete med en effektiv offentlig förvaltning som bygger på forskning från bland annat kommuninvest ligger Kalmar kommun långt ifrån en omsorg i framkant som vänstermajoriteten hävdar. Vi har utmaningar med kvalitet kontra kostnader. En synnerligen dålig kombination. Vi tycker att det här är ett område som är väldigt viktigt.

Det ska vara naturligt att känna att Kalmar kommun är den kommun man vill bo i när du blir äldre. Det är den kommunen där du ska kunna välja hur du vill ha ditt åldrande och vilken utförare eller vilket boende som du önskar.

Många av de digitala förslag och åtgärder som nu antligen är aktuella inom Kalmars omsorg har funnits tillgängliga i övriga Sverige väldigt länge. Det har gått alldeles för långsamt. Det digitala användningsområdet med en långsiktig planering är oerhört viktig för att förbättra omsorgsverksamheten. Exempel på ny teknik är så kallade smarta golv, kameror som reagerar på udda rörelser och olika sorters robotar. Dessa hjälpmedel kan underlätta vardagslivet, öka de äldres integritet och självständighet samt bidra till trygghet i hemmet eller på särskilt boendet. Även om nya tekniska hjälpmedel aldrig kan ersätta de avgörande mänskliga kontakterna, så har tekniken stora möjligheter att bli ett bra komplement till övrig hemtjänst och äldreomsorg.

För oss innebär den enskilda människans välfärd och värdighet att man själv ska kunna råda över sin vardag och levnadsomständigheter. Detta ställer krav inte bara på kvaliteten i Kalmars omsorg utan också på möjlighet att välja det boende, den hjälp och den omvårdnad som man själv anser passar bäst. För omsorgstagaren är boendeformen en prioriterad fråga. Vi vill i högre grad tillmötesgå den enskildes behov och önskemål genom att införa Lagen om valfrihet. I dag finns endast en extern utförare i kommunen. Vi anser att det är ett värde i sig att fler får möjlighet att driva särskilda boenden.

Med fler aktörer som driver boenden kommer sannolikt mångfalden av boenden också öka. Vi vill att det ska finnas flera boenden eller avdelningar med olika inriktningar i Kalmar kommun. Det kan till exempel vara en ett boende med olika djur, en avdelning med musikprofil, idrottsprofil eller kanske med hbtqi-profil. Om de boende trivs mår de bättre, håller sig friskare och kräver mindre vård.

En aspekt i LOV-frågan som ofta glöms bort är personalens. När det som idag bara finns två arbetsgivare att välja på om man vill jobba på ett särskilt boende i Kalmar kommun har man inte mycket till val. Vi tycker det är viktigt att man som anställd ska kunna byta jobb om man inte trivs med sin nuvarande arbetsgivare.

Tid till förfogande är något som skapar oro för många av våra anställda i omsorgen. Kalmaralliansen vill att all vår personal i omsorgen ska känna sig trygga i att gå till en arbetsplats som dom känner och trivs på. Därför vill vi utreda hur Tid till förfogande kan avskaffas.

Ensamheten hos våra äldre är ett stort problem och något vi behöver angripa från olika håll. Kalmaralliansen satsar på två aktivitetsledare som kan arbeta brett inom kommunen för att förädla och initiera intressen hos våra omsorgstagare. Tanken är att de ska kunna verka på våra särskilda boenden såväl som på träffpunkterna. Vi vill också att de ska kunna göra vissa besök hemma hos individer som hemtjänsten identifierar som särskilt utsatta för ensamhet, vilket är en stor hälsorisk hos våra äldre. Det man också sett är att svält är ett utbrett problem bland just de som lever i ofrivillig ensamhet vilket än mer påvisar digniteten på problemet. Kan man förbättra deras mående så kommer också det fysiska välmåendet att förbättras.

Nära vård är ett viktigt reformarbete som vi i Kalmaralliansen ser fram emot att få implementera i Kalmar kommun. En omställning till nära vård innebär ett förändrat arbetssätt där det sker en förflyttning i sättet att arbeta. Det innebär att nära vård inte är en ny organisationsnivå eller ska vara en ny benämning på primärvården, även om just primärvården utgör kärnan i den nära vården. SKR beskriver det som ett nytt sätt att arbeta med hälsa, vård och omsorg. Själva kärnan i nära vård är ett personcentrerat arbetssätt som utgår från individens behov och förutsättningar. Detta innebär att vår omsorg behöver se, involvera och anpassa insatserna efter vad som är viktigt för just den personen. Detta nya förhållningssätt kommer ge oss nya möjligheter att arbeta mer tillsammans med nya arbetssätt vilket kommer få våra resurser att användas bättre och därmed räcka till fler.

5.4 EN VÄL FUNGERANDE SOCIALTJÄNST

I vårt Kalmar är det självklart att människor ska känna social och ekonomisk trygghet. När man befinner sig i någon form av utsatthet i livet ska våra kommuninvånare mötas av en tillgänglig och individfokuserad socialtjänst. Deras arbete ska fortsatt vara baserat på evidens och beprövad kunskap. Det stöd och hjälp som ges ska bygga på individens behov och inneboende potential och utformas tillsammans för att sedan leda till möjligheten att leva så självständigt som möjligt. Även inom detta område behöver verksamheten bygga på samarbete och samverkan mellan olika aktörer – att fortsätta utveckla verksamheten, driva digitala processer och hitta nya arbetssätt.

En stor utmaning vi har framöver är den ökade andelen av unga med psykisk ohälsa, samtidigt som andelen unga med neuropsykiatriska funktionsnedsättning har ökat över tid. Detta ställer nya krav på våra verksamheter och för att undvika att individen hamnar mellan stolarna behöver vi arbeta upp nya arbetssätt med samordning mellan statlig institutionsvård, hälso- och sjukvården, skolan och socialtjänsten. Det är viktigt att samverkan sker i hela vårdkedjan och att ekonomin inte blir styrande. Vi behöver bygga hängrännor och ta bort stuprör.

I Kalmar kommun har vi prognostiserat en ökning på nästan 1000 ungdomar i åldersgruppen 15-19 år de kommande 10 åren. Vi behöver redan nu börja planera för att möta de behov som kan uppstå. Vi behöver även se till att skolgången fungerar väl framöver så att dessa ungdomar klarar av sin gymnasieutbildning och kommer i arbete, samtidigt som vi behöver arbeta upp ett system för de som inte klarar av detta utan kräver mer stöd för att få ett väl fungerande liv. Här kommer vår LSS-verksamhet vara helt avgörande för hur väl vi lyckas. Det finns en stor utvecklingspotential för att bygga upp en god och kunskapsbaserad verksamhet. Vår kommun ska vara ett föredöme inom LSS-verksamheten.

Hög kvalitet i välfärden är något vi precis som alla Kalmarbor värdesätter väldigt högt. För att nå dit och anta framtidens utmaningar krävs ändrade arbetssätt men också satsningar, inte minst på de unga. Vi föreslår i denna budgeten:

75. Att en generell höjning av elevpengen görs med 10 miljoner kronor. Den generella höjningen av elevpengen skapar utrymme för Kalmars rektorer att utifrån sin skolas förutsättningar förstärka där det gör mest pedagogisk nytta. Mycket mer behövs men vi vill visa en tydlig inriktning då Kalmar är en av de kommuner som har lägst elevpeng i landet. Denna trend måste brytas.
76. Att införa aktivt skolval i Kalmar kommun och i samband med det informera brett och ge stöd i familjernas val.
77. Att utreda möjligheterna och förutsättningarna för att införa ett transparent och gemensamt administrerat kösystem till alla skolor i Kalmar, fristående såväl som kommunala.

78. Att studie- och yrkesvägledarna bildar en egen enhet inom utbildningsförvaltningen..
79. Att utbildningsnämnden ges i uppdrag att ta fram ett förslag på hur alla Kalmars skolor kan arbeta med förväntansdokument och konsekvens-trappa. Detta för att tydliggöra skolans ansvar, föräldraansvaret och elevens ansvar samt vad som händer om detta ansvar inte tas.
80. Att utreda möjligheterna att inrätta fler valbara profilklasser vid högsta-dieskolorna i Kalmar kommun. Tänkbara inriktningar kunde vara mate-matik, musik eller annan idrott än fotboll.
81. Att utreda hur studieteknik kan bli ett fokusområde för någon av kommu-nens utvecklingslärare.
82. Att utreda hur ytterligare satsningar på utvecklingstjänster inom lärarkol-lektivet skulle kunna användas för att komma fler lärare till del.
83. Att vägledningen för särskilt begåvade barn och elever bör utvärderas, synliggöras mer och implementeras i hela förvaltningen.
84. Att utreda hur många familjer i kommunen som behöver betala för mat/näring som behövs under skol-, förskole-, fritidshemsdagen och hur mycket det handlar om ekonomiskt.
85. Att vi ger utbildningsnämnden i uppdrag att utreda om en teckenspråkig förskoleavdelning, med liknande inriktning som den nedlagda avdel-ningen Snäckan, kan öppnas i kommunen.
86. Att ge Utbildningsförvaltningen i uppdrag att utreda om en teckenspråkig profil/hörselprofil för år F-6 går att starta hösten 2024.
87. Att utveckla samarbetet med Ung Företagsamhet. Kalmar kommun behöver arbeta mer med entreprenörskap på grundskolan och fler UF-företag behövs startas på yrkesprogram för den regionala tillväxtens skull.
88. Att goda exempel med att arbeta med entreprenörskap i skolan ska premieras.
89. Att utse fadderföretag till alla Kalmars grundskolor i samverkan med det lokala näringslivet.
90. Att Kalmar kommun ska ge ett tydligt uppdrag till utbildningsförvalt-ningen att öka andelen värdeskapande aktiviteter ute på skolorna och säkerställa att alla elever får ta del av ett entreprenöriellt lärande under grundskolan.

91. Att Utbildningsförvaltningen organiserar studie- och yrkesvägledarna så att de bildar en samlad enhet för att samordna resurserna.
92. Att ge utbildningsnämnden i uppdrag att inrätta en egen enhet för studie- och yrkesvägledare i syfte att utveckla samarbetet med näringslivet.
93. Att Kalmar kommun inför LOV inom hela omsorgen.
94. Att utreda förutsättningarna för att avskaffa Tid till förfogande.
95. Att Kalmar kommun ska arbeta aktivt mot ofrivillig ensamhet hos äldre genom att anställa aktivitetssamordnare inom omsorgen som arbetar mot den utbredda ensamheten och svält. Till detta avsätter vi 900 000 kr.
96. Att ge i uppdrag att införa Lagen om valfrihet (LOV) inom daglig verksamhet enligt LSS. Den enskilde ges då fler utförare att välja emellan där utförare tillsammans med kommunen konkurrerar med utbud och kvalitet.
97. Att utöka samarbete med Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan, för att motverka de inlåsnings effekter som förekommer i daglig verksamhet. Målet ska i möjligaste mån alltid vara att få ett lönearbete och se till att individen får personlig utveckling.
98. Att utreda inledandet av en regional samverkan i syfte att rekrytera, utbilda och effektivisera familjehemsverksamheten.
99. Att alla med arbetsförmåga och som är försörjda av vårt gemensamma trygghetssystem ska få en individuell handlingsplan som syftar till arbete.
100. Att omsorgsnämnden prioriterar en stor utbildningsinsats inom funktionshinderomsorgen för att säkerställa att alla har den kompetens och kunskap som krävs för att få en väl fungerande verksamhet med individens behov i fokus.
101. Att utreda hur kommunen kan inrätta en "krångelombudsman" för att identifiera processer som är komplicerade.

6 ETT FÖREDÖME SOM ARBETSGIVARE

Våra medarbetare i Kalmar kommun är vår största tillgång och av de absolut största fördelarna som kommunen har. Om inte våra medarbetare mår bra eller trivs, fungerar inte heller verksamheten optimalt. Vi är glada över att många av våra förslag i tidigare budgetar och motioner tagits emot positivt och nu återfinns i majoritetens personalpolitik. Majoriteten har anammat våra krav på en kompetensförsörjningsplan, mer fokus på flerspråkiga medarbetare och möjligheten att kunna löneväxla till sin pension.

Vi vill också ha extra fokus på åtgärder som ser den enskilde medarbetaren genom att utreda förutsättningarna för en sjukanmälningstjänst med sjukvårdsrådgivning. Tjänsten används i syfte att sänka korttidsfrånvaro, minska upprepade korttidsfrånvaro och avlasta enhetschefer. En annan fördel är löpande kartläggning av sjukfrånvaron, där man hela tiden kan se dess orsaker och snabbt kan sätta in rätt insatser. Erfarenheter från andra kommuner visar att denna insats påverkar andelen sjukskrivna positivt. De verksamheter där detta är möjligt ska kunna drivas som intraprenad. Intraprenad skapar delaktighet och engagemang. Genom gemensamt ansvarstagande kan många positiva effekter uppnås såsom lägre sjukfrånvaro, bättre kvalitet och större flexibilitet.

Kalmar Kommunkoncern ska vara ett föredöme som arbetsgivare och erbjuda alla anställda en god arbetsmiljö och goda arbetsvillkor. Vi har nolltolerans mot kränkande särbehandling och diskriminering. Vi välkomnar mångfald och ser alla våra medarbetare som tillgångar och tillsammans ser vi till att kommunen blir bättre. För att medarbetarna ska känna sig trygga med att kunna varna för oegentligheter i verksamheten har det införts en extern visselblåsarfunktion. Delar av processen hanteras idag internt och vi vill föreslå att den i sin helhet hanteras externt. Detta upplägg vill Kalmaralliansen se i hela kommunkoncernen.

Kalmaralliansen vill utreda förutsättningarna att införa 80/90/100 som arbetsmodell, vilket innebär att gå ner till 80 procent av arbetstid, behålla 90 procent av sin lön och 100 procent i pensionsavsättningar. Konceptet ger medarbetare möjlighet att trappa ner i arbetstid och möjliggör en kompetensöverföring under en längre tid fram till pensionering.

Vi tror att ännu mer kan göras för att möta behovet av medarbetare i kommunala bristyrken. Att titta på kombimodellen för att få särskilt lämpade men ännu inte behöriga lärare kan vara något att titta på inom skolan. Vi tror att omsorgen borde undersöka en anställningsgaranti inom vuxenutbildningen för att få fler att våga ta steget till studier.

Innovation med personalkraft är ett mycket viktigt redskap för att ge våra medarbetare förutsättningar att påverka sin situation och sin enhet. När man föreslår en besparing av ram så vill vi att kommunen hittar en modell så förvaltningen får behålla en del för att utveckla sin verksamhet. Det här upplägget gäller även för när en enhet, förvaltning eller bolag gör en besparing på sin ram. Det här behöver experter utreda och även vilka regler som ska gälla för att få ta del av det stödet.

6.1 SAMVERKAN

Vi tror på att samverkan mellan våra förvaltningar och bolag är lösningen för att få ekonomin att gå ihop framöver. Vi växer som kommun och vi lever allt längre vilket gör att våra behov ökar i snabbare takt än vad våra resurser gör. Det är oerhört viktigt att samverka över förvaltningsgränser och skapa förutsättningar för att detta ska bli möjligt. Kalmaralliansen tycker att detta arbete går för långsamt och vill särskilt lyfta behovet. Därför vill vi se att en del av de medel som finns för reformutrymme används för projekt som kräver delaktighet av olika förvaltningar.

Även inom yrkesgrupper kan det vara gynnsamt med samverkan. Studie och yrkesvägledare har en oerhört viktig roll på våra skolor och Kalmaralliansen tycker att vi borde se till att ta tillvara på deras kompetens och ge dem ett tydligare uppdrag att stötta eleverna till att ta kloka beslut inför framtiden. Deras roll gör skillnad för att fler elever gör kloka val till gymnasiet och ökar sin chans att fullfölja sin utbildning och i slutändan också söka sig mot arbeten där behoven finns. Samhället och individen förlorar enormt mycket på att en elev avbryter sin utbildning.

6.2 POST CORONA-ERFARENHETER

Pandemin har verkligen präglat våra liv de senaste åren och fått stora konsekvenser för vårt sätt att arbeta. Vi har framfört önskemål om att man gör ett analysarbete i samtliga nämnder och bolag för att analysera vilka effekterna blev. Hur arbetade vi under covid-19-pandemin? Vad kunde vi gjort bättre och vad vill vi ta med oss framåt? Tyvärr upplever vi att majoriteten inte är lika intresserade.

Vi tycker det är väldigt viktigt att man inte tappar de fördelar som det innebär att kunna arbeta digitalt, samtidigt som vi inte vill glömma det fysiska mötet. Några av argumenten för att fortsätta och tillåta hybridmöten är positiva effekter på miljö, smittskydd, effektivitet och demokrati.

Miljön är en av de stora vinnarna och flera resor har kunnat undvikas. Även om inte Kalmar kommun är den största till ytan finns det miljöfördelar med att inte behöva förflytta sig. Tillgängligheten är också en faktor i sammanhanget. Det är situationer där det kan vara svårt att ta sig till olika möten och då är det en stor fördel att kunna vara med digitalt. Smittskydd är inte heller att förringa. Även om mötesdeltagare inte har covid-19 är det en fördel om man kan delta digitalt då man känner sig lite krasslig. De flesta har nog tidigare gått till jobbet med en lättare förkylning och vinsterna är stora om vi kan hindra smittspridning.

Det finns även en demokratiaspekt i detta. Vi kan nog förvänta oss fler pandemier i framtiden och då är det framförallt för de i åldersgruppen 70+ och i riskgrupper en möjlighet att alltid delta på distans. Vi ser också en hög andel av ledamöter som inte fullföljer sin mandatperiod. En av orsakerna är livspusslet och för dessa grupper kan digital närvaro vara en stor fördel. Ekonomi är det sista argumentet. Reseersättningar m.m. torde bli en besparing.

Om Kalmar kommun ska utvecklas så är det helt avgörande att vi är ett föredöme som arbetsgivare och ger våra medarbetare förutsättningar att genomföra sitt jobb. Vi föreslår:

102. Att utreda möjligheterna att ansluta Kalmar kommun till en sjukanmälningstjänst med sjukvårdsrådgivning av sjuksköterskor.
103. Att flerspråkighet ska fortsatt ses som meriterande vid all personalrekrytering.
104. Att genomlysas den kommunala verksamheten för att möjliggöra intraprenader.
105. Att utreda förutsättningarna att införa konceptet 80/90/100 för att bättre tillvarata erfaren personal och underlätta kompetensöverföring.
106. Att utreda ett införande av kombimodellen i Kalmar, dvs. möjligheten att studera och arbeta samtidigt inom kommunala bristyrken.
107. Att kommunen ska utreda en anställningsgaranti inom omsorgen. Vårdstudenter inom vuxenutbildning som klarar utbildning och praktik med godkända resultat ska kunna räkna med en anställning i Kalmar kommun.
108. Att kommunen tar fram en modell där de enheter som sparar sin ram får behålla en viss % till sin egna verksamhet.
109. Att den externa visselblåsarfunktionen ska gälla hela Kalmar kommun-koncern och att funktionen ska utvärderas under mandatperioden.
110. Att kommunen gör det möjligt att med tydliga instruktioner delta i kommunens olika möten digitalt, enligt vår inlämnade motion.
111. Ge alla nämnder och bolagsstyrelser i uppdrag att se över arbetet både under och efter coronapandemin. Vad har vi lärt oss? Samtliga ska redovisa detta till kommunstyrelsen.

7 TABELLER

7.1 RESULTATRÄKNING KALMARALLIANSEN

Belopp i miljoner kronor	Utfall	Budget	Prognos	Budget	Planering	
	2021	2022	2022	2023	2024	2025
Nämndernas nettokostnader	-4 307,2	-4 481,8	-4 461,8	-4 615,7	-4 671,3	-4 746,4
Finansförvaltning	-22,7	-63,2	-231,6	-362,9	-458,6	-439,2
Verksamhetens nettokostnader	-4 329,9	-4 545,0	-4 693,4	-4 978,6	-5 129,9	-5 185,6
Skatteintäkter	3 476,0	3 619,3	3 706,7	3 827,4	4 000,2	4 165,4
Generella statsbidrag och utjämning	1 001,7	962,1	999,7	1 012,5	1 075,3	1 108,7
Verksamhetens resultat	147,8	36,4	13,0	-138,7	-54,3	88,4
Finansiella intäkter	247,0	52,1	255,1	85,7	60,2	54,5
Finansiella kostnader	-8,4	-14,5	-9,0	-27,6	-52,4	-72,6
Resultat efter finansiella poster	386,4	74,0	259,1	-80,6	-46,5	70,3
Extraordinära poster	0,0	0,0	0,0	1 000,0	0,0	0,0
Årets resultat	386,4	74,0	259,1	919,4	-46,5	70,3
Resultatandel, före extraordinära poster	8,6%	1,6%	5,5%	-1,7%	-0,9%	1,3%

7.2 RESULTATRÄKNING MAJORITETEN

Belopp i miljoner kronor	Utfall	Budget	Prognos	Budget	Planering	
	2021	2022	2022	2023	2024	2025
Nämndernas nettokostnader	-4 307,2	-4 481,8	-4 461,8	-4 590,7	-4 671,3	-4 746,4
Finansförvaltning	-22,7	-63,2	-231,6	-362,9	-458,6	-439,2
Verksamhetens nettokostnader	-4 329,9	-4 545,0	-4 693,4	-4 953,6	-5 129,9	-5 185,6
Skatteintäkter	3 476,0	3 619,3	3 706,7	3 827,4	4 000,2	4 165,4
Generella statsbidrag och utjämning	1 001,7	962,1	999,7	1 012,5	1 075,3	1 108,7
Verksamhetens resultat	147,8	36,4	13,0	-113,7	-54,3	88,4
Finansiella intäkter	247,0	52,1	255,1	60,7	60,2	54,5
Finansiella kostnader	-8,4	-14,5	-9,0	-27,6	-52,4	-72,6
Resultat efter finansiella poster	386,4	74,0	259,1	-80,6	-46,5	70,3
Extraordinära poster	0,0	0,0	0,0	1 100,0	0,0	0,0
Årets resultat	386,4	74,0	259,1	1 019,4	-46,5	70,3
Resultatandel, före extraordinära poster	8,6%	1,6%	5,5%	-1,7%	-0,9%	1,3%

7.3 ÄNDRINGSYRKANDEN DRIFTSBUDGET

<i>Belopp i miljoner kronor</i>	2023	2024	2025
<i>Utökade driftbudgetposter</i>			
Innovation med personalkraft	-24,0		
Koordinator för projekt innovation med personalkraft	-1,0		
Skola (höjd "skolpeng" generellt)	-10,0	-10,0	-10,0
Kluster - Gröna näringar	-1,0	-1,0	-1,0
Uppdatering av gamla detaljplaner	-1,0	-1,0	-1,0
Aktivitetssamordnare för att motverka ofrivillig ensamhet	-0,9	-0,9	-0,9
Kvalitetsarbete	-0,5	-0,5	-0,5
Kosten	-10,0	-10,0	-10,0
Kalmar Science Park (samverkan näringsliv)	-0,6	-0,6	-0,6
Ordningsvakter	-3,0	-3,0	-3,0
Ökad kameraövervakning	-1,0	-1,0	-1,0
Nolltolerans mot klotter och skadegörelse	-0,5	-0,5	-0,5
Fritidsgårdar, öppet helger och lov samt samverkan med förebyggandeteamet	-2,0	-2,0	-2,0
Missing lights	-3,0	-3,0	-3,0
Förstärkt integrationsarbete	-1,0	-1,0	-1,0
<i>Minskade driftbudgetposter</i>			
Innovation 2022 besparing	8,0	8,0	8,0
Besparing digitala system	3,5	3,5	3,5
Kommundirektörens samordningsuppdrag	4,0	4,0	4,0
Minska övriga kostnader	19,0	19,0	19,0
<i>Summa nämndernas nettokostnader</i>	-25,0	0,0	0,0
Minskad utdelning till Generationskontot (extraordinär post)	-100,0		
Ökad utdelning från koncernbolagen, Personalkraft	25,0		
<i>Summa förändringar finansiella intäkter</i>	25,0	0,0	0,0
<i>Summa förändrade driftbudgetposter</i>	-100,0	0,0	0,0

Sverigedemokraternas

Budgetreservation

2023

Sverigedemokraterna

Sverigedemokraternas Budgetreservation 2023

Sverigedemokraterna har ordet

Vår politiska hemvist

Demokrati och politiska arvoden

Kalmar - en kommun att åldras i

Kalmar – en kommun i arbete

Kalmar ska bli tryggt igen

Kalmar – en vacker kommun

Landsbygden – en tillgång för alla

En kultur utan flum

En god ekonomi

Ekonomisk kalkyl

Noter, äskanden och yrkanden

Sverigedemokraterna

Sverigedemokraterna har ordet

Aldrig tidigare har Kalmars framtid varit lika osäker som den är idag, med krig i vårt närområde, skenande drivmedelspriser och en stigande inflation så har situationen blivit allt annat än enkel. När samhället blir mer osäkert och människors tillvaro blir hotad så kan Kalmars medborgare lita på att Sverigedemokraterna kommer att axla det ansvar som krävs för att garantera medborgarnas trygghet och fortsatta välstånd.

Situationen som nu är framför oss kräver ett lösningsorienterat och stabilt styre, detta så att Kalmars medborgare kan känna tillit till det politiska styret även om läget blir skörare. En grundläggande princip för detta är att det politiska styret är transparent och ärligt i alla lägen. Sverigedemokraterna kan till skillnad från de andra partierna på höger och vänstersidan erkänna att Kalmar har problem, dessa problem kommer inte lösas om vi stoppar huvudet i sanden och vägrar se dom. Inte heller kommer de lösas om politiker enbart ser det de vill se.

Sverigedemokraterna kommer i följande dokument presentera fokusområden och med det även presentera konkreta såväl som ekonomiska lösningar på de problem som präglar vår kommun.

Den enskilt viktigaste frågan och den fråga som genomsyrar hela vår ekonomiska plan är hur vi hanterar den ekonomiska kris vi befinner oss i. Sverigedemokraterna har intagit en försiktighetsprincip, om att inga ekonomiska medel ska slösas eller kastas bort.

Utöver detta så vill vi garantera omsorgen de resurser som behövs men även tackla förtätning samt göra Kalmar mer tillgängligt för barnfamiljer och människor med funktionsnedsättningar. Allt detta och mer kommer att presenteras i följande dokument och resan att göra Kalmar bra igen börjar nu!

- Sverigedemokraterna Kalmar

Sverigedemokraterna

Vår politiska hemvist

Sverigedemokraterna är ett socialkonservativt parti med nationalistisk grundsyn som betraktar värdekonservatism och upprätthållandet av en solidarisk välfärdsmodell som de viktigaste verktygen i byggandet av det goda samhället. Partiets övergripande mål är att forma en demokratisk, politisk rörelse som slår vakt om den gemensamma nationella identitet som har utgjort grunden för framväxten av välfärdsstaten och vårt lands fredliga och demokratiska utveckling.

Genom att kombinera frihet och trygghet, individualism och gemenskap hoppas vi kunna skapa ett modernt folkhem som i så hög grad som möjligt är präglad av trygghet, välstånd, demokrati och en stark inre solidaritet.

Sverigedemokraterna står fritt från såväl socialismens som liberalismens ekonomiska teorier och kan därför inta ett pragmatiskt och verklighetsanpassat förhållningssätt i ekonomiska frågor. Förutsatt att det kan gagna Kalmar är vi öppna för samtal, diskussioner och samarbeten med alla andra partier.

Sverigedemokraterna

Demokrati och politiska arvoden

För oss är demokrati, trygghet, välfärd och tradition ledorden i vår politik. Vi vill leva i ett öppet och fritt demokratiskt samhälle där alla medborgare är lika inför lagen, när det gäller såväl rättigheter som skyldigheter. Vi ser gärna att våra medborgare ges fler möjligheter att engagera sig och vara delaktiga i kommunens framåtskridande. Fortlöpande dialog i olika forum med våra medborgare är därför av stor vikt. Vi anser att kommunala folkomröstningar bör användas i större frågor som rör kommunens utveckling för att öka demokratin och engagemanget för kommunens medborgare.

Centralt för oss är att agera ekonomiskt ansvarsfullt med kommunens finanser. Kommunen skall i första hand ägna sig åt kärnverksamheten, särskilt viktigt när reformutrymmet är starkt begränsat.

Den politiska organisationen har även demokratiska brister. Eftersom alla partier i kommunstyrelsen inte är representerade i kommunstyrelsens samtliga utskott, anser vi att insynsplatser skall inrättas för de partier som inte har ordinarie ledamöter. Utöver detta så har den kommunala organisationen vuxit sig större än medborgarna. Vatten- och miljönämnden agerar idag som rådgivande organ i stället för en nämnd, samtidigt så har dess existens inte bidragit till medborgarnas välmående utan enbart bidragit till politikernas plånböcker.

Den allt för höga ekonomiska ersättningen för arvoderade tjänster ska minska med 10% vilket ger en besparing på 3,824 miljoner kronor som så väl behövs inom välfärden.

Därför vill vi:

- **Lägga ner Vatten- och miljönämnden**
- **Ta bort samtliga andre vice ordföranden**
- **Sänka samtliga politiska tjänsters arvoden med 10%**
- **Ge samtliga folkvalda partier insynsplatser i alla utskott**

Kalmar – en kommun att åldras i

Alla äldre förtjänar att få tillgång till Sveriges bästa äldreomsorg, så även i Kalmar. Vi kan inte acceptera att äldre i kommunen känner en stark oro för att bli gamla på grund av brister inom omsorgen. Den generation som har slitit hela sitt liv med att bringa samhället välstånd och trygghet förtjänar att på äldre dagar kunna känna trygghet. För oss Sverigedemokrater i Kalmar är det viktigt att alla människor ska kunna åldras med värdighet. När man får svårt att klara sig själv ska samhället gå in och erbjuda den hjälp som behövs för att den äldre ska kunna leva ett meningsfullt liv som innefattar såväl tillgång till bra sjukvård som rätten att få vistas i vår natur.

Vi vill inrätta en äldreombudsman som har till uppgift att bevaka dessa gruppers intressen. Denna ska vara en opartisk instans för information, stöd och rådgivning till de äldre, funktionsvarierade och deras anhöriga. Detta är grupper som ofta själva kan ha svårt att göra sina röster hörda.

För att motverka och förebygga ofrivillig ensamhet bör träffpunkterna för de äldre utvecklas. Vi vill motarbeta den ofrivilliga ensamheten och den växande psykiska ohälsan. De som har byggt sina liv tillsammans ska inte splittras därför ska parboende kunna erbjudas till de som vill ha det. Som ett ytterligare led i att vårda de äldre även i de situationer då livet försvåras av demens ser vi att en utredning bör tillsättas för att utreda möjligheterna att bygga en Demensby där de boende kan leva ett liv så likt sin gamla vardag som möjligt.

Därför vill vi:

- **Utveckla träffpunkter för äldre**
- **Inrätta en äldreombudsman**
- **Utreda möjligheten att etablera en Demensby**
- **Utreda ett kommunalt krav på vak**
- **Införa parbo och utevistelsegaranti**
- **Arbetar för fler äldreboenden med särskild profil**
- **Införa starkare språkrav**

Sverigedemokraterna

Kalmar – en kommun i arbete

En satsning på att få folk i arbete är nödvändig för att behålla välfärden. Den höga arbetslösheten slår främst mot nyanlända. Sysselsättningsgapet mellan svenskar och nyanlända är för stort i Kalmar. För en snabbare etablering för ungdomar och nyanlända behöver Kunskapsnavet se över sin utbildningskatalog för att kunna möta marknadens behov av arbetskraft i samverkan med företagen i kommunen.

Sverigedemokraterna föreslår även inrättande av ett småföretagarcenter, vars funktion skall vara att ge stöd och vägledning främst åt hantverkare, småindustrier och innovatörer som vill etablera sig i Kalmar. Det handlar om praktiskt stöd för etablering och rådgivning i ekonomi, marknadsbedömningar och IT-frågor. Det är näringslivet som ger förutsättningar för kommunens offentliga verksamheter såsom omsorg och skola. Det är våra företag, stora som små, som gör att vi kan ge våra barn en bra skolgång och våra äldre en god ålderdom.

Det är entreprenörsanda, ansvar och plikttrogenhet som skapar jobben, våra löner och utgör grunden för vårt samhälle. Vi ser därför behovet av att ge landets och kommunens entreprenörer det erkännande och stöd de förtjänar. Vi vill se ett Kalmar där det lönar sig att arbeta, skapa sysselsättning och att ta risker för en bättre framtid. Kommunen måste göra det enklare och snabbare att kunna få tillstånd och vara tillgänglig för rådgivning så att företagen kan komma i gång med sin verksamhet snabbt. Hamnen behöver utvecklas så att den fortfarande får förbli ett viktigt nav för det lokala näringslivet.

Därför vill vi:

- **Etablera fler industritomter**
- **Förenkla tillståndsgivning för näringsidkare**
- **Utreda möjligheten att etablera en småföretagarcentrum**
- **Utveckla kunskapsnavets katalog**
- **Utreda hur hamnverksamheten kan förbättras**

Sverigedemokraterna

Kalmar ska bli tryggt igen!

I Kalmar ska tryggheten på våra gator och torg inte bero på var i kommunen du bor. Alla medborgare oavsett om de bor i Smedby eller Norrliden ska känna sig trygga. Det är därför avgörande att Kalmar gör de åtgärder som är möjliga för att ge alla boende i kommunen en trygg tillvaro.

I en tid som denna behöver vi ett politiskt styre som klarar av att vända den negativa utvecklingen. För Sverigedemokraterna är det av största vikt att aktivt motarbeta den växande otryggheten. För att komma åt övergreppen mot ungdomar och barn krävs såväl akuta insatser som mer förebyggande insatser från socialtjänsten. Den uppsökande verksamheten bland unga som befinner sig i riskzonen behöver förstärkas.

Kommunen måste utöka sin kameraövervakning och polisiära närvaro för att skapa en trygghet bland kommunens laglydiga medborgare. Utöver det vill vi ge brottsoffer det skydd och stöd de behöver. Att otryggheten har ökat är ingen nyhet för någon. Särskilt har otryggheten ökat bland ungdomar och kvinnor. Hederskulturen som finns bland vissa nyanlända grupper måste särskilt uppmärksammas. Det är framför allt kvinnor och barn som drabbas av hederskulturens förtryck och våld. Särskilda insatser i form av utbildning och rutiner behöver tas fram för att stödja de barn och kvinnor som riskerar att drabbas.

Därför vill vi:

- **Utöka kameraövervakningen i Kalmar**
- **Utreda hur det förebyggande arbetet mot hederskultur kan förbättras**
- **Utöka stödet till kvinnojouren**
- **Etablera en mansjour**
- **Inrätta en återvandringsamordnare**

Kalmar – en vacker kommun

Vårt Kalmar måste bevara sin unika historiska prägel. Nybyggnationer ska planeras för att smälta in i övrig bebyggelse och inte driva på ytterligare förtätning. Ett fristående och politiskt obundet skönhetsråd bör inrättas, som följer processen kring detaljplaner och värnar om stadens arkitektoniska historia.

Vi värnar om de gröna lungorna som är så viktiga för människors välbefinnande. Vi behöver bevara de grönstråk som finns kvar i vår stad men också se till att vi får fler sammanhängande grönstråk nu när staden förtätas och grönområden försvinner.

Ett sammanhållet grönstråk kanske inte alltid kan uppnås i dagens moderna städer och därför vill vi se en utredning och en inriktning som verkar för vertikala trädgårdar på våra husfasader och även införandet av takterrasser och takträdgårdar. Dessa kan rimligtvis inte hjälpa till i hela mottagandet och undanförslandet av regnvatten men som koldioxidvakter är de lika värdefulla som en buske på marken.

En bra och utvecklad kollektivtrafik samt ett genomtänkt cykelvägnät ger alternativ till bilen för många men kommer inte avskaffa behovet av bil för ett stort flertal, inte minst de som bor utanför staden i våra tätorter och på landsbygden. Bilen som fordon kommer finnas kvar under oöverskådlig tid men drivas av andra medel än fossila. En levande stadskärna kräver en positiv grundsyn på bilen som en nödvändig del av ett modernt liv. Nuvarande parkeringspolicy straffar bilägarna och leder till en utarmning av cityhandeln.

Vi vill utreda införandet av en ny parkeringspolicy som inte straffar bilägarna utan som i stället gynnar samt förenklar biläggandet i city. Att kunna ta bilen och parkera snabbt och lätt gynnar Cityhandeln och en levande stadskärna. Detta kan komma att medföra att Stortorget blir till en attraktiv plats för handel och positivt folkliv.

Därför vill vi:

- **Ta fram arkitekturmallar med mål att främja traditionell och estetiskt trivsamma byggnationer**
- **Etablera ett opolitiskt skönhetsråd**
- **Införa ett strängt byggförbud på kommunala grönområden som bidrar till en mer trivsam miljö för kommunens medborgare**
- **Se över möjligheten att etablera fler odlingslotter och vertikala trädgårdar**
- **Etablera ett nyetableringsförbud av vindkraft**

Landsbygden – en tillgång för alla

Sverigedemokraterna anser att landsbygden är lika viktig som stadskärnan. Kalmar kommun har en landsbygd med rik jordbruksmark som måste skyddas och bevaras. Vi vill se att kommunen utreder möjligheten att inrätta kulturresevat i området runt Läckeby och Rockneby. Vi värdesätter det varierade kulturlandskapet och anser att vacker natur är till för att upplevas och vi vill att det ska vara möjligt att bo och försörja sig på landsbygden.

Detta gäller även medborgare som på ålderns höst vill bo kvar på landsbygden till exempel i särskilda boenden. För att landsbygden ska kunna överleva och vara ett attraktivt alternativ för människor att bo och arbeta på, måste infrastruktur i form av bland annat vägar vara ändamålsenligt och väl underhållet. Kommunen bör även i medborgardialog med de som bor ute på landsbygden se över vilket behov de har av kollektivtrafik för att sedan påverka KLT att satsa i de områdena.

Livsmedel som odlas och framställs i närområdet kan ge kostnadseffektiva miljövinster och bör då premieras vid upphandling. Andra saker som bör premieras vid upphandling av livsmedel är att produkterna är näringsriktiga, hälsosamma och framställs på ett etiskt försvarbart sätt, till exempel genom att uppfylla krav på god djuromsorg. Sverigedemokraterna vill införa restriktioner för import av varor som framställs genom att utsätta djur för stort och onödigt lidande.

För att främja en välmående landsbygd såväl som stad vill Sverigedemokraterna medverka till att förbättra livsvillkoren för invånarna genom att stärka det lokala näringslivet och samtidigt uppfylla de egna målen om en högre grad av inköp av lokala råvaror till sina verksamheter. Detta går att åstadkomma genom att utforma kraven i upphandlingar så att närproducerade livsmedel gynnas.

Därför vill vi:

- **Utreda etableringen av en landsbygdsnämnd**
- **Arbeta för att en större andel av kosten ska vara lokalproducerad**
- **Utreda möjligheten att införskaffa kommunala kor för att främja den lokala nötkreaturen.**

En kultur utan flum

Sverigedemokraternas inställning är att ett rikt och tillgängligt kulturliv verkar sammanhållande, berikar och är dessutom omvittnat bra för folkhälsan. Vi värnar om det lokala kulturarvet och vår kommun har fantastiska möjligheter med sin långa och intressanta historia. Här har våra hembygds- och bygdeföreningar en viktig uppgift att fylla.

Vi slår vakt om vårt unika kulturarv som även är en framgångsfaktor när det gäller besöksnäringen som därmed gynnar näringslivet, vilket i sin tur gynnar sysselsättningen. Vi är även övertygade om att detta bidrar till att skapa en gemensam identitet. De ekonomiska anslagen till verksamheter som bevarar, främjar och vidareutvecklar det lokala kulturarvet ska därför vara generösa.

Vi prioriterar barn och unga. Ett brett urval av möjligheter till olika aktiviteter ökar förutsättningarna för att våra ungdomar ska må bättre, prestera bättre i skolan och undvika att hamna i kriminalitet och missbruk.

Sverigedemokraterna ser samtidigt vikten av att noga se över vad som finansieras genom kulturella bidrag. Kalmar kommuns medborgare ska kunna sova gott med vetskapen att deras skattepengar förvaltas väl och att kulturen prioriterar gemenskap, folkhälsa och samhörighet över utmanande symbolpolitiska uttalanden.

Som parti ser vi att vi på sikt ska ta bort stödet för studieförbunden som inte verkar i Kalmar utan jobbar mer regionalt. Kommunala stöd ska ej ges till föreningar vars huvudsakliga syfte inte är att jobba med barn och ungdomar och detta behöver klargöras i arbetsordningen så att finansiering i huvudsak går till dessa områden.

Därför vill vi:

- **Strypa subventioneringen av byteatern**
- **Att kommunen ta fram en ny handlingsplan för event med målet att skydda barn från utmanande och stötande material**
- **Göra föreningar som fått ekonomiska bidrag återbetalningsskyldiga om de bryter mot kommunens riktlinjer**
- **Arbeta för att göra kulturskolan kostnadsfri**

God kommunal ekonomi

Ett varsamt hanterande av de gemensamma ekonomiska resurserna är en viktig och naturlig del av den sverigedemokratiska förvaltarskapstanken. Vårt fokus ligger därför i första hand på den primära och grundläggande verksamheten, där vi med hänsyn till människors behov och miljö främst prioriterar skolan, vården, omsorgen, den grundläggande tryggheten samt infrastrukturen – kort sagt den kommunala kärnverksamheten.

Resultaträkning

Resultaträkning		
Belopp i mnkr	S,C V	SD
Nämndernas nettokostnader	-4590,7	-4590,7
Finansförvaltning	-362,9	-362,9
Verksamhetens nettokostnader	-4953,6	-4953,6
Skatteintäkter	3827,4	3827,4
Generella statsbidrag och utjämning	1012,5	1012,5
Verksamhetens resultat	-113,7	-113,7
Finansiella intäkter	60,7	60,7
Finansiella kostnader	-27,6	-27,6
Resultat efter finansiella poster	-80,6	-80,6
Extraordinära poster	1100,0	1100,0
Årets resultat	1019,4	1019,4
Nettokostnadsandel, enskilt år	-1,7%	-1,7%

Sverigedemokraterna

Balansräkning

Balansräkning	S,C,V	SD
Mnkr		
Anläggningstillgångar	6442,1	6442,1
materiella anläggningstillgångar	5126,5	5126,5
finansiell leasing	34,3	34,3
finansiella anläggningstillgångar	1281,3	1281,3
Omsättningstillgångar	352,3	352,3
förråd. lager,exploatering och tomträtter	73,3	73,3
kortfristiga fodringar	279	279
kassa. Bank	0	0
Summa tillgångar	6794,4	6794,4
Eget kapital	3871,9	3871,9
varav årets resultat	1019,4	1019,4
Avsättningar	241,1	241,1
varav pensioner	162,6	162,6
övriga avsättningar och deponier	78,5	78,5
Skulder	2681,4	2681,4
varav långfristiga skulder	1550	1550
varav övriga långfristiga skulder, inkl. finansiell leasing	83,8	83,8
varav exploateringskostnader	98,9	98,9
varav kortfristiga skulder	948,7	948,7
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	6794,4	6794,441

Investeringar och driftbudgetramar

Investeringar		
Belopp i tkr	S,C,V	SD
Kommunstyrelsen	518000	518000
Exploateringsverksamhet	91000	91000
Samhällsbyggnadsnämnden	1100	1100
Servicenämnden	60600	60600
Kultur- och fritidsnämnden	6000	6000
Utbildningsnämnden	10000	10000
Omsorgsnämnden	6300	6300
Socialnämnden	1400	1400
Södermøre kommunaldelsnämnd	5200	5200
Summa totala investeringar	699600	699600
varav ej ramjusterande investeringar och exploatering	279600	279600
Summa icke räntabla investeringar	420000	420000

Nämndernas driftbudgetramar	S,C,V		SD
Driftbudgetförändringar tkr	Budgetram 2023	Jämfört med 2022	
Kommunledningskontoret	462345	18337	17978
Exploateringsverksamhet	-13278	8278	8278
Gymnasieförbundet	350748	14638	14638
Kommunens revisorer	2960	358	358
Samhällsbyggnadsnämnden	43195	383	-917
Servicenämnden	256608	12584	12584
Kultur- och fritidsnämnden	230423	4678	37
Utbildningsnämnden	1191311	10155	13305
Omsorgsnämnden	797454	12341	12991
Socialnämnden	908436	22510	25010
Södermøre kommunaldelsnämnd	251610	4585	4585
Total	4481812	108847	108847

Yrkanden och satsningar:

1. Att kommunen ta fram en ny handlingsplan för event med målet att skydda barn från utmanande och stötande material
 2. Att kommunen inför en kostnadsfri kulturskola (2mkr)
 3. Att kommunen inför parboendegaranti
 4. Att kommunen inför utevistelsegaranti
 5. Att kommunen etablerar en mansjour (1mkr)
 6. Att kommunen ger ökat stöd till kvinnojouren (1mkr)
 7. Att kommunen inrättar en äldreombudsman (tjänst) (0,65mkr)
 8. Att kommunen tar fram riktlinjer med mål att främja traditionell och estetiskt trivsamma byggnationer
 9. Att kommunen etablerar ett opolitiskt skönhetsråd
 10. Att kommunen inför ett strängt byggförbud på kommunala grönområden som bidrar till en mer trivsam miljö för kommunens medborgare
 11. Att kommunen inför ett nyetableringsförbud mot vindkraft
 12. Att kommunen ursprungsmärker samtliga av kommunens matsedlar
 13. Att kommunen tillsätter en återvandringssamordnare (tjänst) (0,5mkr)
 14. Att kommunen ger rektorer i uppdrag att hantera samtal från vårdnadshavare
 15. Att kommunen inför pedagogiska skolmåltider (1mkr)
 16. Att kommunen inför krav på läkarintyg för att få specialkost
 17. Att kommunen tillsätter en viselblåsare för elever (tjänst) (0,65mkr)
 18. Att kommunen utökar kameraövervakningen (1mkr)
 19. Att kommunen inför en ny flaggpolicy
 20. Att kommunen utökar andelen lokalproducerad kost (1,5mkr)
 21. Stöd oförutsedda händelser (4,965mkr)
- Total kostnad för satsningar: (14,265mkr)

Utredningsuppdrag:

1. Att kommunen utreder möjligheten att etablera en Mariaklinik
2. Att kommunen utreder hur inköpet av kommunala kor kan bidra till att stötta den lokala djurhållningen
3. Att kommunen utreder etableringen av en landsbygdsnämnd
4. Att kommunen utreder möjligheten att etablera en Demensby
5. Att kommunen utreder hur man kan göra föreningar som bryter mot kommunala riktlinjer återbetalningsskyldiga
6. Att kommunen utreder hur fler äldreboenden med särskild profil kan etableras
7. Att kommunen utreder kostnaderna för att etablera krav på vak
8. Att kommunen utreder hur fler vertikala trädgårdar och odlingslotter kan etableras
9. Att kommunen utreder hur språkkrav för försörjningsstöd kan införas
10. Att kommunen utreder hur barngrupper kan minskas
11. Att kommunen utreder hur sex- och samlevnadsundervisningen kan utvecklas
12. Att kommunen utreder hur den kommunala fritidsverksamheten kan förbättras
13. Att kommunen utreder hur fler industritomter kan etableras
14. Att kommunen utreder hur tillståndsgivandet för näringsidkare kan effektiviseras
15. Att kommunen utreder hur träffpunkterna kan förbättras
16. Att kommunen utreder hur daglig verksamhet kan förbättras
17. Att kommunen utreder hur Södermöre kommunalnämnd kan läggas ner under mandatperioden
18. Att kommunen utreder hur följandet av medborgarförslag och motioner kan förbättras
19. Att kommunen utreder behovet av samtliga konsulter

Besparingar:

1. Borttagandet av stödet till byteatern (6,641mkr)
2. Avskaffande av tjänst (Cykelstrateg) (0,65mkr)
3. Avstraffande av tjänst (Klimatstrateg) (0,65mkr)
4. Borttagande stöd (Vatten- och miljönämnden) (2,5mkr)
5. Minskning av politiska arvoden (10%) (3,824mkr)

Samtliga besparingar (14,265mkr)

Sverigedemokraterna

A close-up photograph of two hands clasped together, one from the left and one from the right. The hands are positioned in the center of the frame. The background is a soft-focus crowd of people, suggesting a public gathering or event. The lighting is warm and natural, likely from sunlight, creating a bright, airy atmosphere. The overall composition is centered and emphasizes the theme of human connection and support.

***En kommun
värdig dig!***

Sverigedemokraterna

Budget och verksamhetsplan 2023

Miljöpartiet de gröna i Kalmar kommun

Kommunfullmäktigegruppen 2022: Jesper Danielsson, Martin Arvidsson, Annika Carlsson Wistedt och Max Troendlé.

miljöpartiet de gröna

KALMAR

En grön samhällsomställning – från mål till handling

Krig och våld, klimatförändringar, pandemi, energikris, inflation och försörjningskris samtidigt som demokratin går bakåt i land efter land. Kriser kommer tätare och tätare. Det är tydligare än någonsin att det samhälle vi har byggt inte är hållbart. Men, vi har unika förutsättningar att vara en del av lösningen. Vår vetenskap, vår teknik, vår frihet och våra samarbetsmöjligheter är starkare än någonsin tidigare.

I Kalmar kommun finns allt som behövs för att skapa ett modernt och hållbart samhälle med ett starkt näringsliv, naturresurser och en välmående, engagerad befolkning. Under de närmaste åren, en period som är kritisk för klimatet, vill vi koncentrera kommunens resurser på samhällsomställningen och anpassningen för ett säkrare Kalmar. För att det ska gå tillräckligt snabbt måste vi **både** hitta smarta ersättningslösningar för miljöbelastande verksamheter **och** minska vår miljöbelastning genom att förbruka mindre energi, minska transportbehovet och använda färre resurser. Och de som måste dra ner mest är storförbrukarna.

Men, den gröna omställningen handlar om så mycket mer. Vi ska bygga en välfärd som finns där när du behöver den, samtidigt som vi värnar de mänskliga rättigheterna och gör Kalmar till en tryggare plats.

Vi är övertygade om att en grön och rättvis samhällsomställning kan ge oss ett bättre liv med större trygghet och oberoende, mindre stress och ökat välmående. Miljöpartiet har politiken för att ta oss dit.

Max Troendlé

Annika Carlsson Wistedt

Martin Arvidsson

Jesper Danielsson

Daphne Thuveesson

Mark Hammar

Miljöpartiets roll och gröna framgångar

Miljöpartiet har 2 ordinarie ledamöter och 2 ersättare i kommunfullmäktige och är representerade i vissa nämnder. Under den fortsatta mandatperioden kommer vi att vara representerade med ersättare i kommunstyrelsen, vatten- och miljönämnden, utbildningsnämnden och samhällsbyggnadsnämnden. I vår nuvarande roll som opposition ser vi nu med glädje hur flera av våra förslag både från vårt valmanifest 2018 och tidigare budgetreservationer har tagits upp av andra partier och blivit verklighet. Tack vare oss har följande blivit verklighet:

- En återgång till högre mål i ekonomin om 2%/år i överskott över en rullande femårsperiod.
- En del av MPs förslag om att införa kommunala el- och lastcykelpooler har införts genom en cykelpool i Funkabo via Kalmarhem.
- Möjliga projekt för kolsänkor ska undersökas.
- Tjärhovet och Barlastholmen ska utrustas inför en elektrifiering av arbetsmaskinerna.
- Arbetet med klimatanpassning börjar äntligen, efter nästan ett decennium av hårt arbete och tjat från Miljöpartiet.
- Det finns en inriktning att samverka med de gröna näringarna för att undersöka möjligheten att binda kol i marken.
- Återkommande medel i driftsbudget tillförs sedan 2021 vatten- och miljönämnden.
- Mer än 10 år efter att målet sattes har vi äntligen en handlingsplan för att bli en fossilbränslefri kommun 2030.
- Överföring av ökade inkomster från parkeringsavgifter till kollektivt resande har beslutats och genomförts.
- Ett projekt för att ändra skötsel av kommunala grönytor för att bättre gynna biologisk mångfald har påbörjats.
- Nödvändiga besparingar genomförs inte längre som generella besparingar på alla förvaltningar rakt av, utan möjlighet till mer prioritering finns.
- En viss förstärkning av bemanningen med kuratorer vid elevhälsan har genomförts.
- Planeringen för ett nytt reningsverk sker med målet att bli "bland de bästa reningsverken i Sverige avseende näring, syretärande och skadliga ämnen".
- En handlingsplan för giftfri förskola och skola har börjat tillämpas.
- Solpaneler ska sättas upp på alla kommunala fastigheter där det är möjligt.

Detta är viktiga åtgärder och vi är stolta över att flera andra partier blivit inspirerade av vårt arbete. Men, det är inte i närheten av tillräckligt för att genomföra den samhällsomställning vi vet behöver ske de närmaste 10 åren. I vår budgetreservasjon visar vi vilka de följande stegen bör vara för att skapa en heltäckande, rättvis omställning i Kalmar kommun.

Miljöpartiets yrkanden på mål, uppdrag och inriktning

Här redovisas Miljöpartiet Kalmars tilläggs- och ändringsyrkanden på majoritetens budgetförslag för budget och verksamhetsplan 2023. I dokumentet nedan redovisas Miljöpartiets samtliga tilläggs- och ändringsyrkanden. Våra förslag är indelade i kapitlen: långsiktigt hållbar ekonomi, ett grönare och blåare Kalmar (klimat och miljö), trygghet samhällsbygge och kollektivtrafik, välfärden och kommunens medarbetare. I slutet av dokumentet hittar du Miljöpartiets tilläggs- och ändringsyrkanden på drifts- och investeringsbudget.

1. Långsiktigt hållbar ekonomi

Varje generation ska betala för sin egen välfärd. Vi får inte låta våra barn och barnbarn betala priset för vår konsumtion. Men tyvärr missar majoriteten helt i sin ekonomiska planering vad det är som vi är på väg att slösa bort. Jorden, skogen, vattnet och de resurser och funktioner som dessa skapar är grunden för all välfärd. Som det ser ut nu kan vi nå kommunens samtliga ekonomiska övergripande mål men ändå riskera framtida generationers trygghet genom att förbruka den egentliga grunden för vår ekonomi. För att förhindra det behöver vi utveckla mål och mätmetoder för naturresurser och ekosystemtjänster som vi sedan arbetar in som en del i den kommunala ekonomiska planeringen. Alla större ekonomiska beslut måste dessutom ta hänsyn till den samhällsomställning vi står inför och ta in klimatperspektivet som en naturlig del.

En kommunal verksamhetsplanering för åren 2023-2025 måste i mycket högre utsträckning ta hänsyn till de stora omställningar vi står inför. Majoriteten beskriver kommunsektorns ekonomiska utmaningar (konjunktur, demografi, investeringsbehov och kompetensförsörjning) men missar den ekonomiska effekten av de stora omställningar vi står inför när det gäller att hejda och anpassa oss till klimatförändringar och förlusten av biologisk mångfald. Precis som de senaste årens kriser (migration, torka och vattenbrist, pandemi, och krig) var följder av sådant vi egentligen hade kunnat förutse, vet vi att klimatförändringarna kommer påverka oss och vår ekonomi på ett avgörande sätt. Vi måste vara förberedda på större ekonomiska påfrestningar.

Kalmar kommuns budgetmodell saknar fortfarande en bra process för att hitta möjliga besparingar. Man verkar till och med rädd för att använda ordet "besparingar" och har använt både "effektiviseringar" och "samordningsvinster" som täckmantel för besparingar eller nedskärningar. Vi skulle hellre se ett system där nämnderna samtidigt med äskande-processen också ska beskriva och analysera konsekvenserna av möjliga besparingar inom den egna verksamheten. En sådan systematisk process kan förbereda förvaltningarna på kriser av olika slag, även om vi absolut inte ska välja att genomföra alla tänkbara besparingar.

Behovet av lokaler inom vissa verksamheter bör kunna minska med tanke på det digitala arbetets genombrott under och efter pandemin. Många av de kommunala lokalerna och anläggningarna har haft en låg nyttjandegrad under pandemin. Samtidigt har pandemin inneburit att inomhusvistelse ska begränsas när det går. Sammantaget anser vi därför att den kommunala översynen av lokalutnyttjande ska kopplas till en eventuell besparing.

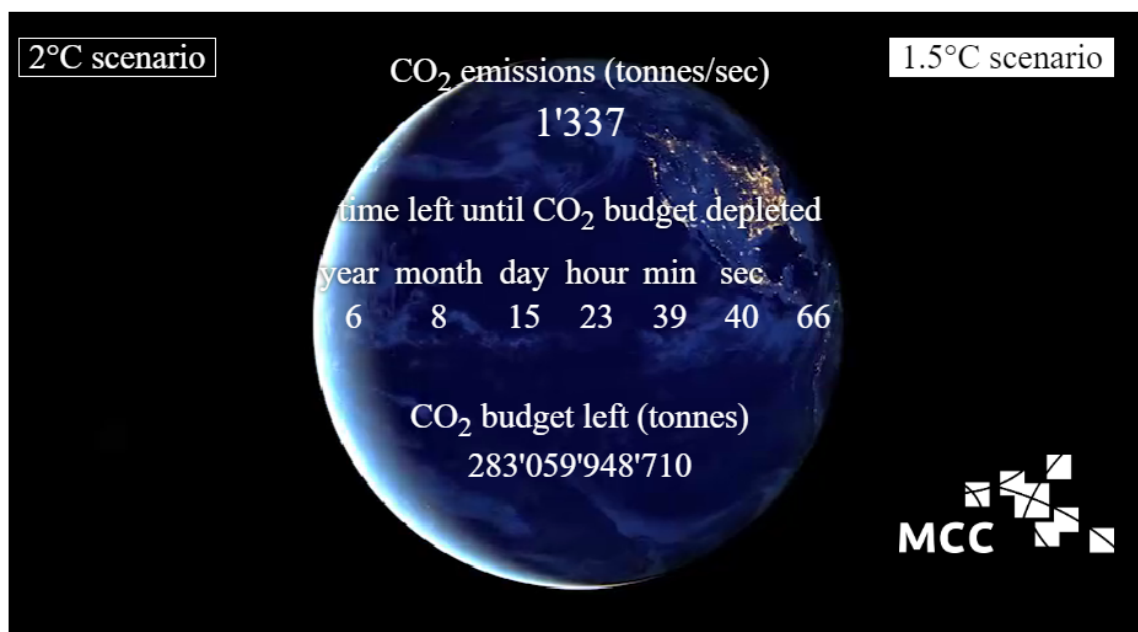
Under 2022 såldes kommunägda industrilokaler (KIFAB). Vinsten har avsatts till pensionsavbetalningar, ett nytt reningsverk och en så kallad "generationsfond". Vi menar att fler investeringar för ett hållbart Kalmar tyvärr måste ske redan nu. Detta gäller inte minst åtgärder för att här och nu motverka torka och översvämningar med dammar, våtmarker och översvämningssytor. Det gäller också ett ökat behov av växande skog för kolbindning, biologisk mångfald och skydd mot värme och översvämningar.

Under 2022 fattades beslut som ökade kostnaderna för den politiska organisationen. Bland annat höjde man ersättningarna för politiska tjänster och uppdrag genom att koppla ersättningarna till en högre andel av en riksdagsledamots lön och genom att öka tjänstgöringsgraden för andra vice ordföranden. Miljöpartiet ser det som extra viktigt att politiker tar sitt ansvar i de kristider vi befinner oss i just nu genom att inte ge sig själva för höga löner. Vi föreslår därför att riktmärket mot riksdagsledamöternas löner istället ska bibehållas oförändrat och att behov av ökad tjänstgöringsgrad inom socialnämnden och samhällsbyggnadsnämnden får kompenseras med minskad tjänstgöringsgrad på andra positioner.

Miljöpartiet vill stärka ekonomin genom att:

1. Utveckla en ekonomisk styrprocess som tar hänsyn till tillgångar och utveckling av naturresurser och ekosystemtjänster inom kommunen.
2. Budgetprocessen i ett tidigare skede tar hänsyn till möjliga besparingar eller omfördelningar och att nämnderna årligen ges i uppdrag att redovisa och analysera konsekvenserna av möjliga besparingar eller omfördelningar inom de egna verksamheterna.
3. Den politiska verksamheten föregår med goda exempel genom att:
 - vara sparsamma med gemensamma medel.
 - utreda om kommunens lokalkostnader kan minska genom ett effektivare utnyttjande.
 - inte chockhöja sina egna arvoden.
4. En klimatanalys och miljöanalys tas fram inför varje stort investeringsbeslut.
5. En klimatanalys och miljöanalys görs av samtliga styrande dokument och interna processer.
6. Sätta mål för hur stor andel av lån från kommuninvest som bör kunna klaras inom kriterier för gröna lån.
7. Budgetprocess och investeringsprocess samordnas med den utsläppsbudget som beräknas inom avtalet för viable cities.

2. Ett grönare (och blåare) Kalmar

Bilden visar den utsläppsbudget världen har kvar för att nå 1,5 gradersmålet i Parisavtalet. Bilden är hämtad från the Mercator Research Institute on Global Commons and Climate Change.

Situationen för klimatet är akut. Med nuvarande utsläppsnivåer kommer chanserna att klara 1,5-gradersmålet i Parisavtalet försvinna om mindre än sju år. Vi befinner oss i ett klimatnödläge, vilket kommunfullmäktige i Kalmar också har konstaterat. Vi har nu, på grund av brist på handlingskraft de senaste decennierna, väldigt kort tid på oss för att ställa om hela vårt samhälle.

Sedan 1:a oktober 2021 är Kalmar kommun en del av innovationssatsningen “viable cities” med målet att uppnå klimatneutralitet till 2030, vilket står i rimlig proportion till vad som bedöms som absolut nödvändigt för en omställning på global nivå.

Det är ett utmanande mål, men absolut minimum för en rättvis omställning då det inte ger några marginaler i förhållande till återstående koldioxidbudget och inte heller innebär någon kompensation för historiska utsläpp. Detta mål får vi alltså inte missa. Det är därför helt avgörande att hela den kommunala organisationen arbetar mot samma mål, att inte vissa delar av kommunens verksamhet tillåts öka sin utsläpp under perioden och att vi samtidigt börjar arbeta aktivt med kollagring.

Klimatkrisen är tyvärr inte vårt enda utmaning inom området klimat- och miljöfrågor. Kalmar har ett av Sveriges mest utsatta lägen när det gäller vatten. Vi har betydligt mindre ytvatten än andra delar av Sverige och vi ligger i regnskugga. Havet utanför Kalmar är grunt och vattenutbytet med övriga Östersjön blir långsammare på grund av Kalmarsunds läge innanför Öland. Alla som har bott här under en längre tid kan med egna ögon se hur vattnet vårt hav har försämrats. Långa

badbryggor och spridning av sand på stränderna blir en kortvarig lösning när botten är täckt av dy, fisken försvinner och bottarna dör på grund av syrebrist. Det betyder att vi även här måste vara ledande i att hitta lösningarna och göra mer. Miljöpartiet kämpar på riksnivå för ett totalt stopp för trålfiske på svenska vatten, vilket vore ett viktigt steg för ett mer livskraftigt Östersjön.

Miljöpartiet har gått till val på att bevara och utveckla kommunens grönområden. Detta är viktigt både för att motverka klimatförändringarna och kompensera för dess effekter, men även för att skydda den biologiska mångfalden och förbättra hälsan för våra invånare. I tätbebyggda områden vill vi att detta ska styras genom 3-30-300-målet som används på flera håll i landet. Målet innebär följande: **3**: Alla ska kunna se minst tre träd från sin bostad, skola och arbetsplats. **30**: Att varje stadskvarter ska ha minst 30 procents krontäckningsgrad, alltså att minst 30 procent av ytan ska skuggas av trädkronor. **300**: Att alla invånare ska ha max 300 meter till ett grönområde.

Miljöpartiet vill stärka klimat- och miljöarbetet genom tydliga mål, breda samarbeten och kvalificerad utvärdering genom att:

8. Den planerade koldioxidbudgeten ska inkludera årliga delmål för kommunen som geografiskt område. Den ska så långt som möjligt inkludera konsumtion samt både fossila och förnybara källor till alla typer av växthusgasutsläpp.
9. Klimatsäkra alla relevanta politiska beslut mot våra egna klimatmål som en del i ärendeberedningen.
10. Sätta tidsplan för arbetet med klimatanpassningsplanen, med en tydlig ansvarsfördelning för genomförandet och en systematisk uppföljning.

Miljöpartiet vill öka kommunens kapacitet för kolbindning genom att:

11. Bruka all kommunal skog hyggesfritt för ökad kolinbindning.
12. Utveckla samarbetet med representanter för de gröna näringarna, inklusive LRF.
13. Kommunen tillsammans med LNU utreder projekt för att ta tillvara restprodukten CO₂ från biogasproduktion. Till exempel kan CO₂ användas inom livsmedelsindustrin eller växtodling, alternativt föras vidare mot carbon capture mm.
14. Undersöka möjligheten att bygga bostadshus i flera våningar i massiv trä, gärna med lärdomar från Växjö och Sollefteå.

Miljöpartiet vill minska de konsumtionsrelaterade klimatutsläppen genom att:

15. (Tilläggsyrkande på befintlig punkt) Fördelning mellan kollektivtrafik/cykel/gång och bil från 43/57 till 60/40 till 2030. Det totala antalet bilresor ska även minska (se även övriga förslag under trafikavsnittet).

16. Servera klimatsmart mat i kommunens alla kök. Utveckla mått för klimatsmart och säsongsanpassade livsmedel genom samarbete med kolinlagring.se
17. Stärka den vegetariska och veganska kosten i kommunala kök till exempel genom att följa upp den separat i brukarenkäter, utbilda kockar och sätta de växtbaserade alternativen först i bufeér.
18. Nötkött som kommunen upphandlar ska uppfylla kraven från föreningen Naturbeteskött.
19. Kommunen utreder möjligheten att dela upphandlingar på när en vara är i säsong eller inte. Potentiella vinster skulle kunna vara sänkta kostnader och klimatfördelar.
20. Kommunen utreder möjligheten att dela upphandlingar, på en mindre mängd och på det kvarvarande behovet, utöver den mindre upphandlingen. Detta så att lokala odlare som inte kan leverera hela året kan buda på upphandling av en bestämd mindre mängd av varan.
21. Utredda förutsättningarna för en återbruks-/delning och reparations-galleria centralt placerad i Kalmar inspirerad av Re-tuna i Eskilstuna.
22. Handlingsplanen för giftfri förskola och skola vidareutvecklas till en handlingsplan för giftfri kommun.

Miljöpartiet vill minska den totala energianvändningen och ställa om energiproduktionen genom att:

23. Göra en översyn av kommunens totala lokalbehov. Ökat hemarbete och samutnyttjande av lokaler innebär att lokalbehovet kan minska.
24. Optimera kommunal elanvändning genom timmätning och anpassning av energianvändning till lågpristider.
25. Utredda lokaler utanför fjärrvärmeområdet som lämpar sig för bergvärme och samtidigt ta tillvara eventuella möjligheter till minskad dricksvattenanvändning.
26. Undersöka möjligheten till energibesparing i samband med digitaliseringsuppdraget genom att se över totalbehovet av datalagring.
27. Utropa Kalmar kommun till en kärnkrafts- och kärnvapenfri zon. Vi vill inte bygga in de enorma säkerhets-, hälso- och miljörisker som kärnkraft och kärnvapen innebär i vår vackra kommun och därför inte heller lägga skattepengar på att utreda eller planera för denna typ av radioaktiva verksamheter.

Miljöpartiet vill säkra Kalmars vatten genom att:

28. Införa krav om cirkulärt vatten i allt detaljplanearbete.
29. Utöka den planerade reningen av avloppsvatten till läkemedelsrening för att möjliggöra mer återcirkulation av renat vatten.
30. Utvidga och diversifiera projekt för att återta näringsämnen från havet exempelvis genom försök med biomassa från havet till biogasproduktion.
31. Rena dagvatten i tätbebyggda områden med hjälp av växter och biokol.

32. Skydda mot torka och översvämningar genom att både hejda och leda undan vatten i dammar, våtmarker och svackdiken.
33. Stärka uppföljningen av vidtagna åtgärder för att minska övergödningen i Kalmarsund.

Miljöpartiet vill säkra biologisk mångfald genom att:

34. Det kommunala ägandet av skog med högt värde för friluftsliv och biologisk mångfald ökar, till exempel genom byte eller försäljning av annan mark eller andra tillgångar (se även under kapitlet En långsiktigt hållbar ekonomi)
35. Använda en del av överskottet från KIFAB-försäljningen/generationsfonden till strategiska markinköp med mål att bevara biologisk mångfald och ökad kolbindning genom hyggesfritt skogsbruk.
36. Komplettera översiktsplanen med en markanvändningsplanering som omfattar åtgärder för att lagra vatten, leda undan vatten och möjliggöra kollagring genom återvätning av våtmarker.
37. Sluta använda plast som marktäckning och vänta med att anlägga nya konstgräsplaner tills det finns bättre alternativ för såväl spelare som natur.
38. Anpassa arrenden av kommunal mark för att gynna ekologisk och klimatsmart markanvändning inom jordbruk, skogsbruk och naturbeten.
39. Gynna biologisk mångfald och bördiga jordar systematiskt inom parkförvaltningen till exempel med inspiration från Enköpings kommun med fleråriga växter och fickparker.
40. Införa ett mål om andelen formellt skyddad natur i kommunen.
41. Att kommunen antar 3-30-300 som mål för kommunens bebyggda områden och inför etablerade metoder för mätning av grönstruktur med 3-30-300-regeln samt att kommunen tillämpar 3-30-300-regeln i planarbetet och vid markanvisningar (Förändringsförslag i befintligt uppdrag).

3. Trygghet, samhällsbygge och kollektivtrafik

Miljöpartiet gläds över många av insatserna för ökad trygghet som majoriteten föreslår i sin budget och tidigare år, men är inte övertygad om alla. Det är för otydligt fokus på det förebyggande arbetet och ibland för mycket som satsas på åtgärder med oklara i resultat.

Det är exempelvis svårt att se hur fler ordningsvakter ska kunna stoppa sexuella övergrepp i hemmet, eller hindra människor från att söka sig till brottslighet. Där det sätts in fler ordningsvakter behövs det egentligen oftast fler poliser. Fler ordningsvakter kan göra en viss skillnad, men det är inte den viktigaste åtgärden. Den viktigaste åtgärden som Kalmar kommun kan göra är förebyggande arbete. Den bästa brottsbekämpningen är när brottet aldrig sker från första början. Därför föreslår vi en kraftig minskning av de 2,5 miljoner som läggs på ordningsvakter (se 2021 års budget) och lägger dessa medlen direkt på förebyggande insatser. Pengarna ska dels gå till att minska utsattheten här och nu bland offer för våld, och dels förhindra att människor hamnar i kriminalitet eller fortsätter på en inslagen banan i kriminalitet.

Kalmar, som nu går från att vara en stor småstad till en mindre mellanstor stad, kan på många sätt vara mer attraktiv än storstaden. De korta avstånden, de lägre bostadspriserna, närheten till naturen och mycket mer är faktorer som kan höja livskvalitet och vara stora fördelar jämfört med storstäderna.

Vi ser dock inte en växande befolkning som ett självändamål i sig. Många av fördelarna med att bo i Kalmar kommun beror just på att avstånden är korta och att en medelstor stad är effektiv på många sätt. Vi motsätter oss "kranskommuns-kannibalism" där centralkommunen strävar efter en befolkningsökning på bekostnad av grannkommunerna. Befolkningsökning medför positiva effekter såsom ett rikare kulturutbud, men det finns även nackdelar. Med en växande stad ökar belastningen på Kalmarsund och på våra vattenresurser. Grönytorna riskerar att bli färre. Utan styrande klimatpolitik blir det fler bilar som trängs i vår vackra stad och mer mark tas i anspråk för parkeringar, med konsekvensen att ett hållbart och effektivt resande hindras. Därför är ett omfattande och heltäckande klimatarbete absolut nödvändigt.

Kalmarhem behöver ta fram startklara byggprojekt, så att vi startar dessa när byggpriserna går ner under den kommande lågkonjunkturen. Dels för att kunna bygga billigt, dels för att behålla byggjobb i kommunen. Det får inte bli så att vi inte kan utnyttja lägre byggpriser på grund av att vi inte har färdiga projekt. Det är viktigt att det som byggs sker på ett klimatanpassat sett.

Att Kalmar växer märks redan idag. Med butiker som öppnar kl 06 och stänger kl 23, tåg som avgår från Kalmar C kl 05 och bussar som avgår kl 03 eller 04 närmar vi oss raskt det så kallade 24 timmars-samhället. Det som ännu släpar efter är

möjligheterna till kollektivtrafik inom kommunen för att kunna åka med de tidiga förbindelserna ut mot världen. Många gånger finns glapp i resandet tidigt eller sent under dygnet, med bussar som inte kan ta en till den tidiga avgången med tåget, eller brist på tåg från Kalmar under kvällen som gör att man måste vänta länge på nattågsförbindelsen i Alvesta. Vi behöver således möjlighet till ett kollektivt resande dygnet runt.

För att fortsätta växa på ett bra sätt behöver vi också livskraftiga mötesplatser i alla kommunens tätorter och i våra grannkommuner. Vi behöver också tänka nytt när det gäller trafiken. Samhällsplaneringen måste tydligare prioritera resor med cykel och kollektivtrafik framför bil för de som kan göra den förändringen, så trafikstockning och parkeringsbeläggning minskar för de som faktiskt behöver bilen.

Miljöpartiet vill öka tryggheten genom att:

42. Bygga ut hembesöksprogram där BHV och socialtjänsten möter föräldrar i upprepade hembesök, så att man möter nyanlända så väl som nyfödda barn i samverkan med öppna förskolan. Vårdpersonal med psykiatrisk kompetens ska delta vid minst ett tillfälle.
43. Satsa på det förebyggande arbetet för barn inklusive intensiva satsningar på tidigt stöd till barn med stora riskfaktorer (inspirerat av danska ”de aktive drenge”).
44. Satsa kompensatoriskt på skolan och styra den mot jämlikhet och kvalitet istället för vinstjakt och segregation. Att barn lyckas i skolan är den viktigaste insatsen vi kan göra.
45. Skapa närmare samarbete mellan skola och socialförvaltningen genom att bygga ut samverkan inom SSPF (skola, socialtjänst, polis, fritid) och prova att flytta ut en del av socialsekreterarnas arbetsplatser till skolor i Kalmar.
46. Underlätta skolbyte och bostadsbyte för familjer där det behövs för att bryta riskbeteende hos barnen.
47. Öka samhällsnärvaron, skapa positiva mötesplatser för att få ut fler trygga vuxna i det offentliga rummet samt vårda och utveckla de fysiska miljöerna i eftersatta stadsdelar.
48. Bryta segregationen i Kalmar. Segregerade boendemiljöer där familjer i olika sorters utanförskap samlas skapar en koncentration av riskfaktorer hos de barn som växer upp där.
49. Generella medel öronmärkta för trygghet i kommunstyrelsens budget ska fördelas efter beslut i nämnden, inte i arbetsutskottet.

Miljöpartiet vill modernisera trafiken genom att:

50. Utredda hur kollektivt resande kan stimuleras med ekonomiska medel och genomföra försöksverksamhet, till exempel genom en period med avgiftsfrihet för nyinflyttade eller i samband med evenemang eller lågtrafikkort oavsett hur gammal du är.

51. Kommunen tillsammans med Kalmar city och KLT utreder en avgiftsfri buss mellan Hansa - Giraffen - Kvarnholmen, exempelvis lördagar, för att stärka handeln på Kvarnholmen.
52. Utredda införandet av ett Park and Ride-system i Kalmar. Det skulle underlätta för bilister att nå stadskärnan utan att konkurrera om p-platser och skulle även vara en delösning för att undvika att bygga ett dyrt centralt parkeringshus.
53. Kommunen tillsammans med Kalmar länstrafik utreder vad som krävs för att få till stånd ett tåg från Kalmar C kl 22 eller senare för rimliga byten till nattåg i Alvesta.
54. Kommunen i samarbete med Kalmar länstrafik arbetar för att minst en busslinje går dygnet runt, sju dagar i veckan.
55. Kommunen tillsammans med Kalmar länstrafik och Mörbylånga kommun utreda om det finns ett intresse för att Färjestaden, som har många dagpendlare till Kalmar, skulle kunna ingå i det subventionerade månadskortet som finns i Kalmar kommun.
56. Tillsammans med regionen ta konkreta steg mot att möjliggöra enkel cykelpendling mellan Öland och Kalmar genom att utreda en återstart av den avgiftsfria cykelbussen och möjligheten att hänga på cykelbanor på sidan av Ölandsbron.
57. Utred varifrån bilpendlarna till Kvarnholmen kör ifrån, och identifiera enkla sätt att effektivt ändra valet av transportmedel.
58. Kalmar kommun på regional och nationell nivå ska arbeta för att upprustning av Stångådalsbanan samt dubbelspår mellan Kalmar och Alvesta prioriteras före förbifarter på E22, och före satsningar på flyg.
59. Planera för att bygga supercykelvägar för att underlätta cykelpendling och anpassa cykelinfrastrukturen till bredare och snabbare cyklar.
60. Utredda möjligheten att göra stråk med cykelfartsgator nära skolor och i korridorer där barn cyklar till och från sin skola.
61. Köpa in fler lådcyklar till kommunens förskolor.
62. Införa el- och lastcykelpooler i kommunen i fler stadsdelar/orter än Funkabo, utifrån goda resultat med cykelbiblioteket i projektet hållbara resval.
63. Vid utvecklingen av Kalmar hamn särskilt undersöka möjligheten av fossilfria drivmedel.
64. Införa en laddstolps-garanti för elfordon för boende i Kalmarhem.
65. Kalmarhem utreder möjliga samarbeten med olika aktörer så att kunder med elbil skulle kunna ha ett abonnemang som ger både hemmaladdning och snabbaddning ute på resa.
66. Hålla fast vid gällande detaljplaners regler om att endast tillåta handel med skrymmande varor och sällanköpsvaror vid nyetableringar kring Hansa city.
67. Utöka antalet planerade laddstolpar i kommunen, utöver de 50 som nyligen beslutats om, både i centrum och andra tätorter samt knutpunkter på landsbygden.

68. Sänka hastigheterna för bilar i våra tätorter, för att minska det skadliga bullret från vägarna och skapa en säkrare miljö med mindre risk för olyckor.
69. Utredda och uppmuntra till olika lösningar som annan vägbeläggning eller multifunktionella bullerskydd (exempelvis i form av solpaneler) för att få bukt med buller från hårt trafikerade vägar.

Miljöpartiet vill modernisera byggandet genom att:

70. Planera för rörelse, vardagsmotion och spontanidrott
71. Prioritera detaljplaner där exploatören planerar att bygga hållbart
72. Införa regler för kompensationsåtgärder när nya hårdgjorda ytor skapas
73. Möjliggöra för småskalig handel och småskalig affärsverksamhet när detaljplaner för bostadsområden utvecklas
74. Koncerngemensamt höja kompetensen och arbeta fram metoder för att minska klimatpåverkan i byggnaders livscykel samt genomföra klimatberäkningar för nybyggnationer med målsättningen att ställa krav i upphandlingarna redan 2023
75. Kalmarhem tillsammans med samhällsbyggnadskontoret tar fram byggklara tomter i kommunens mindre orter, så att Kalmarhem snabbt kan erbjuda hyresrätter på orter där idag kalmarhem inte har fastigheter när efterfrågan finns.
76. Ta fram en strategi mot bostadssegregationen med målet att minska klyftorna mellan Kalmars stadsdelar.
77. Bygga för gemenskap, trygghet och rörelse. Vi vill planera alla bostadsområden så att människor får anledning att mötas på gårdar och grönytor.
78. Ordna fler lokaler för småskalig handel och tjänster i bostadsområden, som ökar företagandet och gemenskapen i bostadsområdet.
79. Utropa Kalmar till Tiny house-kommun där regelverk underlättas, kommunen ger stöd och råd samt upplåter mark med tillgång till vatten, el och avfallshantering för ett samlat Tiny house-community i kommunen. Där kan människor sedan kan hyra plats för sitt hem. Lämpligt vore att Kalmarhem utreder försöksprojekt som första steg.
80. Kalmarhem får i uppdrag att ta fram startklara byggprojekt, som startas byggkonjunkturen vänder för att mildra smällen och behålla sektorns jobb i Kalmar.

Miljöpartiet vill stödja näringslivet genom att:

81. Stödja sociala, personalägda och kooperativa företagsformer.
82. Införa en företagslots med hållbarhetsfokus och uppdrag att speciellt stödja t.ex. lantbruk som vill ställa om till ekologisk och regenerativ produktion, företag som vill miljöcertifiera sig eller utveckla klimatsmartare varor och tjänster, exportera sin miljöteknik etc.
83. Utforma offentliga upphandlingar för att anpassas till mindre och lokala företag.

84. Införa tydliga hållbarhetskrav och viktningmetoder som styr mot hållbarhet vid offentliga upphandlingar.

Miljöpartiet vill stärka integrationen genom att:

85. Stärka kommunens samarbete med organisationer och privatpersoner i sitt integrationsarbete.
86. Införa ett ekonomiskt stöd till organisationer och privatpersoner i Kalmar kommun som genomför åtgärder som underlättar integrationen. Stödet ska även kunna betalas ut till kommuninvånare som låter nyanlända bo hemma hos dem. Detta för att exempelvis underlätta mottagandet och integrationen av flyktingar och ge den nyanlända en snabb väg in i det svenska samhället.
87. Låta unga asylsökande utan familj bo kvar i vår kommun under hela sin asylprocess och låta boende i familj bli en vanligare boendeform. Det förenklar språkinläring och integration samt skapar ett flexiblere system.
88. Främja socialt företagande och entreprenörskap, exempelvis genom kommunala upphandlingar.
89. Pröva att avlasta undersköterskorna i äldreomsorgen enligt Växjö's modell, genom att låta nyanlända och människor som står långt från arbetsmarknaden utföra vissa arbetsuppgifter.

4. En välfärd som finns där när du behöver den

Kristider drabbar alla, men slår mycket hårdare mot de som har det svårast. Även innan inflationen och de höga el- och bränslepriserna så kämpade många kalmarbor med en ansträngd ekonomi. Ensamstående föräldrar, personer med funktionsvariationer i daglig verksamhet, studenter, långtidssjukskrivna - oavsett anledning så har många inte marginaler för de nuvarande kostnadsökningarna.

För oss miljöpartister ringer varningsklockorna högt. Sveriges historiskt starka välfärdssystem är idag inte en trygghet för alla.

I skrivande stund, en dag i november, lyser snön utanför fönstret. Alla har dessvärre inte möjlighet att fly från kylan. För den som är hemlös är minustemperaturer ett allvarligt hot. I Kalmar finns inget natthärbärge, då majoritetspartierna hänvisar till att det inte skulle finnas något behov. Flera gånger har frågor ställts i kommunfullmäktige om inte Kalmar borde implementera modellen "Bostad först". Samtidigt ser vi återkommande människor sovande på gatorna i centrum, något år tillbaka noterade Kalmarhem att andra tog tillflykt till deras källare för att få värme. Stadsmissionen berättar att många saknar bostad, och flera kalmarbor har sin adress registrerad hos dem för sin post. Kalmar behöver ett bättre arbete för att förebygga och förhindra hemlöshet.

I samtal med Stadsmissionen beskrivs hur många upplever det sociala trygghetssystemet som otillgängligt i Kalmar. De önskar att socialtjänsten skulle ha en mer uppsökande verksamhet, att de skulle hjälpa personer som har rätt till stöd mer aktivt. Idag behöver istället civilsamhället fånga upp de som fallit genom hålen i välfärden. Att behov finns syns bland annat genom att det är en så hög efterfrågan på Stadsmissionens matkassar att organisationen nyligen behövt knyta kontakter med ytterligare en matbutik.

Miljöpartiet har, till skillnad från de styrande partierna S, V och C, i varje budget prioriterat att pengar ska finnas för individ- och familjeomsorgen, och att de ska öka i takt med hur Kalmar växer. Detta kommer vi fortsätta göra så länge det behövs.

Förskola och skola har som del i sitt lagstadgade uppdrag att jämna ut skillnader. Denna kompensatoriska uppgift blir än viktigare i dessa kristider. Förskola, skola och fritids behöver ha både tillräckliga resurser och kompetenser för att möta de barn som har det svårt hemma. Vi behöver också möjliggöra för barn med annat hemspråk att få mycket tid i förskolan, för att få chansen att tidigt utveckla sin svenska. En sådan tidig satsning får stor betydelse när barnet senare börjar i skolan.

Lärarna är nyckeln till en bra skola där eleverna får växa till sin fulla potential. Trots det vittnar lärarna om en allt stressigare arbetsmiljö där barngrupperna växer och stödet till elever med särskilda behov minskar. Vi vill öka resurserna där behoven finns på skolans egna villkor, så att skolorna kan erbjuda mer tid för

specialundervisning, pröva tvåläraresystem i klassrummet, styra upp rastaktiviteter eller genomföra andra åtgärder som skolorna själva ser som effektiva och har behov av.

Den psykiska ohälsan bland unga har ökat kraftigt de senaste årtiondena . Detta är ett enormt samhällsproblem som kräver resurser och prioriteringar. Vi vill bland annat stärka elevhälsan i såväl grundskolan som gymnasiet och ge mer resurser till ungdomsmottagningen.

Miljöpartiet vill skydda och stärka välfärden för genom att:

90. På våra äldreboenden erbjuda och informera de boenden om kosttillskott enligt livsmedelsverket rekommendationer samt de boendes egna önskemål i samband med måltider.
91. Utredda äldreboende i Trekanten, antingen på egen hand eller tillsammans med Nybro kommun.
92. Kommunen ger Stadsmissionen i uppdrag att starta ett natthärbärge för hemlösa, inom ramen för en utökad IOP.
93. Kalmar kommun motverkar hemlöshet långsiktigt genom att börja arbeta med modellen Bostad Först (enligt Sveriges Stadsmissioners definition).
94. Ge Kalmar stadsmission utökad stöd för sitt viktiga arbete med utsatta personer.
95. Möjliggöra för barn med annat hemspråk att få mer tid i förskolan, för att få chansen att tidigt utveckla sin svenska.
96. Tillsammans med lärare och förskollärare göra en systematisk genomgång och prioritering för att minska deras administrativa arbetsuppgifter
97. Stärka socialtjänsten genom utökad samarbete med grannkommunerna, för att undvika situationer där handläggarna känner eller känner till personerna vars ärenden de handlägger.
98. Utvidga studentbostadsgarantin så att den också gäller heltidsstudier på gymnasienivå.
99. Tillsammans med Kalmarsunds gymnasieförbund arbeta för utspridda tider för skolstart både för att förbättra arbetsmiljön för skoleleverna och minska toppbelastningen på kollektivtrafiken.
100. Underlätta etableringen av profilerade äldreboenden, exempelvis med djurprofil.
101. I samarbete med berörda intresseorganisationer utreda behovet av ett profilerat HBTQI-äldreboende.
102. Verka för att fler barn får ta del av kulturskolans verksamhet.
103. Förstärka den centrala elevhälsans arbete med förebyggande insatser.
104. Konsekvent ta hänsyn till luftföroreningar vid planering för nya äldreboenden, skolor och förskolor.
105. Aktivt informera om alternativet uteförskola vid ansökningar till barnomsorgen.

5. Bättre arbetsmiljö för kommunens alla medarbetare

Det är inte lätt att vara välfärdsarbetare idag, och det är heller inte lätt att vara arbetsgivare inom den offentliga sektorn. Välfärden står idag inför stora utmaningar, bland annat:

- Pensionsavgångar. I flera år har omfattande pensionsavgångar skapat generationsskiften på våra arbetsplatser. Den nyexaminerade har svårt att axla samma ansvar som den erfarna kollegan, och möjligheterna till handledning och mentorskap är inte alltid goda. De yngre medarbetarna riskerar för ofta sin hälsa på jobbet.
- Demografiska förändringar och en allt äldre befolkning som försörjs med en lägre andel yrkesverksamma. Kommer vi kunna bibehålla vår befintliga välfärd, och hur säkrar vi en hållbar finansiering över tid?
- Det finns redan tydliga tecken på att tilltron till välfärdssystemen är hotad. Allt fler behöver överklaga avslagsbeslut på nekad sjukersättning, och de sköraste äldre får allt svårare att beviljas plats på äldreboende.
- Den bristande tillgången till bemanning inom välfärdsyrken fortsätter. Exempelvis konkurrerar Kalmar inom skolan med sina kranskommuner om de alltför få speciallärarna och specialpedagogerna, alltid med risken att ett barn blir utan kvalificerat stöd i sin inlärningsituation.
- Bristfällig arbetsmiljö, långvarigt hög arbetsbelastning och avsaknad av påverkansmöjligheter - media nationellt och lokalt rapporterar dagligen om arbetsplatser i välfärden där de anställda slår larm.

Miljöpartiets arbetsgivarpolitik har en tydlig inriktning. Ska det offentliga ha kvalificerade anställda måste vi steppa upp när det kommer till arbetsmiljö och medarbetarinflytande. Förbättrade arbetsvillkor kan visserligen kortsiktigt ge högre kostnader, men samtidigt bidra till långsiktig kompetensförsörjning och minskad personalomsättning. Därför vill vi att våra äldsta medarbetare ska få möjlighet till nedtrappning med bibehållen pension (enligt 80/90/100-modellen). Därför vill vi utvärdera införande av 35-timmars arbetsvecka för några av de som behöver det mest. Därför ifrågasätter vi målet att alla kommunanställda ska arbeta heltid och Miljöpartiet vill istället ge medarbetaren rätt till önskad sysselsättningsgrad, oavsett om det är heltid eller deltid.

Detaljstyrningen av våra medarbetare måste minska. Politiken ska ge förutsättningar, mål och ramar men yrkeskunniga ska ges ansvar att utveckla den kommunala verksamheten. Det innebär att styrningen av kommunens verksamhet måste ta kliv bort från "new public management" för att istället tillämpa en mer tillitsbaserad styrning. På så vis kan verksamheterna drivas av idéer från medarbetarna på golvet, snarare än detaljstyrning från de högsta cheferna.

Miljöpartiet har under många år satsat mer på personal och bemanning än majoriteten, och vill i det längsta inte spara pengar på viktiga verksamheter såsom

skola, kultur och omsorg. I situationer där besparingar ändå måste genomföras ska vi arbeta enligt metoden beskriven i kapitlet "Långsiktig ordning i ekonomin".

Miljöpartiet vill behålla, rekrytera och utveckla medarbetare genom att:

106. Ta fram rutiner för, och utreda förutsättningar utifrån bland annat arbetsmiljöaspekter, för distansarbete även utanför tider av pandemi. Detta kan både gälla för arbete hemma eller på mindre lokalkontor.
107. Inte bara betona rätten till heltid utan också till önskad sysselsättningsgrad och underlätta för deltidsarbetande
108. Utreda möjligheterna för förmånlig nedtrappning i slutet av yrkeslivet enligt modellen 80% tjänstgöring, 90% lön och 100% pension
109. Planera för en testperiod med 35 timmars arbetsvecka för en yrkesgrupp med hård fysisk belastning och hög sjukfrånvaro
110. Som arbetsgivarpart sträva efter att höja lönerna i lågbetalda kvinnodominerade yrken
111. Sträva efter att öka brukar- och personalkooperativ som driftsform inom kommunal verksamhet.

6. Delaktighet och demokrati

Vi lever i omvandlingens, omställningens och krisernas tid. Politiken måste ta nya steg för att fungera i en ny tid. Invånarnas engagemang är nödvändigt för att genomföra förändringar och för att förebygga och lösa intressekonflikter. Majoriteten har i årets budget avsatt 250 tkr för ett projekt med medborgarbudgetering i Södermøre, vilket är glädjande och i linje med vårt förslag inför 2021.

Miljöpartiet vill förstärka den lokala demokratin genom att:

112. Nya metoder för medarbetardialog och prövas och utvärderas exempelvis i arbetet att ta fram den vision som på sikt ska ersätta vision 2025.

Driftbudget - ändringsyrkande

Beskrivning	Berörd förvaltning	Intäkt (tkr)
Återgång till förra mandatperiodens nivåer på arvoden för politiska uppdrag. Højningar av tjänstgöringsgrad för bl a 2:e vice ordf löses inom befintlig ram.	Alla	- 1 800
Förvaltningschef kommunledningskontoret, finansieras inom befintlig ram (se budget 2018)	Kommunledningskontoret	- 1 000
E-arkiv, finansieras inom befintlig ram (se budget 2022)	Kommunledningskontoret	- 1 100
Minskning av summa till ordningsvakter i centrala Kalmar (se budget 2021) för att öka mängden förebyggande insatser	Kommunledningskontoret	- 2 000
Generell minskning av budgetram för direkt satsning på tjänst för arbete med klimatanpassning (se budget 2022)	Samhällsbyggnadskontoret	- 650
Ökade p-avgifter på Kvarnholmen: Återinförande av avgift på lördagar och på röda zoner, samt en ökning av övriga zoner på 15%. Boendeparkering lämnas oförändrad.	Serviceförvaltningen	- 10 400
SUMMA		- 16 950

Beskrivning	Utgifter (tkr)
Ökning av anslaget till vatten- och miljönämnden	+ 3 500
Fördubbling av tjänster för klimatanpassning med ytterligare en tjänst	+ 650
Utökning av antal kommunala låd- och elcykelpooler	+ 130
Behovsprövad utökad vistelsetid i förskola (se punkt 95)	+ 2 500
Riktad satsning på förebyggande verksamhet för att öka tryggheten och minska brottsligheten	+ 2 000
Utökad IOP med Stadsmissionen, där ett natthärbärke inryms	+ 3 000
Ökning av IOP med Kvinnojouren	+ 1 100
Utökning av anslag till individ- och familjeomsorgen	+ 2 000
Förstärkning av praktiska yrkesvux-kurser inför kommande lågkonjunktur	+ 650
Förstärkning av den centrala elevhälsans förebyggande arbete	+ 850
Ytterligare en kurator till ungdomsmottagningen	+ 570
SUMMA	+ 16 950

Investeringsbudget - Ändringsyrkanden

Miljöpartiet vill:

113. Lägga till "pendlarparkeringar och cykelställ vid busshållplatser utanför stads kärnan" i investeringsbudgeten
114. Under fastighets-och infrastrukturinvesteringar prioritera i första hand gång-, cykel- och kollektivtrafiklösningar och trafiksäkerhet vid kommunens skolor.
115. Prioritera kollektivtrafiklösningar i allmänhet och på Norra vägen i synnerhet, i syfte att närma oss våra miljömål samt avlasta vägarna.
116. "Gräv-nu-pengar" reserveras i investeringsprocessen för att underlätta rationell samordning av olika typer av projekt på samma plats.

